

Начало>Парични искове>Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС

Може да сте в ситуация, в която да желаете бързо да бъдат взети мерки в държава-членка, различна от тази, в която се разглежда основното дело, без да трябва да чакате издаването на окончателно решение по това дело.

Може да сте завели дело в съда, но процесът да тече бавно и това ви кара да се чувствате обезсърчен. Страхувате се, че вашият длъжник ще се възползва от дългото производство и различните средства за обжалване, за да се изпълне от кредиторите си преди да бъде постановено решение. Например длъжникът може да организира собственото си обявяване в несъстоятелност или да прехвърли активи. В такъв случай във ваш интерес е да подадете молба в съда за налагането на временни мерки.

Посредством [европейската заповед за заповор на банкови сметки \(ЕЗЗБС\)](#) даден съд в една държава — членка на ЕС може да запорира средства в банковата сметка на длъжник в друга държава — членка на ЕС. Процедурата може да се използва при трансгранични случаи, в които съдът извършващ процедурата или държавата по местоживее на кредитора трябва да бъде в държава членка, различна от тази, в която се поддържа банковата сметка на длъжника.

Съдът може да разпорежи временни или обезпечителни мерки срещу активите на длъжника. Целта на тези мерки е за определен период да се предвиди крайното съдебно решение по същество, за да може да се осигури неговото прилагане.

В държавите-членки обаче съществуват съществени разлики в условията за допускане на разпореждане на тези мерки.

Моля, изберете знаме, за да получите подробна информация за съответната страна.

Последна актуализация: 12/08/2022

Тази страница се поддържа от Европейската комисия. Информацията на тази страница не отразява задължително официалната позиция на Европейската комисия. Комисията не поема никаква отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. За да се запознаете с правилата относно авторското право за страниците на ЕС, моля прочетете правната информация.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Белгия

1 Какви са различните видове мерки?

Целта на обезпечителните мерки (*mesures conservatoires/bewarende maatregelen*) е да се гарантира зачитането на правата. По-конкретно кредиторът може да използва тези мерки, за да се защити срещу риска да не получи плащане от своя длъжник.

В случай че същинските обезпечителни мерки не са достатъчни, съдът може да постанови временни мерки (*mesures provisoires/voorlopige maatregelen*), последиците от които са сравними с тези на решението, което се очаква да бъде поставено в производството по същество. Окончателното решение може да потвърди тези временни мерки или да ги отмени.

Съдът може да постанови временни и обезпечителни мерки по отношение на имуществото на длъжника. За целите на събирането на задълженията се прилага принципът, съгласно който длъжникът отговаря с цялото свое движимо (пари, мебели, бижута, ценни книжа) и недвижимо имущество (земя, сгради, жилища). Кредиторът може също така да предяви вместо своя длъжник притежаваните от него права (положителни банкови салда, заплати).

1.1. Обезпечителни мерки

А. Обезпечителен заповор или възбрана

При неотложни случаи всеки кредитор може да поиска от съда да наложи обезпечителен заповор или възбрана (*saisie conservatoire/bewarend beslag*) върху принадлежащо на длъжника секвестрируемо имущество (член 1413 от Съдебния кодекс (*Code judiciaire/Gerechtelijk Wetboek*)). След това длъжникът повече не може да се разпорежда свободно със запорираните или възбранените вещи. Това означава, че той повече не може да ги продава, да ги дарява, нито да ги ипотекира. Невъзможността за разпореждане има само относително действие — тя се прилага само в полза на заповорния кредитор. Длъжникът продължава да бъде собственик на вещите и запазва правото си на ползване и плодopolзване.

Б. Обезпечителен залог

Обезпечителният залог (*séquestre/sekwester*) е предаването за отговорно пазене на вещь, която е предмет на спор и трябва да бъде съхранявана до постановяването на окончателното решение (член 1955 и сл. от Гражданския кодекс (*Code civil/Burgerlijk Wetboek*)). Обезпечителният залог може да бъде договорен между страните (договорен залог, *séquestre conventionnel/conventioneel sekwester*) или да бъде разпорежен от съда (съдебен залог, *séquestre judiciaire/gerechtelijk sekwester*). За разлика от обикновеното предаване на вещи, обезпечителният залог може да има за предмет и недвижими вещи (член 1959 от Гражданския кодекс).

В. Опис

Целта на опис (*inventaire/inventaris* или *boedelbeschrijving*) е да се определи по искане на кредитор, съпруг или сънаследници състава на наследство, съпругеска имуществена общност или наследствена общност (член 1175 от Съдебния кодекс). Лицата, които искат изготвянето на опис, имат право да изберат нотариуса, който ще изготви нотариалния документ, съдържащ списък на имуществото. В случай на несъгласие нотариусът се определя от мировия съд (*juge de paix/vrederechter*) (член 1178 от Съдебния кодекс). В случай че възникне спор, компетентен за разрешаването му е мировият съд.

Г. Запечатване

Запечатването на имущество (*aposition des scellés/verzegeling*) има за последица, че вещите повече не може да се използват на практика. Когато защитата на съществен интерес го налага, кредитор, съпруг или наследник може да поиска запечатването на имуществото, което е част от съпругеската имуществена общност, от наследството или от наследствената общност (член 1148 от Съдебния кодекс). Молбата се подава до мировия съд. Мировият съд може да разпорежи сваляне на печатите по молба на първоначалния молител или на кредитори, съпруга или наследници. В случай на възражение срещу свалянето на печатите, решението също се взема от мировия съд.

1.2. Временни мерки

Временните мерки са мерки, които могат да бъдат отменени и не са необратими. Те могат да бъдат постановени в рамките на обезпечително производство (*référé/kort geding*) или в рамките на производство по същество.

1.3. Предварително изпълнение

Предварителното изпълнение е възможно, при спазването на стриктни условия, след постановяването на съдебно решение, което все още не е влязло в сила.

Освен в предвидените от закона изключения или когато съдът е постановил друго със специално мотивирано решение и без да се засяга член 1414, възражението (*opposition/verzet*), подадено срещу окончателното решение, спира изпълнението на последното.

Освен в предвидените от закона изключения или когато съдът е постановил друго със специално мотивирано решение и без да се засяга член 1414, постановеното окончателно решение подлежи на предварително изпълнение, независимо от обжалването му (*appel/hoger beroep*) и без да е необходимо предоставянето на обезпечение, освен ако съдът не е разпоредил да се предостави такова (член 1397 от Съдебния кодекс).

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

А. Обезпечителен запор или възбрана

Лице, в чиято полза е постановено съдебно решение, дори в друга държава, може да възложи на съдебен изпълнител (*huissier de justice/gerechtsdeurwaarder*) да постави имуществото на длъжника по съдебното решение под обезпечителен запор или възбрана. При липса на такова съдебно решение, за налагането на обезпечителен запор или възбрана е необходимо съдебно разпореждане.

Молбата се подава до съда по обезпечителните мерки (*juge des saisies/bslagrechter*) и се разглежда по същия начин като молба, подадена в рамките на обезпечително производство (член 1395 от Съдебния кодекс). Между връчването на призовката и съдебното заседание трябва да има най-малко два дни, макар че в неотложни случаи този срок може да бъде съкратен.

Едностранна молба (*requête unilatérale/eenzijdig verzoekschrift*), с която се иска налагането на обезпечителен запор или възбрана, се подава от адвокат до съда по обезпечителните мерки, който може да разреши налагането на обезпечителния запор или възбраната. Съдът по обезпечителните мерки се произнася с разпореждане в срок от осем дни. Разпореждането и известието за запор или възбрана трябва да бъдат връчени от съдебен изпълнител на длъжника по съдебното решение, за да се гарантира, че последният е уведомен за образуването срещу него производство.

Разпореждането подлежи на предварително изпълнение без каквито и да допълнителни формалности и има само относителна сила на пресъдено нещо. При промяна в обстоятелствата съдът по обезпечителните мерки може по всяко време да измени или отмени разпореждането. Таксите, събирани от съдебния изпълнител, са определени в Кралски указ от 30 ноември 1976 г. (публикуван в Държавен вестник на Белгия (*Moniteur belge/Belgisch Staatsblad*) от 8 февруари 1977 г.).

Б. Обезпечителен залог

В случай на договорен обезпечителен залог е достатъчно наличието на валидно споразумение между страните, без да е необходимо съдебно разпореждане. Такова обаче е задължително за съдебния обезпечителен залог.

И в двата случая се назначава депозитар (*gardien judiciaire/gerechtelijke bewaarder*) или по силата на споразумението, или от съда. Депозитарят трябва да действа с грижата на добър стопанин по отношение на поверената му вещ. Той трябва да върне вещта след вдигане на обезпечителния залог. Депозитарят има правото да получи определено по закон възнаграждение (член 1962, алинея 3 от Гражданския кодекс).

В. Временни мерки

Временните мерки винаги трябва да бъдат поискани от съда или в хода на обезпечително производство, или в хода на производството по същество. Те могат да бъдат постановени и от арбитър (член 1696 от Съдебния кодекс).

При неотложност председателят на първоинстанционния съд (*tribunal de première instancelrechtbank van eerste aanleg*) може да постанови временна мярка по всякакви въпроси, освен по онези, които са изключени от компетентността на съдилищата (член 584, алинея 1 от Съдебния кодекс). Временна мярка означава, че тя има само временен характер и от нея не могат да произтекат никакви окончателни и необратими последици. Председателят на трудовия съд (*tribunal du travail/arbeidsrechtbank*) и председателят на търговския съд (*tribunal de commerce/rechtbank van koophandel*) също могат да постановят временни мерки в неотложни случаи по въпросите, които са от компетентността на съответния съд. Решението в обезпечителното производство не може да предопредели решението в главното производство (по същество), което означава, че то има само относителна сила на пресъдено нещо. Съдът, провеждащ производството по същество, по никакъв начин не може да бъде обвързан от такова решение, а съдът по обезпечителните мерки може да постановява само временни мерки.

В бракоразводно дело председателят на семейния съд (*tribunal de la famille/familierechtbank*) може да постанови временни мерки, свързани с личността, издръжката и имуществото на съпрузите и на децата (член 1280, алинея 1 от Съдебния кодекс).

Съдебният изпълнител връчва известие за постановените по отношение на ответната страна мерки и приканва ответната страна да изпълни тези мерки, ако е необходимо под заплахата за принудително изпълнение от страна на органите или за налагане на периодична парична санкция.

Таксите, събирани от съдебния изпълнител, са определени в Кралски указ от 30 ноември 1976 г. (публикуван в Държавен вестник на Белгия (*Moniteur belge/Belgisch Staatsblad*) от 8 февруари 1977 г.).

Когато се произнася на първа инстанция, мировият съд може да постанови временни мерки за срока, в рамките на който съпрузите или законно съжителстващите партньори, чиито взаимоотношения са се разстроили, продължават да живеят заедно. Такива мерки могат да бъдат свързани например със семейното жилище или личността и имуществото на децата. Тези мерки са само временни и престават да се прилагат, когато съпрузите или законно съжителстващите партньори престанат да живеят заедно. С тях не се уреждат дългосрочните последици от развода при женени двойки. По окончателното уреждане на развода трябва да се произнесе първоинстанционният съд.

Г. Предварително изпълнение

Съдебното решение се придружава от изпълнителен лист. Докато не придобие сила на пресъдено нещо, то не може да бъде изпълнено. Освен в предвидените от закона изключения или когато съдът постанови друго със специално мотивирано решение, изпълнението се спира, ако съществува възможност да бъде подадено възражение, но не и поради възможността за въззивно или касационно обжалване (член 1397 от Съдебния кодекс).

Съдът, който е постановил окончателното решение, може да допусне неговото предварително изпълнение, освен в случаите, когато това е забранено по закон (член 1399 от Съдебния кодекс), като например окончателните решения относно гражданското състояние на лицата.

Ако предварителното изпълнение е възможно, то се предприема на риска на страната, която го иска. Съдът може да обуслови предварителното изпълнение от представянето на обезпечение от тази страна (член 1400 от Съдебния кодекс). Страната може да пристъпи към предварително изпълнение, но тя трябва да внесе парична сума или да представи банкова гаранция в Касата за обезпечителните влогове и залози (*Caisse des dépôts et consignations/Deposito- en Consignatiekas*). Причината за това е, че решението може да бъде променено на въззивна инстанция и ответникът може да има право на обезщетение.

2.2 Основни условия

А. Обезпечителен запор или възбрана

Обезпечителният запор и възбрана могат да бъдат наложени само в неотложни случаи и ако вземането е безспорно, ликвидно и изискуемо. Неотложността предполага, че платежеспособността на длъжника може да бъде застрашена по такъв начин, че се застрашават правата на кредитора върху имуществото на длъжника. Обезпечителният запор и възбрана не могат да се използват като средство за упражняване на натиск,

но когато финансовото състояние на длъжника е компрометирано, се допускат въз основа на обективни критерии. Неотложността трябва да е налице, както когато се налага обезпечителен заповор или възбрана, така и когато съдът трябва да се произнесе по тяхното продължаване. Вземането на кредитора трябва да бъде безспорно, което означава, че трябва да е достатъчно обосновано и да не подлежи на основателно оспорване. То трябва също така да бъде ликвидно. Размерът на вземането трябва да е бил определен или поне да може да бъде предварително преценен. Ако задължението все още не е било точно определено, то ще бъде преценено от съда. Накрая, вземането трябва да бъде изискуемо, т. е. кредиторът трябва да има право да изисква плащането. Това условие е смекчено в член 1415 от Съдебния кодекс, така че вземанията за периодични бъдещи доходи (издръжка, наем, лихва), а дори и условните или потенциалните вземания също да могат да бъдат включени в обезпечителния заповор.

Б. Обезпечителен заповор

Съдът може да наложи обезпечителен заповор на движими вещи, които са били заповорирани у длъжника, на движимо или недвижимо имущество, чиято собственост или владение е предмет на спор между две или няколко лица, и на вещи, предлагани от длъжника с цел погасяване на задължение (член 1961 от Гражданския кодекс). По принцип това правило се прилага винаги когато обстоятелствата по делото оправдават използването на обезпечителния заповор като вид обезпечителна мярка, за да се гарантира, че вещите остават в непроменен вид, без да се предопределя окончателното решение. Неотложността е без значение. Съдът обаче ще проявява предпазливост при налагането на обезпечителен заповор, тъй като това е тежка и изключителна мярка, която може да бъде наложена само когато са налице достатъчно и важни основания за нея.

В. Временни мерки

Обезпечителното производство, в рамките на което се искат временни мерки, може да бъде образувано само при такава неотложност на случая, при която ищецът ще понесе значителна загуба или ще му бъде нанесена сериозна вреда, ако незабавно не бъдат взети мерки. Следователно неотложността е съществено изискване в обезпечителните производства.

Постановените в производството по същество временни мерки също трябва да бъдат неотложни. Поради това, когато са поискани от мировия съд, тези мерки се наричат също „неотложни временни мерки“ (*mesures provisoires urgentes/dringende voorlopige maatregelen*).

Г. Предварително изпълнение

Използваният от съда критерий при определянето на това дали да допусне, или да откаже предварителното изпълнение, е опасността за кредитора ответната страна ненужно да забави или да осуети изпълнението на решението. Ако ответната страна подаде жалба или възражение единствено за да предотврати изпълнението на решението, това ще накара съда, постановил решението, да разпореди предварителното му изпълнение. Това обаче е забранено в определени случаи (вж. по-горе).

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

А. Обезпечителен заповор или възбрана

Всички видове имущество (движимо, недвижимо, нематериално) могат да бъдат предмет на обезпечителен заповор или възбрана. Определени вещи обаче не могат да бъдат заповорирани или възбранени или могат да бъдат заповорирани или възбранени само частично. Невъзможността за налагане на заповор или възбрана произтича от закона, от естеството на вещта или от връзката между вещта и длъжника.

Неподлежащите на заповор или възбрана вещи са изброени в член 1408 от Съдебния кодекс. Накратко казано, това са вещи, които са от първа необходимост за длъжника и са му необходими, за да продължи своето образование или професионално обучение, или това на своите деца, вещи, които са от съществено значение за професията на длъжника или които са необходими за религиозни ритуали, както и за храна и гориво. В член 1410, параграф 2 от Съдебния кодекс се посочват видовете вземания, които никога не могат да бъдат заповорирани, по-специално семейните надбавки и минималната работна заплата.

Възнаграждението на длъжника и други подобни доходи могат да бъдат заповорирани само частично. Въпросните суми са определени в член 1409, параграф 1 от Съдебния кодекс и се изменят всяка година с кралски указ въз основа на индекса на потребителските цени. С член 1410, параграф 1 от Съдебния кодекс приложното поле на частичния заповор се разширява, като се включват предварителни и окончателни плащания на издръжка, пенсии, обезщетения за безработица и обезщетения за неработоспособност и за инвалидност.

Заповорираните или възбранените вещи се описват от съдебния изпълнител в протокол с оглед на евентуалната им бъдеща продажба, освен ако не може да бъде постигнато съгласие с кредитора с посредничеството на съдебния изпълнител. Укриването на вещи, които са били указани за заповорирание от съдебния изпълнител, е строго забранено, като такова действие може да доведе до наказателно преследване.

Б. Обезпечителен заповор

Съдът може да наложи обезпечителен заповор на движими вещи, които са били заповорирани у длъжника, на движимо или недвижимо имущество, чиято собственост или владение е предмет на спор между две или няколко лица, и на вещи, предлагани от длъжника с цел погасяване на задължение (член 1961 от Гражданския кодекс).

В. Временни мерки

Постановяването на временни мерки в рамките на обезпечителни производства е възможно по всички видове дела. Председателят на първоинстанционния съд е компетентен по всички видове граждански спорове за производства по общия ред. Делата, свързани с трудово или търговско право, се разглеждат от председателя на трудовия съд или на търговския съд.

Семейният съд може да постанови временни мерки за срока, в рамките на който страните продължават да живеят заедно. Такива мерки могат да са свързани например със семейното жилище или с личността и имуществото на децата. Това обаче се прилага само за семейни двойки (член 223, параграф 1 от Гражданския кодекс) и законно съжителстващи партньори (член 1479, параграф 1 от Гражданския кодекс), но не и за фактически съжителстващи партньори.

Г. Предварително изпълнение

По принцип всички съдебни решения могат да бъдат предварително изпълнени, ако това е постановено от съда, освен в случаите, когато е забранено по закон (член 1399 от Съдебния кодекс).

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

А. Обезпечителен заповор или възбрана

Заповорираният или възбраненият длъжник не губи нито собствеността, нито ползването и плодоползването на заповорираните или възбранените вещи (използването, отдаването под наем, доходите и плодовете от тях, печалбата). Той просто не може да ги отчуждава, нито да ги ипотекира. Поради невъзможността за разпореджане всяка сделка, която длъжникът е сключил въпреки това, ще бъде действителна, но няма да е противопоставима на заповорния кредитор. Затова заповорният кредитор не трябва да взема предвид такава сделка и може да действа така, сякаш тя не е била сключена.

Б. Обезпечителен заповор

Както при обикновените залози обезпечителният залог означава, че физическото държане на дадена вещ се прехвърля на залогоприемателя. Той може да извършва само действия, които са предназначени за запазване на вещта.

В. Временни мерки

Не се прилага.

Г. Предварително изпълнение

Последиците от предварителното изпълнение са изпълнението на решението въпреки възможността то да бъде променено при обжалване или ако е подадено възражение. Ищецът носи риска от принудителното изпълнение (вж. по-горе).

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

А. Обезпечителен заповест или възбрана

Обезпечителният заповест или възбрана се налага за ограничен срок, който по принцип е три години. Съдът по обезпечителните мерки може обаче да определи по-кратък срок. Заповест или възбраната могат да бъдат подновени, докато не е изтекъл първоначалният срок. Подновяването, което в действителност представлява удължаване на определения срок, се допуска, когато са налице основателни причини и ако все още е има неотложност.

Б. Обезпечителен залог

В закона не се предвижда ограничаване на срока на обезпечителния залог. Обезпечителният залог се вдига, ако повече няма риск имуществото да не може да се запази в непроменен вид и съответно окончателното решение да бъде впоследствие компрометирано.

В. Временни мерки

В закона не се предвижда ограничаване на срока на временните мерки. Окончателното решение по спора може да потвърди или да отмени тези мерки.

Г. Предварително изпълнение

Не се прилага.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

А. Обезпечителен заповест или възбрана

Ако съдията по обезпечителните мерки откаже да наложи обезпечителен заповест или възбрана, искащият налагането на заповеста или възбраната кредитор може да обжалва разпореджанието на съдията в едномесечен срок от връчването му (член 1419, алинея 1 и член 1031 от Съдебния кодекс). Делото се разглежда по същия начин както пред съдията, който първи се е произнесъл по него; решението се постановява от съда, заседаващ в съдебен състав (*en chambre du conseil/ in raadkamer*). Ако заповест или възбраната бъдат допуснати на втора инстанция и заповестният или възбраненият длъжник желае възрази срещу тях, той трябва да внесе възражение пред апелативния съд (*cour d'appel/hof van beroep*) в качеството си на засегнато трето лице (*tierce opposition/derdenverzet*).

Ако съдът по обезпечителните мерки разреши налагането на обезпечителен заповест или възбрана, заповестният или възбраненият длъжник или всяко друго заинтересовано лице също може да внесе възражение срещу разпореджанието в качеството си на засегнато трето лице (член 1419 от Съдебния кодекс). Възражението трябва да бъде подадено в едномесечен срок от датата на връчване на разпореджанието, с което се разрешава заповест или възбраната, до съдията, който е издал разпореджанието (член 1125 от Съдебния кодекс). Освен ако съдията по обезпечителните мерки не е постановил спиране на изпълнението, такова възражение няма суспензивно действие.

Б. Обезпечителен залог

Не се прилага в случай на обезпечителен залог, договорен между страните.

Съдебният обезпечителен залог е съдебно решение, което може да бъде обжалвано съгласно разпоредбите на Съдебния кодекс.

В. Временни мерки

Всяка страна, която счита, че е увредена вследствие на издадено в рамките на обезпечително производство разпореджание, може да подаде жалба или възражение. Жалби срещу разпореджание на председателя на първоинстанционния съд или на търговския съд се разглеждат от апелативния съд. Жалби срещу разпореджания на председателя на трудовия съд трябва да бъдат подадени до трудовия съд (*cour du travail/ arbeidshof*).

Срокът за обжалване или възражение е един месец от датата на връчване на разпореджанието от съдебния изпълнител, ако производството е образувано чрез призовка (*assignation/dagvaarding*) или доброволно явяване (*comparution volontaire/vrijwillige verschijning*), и един месец от датата на връчване на разпореджанието със съдебно препоръчано писмо (*pli judiciaire/gerechtsbrief*), ако разпореджанието е издадено вследствие на подаването на едностранна молба.

Г. Предварително изпълнение

Предварителното изпълнение не подлежи на обжалване. Апелативният съд при никакви обстоятелства не може да забрани или да спре изпълнението на съдебно решение (член 1402 от Съдебния кодекс).

Последна актуализация: 24/10/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на исовете в държавите от ЕС - България

1 Какви са различните видове мерки?

Съдебният процес по принцип се характеризира с по-голяма или по-малка продължителност във времето. Тази забава, резултат от преминаването на процеса през различни фази, през различни инстанции, понякога може да доведе до неефикасност на търсената правна защита с оглед късното постановяване на решение по спора, респ. късното му влизане в сила. С оглед на това законодателят е предвидил набор от мерки, които да гарантират ефективността на търсената съдебна защита и които са насочени към ограничаване възможността на ответника да извършва разпоредителни действия с определени имуществени права.

Материята, свързана с обезпечаване на иска, е уредена в нормите на чл.чл. 389 -404 ГПК.

Съгласно чл. 391 ГПК, обезпечение на иска се допуска, когато без него за ищеца ще бъде невъзможно или ще се затрудни сериозно осъществяване на правата по решението и ако: а/ искът е подкрепен с убедителни писмени доказателства или б/ бъде представена гаранция в определения от съда размер съгласно чл.чл. 180 и 181 ЗЗД. Гаранция може да бъде поискана и при наличие на убедителни писмени доказателства по преценка на съда.

Основна предпоставка и задължително условие за допускане на обезпечение е опасността от невъзможност за ищеца да реализира правата си по решението, което евентуално ще бъде постановено по един вероятно основателен иск.

За да допусне обезпечение на иска съдът преценява наличието на следните предпоставки: обезпечителна нужда, вероятна основателност на иска и посочена от ищеца подходяща, адекватна за нуждите на конкретния казус и конкретно търсената правна защита обезпечителна мярка.

Според чл. 397, ал. 1 ГПК законът допуска следните обезпечителни мерки:

възбрана на недвижим имот,

запор върху движими вещи и вземания, включително запор върху дялове в търговско дружество,

други подходящи мерки определени от съда, включително спиране на МПС от движение и спиране на изпълнението по изпълнително дело.

Съдът може да допусне и няколко обезпечителни мерки до размера на цената на иска /извън този размер обезпечителна нужда не съществува/.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Съгласно разпоредбите на Глава 34 ГПК обезпечение на иска може да бъде допуснато :

Съгласно чл. 389 ГПК - по всички видове искове - във всяко положение на делото до приключване на съдебното дирене във възвизното производство,

Съгласно чл. 390 ГПК обезпечение по всички искове може да бъде допуснато и преди предявяване на иска /обезпечение на бъдещ иск/.

Молба за обезпечение по висящо дело:

Подава се от ищеца до съда, който разглежда правния спор. За да бъде допуснато обезпечение на иска, необходимо е да са налице

предпоставките на чл. 391 ГПК - искът да е вероятно основателен и да е налице обезпечителна нужда, т.е. опасност при евентуално уважаване на иска последиците на съдебното решение да не бъдат приложени, тъй като ответникът се е разпоредил със секвекстируемото си имущество, както и посочената мярка да е подходяща. При липса на достатъчно доказателства относно вероятната основателност на иска съдът по преценка може да поиска и внасяне на парична гаранция в определен от него размер, съобразно чл. 391, ал.2 и ал. 3 ГПК.

Обезпечение на иска се допуска и докато делото е спряно.

Молба за обезпечение на бъдещ иск:

Подава се по постоянния адрес на ищеца или по местонахождението на имота, който ще служи като обезпечение на иска. При искане за допускане на обезпечителна мярка „спиране на изпълнително дело” - до родово компетентния съд по мястото на изпълнението.

При допускане на обезпечение на бъдещ иск съдът определя срок за неговото предявяване, който не може да бъде по-дълъг от 1 месец.

Материалните предпоставки за допускането му са същите като тези, касаещи допускане на обезпечение по висящо дело.

Молбата следва да съдържа исканата обезпечителна мярка и цената на иска. Тя се подава до съответния районен или до съответния окръжен съд, в зависимост от подсъдността и родовата компетентност на съда според чл. 104 ГПК.

Молбата може да бъде подадена както от лицето, така и от негов процесуален представител /адвокат/. Препис от нея не се изисква, тъй като такъв не се връчва на насрещната страна, защото производството по допускане на обезпечителните мерки е едностранно - развива се без участието на другата страна /в чиято правна сфера ще се отрази допуснатата мярка/.

Допуснатите от съда обезпечителни мерки се налагат чрез:

възбрана на недвижим имот - чрез Службата по вписванията,

запор на движими вещи и вземания на длъжника - от държавен или частен съдебен изпълнител, включително и чрез уведомяване от негова страна на трети лица - напр. банки и други кредитни институции,

обезпечителни мерки по отношение на лек автомобил - от съответните служби в КАТ,

обезпечителна мярка „спиране на изпълнението” - препис от определения на съда за неговото допускане следва да се представи на съответния съдебен изпълнител, при който изпълнителното дело е образувано,

другите, посочени в закона мерки - от съответния, избран по избор от лицето, държавен или частен съдебен изпълнител.

Специалният закон – ЗБН обаче съдържа изрична уредба по отношение на обезпечаването на искове за попълване масата на несъстоятелността на банка. Разпоредбата на чл. 53, ал. 2 ЗБН предвижда обезпечение на иска да се допуска, когато искането е подкрепено с достатъчно

доказателства, въз основа на които може да се направи обосновано предположение, че искът е основателен. При вероятната неоснователност на иска общият закон допуска налагането на обезпечителни мерки при внасянето на гаранция, докато специалният закон разглежда вероятната основателност изобщо като предпоставка за допускане на обезпечението. Следователно обезпечение не следва да се допуска, когато от твърденията и представените доказателства се налага извод, че искът не е вероятно неоснователен. И това е обяснимо с оглед отговорността на наложилата обезпечението страна за причинени вреди на насрещната страна по чл. 403 ГПК. Законодателят отчита, че в правната сфера на несъстоятелна банка не следва да се пораждат задължения за обезщетяване на такива вреди (по този начин се намалява масата на несъстоятелността и се ощетяват кредиторите) и затова установява изискване за допускането на обезпечение на предявен иск само при представяне на достатъчно доказателства, които да обосновават вероятната му основателност.

Съгласно разпоредбата на чл. 629а, ал. 1, т. 2 ТЗ като предварителни обезпечителни мерки в производството по несъстоятелност, ако това се налага за запазване на имуществото на длъжника, могат да бъдат допуснати мерките по чл. 630, ал. 1, т. 4 ТЗ – налагане на запор или възбрана, да бъде назначен временен синдик, съответно да се постанови спиране на започнали изпълнителни производства, да се запечатат помещения, оборудване и други. Цитираната норма предполага молбата по чл. 625 ТЗ да е допустима, същата да е подкрепена с писмени доказателства, установяващи вероятното проявление на фактите, от които произтича претенцията, а ако не е подкрепена – молителят да представи обезпечение в определен от съда размер за компенсирание на нанесените на длъжника вреди, в случай, че не се установи, че е неплатежоспособен, съответно свръхзадължен – чл. 629а, ал. 2 ТЗ и да съществува интерес за обезпечаване – когато длъжникът разпилява, унищожава и/или укрива имуществото си, с което поведение застрашава интересите на кредиторите и без налагане на исканите мерки за кредиторите могат да настъпят вреди от невъзможността да се удовлетворят при осребряване на имуществото на длъжника. Законът изисква и исканата обезпечителна мярка да е подходяща и съответна на обезпечителната нужда.

От тълкуването на нормата на чл. 629а, ал. 1 ТЗ следва извод, че предварително обезпечение в производство за откриване на производство по несъстоятелност се допуска само при условие, че съществува реална опасност длъжникът да се разпорежи с имуществото си с цел увреждане на кредиторите. Само при наличието на тази предпоставка, съдът е длъжен да обсъди наличието и на останалите такива, предвидени в разпоредбата на чл. 629а, ал. 2 ТЗ.

2.2 Основни условия

Материалните предпоставки за допускане на обезпечението са посочени в чл. 391 ГПК /описани по-горе/.

По исковите за издръжка се допуска обезпечение и без да се спазват изискванията на чл. 391 ГПК, като в този случай съдът може служебно да вземе мерки за обезпечаване на иска.

Може да се допусне и частично обезпечение на иска - само за тези части, които са подкрепени с достатъчно доказателства.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

По принцип обект на обезпечение може да бъде всяко имущество на длъжника. Не се допуска обезпечение на иск за парично вземане чрез налагане на запор върху вземания, върху които не се допуска принудително изпълнение.

Съгласно чл. 393, ал. 1 от ГПК не се допуска и обезпечение на иск за парично вземане срещу държавата, държавните учреждения и лечебните заведения по чл. 5 ал. 1 от Закона за лечебните заведения.

На обезпечаване подлежат следните типове имущество:

вземания на ответника от кредитни институции по разкритите в тях банкови сметки,

движими вещи,

недвижими имоти,

леки автомобили, досежно тяхното спиране от движение,

действията по принудително изпълнение,

други изрично предвидени в закона случаи посочват конкретни имущества на претендиращия длъжник.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Извършените с обекта на обезпечителната мярка разпоредителни действия от длъжника са недействителни спрямо лицето, по чиято молба обезпечителните мерки са наложени. По отношение на недвижимия имот недействителността има действие само досежно извършените след вписването на възбраната разпореждания - чл. 452 ГПК. Извън тази относителна недействителност /непротивопоставимост/ извършените разпоредителни действия са напълно действителни и поражда правните си последици.

Чл. 453 ГПК урежда хипотезите на непротивопоставимост на взыскателя и присъединилите се кредитори на права, придобити след вписване на възбраната и получаване на запорното съобщение.

Според чл. 401 ГПК обезпеченият кредитор може да предяви срещу третото задължено лице иск за сумите или вещите, които то отказва да предаде доброволно.

Разноските в производството по обезпечението са за сметка на този, по чието искане то е допуснато, съобразно чл. 514 ГПК, действащ по препращане от чл. 401 ГПК, уреждащ действията на обезпечителната мярка.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Принципът при допускане на обезпечение на иска е, че при висящ процес съответната обезпечителна мярка се налага до приключване на делото със съответния влязъл в сила съдебен акт.

При допуснато обезпечение на бъдещ иск съдът определя срок за предявяване на иска, който не може да бъде по-дълъг от един месец,. Ако не бъдат представени доказателства за предявяването на иска в определения срок, съдът служебно отменя обезпечението - чл. 390, ал. 3 ГПК.

В случай на предявяване на иска, по който е допуснато обезпечение, както става обикновено, обезпечението остава в сила и произвежда действие до приключване на делото.

Разпоредбата на чл. 402 ГПК урежда процедурата по отмяна на допуснатото обезпечение. Съгласно посочената норма следва да се подаде молба от заинтересованата страна, препис от която се връчва на лицето, по чието искане е допуснато обезпечението. Това лице може да подаде възражение в тридневен срок. Съдът в закрито заседание отменя обезпечението, след като се увери, че вече не съществува причината, поради която то е било допуснато или че в дадения срок от страна на ответника е внесена като гаранция цялата претендирана от ищеца сума /чл. 398, ал. 2 ГПК/. Определението на съда за отмяна на обезпечението подлежи на обжалване с частна жалба в едноседмичен срок.

Замяната на допуснатото обезпечение, визирана в чл. 398 ГПК може да бъде допусната в две хипотези:

по ал. 1 - по искане на една от страните, съдът може, след като уведоми другата страна и вземе пред вид възраженията ѝ, дадени в тридневен срок от съобщението, да допусне замяна на един вид обезпечителна мярка с друг,

по ал. 2 - при обезпечение на оценен в пари иск ответникът може винаги да замени без съгласието на другата страна допуснатото обезпечение със залог в пари или други ценни книжа, съгласно чл.чл. 180 и 181 ЗЗД.

В случаите на ал.ал. 1 и 2 на чл. 398 ГПК запорът или възбраната се отменят.

Законът допуска възможността ответникът да предяви иск срещу ищеца за заплащане на причинените му от обезпечението вреди, ако искът, по който то е допуснато бъде отхвърлен или ако не бъде предявен в дадения срок или ако делото бъде прекратено / чл. 403 ГПК/.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Според чл. 396 ГПК определението на съда по обезпечението на иска може да се обжалва с частна жалба в едноседмичен срок, който за молителя тече от връчването му, а за ответника /този, срещу когото обезпечението е било допуснато/ - от деня, в който му е било връчено съобщението за наложената обезпечителна мярка от съдебния изпълнител, от службата по вписванията или от съда. Препис от частната жалба се връчва на насрещната страна за отговор в едноседмичен срок.

Правен интерес от обжалване на определението се признава и на трети лица, ако правната им сфера е засегната от обезпечението. В едностранното производство по допускането му съдът не изследва дали ответникът е носител на правата по отношение на които се иска да бъде ограничена разпоредителната му власт. По тази причина е възможно възбрана да бъде наложена по отношение на недвижим имот, който не е собственост на длъжника. Действителният собственик в този случай би бил легитимиран да обжалва определението за допускане на възбраната макар да е трето за производството лице.

При обжалване на определение, с което е отказано обезпечение на иска, препис от частната жалба на молителя не се връчва на ответника, тъй като и в тази фаза производството запазва едностранния си характер.

В случай, че въззивният съд потвърди определение, с което е допуснато обезпечение или е отказано допускането на обезпечение, определението не подлежи на касационно обжалване. В случай, че въззивният съд допусне обезпечението, което е отказано от първоинстанционния съд, определението му подлежи на обжалване с частна жалба пред Върховния касационен съд, ако са налице предпоставките по чл.280 от ГПК за допускане на това обжалване.

Съобразно действащия към момента ГПК може да се обжалва както допуснатото обезпечение, така и размерът на гаранцията, определен от съда като условие за допускането му. Жалбата до въззивната инстанция, обаче, не спира неговото действие до момента на произнасяне по жалбата от по-горния съд и евентуалната му отмяна.

Последна актуализация: 05/03/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните,

които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Чехия

1 Какви са различните видове мерки?

Временни мерки:

Временните мерки се използват за временно уреждане на отношения между страните, т.е. за ограничен период от време или в ситуация, в която са налице опасения, че изпълнението на съдебното решение може да бъде осуетено.

По принцип временните мерки, постановявани преди започване на производството по съществото на делото, се уреждат от член 74 и следв. от Гражданския процесуален кодекс (Закон № 99/1963 с последните му изменения), докато временните мерки, постановявани след започването на такава производство, се уреждат от член 102 от Кодекса. Специални временни мерки за определени специфични ситуации се уреждат от Закона за специалните съдебни производства (Закон № 292/2013), а именно временни мерки, уреждащи ситуацията, в която се намира малолетно или непълнолетно дете, за което не се полагат необходимите грижи (член 452 и следв.), и временни мерки, които осигуряват защита срещу домашно насилие (член 400 и следв.). С член 12 от Закон № 292/2013 се установяват и някои специални правила, допълващи общите разпоредби относно временните мерки, като тези специални правила се прилагат спрямо производствата, които попадат в обхвата на посочения закон.

Обезпечение на доказателства:

Доказателства се обезпечават, ако съществуват опасения, че събирането на доказателствата в бъдеще ще стане невъзможно или ще бъде много затруднено (напр. неправилно изпълнение на договор за покупка, чийто предмет включва бързоразвалящи се стоки, или разпит на свидетел, който е тежко болен и има опасност за живота му).

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Временни мерки:

Член 74, алинея 3 от Гражданския процесуален кодекс (Закон № 99/1963 последните му изменения) предвижда, че производствата за постановяване на временна мярка се образуват въз основа на подадена молба.

В член 12 от Закон № 292/2013 обаче се предвижда, че временна мярка може да бъде служебно разпоредена от съда, ако той има правото да образува служебно и въпросното производство (напр. производство относно грижите за малолетно или непълнолетно дете, производство във връзка с дееспособност, производство за попечителство или настойничество или производство за обявяване на отсъствие или смърт). В тези случаи съдът разпорежда временната мярка служебно.

Съдът, компетентен да постанови временната мярка, е съдът, който е компетентен да разгледа делото по същество, като изключенията от това правило са уредени в член 400 и член 453 от Закон № 292/2013.

Доказателства могат да се обезпечават:

преди началото на производството по съществото на делото, като това става въз основа на подадена молба. Компетентен е съдът, който ще бъде компетентен да разгледа делото по същество, или съдът по местонахождение на доказателствата;

доказателства могат да се обезпечават и в хода на производството, дори при липсата на искане за това.

Страните по делото следва да присъстват при обезпечаването на доказателствата, освен когато всякакво забавяне би могло да представлява риск.

Доказателствата могат да бъдат обезпечени и чрез извършване на нотариална заверка (*notářský zápis*) или документ, издаден от съдебен изпълнител (*exekutorský zápis*), ако това става в присъствието на нотариус или съдебен изпълнител или ако нотариус или съдебен изпълнител са удостоверили фактическото положение.

2.2 Основни условия

Временна мярка може да бъде разпоредена:

ако е необходимо отношенията между страните да се уредят временно;

ако съществуват опасения, че изпълнението на съдебното решение ще бъде затруднено;

за управление на временни отношения.

Оценката на това, дали е необходимо временно уреждане на отношенията между страните, зависи от обстоятелствата по конкретното дело.

Временна мярка ще бъде наложена само ако има достатъчно доказателства, че е нужно временно уреждане на правоотношенията между страните. Що се отнася до другите обстоятелства, които се отчитат при вземането на решение за разпореждане на такава временна мярка, достатъчно е да се докажат поне фактите, които са решаващи за налагането на съответното задължение посредством временната мярка.

Затрудняване на изпълнението на съдебното решение

Ако вследствие на изразените опасения, че изпълнението на съдебното решение може да бъде затруднено, бъде допусната временна мярка, правоимащата страна трябва да разполага с решение или друг инструмент, представляващ основание за [изпълнение на съдебното решение](#). Временна мярка може да бъде разпоредена само до влизането в сила на решението по същество или ако има сериозни причини, поради които правоимащата страна до този момент не е била в състояние (временно) да поиска принудително изпълнение на задължението. В същото време фактите, обосноваващи опасенията, че [изпълнението на решението](#) ще бъде компрометирано (главно поради поведението на длъжника), подлежат на доказване.

Молбата за временна мярка трябва да включва подробностите, посочени в член 42, параграф 4 и член 75 от Гражданския процесуален кодекс (Закон №99/1963), включително:

информация, посочваща съда, до който е адресирана молбата;

кой подава молбата и какъв случай засяга, т.е. представяне на фактите, обосноваващи искането на временна мярка;

преследваната с подаването на молбата цел, т.е. каква временна мярка иска заявителят;

датата, на която е изготвена молбата, и подписа на заявителя или представител на заявителя;

описание на факта, че за уреждане на отношенията между страните са необходими временни договорености или че са налице опасения, че принудителното изпълнение на съдебното решение ще бъде компрометирано.

Към молбата трябва да бъдат приложени всички инструменти, на които разчита заявителят.

До датата на подаване на молбата заявителят трябва да внесе депозит в размер на 10 000 CZK по своя собствена инициатива, т.е. без подкана от страна на съда; в случаите, в които се засягат отношенията между предприятия, произтичащи от търговски дейности, депозитът е 50 000 CZK.

Молбите са освободени от изискването за внасяне на депозит, ако засягат въпроси, свързани със социални помощи (напр. издръжка, заетост или обезщетение за телесна повреда). Молбата се отхвърля, ако не бъдат изпълнени изискванията по отношение на депозита.

Депозитът служи като обезпечение за иск за обезщетение за вреди или други загуби, които могат да бъдат понесени от страните или от трети страни (т.е. лица, които не са страна в производство за временни мерки), ако е разпоредена временна мярка.

Член 12, параграф 3 от Закон №292/2013 предвижда изключение от необходимостта да се внесе предвидения по закон депозит.

Обезпечение на доказателства:

Преди образуването на производство по съществото на делото, доказателствата могат да бъдат обезпечени (ако бъде предложено), в случай че е налице опасение, че събирането на доказателства в бъдеще ще бъде невъзможно или значително затруднено. Доказателства не се обезпечават, ако е очевидно, че нямат тежест в производството. Съдът отказва да приеме молба за обезпечение на доказателства, ако подозира, че заявителят е подал молбата в опит да постигне цел, различна от това да се опита да защити доказателствата (напр. за да получи информация за дейностите на друго лице, която иначе би била недостъпна).

Освен общите данни, молбата за обезпечение на доказателства трябва да включва описание на фактите, които следва да бъдат предмет на събиране на доказателства. Доказателствата, които следва да бъдат обезпечени, също трябва да бъдат специално упоменати.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Временни мерки:

В член 76 от Гражданския процесуален кодекс се предвижда, че с временна мярка може например да се наложи на страна да плати издръжка, да внесе парична сума в съда, да постави вещ под надзора на съда, да не се разпорежда с определени вещи или права, да извършва действия, да се въздържа от действия или да позволява извършването на действия. Мярката може да е свързана с всяка вещ, притежавана от въпросната страна. Съгласно временна мярка даден съд може да наложи задължение върху лице, различно от страна в производството, когато това може да се изиска обосновано (напр. ако някой купува определена вещ, като напълно осъзнава, че я закупува от собственик, който не е изпълнил надлежно задълженията си към кредиторите).

Специални временни мерки съгласно Закон №292/2013:

Специалната временна мярка, уреждаща положението на дете съгласно член 452 и следващите, се прилага, ако за малолетно или непълнолетно дете не се полага необходимата грижа, независимо от това, дали някой има право да полага грижа за детето или не, или дали животът на детето, нормалното му развитие или други важни интереси са сериозно застрашени, или са били засегнати. Временната мярка на съда урежда положението на детето за строго необходимото време, като поставя детето в подходяща жизнена среда, както се посочва в съдебното решение. Специална временна мярка съгласно член 400 и следващите може да се налага на ответник, като от него или от нея се изисква да напусне съвместното домакинство и всичко, което се намира в непосредствена близост до него, да стои далеч и да не навлиза в съвместното домакинство, да се въздържа от влизане в контакт със заявителя или да се въздържа от преследване и упражняване на тормоз спрямо заявителя по какъвто и да е начин. Молбата трябва да съдържа описание на фактите, показващи, че съвместното съществуване на заявителя и на ответника в една къща или апартамент, в който споделят домакинството, е непоносимо за заявителя поради физическо или психическо насилие, упражнявано спрямо заявителя или друго лице, живеещо в съвместното домакинство, или описание на фактите, доказващи преследването или упражняването на тормоз спрямо заявителя.

Обезпечение на доказателства:

В молбата следва да се обясни и защо заявителят е поискал обезпечение на доказателствата. Като доказателства могат да се използват всички средства, с които се установява статусът на дадено дело, особено разпита на свидетели, експертното становище, докладите и наблюденията на органите и юридическите лица и т.н.

Едно специално средство за обезпечение на доказателства предполага обезпечението на даден доказателствен обект в случай, свързан с права на интелектуална собственост (член 78б от Гражданския процесуален кодекс (Закон № 99/1963)). Лице, което е станало свидетел на нарушение на право на интелектуална собственост, има право на процесуална легитимация. Компетентният съд е регионалният съд, в рамките на чиято компетентност е бил обезпечен обектът. Могат да бъдат обезпечени следните: въпросните стоки; материали и инструменти; документи, свързани със въпросните стоки.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Временни мерки:

Временната мярка е временно съдебно решение, предназначено да защитава заявителя. То се издава за защита на право на заявителя, което е било нарушено или е в риск. Когато се налага временна мярка, това не засяга правата на заявителя, които все още предстои да се уредят. То също така не е средство за решаване на предварителен въпрос. По същия начин самият факт, че е наложена временна мярка, не трябва да засяга вземането на решение от съда по съществото на делото. Дори след налагането на временна мярка, длъжникът може да продължи да се разпорежда с имуществото си, но трябва да действа в съответствие с наложената мярка.

На всекики, който грубо възпрепятства хода на производството, по-специално като не се явява пред съда без основателна причина или като не се подчини на съдебно решение, може да бъде наложена глоба в размер до 50 000 CZK. Даден съд може да приведе в действие решение относно временна мярка, ако задължената страна не вземе под внимание решението доброволно. Наказанието за възпрепятстване на изпълнението на официално решение или принудително извеждане (от съвместно домакинство) е включено и в член 337, параграф 2 от Закон № 40/2009 от Наказателния кодекс, с който се установява простъпка за възпрепятстване на изпълнението на официално решение или принудително извеждане.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Временни мерки:

Срочна временна мярка

В решение за налагане на временна мярка съдът може да определи, че мярката е с определен срок дори това да не е желанието на ищеца (молителя).

Налагане на задължение за завеждане на иск или за подаване на друга молба за образуване на производство

Съд, който разпорежда временна мярка, също изисква заявителят (ищецът) да подаде молба до съда за образуване на производство (иск) по същество в срок, определен към момента на налагане на мярката.

Дадена временна мярка остава в сила до предсрочното ѝ прекратяване или отмяната ѝ от съда.

Временна мярка се прекратява, ако заявителят не подаде молба за образуване на производство в рамките на определяния от съда срок; ако молбата по съществото на делото не е уважена; ако молбата по съществото на делото е уважена и са минали повече от 15 дни от влизането в сила на решението на съда; или ако определеният срок на временната мярка е изтекъл.

Съдът отменя временна мярка, ако причините, поради които е била наложена, вече не са налице.

В член 400 и следващите от Закон № 292/2013 се предвижда отделна временна мярка да бъде с продължителност един месец от датата, на която е влязла в сила (член 408), като този срок може да бъде удължен в зависимост от началото на производството по съществото на делото.

В член 452 и следващите от Закон № 292/2013 се предвижда отделна временна мярка да бъде с продължителност един месец от датата, на която влиза в сила (член 459), като този срок да може да бъде удължен.

Обезпечение на доказателства:

Доказателствата се обезпечават за срока, определен от съда, или възможно най-скоро. Страните могат да присъстват на обезпечението на доказателствата, но те не се ползват от правото да присъстват, ако всяко забавяне би представлявало риск. След образуването на производство по съществото на делото страните имат право да отговорят на представените доказателства и на всички събрани доказателства. Освен това страните могат да бъдат разпитвани.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Временни мерки:

Решенията относно временните мерки са под формата на съдебни решения. Решение, налагащо въвеждането на временна мярка, влиза в сила при публикуването му. Ако не бъде публикувано, влиза в сила, след като бъде връчено на задължената страна. Писмено копие от временната мярка се връчва на страните в производството и на трета страна (когато задължението е възложено на тази трета страна) и, ако мярката засяга задължението да не се разпорежда с недвижимо имущество, копие се предоставя и на компетентния имотен регистър. Заповед, налагаща временна мярка, влиза в сила при нейното публикуване или връчване (член 76г от Гражданския процесуален кодекс) и представлява основание за принудително изпълнение на решение.

Допускат се и жалби срещу решения, налагащи временни мерки. Жалбите се подават в съда, който е издал оспорваното решение, но действително се разглеждат от второинстанционни съдилища, т.е. от окръжни съдилища или висши съдилища. Жалби се подават в рамките на 15 дни от получаването на писменото копие на решението.

Ако допустима жалба е подадена навреме от правоимащата страна, решението не става окончателно до окончателното произнасяне на апелативния съд по жалбата. Заповед, налагаща временна мярка, влиза в сила обаче (т.е. се следва процедура съгласно това решение) при изтичане на срока за изпълнение, който започва да тече от датата на връчване; алтернативно влиза в сила при връчването, ако не е наложено задължение за изпълнение. Съдът може да отсъди, че решение, налагащо временна мярка, е приложимо само след като решението на съда стане окончателно, освен ако това не противоречи на естеството на временната мярка или може да попречи на нейната цел.

В член 409 и член 463 от Закон 292/2013 се съдържат разпоредби относно обжалвания срещу специални временни мерки съгласно закона.

Последна актуализация: 09/11/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [de](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици [en](#) вече са преведени.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Германия

1 Какви са различните видове мерки?

Тези мерки имат за цел да обезпечат принудителното изпълнение чрез временно налагане на заповор/възбрана върху активите на длъжника или чрез временно уреждане на ситуацията. Обикновено мерките сами по себе си не погасяват задължението.

Съществуват следните мерки:

1.1 Обезпечителен заповор/възбрана и задържане под стража/арест (*dinglicher und persönlicher Arrest*) (член 916 и следващите от Гражданския процесуален кодекс (*Zivilprozessordnung* — ZPO))

Обезпечителният заповор/възбрана служи за обезпечаване на принудителното изпълнение на парично вземане и обикновено се налага върху движимото или недвижимото имущество на длъжника. Обезпечителният заповор/възбрана се налага от компетентния съд, въз основа на подадена молба. С няколко изключения, по отношение на последващото налагане на обезпечителния заповор/възбрана се прилагат разпоредбите относно принудителното изпълнение. Обезпечителният заповор/възбрана може да се извърши например чрез налагане на заповор (*Pfändung*) (за движимо имущество), обезпечителна ипотека (*Arresthypothek*) (недвижимо имущество) или задържане под стража/арест (*Haft*) (на лице).

1.2 Разпореждане за временни мерки (*einstweilige Verfügung*) (член 935 и следващите от Гражданския процесуален кодекс)

Разпореждането за временни мерки служи за временно обезпечаване на непарично вземане. Разпореждането за временни мерки под формата на обезпечаване на бъдещо изпълнение на непарични вземания (*Sicherungsverfügung*) (член 935 от Гражданския процесуален кодекс) или на временно уреждане по съдебен ред на правоотношение (*Regelungsverfügung*) (член 940 от Гражданския процесуален кодекс) се издава от компетентния съд въз основа на подадена молба. Освен това при утежнени условия е налице и случаят на защитно задължително разпореждане (*Leistungsverfügung*). От своя страна разпоредбите за принудително изпълнение се прилагат по принцип за последващото изпълнение (член 936 във връзка с член 928 от Гражданския процесуален кодекс).

1.3 Заповед за заповор на банкови сметки съгласно правото на ЕС

В член 946 и следващите от Гражданския процесуален кодекс се урежда прилагането Регламент (ЕС) № 655/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на процедура за европейска заповед за заповор на банкови сметки с цел улесняване на трансграничното събиране на вземания по граждански и търговски дела (ОВ L 189 от 27 юни 2014 г., стр. 59). Заповедта за заповор на банкови сметки представлява специална форма на временни мерки.

1.4 Известие за предстоящо налагане на заповор върху дълг (*Vorpfändung*) (член 845 от Гражданския процесуален кодекс)

Освен това има и известие за предстоящо налагане на заповор върху дълг, което е специален вид обезпечение за кредитора. Това е частна мярка за принудително изпълнение на кредитора във взаимоотношенията между длъжник и трето лице длъжник, която има действието на обезпечителен заповор/възбрана (член 845, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Обезпечителният заповор/възбрана и арест, и разпореждане за временни мерки (точки 1.1 и 1.2) се постановява с разпореждане на компетентния съд по молба от страната, търсеща правосъдие. В молбата трябва да се съдържа информация за вземането, което трябва да се обезпечи, и

неотложността за издаване на разпореждане или риска от безуспешно принудително изпълнение. И двете трябва да бъдат доказани по убедителен начин пред съда, например чрез клетвена декларация.

Молбата може да бъде изготвена писмено или да бъде вписана устно в регистъра с преписки по делата. Компетентният съд е съдът, компетентен по иск по същество, или местният съд (*Amtsgericht*), в чийто район се намира обектът, който трябва да бъде обезпечен, предметът на съдебния спор или лицето, което трябва да бъде задържано. Когато се провежда устно изслушване, съдията се произнася с решение, докато в другите случаи издава разпореждане.

Представителството от адвокат в обезпечително производство е необходимо само в случай на устно изслушване пред регионалния съд (*Landgericht*).

Заповедта за запор на банкови сметки (точка 1.3) се урежда с Регламент (ЕС) № 655/2014. Член 946 и следващите от Гражданския процесуален кодекс включват разпоредбите, необходими за подаването на молбата и за процедурата, изпълнението на заповедта и всички правни средства за защита.

Известието за предстоящо налагане на запор върху дълг (точка 1.4) не се изготвя от съда (първоначално, вж. по-горе). В този случай кредиторът поема сам инициативата (обикновено чрез назначаване на съдебен изпълнител, който да действа от негово име). Кредиторът има за цел да инициира принудително изпълнение на вземането чрез налагане на запор върху вземания или други права по силата на подлежащ на изпълнение правен документ, чрез връчване на писмена декларация на трето лице длъжник или на главния длъжник, в която се посочва, че запорът върху правата или вземанията от тези взаимоотношения, е неизбежен (член 845, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс). Известието до трето лице длъжник има силата на запор съгласно член 930 от Гражданския процесуален кодекс само дотолкова, доколкото действително е наложен запор в рамките на един месец (член 845, параграф 2 от Кодекса).

Законът за съдебните такси (*Gerichtskostengesetz*, GKG) предвижда заплащането на 150 % от таксата по производства, прилагани за налагане на запор/възбрана или арест, или разпореждане за временни мерки. Размерът на таксата се определя от цената на иска. Съдът изчислява цената на иска във всеки отделен случай съгласно интересите на заявителя за ликвидация на имуществото на длъжника. По-долу е поместена таблица за таксите според цените на искове на стойност до 500 000 EUR:

Закон за съдебните такси (GKG), приложение 2 (във връзка с член 34, параграф 1, трето изречение)

Цена на иска до...EUR	Такса ...EUR	Цена на иска до...EUR	Такса ...EUR
500	35,00	50 000	546,00
1000	53,00	65 000	666,00
1500	71,00	80 000	786,00
2000	89,00	95 000	906,00
3000	108,00	110 000	1026,00
4000	127,00	125 000	1146,00
5000	146,00	140 000	1266,00
6000	165,00	155 000	1386,00
7000	184,00	170 000	1506,00
8000	203,00	185 000	1626,00
9000	222,00	200 000	1746,00
10 000	241,00	230 000	1925,00
13 000	267,00	260 000	2104,00
16 000	293,00	290 000	2283,00
19 000	319,00	320 000	2462,00
22 000	345,00	350 000	2641,00
25 000	371,00	380 000	2820,00
30 000	406,00	410 000	2999,00
35 000	441,00	440 000	3178,00
40 000	476,00	470 000	3357,00
45 000	511,00	500 000	3536,00

Ако молбата ще се гледа в рамките на устно производство и ако делото не се прекратява с оттегляне на молбата за защита преди приключване на устното производство или чрез признаване на задължение, отхвърляне на иска или спогодба (в тези случаи таксата се намалява с 50 %), се заплаща по-висока такса, равна на 300 %. Първоначално разходите се поемат от страната, срещу която съдът е присъдил в своето решение — допълнително заявителят, като инициатор на делото, също носи отговорност за разходите като общ длъжник.

Съдебният изпълнител начислява такса в размер на 3 EUR за всяко връчване във връзка с предстоящо налагане на запор върху дълг на длъжник или трето лице длъжник, упоменато в известието. Освен това има пощенски такси и разноски, които се таксуват за всяко удостоверение, което може да е необходимо. Таксата за лично връчване от съдебен изпълнител е 10 EUR, като в този случай се заплащат и пътните разноски на съдебния изпълнител. В зависимост от пропътуваното разстояние до помещението на адресата таксата ще бъде между 3,25 EUR и 16,25 EUR. Таксата на съдебния изпълнител за изготвяне на покана за изпълнение от него или от името на кредитор (член 845, параграф 1, второ изречение от Кодекса) е 16 EUR за изпълнение на официален акт.

Изпълнението на съдебното разпореждане се извършва главно от съдебния изпълнител и се осъществява чрез инструментите на държавата (принудително изпълнение). То се провежда в съответствие с действащите към момента разпоредби за изпълнение на съдебни решения.

Отклонение: Изпълнението на съдебно решение, подлежащо на предварително изпълнение, с което се оспорва обезпечителна мярка, не се различава съществено от изпълнението на окончателното решение. Законът обаче определя различни начини за изпълнение в зависимост от естеството на иска.

Ако се дължи определена сума, кредиторът обикновено използва съдебен изпълнител, който да изпълни решението на съда. За привеждане в изпълнение от съдебния изпълнител на решение срещу движимо имущество се начислява такса в размер на 26,00 EUR. Ако времето за работа на съдебния изпълнител продължава повече от три часа, се дължи допълнителна такса от 20,00 EUR за всеки допълнителен час или част от него.

Освен това се начисляват и всички необходими разходи, направени от съдебния изпълнител. Заповедта за плащане може също така да даде

право на кредитора да подаде молба за съдебен заповед върху вземания на длъжника (напр. правото на плащане на заплати) (член 829 от Гражданския процесуален кодекс). Такса от 20,00 EUR се събира за производството във връзка със самата молба, а извънредните разходи (по-специално разходите за връчване на съдебно разпоредение) се начисляват отделно.

Ако изпълнението се прилага спрямо недвижимо имущество на длъжника, за обезпечение на дълга може да бъде учредена ипотека или имуществото може да бъде предложено за принудителна публична продажба или за принудително управление. В Закона за съдебните и нотариалните такси в охранителните производства (Закона за съдебните и нотариалните такси, GNotKG) (*Gesetz über Kosten der freiwilligen Gerichtsbarkeit für Gerichte und Notare (Gerichts- und Notarkostengesetz, GNotKG)*) се предвижда, че една пълна такса, съизмерима със стойността на дълга, който трябва да се обезпечи, е дължима за учредяване на ипотека за обезпечаване на дълга в имотния регистър. По-долу е поместена таблица за таксите за суми на стойност до 3 млн. евро:

Закон за съдебните и нотариалните такси в охранителните производства (Закон за съдебните и нотариалните такси, GNotKG)

Приложение 2 (във връзка с член 34, параграф 3)

Размер на задължението до ...EUR	Такса Таблица А ...EUR	Такса Таблица Б ...EUR	Размер на задължението до ...EUR	Такса Таблица А ...EUR	Такса Таблица Б ...EUR	Размер на задължението до ...EUR	Такса Таблица А ...EUR	Такса Таблица Б ...EUR
500	35,00	15,00	200 000	1746,00	435,00	1 550 000	7316,00	2615,00
1000	53,00	19,00	230 000	1925,00	485,00	1 600 000	7496,00	2695,00
1500	71,00	23,00	260 000	2104,00	535,00	1 650 000	7676,00	2775,00
2000	89,00	27,00	290 000	2283,00	585,00	1 700 000	7856,00	2855,00
3000	108,00	33,00	320 000	2462,00	635,00	1 750 000	8036,00	2935,00
4000	127,00	39,00	350 000	2641,00	685,00	1 800 000	8216,00	3015,00
5000	146,00	45,00	380 000	2820,00	735,00	1 850 000	8396,00	3095,00
6000	165,00	51,00	410 000	2999,00	785,00	1 900 000	8576,00	3175,00
7000	184,00	57,00	440 000	3178,00	835,00	1 950 000	8756,00	3255,00
8000	203,00	63,00	470 000	3357,00	885,00	2 000 000	8936,00	3335,00
9000	222,00	69,00	500 000	3536,00	935,00	2 050 000	9116,00	3415,00
10 000	241,00	75,00	550 000	3716,00	1015,00	2 100 000	9296,00	3495,00
13 000	267,00	83,00	600 000	3896,00	1095,00	2 150 000	9476,00	3575,00
16 000	293,00	91,00	650 000	4076,00	1175,00	2 200 000	9656,00	3655,00
19 000	319,00	99,00	700 000	4256,00	1255,00	2 250 000	9836,00	3735,00
22 000	345,00	107,00	750 000	4436,00	1335,00	2 300 000	10 016,00	3815,00
25 000	371,00	115,00	800 000	4616,00	1415,00	2 350 000	10 196,00	3895,00
30 000	406,00	125,00	850 000	4796,00	1495,00	2 400 000	10 376,00	3975,00
35 000	441,00	135,00	900 000	4976,00	1575,00	2 450 000	10 556,00	4055,00
40 000	476,00	145,00	950 000	5 156,00	1655,00	2 500 000	10 736,00	4135,00
45 000	511,00	155,00	1 000 000	5336,00	1735,00	2 550 000	10 916,00	4215,00
50 000	546,00	165,00	1 050 000	5516,00	1815,00	2 600 000	11 096,00	4295,00
65 000	666,00	192,00	1 100 000	5696,00	1895,00	2 650 000	11 276,00	4375,00
80 000	786,00	219,00	1 150 000	5876,00	1975,00	2 700 000	11 456,00	4455,00
95 000	906,00	246,00	1 200 000	6056,00	2055,00	2 750 000	11 636,00	4535,00
110 000	1026,00	273,00	1 250 000	6236,00	2135,00	2 800 000	11 816,00	4615,00
125 000	1146,00	300,00	1 300 000	6416,00	2215,00	2 850 000	11 996,00	4695,00
140 000	1266,00	327,00	1 350 000	6596,00	2295,00	2 900 000	12 176,00	4775,00
155 000	1386,00	354,00	1 400 000	6776,00	2375,00	2 950 000	12 356,00	4855,00
170 000	1506,00	381,00	1 450 000	6956,00	2455,00	3 000 000	12 536,00	4935,00
185 000	1626,00	408,00	1 500 000	7136,00	2535,00			

За молба за издаване на заповед, налагаща принудителна публична продажба или принудително управление на недвижим имот, се дължи такса от 100,00 EUR.

Когато в съдебното решение се приема, че длъжникът трябва да предаде движимо имущество, съдебният изпълнител ще изпълни съдебното решение по подадена от кредитора молба. За свързания с това официален акт се дължи такса от 26,00 EUR. Когато в съдебното решение се приема, че длъжникът трябва да предаде недвижимо имущество или жилище, за работата във връзка с освобождаването на имота се начислява такса от 98,00 EUR. Освен това са изискуеми непредвидените разходи на съдебния изпълнител, по-специално тези за работата на трети страни (напр. разходи за преместване, за ключар и т.н.). И отново, ако времето за работа на съдебния изпълнител е повече от три часа, се дължи допълнителна такса от 20,00 EUR за всеки допълнителен час или част от него.

2.2 Основни условия

Издаването на заповед за налагане на заповед/възбрана върху имущество или арест на лице предполага, че съществува дълг и че са налице основания за заповедта или възбраната или ареста. Заповедта или възбраната на всички активи на длъжника, които могат да бъдат подложени на подобни действия, са основани, ако има опасения, че длъжникът посредством непочтени действия осуетява или значително възпрепятства бъдещото изпълнение на съдебното решение например чрез преместване или прикриване на активи. Задържането под стража, т.е. арестът на самия длъжник, също има за цел преди всичко да попречи на длъжника да премести всички налични активи, върху които може да бъде наложен(а) заповед/възбрана. Задържането под стража обаче може да се разпореди само ако изискваното ниво на обезпечение за кредитора не може да бъде постигнато чрез налагането на заповед/възбрана върху имущество.

Разпореждането за временни мерки (във всяка форма) е предназначено да предотврати промяна на съществуващото положение, което би накърнило или възпрепятствало значително реализирането на правата или правоотношенията на дадена страна. Предмет на разпореждането могат да бъдат искове, изискващи (временно) предоставяне на предмети или (временно) приемане или предприемане на дадено действие (член 935, член 938 и член 940 от Гражданския процесуален кодекс). Правилата, приложими към разпореждания за временни мерки, са също толкова съществени колкото приложимите в случай на налагане на заповед/възбрана и задържане под стража (член 936). При особено изключителни обстоятелства съдът може също така да разпорежи да се извърши временно плащане. Искът и основанията за издаване на разпореждане за налагане на заповед/възбрана трябва да бъдат доказани по убедителен начин пред съда, например чрез клетвена декларация или чрез представянето на документи (член 920, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс). В това отношение е от значение съдът да е в състояние да оцени иска и неотложността като „изключително вероятни“ още при представянето. Същото се прилага и за разпореждането за временни мерки (член 936 от ZPO).

При производство за налагане на заповед/възбрана или задържане под стража/арест е възможно, но не е необходимо предварително изслушване на страните (член 922 от Гражданския процесуален кодекс). Последващо изслушване е необходимо, ако длъжникът оспорва заповедта за заповед/възбрана или задържане под стража, като самата заповед трябва да му бъде връчена в рамките на една седмица от издаването ѝ (член 924). Изслушване се изисква обикновено при производства за разпореждане на временни мерки; то може да бъде отменено само при спешни случаи или ако молбата е отхвърлена (член 937, параграф 2). Няма определени срокове за изслушване на страните.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Обезпечителните мерки обхващат всички активи, които подлежат на принудително изпълнение.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Налагането на заповед/възбрана има ефект на задържане на активи; както основният длъжник, така и трети лица длъжници губят правата си да се разпореждат със заповираните или възбранените активи.

Налагането на заповед/възбрана е защитено от член 136 от Наказателния кодекс (*Strafgesetzbuch StGB*), който се отнася до унищожаването на вещи, намиращи се под заповед/възбрана. Освен това нарушенията могат също така да доведат до искове за обезщетения за вреди съгласно гражданското право.

По отношение на разпореждане за временни мерки се прилага следното: Съдебният изпълнител изпълнява заповедта за преместване на имуществото в съответствие с член 883 от Гражданския процесуален кодекс. Съдът може да наложи изискване или забрана за извършването на определени действия съгласно член 887 (упълномощаване от съда на кредитора да предприеме разумни действия) или съгласно член 888 и член 890 (налагане на имуществени санкции/задържане под стража или глоба/арест за предотвратяване на неоснователни действия или бездействия и мълчаливо съгласие).

Съгласно член 835, параграф 3 от Гражданския процесуален кодекс се прилагат специални разпоредби за налагане на заповед върху салдата по банкови сметки. Парични суми от сметката на длъжник, който е физическо лице, не могат да бъдат платени на кредитора, докато не изтекат четири седмици от връчването на заповедта за прехвърляне на трето лице длъжник. Тази процедура дава възможност на длъжника да подаде молба за защита от налагане на заповед преди салдото да бъде изплатено на кредитора.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Заповедта за налагане на заповед/възбрана или задържане под стража, или разпореждането за налагане на временни мерки трябва да бъде изпълнена(но) в срок от един месец от датата на постановяване или връчване на решението.

Мерките са валидни дотогава, докато са налице основанията, обосноваващи налагането на обезпечителните мерки. Те се отменят и ако се постанови решение по главния иск.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Както вече бе посочено, съдът може да разпорежи налагане на заповед/възбрана или задържане под стража и налагане на временни мерки чрез окончателно съдебно решение (*Urteil*) (след провеждане на заседание) или чрез определение (*Beschluss*) (член 922 и член 936 от Гражданския процесуален кодекс).

Страните могат да подадат жалба срещу съдебно решение, ако стойността на предмета на жалбата надвишава 600 EUR.

В случай че е издадена заповед, се прилага следното:

Длъжникът може да подаде жалба срещу заповед за налагане на заповед/възбрана или задържане под стража, или разпореждане за налагане на временни мерки (член 924 от Кодекса). След което, с оглед постановяване на окончателно съдебно решение относно законсъобразността на мярката, се провежда устно съдебно заседание. При посочените обстоятелства срещу съдебното решение на свой ред може да бъде подадена жалба.

Ако молбата бъде отхвърлена с определение, кредиторът може да подаде незабавно възражение (*sofortige Beschwerde*) в рамките на две седмици от връчването на решението. Същото важи и ако е издадено определение за налагане на заповед/възбрана или задържане под стража, или разпореждане за налагане на временни мерки, но в този случай кредиторът трябва да предостави обезпечение.

Освен това длъжникът може да поиска отмяната на налагането на заповедта или възбраната или задържането под стража, или разпореждането за временни мерки, ако кредиторът не е успял да предяви своите искания в предвидения срок (член 926 от Гражданския процесуален кодекс) или поради промяна в обстоятелствата (член 927).

Що се отнася до Регламент (ЕС) № 655/2014, в член 953 от Гражданския процесуален кодекс се съдържат правни средства за защита срещу съдебни решения във връзка със заповед за заповед на банкови сметки.

Накрая, в член 945 от Гражданския процесуален кодекс се предвижда задължение за страната, получила разпореждане за временни мерки за обезщетение за нанесени вреди, ако заповедта за налагане на заповед/възбрана или разпореждането за временни мерки се окаже неоснователна(о) от самото начало или предназначенията мярка се отменя съгласно член 926, параграф 2 или член 942, параграф 3 от Кодекса.

В срок от един месец кредиторът може да поиска изпълнение на заповед за налагане на заповед/възбрана или задържане под стража, или на разпореждане за временни мерки. По същество в случая се прилагат общите разпоредби относно изпълнението (член 928 и член 936 от Гражданския процесуален кодекс). Заповедта за налагане на заповед/възбрана се изпълнява чрез заповед (член 930); задържането под стража на длъжника обикновено се извършва чрез издаване на заповед за задържане под стража (член 933).

Последна актуализация: 02/11/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не

са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на иски в държавите от ЕС - Естония

1 Какви са различните видове мерки?

Мерките за обезпечение на иск са:

учредяване на съдебна ипотека върху недвижимо имущество, кораб или самолет, принадлежащ на ответника;

запор или възбрана на имущество на ответника, което е в негово владение или във владение на друго лице, напр. чрез вписване на забрана за разпореждане в имотния регистър или в друг подобен регистър;

забрана за ответника да сключва определени сделки или да извършва определени действия, включително чрез обезпечителна заповед;

забрана за други лица да прехвърлят имущество на ответника или да изпълняват други задължения по отношение на ответника, към която може да се добави възлагане на задължение за прехвърляне на имущество на съдебен изпълнител или плащане на пари по банкова сметка, предназначена за тази цел;

задължаване на ответника да депозира дадена вещ у съдебен изпълнител;

прекратяване на изпълнително производство, разрешаване на продължаване на изпълнително производство единствено срещу гаранция или отмяна на изпълнителни действия, ако изпълнителното основание е било оспорено, или ако трето лице е предявило иск за освобождаване на имущество от запор или възбрана или за обявяване на принудителното изпълнение за недопустимо по друга причина;

забрана за ответника да напуска местопребиваването си, залавяне на ответника и задържането му под стража;

задължаване на ответника, и най-вече на застрахователя, да извършва плащания до размера на минималната сума, която може да бъде платена по време на производство, свързано с престъпно увреждане или застрахователен договор;

задължаване на ответника да прекрати прилагането на неравноправна клауза в договор с общи условия или задължаване на лицето,

препоръчващо прилагането на клаузата, да спре да я препоръчва или да оттегли препоръката по исково производство за прекратяване на

прилагането на неравноправна клауза в договор с общи условия или за спиране или премахване на препоръката за включването на такава клауза, всяка друга мярка, която съдът смята за необходимата.

С цел да се обезпечи иск, който се основава на нарушаване на авторско право или сродните му права или права върху индустриалната собственост, съдът може, наред с други мерки, да наложи запор върху стоки в случаите, когато има съмнение за нарушаване на правото на интелектуална собственост, или да наложи предаване на такива стоки, за да предотврати разпространението им на пазара. Ако за обезпечение на иск, който се основава на нарушаване на авторско право или сродните му права или на права върху индустриалната собственост, се иска запор на банковата сметка или на други активи на ответника, съдът може да наложи задължение за предаване на банкови, финансови или търговски документи или да позволи те да бъдат проверени.

За обезпечението на иск, който се основава на незаконно придобиване, използване или разкриване на търговски тайни, съдът може, наред с други мерки, да иземе стоки, когато има подозрения, че за промишления дизайн, характеристиките, функционирането, производството или предлагането на пазара на стоките са били използвани в значителна степен търговските тайни, придобити, използвани или разкрити незаконно, или да наложи задължение за предаването на такива стоки, за да се предотврати пускането им на пазара или разпространението им.

При брачни дела, дела за издръжка или други семейни дела съдът може също така да уреди следното в рамките на производството:

родителските права по отношение на общо дете;

личните отношения на родител с дете;

предаването на дете на другия родител;

спазването на задълженията за издръжка, произтичащи от закона и, наред с други мерки, задължаването на ответника да предоставя финансова помощ или гаранция докато трае производството;

ползването на вещите от общото домакинство и ползването на общото жилище на съпрузите;

предаването или използването на вещи, предназначени за лична употреба от някой от съпрузите или от дете;

други въпроси, свързани с брака или семейството, които трябва да бъдат уредени бързо поради възникналите обстоятелства.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Молбите за обезпечение на иск се разглеждат от съда не по-късно от следващия работен ден след датата на подаване на молбата. Съдът може да се произнесе по молбата за обезпечение на иск на по-късна дата, ако реши преди това да изслуша ответника.

Ответникът и други участници в производството не се уведомяват за провеждането на съдебно заседание във връзка с молбата за обезпечение на иска. Ако има основателни причини и най-вече ако съгласно молбата е поискано временно уреждане на правоотношенията, съставляващи предмет на спора, съдът може първо да изслуша ответника.

Съдът може също така да постанови обезпечението на бъдещ иск. В молбата следва да се посочат причините, поради които искът не се предявява веднага. Молбата трябва да се подаде пред съответния съд съгласно разпоредбите относно компетентността. Ако съдът обезпечи даден иск преди неговото предявяване, той ще трябва да определи срок, в който молителят трябва да предяви иска. Срокът не трябва да бъде по-дълъг от един месец. Ако искът не бъде предявен навреме, съдът ще отмени обезпечението.

Ако е необходимо, даден съд може да наложи мярка за обезпечение на иск, ако въпросното имущество попада в неговата териториална компетентност дори ако искът е бил предявен или е трябвало да бъде предявен пред друг естонски съд, чуждестранен съд или арбитражен съвет. По отношение на вписано в публичния регистър имущество мярка за обезпечение на иск може да се постанови също така от съда по местонахождението на регистъра, а в случай че става въпрос за кораб — от съда по местонахождението на пристанището на домуване на кораба. Съдът може да обвърже обезпечението на даден иск или продължаването на обезпечението на даден иск с предоставянето на гаранция с цел да се компенсират всякакви възможни вреди, причинени на насрещната страна и на трето лице.

Съдът обезпечават иск за парично вземане само когато е предоставена гаранция в размер на поне 5 % от цената на иска, но не по-малко от 32 EUR и не повече от 32 000 EUR. Ако с цел да се обезпечи искът, се изисква задържане на ответника или забрана за ответника да напуска местопребиваването си, размерът на предоставената гаранция трябва да бъде не по-малко от 3 200 EUR и не повече от 32 000 EUR.

Ако са изпълнени предпоставките за искане на гаранция, съдът все пак може да се откаже да иска пълна или частична гаранция или може да разпорежда тя да бъде изплатена на вноски, ако по обясними причини не може да се очаква от ищеца да предостави гаранцията поради икономически или други причини, а невъзможността от страна на ищеца да обезпечи иска може да доведе до сериозни последствия за него, или ако по други причини искането на гаранция би било несправедливо спрямо ищеца.

2.2 Основни условия

Съдът може да обезпечи даден иск по молба на ищеца, ако има основание да се смята, че необезпечаването на иска може да затрудни изпълнението на съдебно решение или може да го направи невъзможно. Ако е ясно, че изпълнението на съдебно решение трябва да се извърши извън рамките на Европейския съюз, както и че изпълнението на съдебното решение не е гарантирано въз основа на международно споразумение, се предполага, че необезпечаването на иска може да затрудни изпълнението на съдебното решение или да го направи невъзможно. За да обезпечи даден иск, чийто предмет не е парично вземане срещу ответника, съдът може временно да уреди правоотношенията, съставляващи предмет на спора, и най-вече начина на използване на дадена вещ, ако това е необходимо, за да се предотвратят значителни вреди или своеволни действия, или поради друга причина. Това може да се направи, независимо от това дали има основание да се смята, че необезпечаването на иска може да затрудни изпълнението на съдебно решение или може да го направи невъзможно. При брачни дела, дела за издръжка или други семейни дела съдът може да постанови мерки по своя собствена инициатива.

Иск за бъдещо или условно вземане или установителен иск също може да бъде обезпечен. Условно вземане не се обезпечават, ако се предполага, че условието няма да настъпи по време на производството.

Съдът може също така да постанови мярка за обезпечение на иск във връзка със съдебно производство или арбитражно производство, водено в чужбина.

Мярка за обезпечение на иск може да се постанови и когато ищецът иска да обезпечи няколко вземания срещу същия ответник.

Мярката за обезпечение на иск трябва да се избере така, че когато мярката бъде изпълнена, тежестта за ответника да бъде такава, че да се смята за разумна, като се вземат предвид законните интереси на ищеца и обстоятелствата. При обезпечение на иск за парично вземане следва да се вземе предвид цената на иска. Съдът може да постанови едновременно няколко мерки за обезпечение на даден иск.

Задържане или забрана на дадено лице да напуска местопребиваването си с цел да се обезпечи иск, може да се прилага единствено ако е необходимо да се гарантира спазване на съдебното решение и когато е очевидно, че други мерки за обезпечение на иска са недостатъчни за обезпечение на вземането, най-вече ако има основание да се смята, че е вероятно лицето да замине за друга държава или да отнесе активите си в друга държава. Задържането на дадено лице се извършва от полицията въз основа на определение на съда.

Задържане на лице или забрана дадено лице да напуска местопребиваването си може да се използва за обезпечение на имуществено вземане само ако цената на иска надвишава 32 000 EUR.

С определението за обезпечение на иск за парично вземане и с определението за задържане на лице или за забрана дадено лице да напуска местопребиваването си съдът определя паричната сума, която трябва да бъде платена по банковата сметка, предназначена за такива цели, или сумата, за която трябва да се предостави банкова гаранция, за да се сложи край на изпълнението на определението. След изплащане на парите или предоставяне на гаранцията изпълнението на определението за обезпечение на иска се прекратява. В такива случаи и въз основа на молба на ответника съдът ще отмени мярката за обезпечение на иска и ще я замени с парична сума или банкова гаранция.

По охранителни производства могат да се прилагат привременни мерки само в случаите когато това се предвижда по закон. При условие че по закон по охранително производство могат да се прилагат привременни мерки, това може да се направи, ако е необходимо за запазване или временно уреждане на съществуващо положение или статут, освен ако законът не предвижда друго. Освен ако законът не предвижда друго, разпоредбите относно обезпечението на иск се прилагат и за привременните мерки. Ако производството може да се образува единствено въз основа на молба, съдът може да постанови привременни мерки и да отмени или измени определението за привременните мерки единствено въз основа на такава молба, освен ако законът не предвижда друго.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

В зависимост от естеството и целта на мярката, мерките могат да се прилагат както към движими, така и към недвижими вещи, включително пари, както и кораби и самолети.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Запор или възбрана на вещи

В случай на запор или възбрана на вещи ответникът не може да се разпореджа с тях. Освен това при запора на движими вещи, с изключение на вписан в Корабния регистър кораб или на вписан в Регистъра на гражданските въздухоплавателни средства самолет, се учредява право на залог. При възбрана на недвижими вещи или запор на вписани в Имотния регистър движими вещи или на други вписани в Имотния регистър или в друг регистър вещи трябва да бъде направено отбелязване в полза на ищеца на забраната за разпореджане с имуществото, постановена въз основа на молбата на ищеца и на определението за обезпечение на иска. По молба на ищеца съдът отделно изпраща в Регистъра определението с цел извършване на отбелязването на забраната за разпореджане.

Въз основа на молба, подадена от ищеца или от ответника, съдът може да разпорежи продажбата на иззетата вещ и това получените от продажбата приходи да бъдат внесени по банковата сметка, предназначена за такива цели, ако съществува вероятност стойността на дадената вещ да се понижи значително или нейното съхранение да доведе до неоправдани разходи.

Възбраната или запорът на вещите се извършва от съдебен изпълнител. Той поставя запорираната или възбранената вещ под свой надзор въз основа на молба от лицето, подало молбата за обезпечение на иска. В такива случаи съдебният изпълнител забранява използването на тази вещ, частично или напълно, и може да се разпореджа с нея, включително да организира продажбата ѝ.

Съдебна ипотека

Освен ако законът не предвижда друго, съдебна ипотека, учредена върху недвижима вещ, вписан в Корабния регистър кораб или вписан в Регистъра на гражданските въздухоплавателни средства самолет, дава на лицето, поискало обезпечение на иска, същите права по отношение на другите права, които обременяват вещта, като предоставените на ипотекарния кредитор с ипотека или морска ипотека или предоставените на залогополучателя с вписането на обезпечение.

Сумата на ипотека е размерът на обезпеченото вземане, което е вписано в Имотния регистър, Корабния регистър или Регистъра на гражданските въздухоплавателни средства. Ако размерът на основното вземане се запазва под 640 EUR, няма да се учреди съдебна ипотека, при условие че е възможно да се приложат други мерки за обезпечение на иска, които не са толкова обременяващи за ответника.

Съдебна ипотека се вписва в Имотния регистър, Корабния регистър или Регистъра на гражданските въздухоплавателни средства в полза на ищеца въз основа на молбата на ищеца и определението за обезпечение на иска. По молба на ищеца съдът отделно препраща определението с цел съдебната ипотека да бъде вписана в Регистъра. Ипотеката се учредява в момента на вписването ѝ в Регистъра.

При учредяването на съдебна ипотека върху кораб или самолет, съдебният изпълнител поставя кораба или самолета под свой собствен надзор въз основа на молбата от лицето, поискало обезпечението на иска. В такива случаи съдебният изпълнител забранява използването на части от кораба или на целия кораб и може да разпорежи други мерки по отношение на него.

Забрана за напускане на местопребиваване

Забраната за напускане на местопребиваването задължава въпросното лице да не напуска местопребиваването си за повече от 24 часа без разрешението на съда. За да се изпълни забрана за напускане на местопребиваването, съдът изпраща призовка на ответника, ако ответникът е физическо лице, или на член на управителния орган на ответника, ако ответникът е юридическо лице, и получава неговия подпис за тази цел.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

С определеното за обезпечение на иск за парично вземане и с определеното за задържане на лице или за забрана дадено лице да напуска местопребиваването си съдът определя паричната сума, която трябва да бъде платена по банковата сметка, предназначена за такива цели, или сумата, за която трябва да се предостави банкова гаранция, за да се сложи край на изпълнението на определеното. След изплащане на парите или предоставяне на гаранцията изпълнението на съдебното определение за обезпечение на иска се прекратява.

По молба на страна съдът може да постанови определение за замяна на една мярка за обезпечение на иск с друга.

Ако съдебна ипотека се учредява върху няколко недвижими вещи, кораба или самолета, съдът посочва в определеното си за обезпечение на иска сумата, която трябва да се плати за всяка обременена вещь по банковата сметка, предназначена за такива цели, или сумата, за която трябва да се предостави банкова гаранция, за да се сложи край на изпълнението на определеното. След изплащане на парите или предоставяне на гаранцията обезпечението на иска се отменя. Ако обезпечението на иска се отмени или мярката за обезпечение на иска се измени, собственикът на недвижимата вещь, кораба или самолета става притежател на ипотеката. По искане на собственика съдебната ипотека се заличава от Имотния регистър, Корабния регистър или Регистъра на гражданските въздухоплавателни средства въз основа на определение, отменящо обезпечението на иска.

Ако обстоятелствата се променят — най-вече ако причината за обезпечение на иска престане да съществува или се предлага гаранция, или поради някаква друга, предвидена от закона причина, по искане на някоя от страните съдът може да отмени обезпечението на иск. Непарично обезпечение на иска може да бъде отменено или изменено, като се замести с парично плащане единствено със съгласието на ищеца или поради основателни причини.

Съдът отменя обезпечение на иск със съдебно решение, ако искът не е уважен, или с постановяване на определение, ако искът не е допуснат или въпросното производство е прекратено. Съдът също така отменя обезпечението на иск, ако решението за обезпечение на иска е постановено от друг съд, освен ако законът не предвижда друго.

При брачни дела, дела за издръжка или други семейни дела съдът може по собствена инициатива да измени или да отмени определение за обезпечение на иск.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Страна може да подаде жалба срещу определение, с което районен или окръжен съд обезпечава иск, замества една мярка за обезпечение на иск с друга или отменя обезпечението на иск. Определението на окръжния съд по жалба срещу определение на районен съд подлежи на обжалване пред Върховния съд (*Riigikohus*) само ако цената на обезпечения иск надвишава 100 000 EUR или ако дадено лице е било задържано или му е било забранено да напуска местопребиваването си като обезпечителна мярка.

Определенията за постановяване на привременни мерки могат да се обжалват. Определенията на окръжния съд по такива жалби не могат да се обжалват пред Върховния съд, освен ако със закон не е предвидено друго.

Последна актуализация: 22/02/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на иски в държавите от ЕС - Ирландия

1 Какви са различните видове мерки?

Различен вид временни мерки, които са достъпни в ирландските съдилища, са съдебните разпореждания. Съдебното разпореждане представлява съдебно решение, с което на дадена страна по иск се разпорежда да извърши или да се въздържа от извършването на някакво действие. Нарушаването на съдебното разпореждане представлява неуважение към съда и лицето, нарушило подобно разпореждане, може да бъде изпратено в затвора. Съдебното разпореждане може да бъде:

- i) постоянно,
- ii) за определен срок, или
- iii) издадено на временно основание в очакване на процеса по иска.

Ако ищецът е на мнение, че ответникът може да премахне или да унищожи важни вещи или документи, то тогава той или тя може да подаде искане *ex parte* до съда, за да издаде заповед „Anton Piller“, която представлява вид съдебно разпореждане, с което от ответника се изисква да разреши на ищеца да влезе в помещенията му, за да провери документи или други вещи и да изнесе всичко, което е притежание на ищеца. Ако ищецът е загрижен, че ответникът може да се разпорежда с всички или с определена част от активите му, и не е в състояние да удовлетвори иска на ищеца, ако той в крайна сметка спечели делото, ищецът също може да поиска от съда да издаде „съдебно разпореждане Mageva“ или заповед за замразяване на активи, с което на ответника не се позволява да се разпорежда с неговите или нейните активи в срока на действие на заповедта. Най-общо съдебното разпореждане Mageva не позволява на ответник, който се намира извън съответната юрисдикция, но чиито активи се намират в рамките на тази юрисдикция, да ги премести, докато делото не започне да се разглежда.

Когато ищецът е подал иск за определена парична сума, той или тя може да поиска от съда да издаде заповед, с която да разпорежи извършването на междинно плащане от страна на ответника за част или за цялата претендирана пред съда сума. Обратно, ответник, който е загрижен, че ако ищецът е губеща страна по иска, може да не е в състояние да заплати съдебните разноски на ответника, който успешно се е защитил в хода на производството, може да поиска съдът да разпорежи на ищеца да предостави обезпечение за разноските по производството, като заплати определена парична сума в съда. Ако в полза на ответника бъде издадено решение за „обезпечение за разноските“, ищецът няма да е в състояние да продължи с разглеждане на иска, освен ако не заплати в съда паричната сума, посочена в съдебното решение.

Висшият съд (The High Court) разполага също така с компетентност да постанови временни мерки в подкрепа на производство, което е в рамките на друга юрисдикция, ако това е уместно. Той може да издаде „международна обезпечителната заповед за запор и възбрана върху имущество“, която се прилага по отношение на активи в рамките на друга юрисдикция, при наличие на опасения, че ответникът може да поиска да разпродаде активите си в опит да избегне съдебно решение срещу него или нея.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Повечето молби за съдебно разпореждане могат да се подават или в окръжния съд или във Висшия съд. Определен вид временни мерки обаче могат да бъдат разпоредени единствено от Висшия съд, като например решения за замразяване на активи, заповеди „Anton Piller“ или заповеди по отношение на производства, образувани в друга държава.

Страната, искаща временна мярка, трябва да подаде молба, придружена от клетвена декларация. В молбата трябва да са посочени всички съответни факти, особено ако молбата е подадена без да се уведоми ответната страна. В клетвената декларация трябва да бъде изложен и проектът за разпореждане, определящ какво точно се изисква от съда. По-подробна информация относно необходимите съдебни формуляри можете да намерите на уебсайта на [Службата на съдилищата](#).

Ако заявител за съдебно разпореждане успее да получи желаното разпореждане, той или тя ще трябва да се ангажира с така нареченото „задължение за обезщетяване“, в случай че той или тя в крайна сметка загуби делото, така че страната, срещу която е издадено разпореждането, да може да възстанови разноските, направени в резултат на разпореждането.

Молби за съдебно разпореждане могат да бъдат подадени *ex parte* или без да се уведоми другата страна, ако са налице основателни причини да се действа по този начин. Такива молби могат да бъдат подадени, преди да се образува производството, ако е налице определена неотложност по отношение на положението на ищеца. [За неокончателни или временни мерки в търговския съд, вж. наредба 63А, правило 6, параграф 3 от [Правилника на върховните съдилища](#) от 1986 г.].

2.2 Основни условия

Съдилищата имат право на преценка при определяне на това, дали да издадат временно съдебно разпореждане или не, и ще издадат такова разпореждане, когато се установи, че е законосъобразно и подходящо [наредба 50, правило 6, параграф 1 от [Правилника на върховните съдилища](#) от 1986 г.]. Когато решава дали е подходящо да постанови временно съдебно разпореждане, съдът следва да определи:

- i) дали е налице въпрос относно добросъвестност, който да бъде определен.
- ii) дали присъждането на обезщетение или компенсация би било подходящо правно средство за защита, ако на заявителя е било отказано издаването на временносъдебно разпореждане, а впоследствие е успял да спечели делото.
- iii) къде се намира балансът на изгодите при определянето на тези въпроси.

Първото изискване е, че заявителят трябва да докаже, че е налице справедлив въпрос, във връзка с който да се образува дело. Това е сравнително лесно да бъде направено от заявителя, но през последните години се оказва по-трудно за удовлетворяване, когато съдебната мярка, която заявителят търси на този етап от производството, е съдебно разпореждане, с което другата страна се задължава да извърши нещо. В този случай органите разясняват, че заявителят трябва да докаже, че са налице сериозни аргументи и доказателства в негова полза, с които е вероятно да спечели делото в съда.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Съдебни разпореждания могат да бъдат поискани по редица причини, включително: за да се попречи на дадена страна да разработва или използва земя в нарушение на условията за планиране, или споразумения, позволяващи претърсване на имот и изнасяне на вещи, да се принуди работодател да продължи да плаща на служител, или да се попречи на работодател да назначава нови служители в очакване на изхода от спора. Ако бъде издадено разрешение за замразяване на активи или разпореждане от вида „Mareva“, то тогава страната, по отношение на която е издадено, не може да се разпорежда с активите си по начин, който би бил несъвместим със съдебното решение. Така например може да му/й бъде позволено да изтегли от банкова сметка еднократна сума, без това да понижи стойността на активите му/й под определен размер до момента на пълното приключване на производството.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Ако някоя от страните наруши временната мярка, действията на това лице могат да се разглеждат като неуважение към съда и то може да бъде изпратено в затвора, може да му бъде наложена глоба или може да се конфискуват активите му. Началната страница на разпореждането следва да съдържа „наказателно постановление“, в което на адресата да се посочат възможните последиствия от нарушаването на условията по съдебното разпореждане. По същия начин, ако трето лице несъзнателно помага на ответника при разпореждане с активи, които подлежат на решение за обезпечаване, то това лице също може да бъде обвинено в неуважение към съда. В резултат на това на всяка заинтересована трета страна се връчва копие от решението за обезпечаване, например на управители на банки, счетоводители и адвокати, които са ангажирани или действат в услуга на страната, по отношение на която е издадено разпореждането.

Всеки договор, сключен в нарушение на съдебното разпореждане, е незаконен и ще бъде неприложим от страна, която е уведомена за наличието на разпореждането. Въпреки това собствеността все пак може да бъде прехвърлена въз основа на незаконен договор, а след като такъв договор бъде представен, обикновено не е възможно възстановяване на прехвърленото имущество и в този случай единственото правно средство за защита, с което разполага ищецът, е присъждането на обезщетение.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Обикновено съдебното разпореждане е валидно до приключване на съдебния процес (неокончателно съдебно разпореждане). Ако временното разпореждане е издадено, без да е уведомена ответната страна, то ще е валидно за ограничен срок, след което ще е необходимо друго съдебно разпореждане.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Да. Ответникът или всяка друга страна, засегната от издаването на временно съдебно разпореждане, може да подаде по всяко време искане до съда за промяна или за прекратяване на разпореждането. Страната, която иска да оспори съдебното разпореждане, трябва да уведоми за молбата си адвоката на другата страна. Съдът може да прекрати съдебно разпореждане, когато ответникът може да докаже, че то не е трябвало да бъде постановено от самото начало, че са налице значителни промени в обстоятелствата от издаване на разпореждането или когато се установи, че така е законосъобразно и справедливо. Както бе посочено по-горе, съдът може да поиска от страната, която иска съдебно разпореждане, да заплати в съда така нареченото „задължение за обезщетяване“, така че, ако в крайна сметка загуби делото, страната, срещу която е издадено разпореждането, да може да разполага с известна защита по отношение на разноските, направени в резултат на разпореждането.

Последна актуализация: 16/04/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Гърция

1 Какви са различните видове мерки?

Временните и обезпечителните мерки, наричани по-общо „временни средства за правна защита“, представляват временни мерки, разпореждани от съд, когато има висящо производство по същество или когато делото предстои да бъде образувано, а междуременно е необходимо да се осигури съдебна защита на правата по решението. Подобна временна съдебна защита има за цел да гарантира възможността за реално бъдещо удовлетворяване на иска, който предстои да бъде разгледан по същество. Мерките, които могат да бъдат разпоредени, са: внасяне на гаранция; временно ипотekiране на недвижим имот на длъжника; обезпечителен заповор; обезпечителен залог, постановен от съда; временно присъждане на вземания; съдебно разпореждане за временно уреждане на въпроси; запечатване, разпечатване, изготвяне на опис и оставяне на отговорно пазене на имущество; както и мерки за запазване на владението върху вещи.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Тези мерки винаги се разпореждат от съд.

Общата компетентност за разпореждане на такива мерки е предоставена на едноличния първоинстанционен съд (*μονομελές πρωτοδικείο*). По отношение обаче на временното уреждане на правата на владение или ползуване и в случаите, когато съгласно общите разпоредби на Гражданския процесуален кодекс компетентен да разгледа главния иск е районният съд (*ειρηνοδικείο*), въпросният районен съд е компетентен и за допускането на временни и обезпечителни мерки. Районният съд разполага и с изключителна компетентност за случаите, когато по споразумение между страните се учредява или заличава ипотека. Ако главният иск се разглежда от първоинстанционен съд с многочленен съдийски състав (*πολυμελές πρωτοδικείο*), временните средства за правна защита могат да бъдат допуснати от същия съд; в тези случаи той разполага със същата компетентност като тази на едноличния първоинстанционен съд. Що се отнася до териториалната компетентност за налагане на временни или обезпечителни мерки, обикновено е компетентен съдът, който има териториална компетентност да разгледа главния иск; временните средства за правна защита могат обаче да бъдат допуснати и от съда, който се намира най-близо до мястото, където следва да бъдат изпълнени съответните мерки. Решението на съда, с което се разпореждат тези мерки, се връчва на страната, срещу която те са постановени, и се изпълнява от съдебен изпълнител. При възпрепятстване на принудителното изпълнение съдебният изпълнител може да потърси помощ от полицията. Трудно е да се даде приблизителна оценка на разноските, тъй като възнагражденията на адвокатите и съдебните изпълнители варират. Разноските ще възлизат приблизително на 250 EUR.

2.2 Основни условия

Съдът допуска временни мерки за правна защита, ако:

- а) е налице спешна нужда или непосредствена опасност — с цел да се защити или запази дадено право или да се уреди дадено положение, и
- б) има основания да се смята, че правото, във връзка с което се искат временните средства за правна защита, действително съществува. Искането трябва да изглежда основателно и вероятно; с други думи, не е необходимо да се представят пълни доказателства, а е достатъчно частично доказване, което води до по-малка степен на убеждение относно фактите, които трябва да бъдат установени; съдът може да допусне защита, след като установи вероятност, че твърдените факти съществуват. Съдът допуска защита, ако е налице спешна необходимост от това или има непосредствена опасност, че длъжникът ще отчужди притежаваното от него и подлежащо на заповор/възбрана имущество, при което изпълнението на съдебното решение по иска би станало невъзможно на един по-късен етап, когато на кредитора бъде връчен изпълнителен титул при приключване на главното производство.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

По принцип предмет на такива мерки може да е всяко имущество на длъжника, независимо дали то е в негово владение или не — достатъчно е имуществото да е прехвърляемо съгласно частното право и да не е обявено от закона за несеквестируемо. По-специално такива мерки могат да бъдат наложени върху недвижими имоти, както и върху движимо имущество което не е несеквестируемо, като кораби, въздухоплавателни средства, сухопътни превозни средства, банкови депозити и безналични акции.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

След като бъде постановено временно съдебно решение за допускане на временни или обезпечителни мерки, напр. обезпечителен заповор или временно ипотekiране на недвижим имот, длъжникът не може свободно да се разпорежда с имуществото предмет на наложените мерки. Съгласно член 232А от Наказателния кодекс неизпълнението на решението се наказва с лишаване от свобода за срок не по-малко от шест месеца. Със Законодателен указ № 1059/1971 е установено задължение за поверителност по отношение на банковите депозити и се предвижда минимално наказание лишаване от свобода за срок от шест месеца за директори, управители или служители на банки, за които е установено, че са нарушили това задължение. Това правило не е пречка за налагането на обезпечителен заповор, тъй като в съдебното решение за допускане на заповора не е необходимо да се посочват конкретните депозити или безналични акции, които следва да бъдат заповорирани. С решението се забранява на банките да прехвърлят въпросните активи, но задължението за поверителност не се нарушава, тъй като от банките не се изисква да предоставят сведения за съществуването на депозитите. Ако обезпечителният заповор касае имущество, което е във владението на трето лице, това лице трябва да декларира дали заповорираните вземания или права действително съществуват и дали върху имуществото, намиращо се в негово владение, е наложен друг заповор/възбрана, и ако е така, на каква стойност.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

По закон тези мерки са валидни:

- а) до постановяване на окончателно и влязло в сила решение по главното производство срещу страната, поискала временната мярка;
- б) до постановяване на окончателно решение в полза на страната, поискала временната мярка, и изпълнението на това решение;
- в) до постигане на споразумение между страните по главното производство;
- г) в продължение на 30 дни след прекратяването на производството или преустановяването му по друг начин;
- д) докато определението за допускане на мярката не бъде отменено или изменено, като това може да се направи от съда, допуснал мярката, въз основа на нови доказателства, или от съда, който разглежда главния иск, без да е необходимо да са установени нови факти; или
- е) до изтичане на посочения в определението за допускане на мерките срок за предявяване на главния иск, ако молителят не е предявил иска в рамките на този срок.

Ако някоя от страните не се яви на съдебното заседание по молбата за допускане на временни или обезпечителни мерки, въпреки че е своеременно и надлежно призована, заседанието се провежда в отсъствието на тази страна. Съдът обаче ще разгледа делото по същия начин, както когато присъстват всички страни, тъй като неявяването в производство за допускане на временни средства за правна защита не се счита за признаване на твърдените в молбата факти. Съдът може да преразгледа решението си само ако страната, в чието отсъствие е постановено определението, поиска неговата отмяна или изменение, посочвайки нови обстоятелства, които са щели да доведат до постановяване на различно определение от съда, ако той е бил запознат с тях.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Определенията във връзка с временни средства за правна защита обикновено не подлежат на обжалване, освен в случаите, когато се допуска временно уреждане на правата на владене и ползуване — в тези случаи законът предвижда изрично възможност за обжалване на определението пред компетентния първоинстанционен съд с многочленен съдийски състав в рамките на 10 дни от връчването му. Освен това прокуратурата към Върховния съд (*Áreios Págos*) може да подаде касационна жалба срещу всяко определение, ако е засегнат въпрос от обществен интерес. След като разгледа делото Върховният съд потвърждава или отменя обжалваното определение. Решението му има само временно действие. Както бе посочено по-горе, всяка страна в производството може да поиска от съда, допуснал временната мярка, да отмени или измени определението си. Всяка трета страна, която не е била призована и не е присъствала на производството, също може да подаде молба в тази насока, доколкото има правен интерес.

Последна актуализация: 04/01/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [es](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици [en](#) вече са преведени.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Испания

1 Какви са различните видове мерки?

Гражданското процесуално право (основно Гражданският процесуален закон (*Ley de Enjuiciamiento Civil*)) е основният източник на обезпечителни мерки; други мерки обаче са установени в специални материалноправни закони.

Някои от мерките, предвидени в ГПЗ (член 727), са следните:

Обезпечителен заповед (*el embargo preventivo de bienes*), с който се цели гарантиране на изпълнението на съдебни решения, разпореждащи предаване на парични суми или доходи, наеми и заместими вещи, чиято парична стойност може да бъде оценена чрез прилагане на фиксирани цени.

Поставяне под управление от съда или назначен от съда синдик на производствени активи (*la intervención o la administración de bienes productivos*), когато се цели постановяването на съдебно решение, разпореждащо тяхното предаване съгласно правото на собственик, плодopolзвател или всяко друго право, включващо законен интерес в поддържането или подобряването на продуктивността, или когато гарантирането на последното е от първостепенно значение за ефективността на навременното постановяване на съдебното решение.

Задържане на движими вещи (*el depósito de cosa mueble*), когато молбата цели издаване на заповед за предаване на въпросната вещь и когато последната е в притежание на ответника.

Изготвяне на описи на имущество (*la formación de inventarios de bienes*) в съответствие с определенията от съда условия.

Условно предявяване на молбата (*la anotación preventiva de demanda*), когато се отнася до имущество или права, подлежащи на вписване в публични регистри.

Други вписвания в регистъра (*otras anotaciones registrales*), в случаите когато публичният характер на регистъра може да спомогне за постигане на задоволителен резултат.

Съдебно решение за спиране на дейност (*la orden judicial de cesar provisionalmente en una actividad*), постановяване на временно въздържане от определен начин на поведение или временна забрана за прекъсване или прекратяване на предоставянето на услуга, която е била предоставяна.

Изземване и депозиране на приходи (*la intervención y depósito de ingresos*), получени чрез дейност, считана за незаконна и чиято забрана или прекратяване се искат чрез молбата, както и отговорно пазене или депозиране на парични суми, за които се твърди, че са възнаграждение за интелектуална собственост.

Временно депозиране на образци на произведения или предмети (*el depósito temporal de ejemplares de las obras u objetos*), за които се твърди, че са произведени в противоречие с правилата относно интелектуалната и индустриална собственост, както и депозиране на материалите, вложени в тяхното производство.

Спиране на действието на корпоративни решения (*la suspensión de acuerdos sociales*), когато ишецът или ишците, представляват поне 1 или 5 процента от общия капитал, в зависимост от това дали дружеството ответник е емитирало или не е емитирало ценни книжа, които към момента на оспорване са допуснати до търгуване на официален вторичен пазар.

В последния параграф от член 727 от ГПЗ на съдията се позволява успоредно с тези мерки да одобри други мерки (напр. предвидените в член 762 от ГПЗ), които не са включени в посочените по-горе, което означава, че списъкът не е изчерпателен:

Всички **други мерки**, изрично определени по закон за защита на определени права или считани за необходими, за да гарантират ефективността на съдебната защита, която може да бъде предоставена в съдебно решение, постановено в съдебен процес.

Извън тази обща система има други правни разпоредби, свързани с временната защита, сред които са следните:

Производства във връзка с **дееспособността на лицата**: Член 762 от ГПЗ позволява на съда да приеме служебно мерките, които счита за необходими за подходящата защита на лицето, което се смята за недееспособно, или за неговото имущество.

Производства относно **произход, бащинство и майчинство**: В член 768 от ГПЗ се предвиждат защитни мерки за лицето и имуществото на лицето, което се намира под попечителството на този, който изглежда, че изпълнява ролята на родител, и предоставянето на временна издръжка на ишеца, включително без предварителен разпит при спешни случаи.

Защита на **имуществото на починало лице**: наред с другите мерки, може да е необходимо да се обезпечат вещите от наследството и документите на починалия, да се управлява наследственото имущество или да се провери връзката с починалия (членове 790—796 от ГПЗ).

Съществуват също така специални обезпечителни мерки, които са уредени в специални правни норми, като например:

Закон за интелектуалната собственост (Кралски законодателен указ 1/1996 от 12 април 1996 г.) (*Ley Propiedad Intelectual*), членове 138 и 141 (изземване и депозиране на доходите, произтичащи от съответната незаконна дейност; спиране на дейността по възпроизвеждане, разпространение и публично представяне, изземване на произведените изделия, изземване на оборудването, апаратурата и материалните носители, и др.).

Закон за марките (Закон 17/2001 от 7 декември 2001 г.) (*Ley de Marcas*), член 61 (превантивно вписване на молбата в регистъра на марките).

Закон за патентите (Закон 24/2015 от 24 юли 2015 г.) (*Ley de Patentes*), член 11 (спиране на производството по издаване на патент) и членове 117 и 127 и сл. (забрана за извършване на действия, които могат да накърнят правата на молителя, изземване и съхранение на вещите, които се смята, че нарушават правата на патентоприетеля, изискване на гаранция за обезщетяване на евентуални вреди и свързаните с това вписвания в регистъра).

Закон за несъстоятелността (Закон 22/2003 от 9 юли 2003 г.) (*Ley Concursal*), член 48 *ter* (запориране на имуществото на членовете на управителните органи на дружеството) и член 17 (осигуряване на неприкосновеността на имуществото на длъжника и др.).

Закон за морското корабоплаване (Закон 14/2014 от 24 юли 2014 г.) (*Ley de Navegación Marítima*), членове 43, 470 и сл.

Закон за съсобствеността (Закон 49/1960 от 21 юли 1960 г.) (*Ley de Propiedad Horizontal*), член 7 (преустановяване извършването на забранени дейности) и член 18 (спиране изпълнението на споразумения, приети от общото събрание на съсобствениците).

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Мерките се постановяват от съдията или съда, който е компетентен по отношение на субекта или територията. Това ще бъде съдията или съдът, разглеждащ делото, или ако производството не е започнало, съдията или съдът, чието задължение ще бъде да гледа делото.

Обезпечителните мерки могат да се прилагат преди предявяване на иск, при условие че естеството им не прави невъзможно постановяването им (както в случай на условно предявяване на иск), и при условие че законът не изисква подаването на молба заедно с иска (както е при прекратяване на забранени дейности или спиране на действието на общностни споразумения в случаи на спор относно обща собственост). Поради изключителното им естество (обикновено ще се разглежда само искът) това трябва да е случай на едновременна необходимост и неотложност. Те могат да бъдат приети, без да се разпитва ответната страна в производството (без да се накърнява правото да се възрази срещу мерките, след като те бъдат постановени); те обаче изтичат, ако съответният иск не е предявен в рамките на двадесет дни от постановяването им.

Като бе посочено по-горе обаче, много по-често молбата за мерките се подава заедно с предявяването на иска. В този случай съдията или съдът разпорежда изготвянето на отделна преписка за обезпечителната мярка, която трябва да се разгледа едновременно с главното дело, в която могат да бъдат предложени и представени доказателства, които да покажат, че условията за постановяване на временна защита са изпълнени. Общото правило е, че страните се призовават да присъстват на съдебното заседание, преди да бъдат приети обезпечителни мерки. Дават се показания и могат да се представят всякакви доказателства, свързани с въпроса дали да се приемат обезпечителни мерки или не; когато е целесъобразно, се обмисля искането на гаранция от страната, искаща обезпечителната мярка, в случай че молбата е отхвърлена. Независимо от това страната, подала молбата за мярката, може да поиска приемането ѝ, без да бъде разпитана другата страна, ако представи доказателства, че са налице неотложни причини или че разпитът може да компрометира успеха на мярката — например, ако съществува риск от укриване или разхищаване на имуществото на длъжника. В този случай увреденото лице може да възрази, след като мярката бъде приета.

Мерките могат да се прилагат след предявяване на иска или в хода на обжалването, въпреки че такова прилагане трябва да бъде подкрепено с факти или обстоятелства, които обосновават времетраенето им.

В случаите, когато е необходима намесата на адвокат или прокурор, неговото участие се изисква с цел подаване на молба за приемането на обезпечителни мерки. В случай на неотложни мерки преди иска, не е необходимо процесуално представителство (членове 23 и 31 от ГПЗ).

2.2 Основни условия

За да може съдът да разпорежи някоя от посочените по-горе мерки, трябва да се прилага следното:

Рискове, възникващи с течение на времето, или *periculum in mora*: тук е включен рискът от вреда, която ищецът може да претърпи поради забавяне на производството, което може да затрудни изпълнението на това, което се постановява в съдебното решение, или на решение, с което се приключва производството. Страната, подала молбата за мярката, трябва да отчете, че ако не бъдат приети мерките, за които е подадена молба, при приключване на производството могат да възникнат ситуации, които биха възпрепятствали или попречили на ефективността на защитата, която може да се предостави в потвърдително съдебно решение. Във всеки случай не е подходящо да се постанови мярка, ако ситуацията, пораждаща риска, е била търпяна от молителя дълго време, освен ако не се представят доказателства, с които да се обясни защо молбата за мярката не е била подадена преди това.

Вероятна основателност на иска или *fumus boni iuris*: молителят трябва да предостави на съда причините, поради които да вземе решение за провеждане на предварително заседание по законосъобразността на молбата. Изискването е свързано с това, че молителят трябва да представи всички факти, аргументи и писмени доказателства, които могат да послужат на съда като основа, без да се предрешава същността на делото (тъй като в Испания обезпечителните мерки се приемат от същия съд, който впоследствие ще разгледа делото), за временно и обстоятелствено решение в полза на основание на молбата член 728, параграф 2 от ГПЗ. В допълнение към писмените доказателства са допустими и други видове доказателства (свидетели, вещи лица, показания от страните).

Гаранция: освен ако изрично не е предвидено друго, молителят за постановяване на мярката трябва да внесе гаранция, която е достатъчна, за да обезпечи вредите, които приемането на обезпечителната мярка може да причини на имуществото на ответника. Съдът трябва да определи размера, като вземе предвид: а) естеството и съдържанието на претенцията; б) оценката, на която се основава молбата за мярката; и в) причините или мотивите за годност или достатъчност на количественото определяне на вредите, които мерките могат да причинят.

Пропорционалност: това изискване не е изрично предвидено в ГПЗ, но като цяло в доктрината се счита, че допълва останалите, тъй като съдът постановява само мерки, които са абсолютно необходими за постигане на целта по обезпечаване на производството, за което се отнася временната защита. Тя произтича от принципите на правовата държава и от минималната намеса в областта на свободата на личността, които чрез Конституцията управляват цялата правна система.

Акцесорност: обезпечителните мерки следват характера на главното производство, към което се отнасят.

Променливост: обезпечителните мерки могат да се изменят, ако бъдат изтъкнати факти или обстоятелства и бъде доказано, че не е било възможно те да бъдат взети предвид към момента на постановяването на мерките или в срока за възразяване срещу тях.

3 Предмет и естество на тези мерки?

С приемането на обезпечителна мярка се цели да се реагира на или да се обхване евентуалността, че по време на провеждането на текущо или бъдещо производство ответникът да бъде длъжен както да не извършва определени действия с имуществото си, така и да извършва други такива. По този начин се цели да се предотврати възможността ответникът да извършва действия, които възпрепятстват влизането в неговото имущество на вещи или права, да причини или да позволи повреждане на това имущество, да извади определени вещи от обсега на правосъдието, като предизвика несъстоятелност, за да предотврати принудителното изпълнение на евентуално съдебно решение.

В испанското законодателство обезпечителните мерки могат да се приемат единствено от съда. Те не могат да се приемат от арбитри или медиатори; не се състоят от определен и ограничен брой; по естеството си са диспозитивни (могат да бъдат приемани само по молба от една от страните) и имуществени, тъй като засягат вещите и права на ответника; имат за цел да гарантират ефективността на евентуално съдебно решение; от съществено значение са за решението, което трябва да бъде постановено в главното производство.

Те могат да бъдат приети по отношение както на материални, така и на нематериални вещи. Те не се са само имуществени по своето естество, тъй като могат да бъдат приети обезпечителни мерки за ограничаване на лични права.

Възможно е приемането на разпореждания и забрани, като съдържанието на мерките ще се състои съответно в задължение за действие или за бездействие.

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Обезпечителни мерки могат да се налагат върху конкретни и определени вещи или върху всичко, което може да бъде оценено в пари, като например продукти, доходи и плодове, които се получават от имущество.

Върху тези вещи може да се налага запор с цел да се получи право на удовлетворение на вземането, произтичащо от общо задължение, според което дължимите вещи не са индивидуализирани, а са заменими с конкретна парична сума, която може да бъде изчислена чрез прости математически операции.

Движимите вещи се депозират по-конкретно при подходящ депозитар, определен от съда.

Възможно е също така да се разпорежи изземване на парични суми, депозирани им и даването им за отговорно пазене. Прави се разграничение между изземване и депозирание на доходите от незаконни дейности или от разрешени дейности, както и на тези, получени от интелектуална собственост.

Друга група мерки, които могат да се приемат, са актове, които съдът може да издаде във връзка с предмета на молбата, с която е сезиран, и които не се отнасят до конкретно определена вещ.

По този начин е възможно производствени активи да се поставят под управление от съда или от назначен от съда синдик, ако с исковата молба се претендира те да бъдат присъдени на ищеца в качеството му на собственик, плодopolзвател или друго лице с легитимен правен интерес.

Възможно е да се поиска и изготвяне на описи на имуществото в съответствие с определените от съда условия.

Допуска се превантивно вписване на молбата, когато тя се отнася до имущество или права, подлежащи на вписване в публични регистри или други вписвания в регистри, в случаите, когато публичността е ползотворна за успешното приключване на операцията.

Накрая, може да бъде постановено определение за спиране на дейност, за временно въздържане от определен начин на поведение или временна забрана за прекъсване или прекратяване на предоставянето на услуга, която е била предоставяна.

Последната група вещи, която може да бъде засегната от наложените мерки, включва материалите и образците, които са част от режим на изключителни права (на практика става дума за задържане по разпореждане на съда или изземване на вещи, използвани за производството на права на индустриална и интелектуална собственост).

Възможно е също така да се спре изпълнението на корпоративните решения на всеки вид търговско дружество.

Накрая, в испанското законодателство съществува възможност за приемане на редица неопределени мерки за защита на някои права, които мерки са предвидени по закон или които се считат за необходими, за да се гарантира ефективността на съдебната защита. Засегнатото имущество или права не са уточнени и мерките могат да бъдат от всякакъв вид, стига да са необходими.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

В случай на обезпечителен запор на количествено измерими предмети, парични средства, доходи и продукти с мярката се цели да се осигури, че ответникът е в състояние да изплати всички права и разноски, присъдени с евентуално съдебно решение, особено в случаите, когато съдебното решение не се изпълнява доброволно.

Депозиранието на движими вещи може да се постанови, когато молбата е за предаване на конкретна вещ, която е във владение на ответника.

Когато се определи поставяне под управление от съда или се назначи синдик, това е с намерението да се обезпечат определени производствени активи, за да се предотврати лошо управление, водещо до намаляване или загуба на производствените добиви.

Поставянето на производствени активи под управлението на съда предполага приемането на съдебен контрол, но не лишава ответника от управлението им, за разлика от назначаването на синдик, което предполага допълнителна стъпка, при която управлението на ответника се заменя от съдебно управление.

Молбата за изготвяне на описи на имуществото може да бъде подадена в рамките на всяко производство, независимо от претенцията, като единственото изискване е описът на имуществото да е необходим, за да се осигури постановяването на решение, с което се уважава предявеният иск. Съдията трябва ясно да определи елементите, които трябва да съдържат описите и начина на изпълнението им.

Последиците от превантивното вписване на молбата се разпростират и върху процесуалната сфера, свързана с производството, в рамките на което е уважена. Превантивното вписване има за цел да спре защитата, осигурена от публичността на регистрите, и увереността, която тя може да даде на титуляря на вещь или право да го прехвърля, а третите лица не могат да претендират незнание по отношение на обекта на вписване, който ги касае. Такова превантивно вписване може да се предостави по всички видове производства, като с него се предоставя защита във всеки публичен регистър, като например имотен и търговски регистър.

Временни ограничения на поведението на ответника: те са уредени в различни специални закони, поради което следва да се приемат в съответствие с разпоредбите на съответните закони. Последиците им обхващат и спирането на дейност, извършвана от ответника:

постановяване на временно въздържане от определен начин на поведение или временна забрана за прекъсване или прекратяване на предоставянето на услуга, която е била предоставяна.

Изземване, отговорно пазене и депозирание на парични суми: това очевидно е обезпечителна мярка и представлява обезпечителен запор, тъй като гарантира изпълнението на иск с конкретно икономическо съдържание. Тази мярка позволява изземването и депозиранието на доходи, произтичащи от незаконна дейност. Те не могат да бъдат приети отделно, поради това е необходимо да се наложи както изземване, така и депозирание. Ако се цели налагането само на една от тези мерки, следва да се използват посочените по-горе родови мерки. Тази мярка може да бъде приета и за отговорно пазене или депозирание на парични суми, за които се твърди, че са възнаграждение за интелектуална собственост. Това са правата на авторите да получават парични суми за произведените си, състоящи се от пропорционален дял от приходите, получавани от различни публични изяви, които се признават от Закона за интелектуалната собственост.

Депозирание на материали или образци, които са част от режим на изключителни права: това е обезпечителна мярка, която произхожда от областта на защитата на правата на изключителна експлоатация, която специалните закони за индустриалната и интелектуалната собственост предоставят на титулярите. Това е случай на задържане по разпореждане на съда, специфично за предмета, за който е наложено, за образците или материалите, необходими за производството.

Спиране на действието на корпоративни решения: постановяването на тази мярка зависи от наличието на законово предвидените изисквания за налагане на мярката: 1% от дяловия капитал, ако дружеството емитира ценни книжа, допуснати за търгуване на официален вторичен пазар към момента на оспорването, или 5% от дяловия капитал в останалите случаи. Приложимо е за всички видове търговски дружества.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Обезпечителните мерки се приемат обикновено след изслушване на ответника. По искане на молителя и ако той предостави доказателства за неотложни причини, те могат да се постановят от съдията без допълнителни формалности в срок от пет дни, като съдията мотивира решението си за неизслушване на ответника. След като бъдат приети, обезпечителните мерки могат да се изменят, ако бъдат изтъкнати факти или обстоятелства и бъде доказано, че не е било възможно те да бъдат взети предвид към момента на постановяването на мерките или в срока за възразяване срещу тях.

Ако искът на молителя бъде отхвърлен със съдебното решение по главното дело, съдията трябва незабавно да разпорежи вдигането на мярката, освен ако не е поискано друго, като се вземат предвид обстоятелствата по делото и след увеличаване на гаранцията.

Ако искът е частично уважен, след изслушването на насрещната страна, съдията трябва да реши дали да отмени, или да потвърди мярката.

Ако отхвърлянето на иска е потвърдено, след като бъде постановено окончателното съдебно решение, съдът ще отмени мерките служебно и засегнатата от тях страна може да предяви иск за нанесената вреда (това се прилага и в случаи на изоставяне на иска или оттегляне на ищеца от производството).

Друг случай, в който обезпечителните мерки могат да бъдат изменени, е когато мярката е била наложена преди подаването на исковата молба и е била приета, без да се изслуша ответникът. В този случай, ако молителят не спази законно установения срок от двадесет дни за подаване на исковата молба и този срок изтече, мярката трябва да бъде незабавно вдигната, а ответникът да бъде обезщетен за вредата, като на молителя се възлагат направените разноски по производството.

По същия начин мярката не може да бъде запазена, ако делото е спряно за срок по-дълъг от шест месеца по причина на молителя.

Ако е постановено предварително изпълнение на съдебно решение, всички наложени обезпечителни мерки, които са свързани с това изпълнение, се отменят и заменят с изпълнителни мерки, така че мерките, приети първоначално като обезпечителни, променят естеството си.

Накрая, ответникът може да поиска от съда да замени обезпечителната мярка с достатъчна гаранция, която гарантира ефективното изпълнение на решението. Съдията, който е приел мярката, е компетентен да вземе решение за това, като може да определи гаранцията да се предостави или в брой, или чрез поръчител.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Процесуалните правила предвиждат възможността за обжалване пред съд от по-горна инстанция.

Поради това е възможно да се обжалва определението за налагане на мерките, въпреки че подаването на жалба няма суспензивно действие. Определението за отмяна на мерките също може да бъде обжалвано.

Заедно с тази възможност за обжалване обаче във всеки случай молителят може да подаде повторно молбата си, ако обстоятелствата от времето на подаване на първоначалната молба са се променили.

Не съществува право на обжалване на определението, налагащо обезпечителни мерки без предварително изслушване на ответника, тъй като в този случай подходящото правно средство е възражение, което се повдига пред съдията, приел обезпечителната мярка. Ответникът може да подаде жалба, която няма суспензивно действие, срещу определението, отхвърлящо това възражение. Молителят за обезпечителни мерки има същото право на обжалване, ако възражението на ответника е уважено изцяло или частично.

Противно на гореизложеното, когато е приета или отхвърлена гаранция, не съществува право на обжалване.

Подготовката и разглеждането на жалбата не се различава от общите правила (член 458). Ако има няколко жалбоподатели, сроковете се изчисляват индивидуално.

Както бе посочено по-горе, в производството за приемане на обезпечителни мерки подаването на жалба няма суспензивно действие, т.е. съдията ще продължи да приема толкова актове, колкото счита за необходими за приемането на обезпечителните мерки.

Определенията, отхвърлящи мерките, са с приоритет в апелативния съд, затова датите за обсъждане, гласуване и постановяване на решенията трябва да се определят възможно най-бързо.

РАЗНОСКИ ЗА НАЛАГАНЕТО НА ОБЕЗПЕЧИТЕЛНА МЯРКА

По принцип по отношение на тези разноски се прилага правилото, че загубилата делото страна заплаща направените по делото разноски, като те се покриват от страната, чиято претенция (налагане или вдигане на мерките) не е уважена в съдебното решение. По-специално в член 736 от ГПЗ се предвижда възлагане на разноските на молителя в случай на отказ (принцип „загубилият плаща“), но няма сходна разпоредба за възлагане на разноските на ответника, ако мерките са приети. За този сценарий съществуват различни доктринални и юридически положения.

Последна актуализация: 02/04/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Франция

1 Какви са различните видове мерки?

Съдията по обезпечителното производство винаги може по спешност да постанови временни мерки (спешно производство, междинни плащания, отстранение, забрана за извършване на определено действие под заплаха от наказание, опазване на доказателства).

Не съществува изчерпателен опис на временните мерки: пред съда може да бъде подадена молба за постановяването на всички неотложни временни мерки, срещу които не е отправено убедително възражение или които са обосновани от наличието на спор (междинно плащане, отстранение на наемател без документи, експертна оценка или констатиране на щета и т.н.). Освен това съдът може да разпорежи незабавното прилагане на всички временни мерки, които се считат за необходими за предотвратяване на непосредствен риск от увреждане (например мерки за опазване на даден обект) или за преустановяване на очевидно неправомерно поведение.

Съществува специален режим за обезпечителните мерки (обезпечителни запори и съдебни възбрани), които позволяват на ищеца, обикновено с разрешението на съда, да наложи забрана за разпореджане с цялото или с част от имуществото на длъжника, или да впише специална възбрана върху това имущество, за да си гарантира плащането на вземане, което все още не е признато със съдебно решение, но чието удовлетворяване изглежда застрашено.

Обезпечителните мерки могат да бъдат под две форми:

обезпечителни запори, които позволяват да бъдат запорирани материални активи (мебели, превозни средства и т.н.), нематериални активи (парични суми, права върху дружествени дялове, ценни книжа и акции, и т.н.) или други вземания (банкови сметки, наеми и т.н.);

съдебна възбрана върху недвижимата собственост, търговски капитал, дружествени дялове или ценни книжа (вписване на временна ипотека, запор върху акции или ценни книжа).

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Временни мерки: съдът трябва да бъде сезиран по съдебен път (с искова молба от съдебен изпълнител — *huissier de justice*). За това се завежда спешно състезателно производство. При определени условия въз основа на искова молба могат да бъдат разпоредени временни мерки без предварителни състезателни прения.

Обезпечителни мерки: по принцип е необходимо предварителното разрешение на съда. Ищецът обаче е освободен от изискването за получаване на такова разрешение, ако разполага с изпълнителен лист или със съдебно решение, което все още няма изпълнителна сила. Същото важи и в случай на неизпълнение на задължение за плащане на приета менителница, запис на заповед, чек или при неплащане на наем за недвижим имот (при наличие на писмен договор).

По отношение на временните мерки определянето на компетентния съд зависи от естеството на иска. Обща компетентност в тази област има председателят на съда (*Tribunal judiciaire*). Въпреки това районният съд (*Tribunal de proximité*) и председателите на търговския съд (*Tribunal de commerce*), на комисията по трудовоправни спорове (*Conseil des prud'hommes*) и на съда по дела за земеделска аренда (*Tribunal paritaire des baux ruraux*) също могат да се произнасят по временни мерки в рамките на своята компетентност.

В случай на обезпечителни мерки компетентен е съдията, председателстващ съда по мястото на принудителното изпълнение, или председателят на търговския съд, когато целта на исковата молба, подадена преди съдебното производство, е да се обезпечи вземане в компетентността на търговския съд.

Компетентният съд е съдът по местожителство на длъжника, когато то се намира във Франция. В противен случай компетентен е съдът по мястото на принудителното изпълнение.

По принцип ищецът задължително трябва да бъде представляван от адвокат пред съдията, който разглежда исковата молба за временни мерки, и пред съдията, отговорен за принудителното изпълнение, освен при определени молби, по-специално с нисък материален интерес под 10 000 EUR. Обезпечителните запови трябва да се изпълняват от съдебен изпълнител. Това не е необходимо за вписването на съдебни възбрани. Предвид правната сложност на вписването на възбрана обаче ищите винаги използват услугите на правни специалисти.

Разходите за обезпечителните мерки в крайна сметка се поемат от длъжника, въпреки че може да се наложи ищецът да ги заплати предварително. Разходите за принудително изпълнение са фиксирани в тарифа, в която се определя възнаграждението на съдебните изпълнители за всеки изпълнителен акт и за всяка обезпечителна мярка.

В съответствие с Указ № 96-1080 от 12 декември 1996 г. тарифата за възнаграждението на съдебните изпълнители включва фиксирана сума, изразена кумулативно или алтернативно, в зависимост от случая, като фиксирана или пропорционална такса, както и административна такса, когато е уместно.

Що се отнася до обезпечителните мерки, пропорционалните такси за събиране на вземане, изчислени въз основа на възстановените суми, са дължими само ако съдебният изпълнител получи мандат за събиране на дължимите суми. Освен това в приложената към посочения указ тарифа на таксите не е предвидена възможността за свободно договаряне на допълнително заплащане, освен в случаите на обезпечителен запов върху права върху дружествени дялове и ценни книжа и акции.

2.2 Основни условия

Съдът не изпълнява обезпечителни мерки, той само ги допуска. Мерките се изпълняват от съдебния изпълнител по искане на бенефициера на решението за допускане.

Ако е необходимо предварително съдебно разрешение, искът трябва да бъде „обоснован по принцип“.

По отношение на обезпечителните мерки няма изрично изискване за наложителност.

Ищецът трябва да докаже съществуването на „обстоятелства, които могат да застрашат събирането на вземането“ (например недобросъвестност на длъжника, който укрива своето имущество, наличие на няколко кредитори и т.н.).

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Цялото имущество на длъжника, което не е обявено по закон за несеквестируемо (например имущество, необходимо за ежедневния живот на длъжника или за упражняването на професионалната му дейност), подлежи на обезпечителен запов. Това се отнася и за вземанията; трудовите възнаграждения обаче не могат да бъдат предмет на обезпечителни мерки (въпреки че могат да бъдат заповорирани въз основа на съдебно решение или на изпълнителен лист в съответствие с процедурата за налагане на запов върху възнагражденията).

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Имуществото, което е предмет на обезпечителен запов, не подлежи на разпоредителни действия. То остава собственост на длъжника, който продължава да носи отговорност за него, но не може да се разпоредява с него. Недобросъвестното разпоредяване със заповорирано имущество от страна на длъжника е престъпление, наказуемо с глоба и лишаване от свобода.

Заповорираните парични средства се съхраняват в доверителна сметка.

Имуществото, което е предмет на съдебна възбрана, може да бъде продадено от длъжника, но ищецът има право да бъде уведомен и да възстанови вземането си от продажната цена на имуществото.

Имуществото, което е предмет на обезпечителен запов, се дава за пазене на длъжника, който става негов „пазач“. Заповът не може да бъде противопоставен на трети лица. За разлика от това съдебните възбрани, които подлежат на оповестяване (в търговски или имотен регистър), са противопоставими на всички страни.

Банка (и всеки длъжник трето лице), която получава искане за налагане на запов на клиент, е длъжна незабавно да оповести на съдебния изпълнител всички свои задължения към длъжника (т.е. всички сметки на името на длъжника, както и сумите по тях). Ако банката не предостави тази информация без основателна причина, тя може да бъде осъдена да плати задължението вместо длъжника.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

За изпълнение на обезпечителната мярка трябва да бъдат предприети действия в срок от три месеца от издаването на съдебното определение. В противен случай действието на определението се прекратява.

Ако ищецът все още не е започнал производство по признаване на вземането си, той трябва да направи това в рамките на месеца, в който се взима мярката. В противен случай действието на мярката се прекратява.

Обезпечителната мярка трябва да бъде съобщена на длъжника най-късно в срок от осем дни. Длъжникът има право да обжалва мярката или определението пред съда по изпълнителното производство. Освен това съдът може да определи предварително дата за изслушване, на която страните ще бъдат призовани да обсъдят мярката. По принцип обжалване от страна на длъжника е допустимо до превръщането на обезпечителния запов в изпълнителен, след като ищецът е получил решение на съда във връзка с вземането си.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Длъжникът може да обжалва определението заедно със самата мярка.

Жалбата срещу определението се разглежда от съда по изпълнителното производство, който е компетентен да допусне обезпечителните мерки. Неговите решения подлежат на обжалване пред въззивния съд.

Ако длъжникът узнае за допускането на мярката едновременно със самата мярка, правилата за обжалване на определението са същите като тези за обжалване на мярката: то е допустимо до превръщането на обезпечителната мярка в изпълнителна.

Обжалването не спира действието на обезпечителната мярка, която подлежи на изпълнение, докато съдията не разпорежи нейната отмяна или не констатира нейната невалидност.

Определението за временни мерки може да бъде обжалвано чрез въззивен иск, ако мерките са наложени в резултат на състезателно производство, или чрез молба за оттеглянето им, ако са наложени в резултат на несъстезателно производство.

Връзки по темата

 [Уебсайтът Legifrance](#)

 [Уебсайтът на Министърството на правосъдието \(Ministère de la Justice\)](#)

 [Уебсайтът на Националната камара на съдебните изпълнители \(Chambre Nationale des Huissiers de Justice\)](#)

Последна актуализация: 04/04/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази

страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която

търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Налагане на мерки по обезпечение на иски в държавите от ЕС - Хърватия

1 Какви са различните видове мерки?

В дял три от Закона за принудителното изпълнение (*Ovršni zakon*) (*Narodne Novine* (NN; Държавен вестник на Република Хърватия), № 112/12, 25 /13, 93/14, 55/16 и 73/17, наричан по-нататък: „OZ“), който е озаглавен „Обезпечение чрез предварителни мерки“ (*Osiguranje*), са посочени следните видове мерки:

- обезпечение чрез задължително учредяване на ипотека върху недвижим имот — глава 28;
- съдебно и нотариално обезпечение чрез залог въз основата на споразумение между страните — глава 29;
- съдебно и нотариално обезпечение чрез прехвърляне на собственост върху вещи и прехвърляне на права — глава 30;
- обезпечение чрез предварително изпълнение — глава 31;
- обезпечение чрез предварителни мерки — глава 32;
- временни мерки — глава 33.

Съгласно OZ за обезпечителни мерки могат да бъдат определени само мерки, установени като такива съгласно този или друг закон.

Обезпечителните мерки не са допустими по отношение на вещи и права, върху които съгласно OZ не се допуска принудително изпълнение, освен ако не е предвидено друго в този закон.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Като (дългосрочна) мярка по смисъла на задължителното обезпечение на вземания OZ дава възможност за обезпечение чрез задължително учредяване на ипотека върху недвижим имот и учредяване на залог върху движими вещи (напр. парични вземания, доходи — заплата, пенсия и т. н., банкова сметка, ценни книжа и дялове) и обезпечение чрез прехвърляне на собственост върху вещи и прехвърляне на права. Обезпечението чрез учредяване на ипотека или залог може да бъде доброволно или задължително, докато обезпечението чрез прехвърляне на собственост върху вещи и прехвърляне на права може да бъде само доброволно, в рамките на производство пред съд или пред нотариус.

Други мерки, уредени от OZ, са: обезпечение чрез предварително изпълнение, обезпечение чрез предварителни мерки и временни мерки. Тези мерки могат да бъдат постановени единствено от съда, по искане на страната или служебно.

Компетентни да разпореждат и прилагат обезпечението са общинските съдилища, освен ако то не е било поверено на друг съд съгласно закона, докато търговските съдилища са компетентни да разпореждат и прилагат обезпечение в случаи, в които са компетентни да разпоредят принудителното изпълнение.

Компетентен да разпорежда и прилага обезпечение по служебен път е съдът, който е компетентен да се произнася по предложение на обезпечения кредитор, освен ако не е предвидено друго в закона.

Компетентен да постановява решения по предложения за обезпечение на парични вземания чрез задължително учредяване на ипотека върху недвижим имот е съдът, който води имотния регистър, където трябва да се направи вписването въз основа на документ с изпълнителна сила, определящ паричното вземане. Целта на определянето на тази мярка е да се обезпечи парично вземане чрез учредяване на ипотека върху недвижим имот посредством вписването. Ефектът от вписването на ипотека е такъв, че принудителното изпълнение по отношение на този недвижим имот може да се извърши и срещу трети лица, които впоследствие придобиват този недвижим имот.

Съдът може да разпорежи съдебно обезпечение на парично вземане чрез учредяване на залог въз основа на споразумение между страните по съвместно искане от страна на обезпечения кредитор и на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, за определени вещи с цел обезпечаване на парично вземане. Териториалната компетентност за произнасяне по предложения за обезпечение на парични вземания на обезпечения кредитор върху вещи и права на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, и за прилагане на обезпечението, се определя чрез правилното прилагане на разпоредбите на OZ относно териториалната компетентност на съда в изпълнителното производство за събиране на парични вземания, насочено върху отделни видове вещи, върху които се допуска принудително изпълнение. В съдебния протокол се вписват споразумението между страните относно наличието на вземане и неговия падеж, както и споразумението между страните, че вземането ще бъде обезпечено чрез учредяване на залог. Подписаното споразумение има силата на съдебна спогодба.

Нотариално обезпечение на парично вземане чрез учредяване на залог въз основа на споразумение между страните е възможно въз основа на споразумение между вискател и длъжник, изготвено под формата на нотариален документ или частен документ, чието съдържание е заверено, който съдържа също декларация за съгласие на длъжника, че върху някои от вещите му може да бъде учреден залог.

Съдебно обезпечение чрез прехвърляне на собственост върху вещи и прехвърляне на права е възможно въз основа на споразумение между страните, че споразумението между тях относно прехвърлянето на собственост (на някои от вещите на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението на обезпечения кредитор, с цел обезпечение на специфично парично вземане на обезпечения кредитор) или прехвърлянето на

някои от правата на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението (на обезпечения кредитор със същата цел), ще бъде вписано в протокола от заседанието. Могат да бъдат обезпечени също бъдещи вземания. Споразумението има силата на съдебна спогодба. Съдът, който е с териториална компетентност да се произнася по предложения за обезпечение на парични вземания чрез прехвърляне на собственост върху вещи и прехвърляне на права, се определя от правилното прилагане на разпоредбите на OZ относно териториалната компетентност на съда в изпълнителното производство за изпълнение на парични вземания върху отделни видове вещи, върху които се допуска принудително изпълнение. Нотариално обезпечение чрез прехвърляне на собственост върху вещи и прехвърляне на права, т.е. прехвърляне на акции, дялове или участия, е възможно въз основа на споразумение между вискателя и длъжника, изготвено под формата на нотариален документ или частен документ, чието съдържание е заверено. Упълномощаването на нотариус да предприеме индивидуални действия за обезпечаване се определя в съответствие с правилата относно седалището и територията на нотариусите.

Съдът с териториална компетентност да се произнася по предложения за предварително изпълнение и за осъществяването на това изпълнение е съдът, който ще бъде компетентен във връзка с изпълнението въз основа на документ, удостоверяващ изпълняемо право. Обезпечението чрез предварително изпълнение се разпорежда и прилага от съда. Въз основа на съдебно решение, постановено в рамките на гражданско производство, съдът разпорежда предварително изпълнение за обезпечение на непарично вземане, което не може да бъде обезпечено чрез предварително вписване в публичния регистър, ако вискателят докаже, че съществува риск, поради отлагането на принудителното изпълнение до влизането в сила на съдебно решение, изпълнението да бъде невъзможно или значително затруднено, и ако вискателят осигури обезпечение за вредите, които може да понесе длъжникът по изпълнителното производство поради такова принудително изпълнение.

Съдът с териториална компетентност да се произнася по предложения за обезпечение чрез предварителни мерки и за изпълнението на такива мерки, е съдът, който би бил компетентен за принудителното изпълнение въз основа на документ, удостоверяващ изпълняемо право, по силата на който е разпоредено обезпечението. Проверката за това, дали могат да бъдат разпоредени предварителни мерки, се състои в това обезпеченият кредитор да докаже, че съществува риск без тези мерки изпълнението да бъде невъзможно или значително затруднено. В някои случаи съдът може да обуслови постановяването на предварителната мярка от предоставяне на обезпечение за вредите, които длъжникът, спрямо когото е наложено обезпечението, би могъл да понесе в резултат на неговото разпореждане. Мотивираното решение, с което се разпорежда налагането на предварителна мярка, трябва да включва указание за стойността на вземането, което се обезпечават, включително лихвите и разходите, мярката, използвана за обезпечение на вземането, и времето, за което се разпорежда (не повече от 15 дни, след като са изпълнени условията за изпълнение).

Преди образуването на спорно производство или друго съдебно производство относно вземане, което се обезпечават, съдът с териториална компетентност да се произнася по искания за обезпечение чрез временни мерки, е съдът, който иначе би бил компетентен да се произнася по искания за изпълнение. Съдът с териториална компетентност за прилагане на временни мерки е съдът, който иначе би бил компетентен за извършването на принудителното изпълнение. След образуване на производство компетентен да се произнася по искания за обезпечение чрез временни мерки, е съдът, пред който се образува производството. Дадено искане може да бъде подадено в съда с териториална компетентност за извършване на принудително изпълнение, ако обстоятелствата по дадено дело оправдават това. Съдът, който би бил компетентен да се произнася по молба за принудително изпълнение въз основа на документ, удостоверяващ изпълняемо право, съставен в рамките на административно производство, е компетентен и да се произнася по искания за разпореждане на временни мерки след прекратяване на такова производство. Съдът разпорежда временни мерки въз основа на молба, предложена преди образуването или в хода на съдебно или административно производство, и след спиране на тези производства до приключване на изпълнението. Решенията за разпореждане на временни мерки имат силата на изпълнителен лист. Видовете временни мерки зависят от това дали те обезпечават парично или непарично вземане. В зависимост от обстоятелствата по делото съдът може да разпорежи налагането на няколко временни мерки, ако това е необходимо.

Обременяването с тежести, правата или забраните върху движими вещи, акции, дялове или участия се вписват въз основа на съдебно решение, нотариален документ или частен документ, чието съдържание е заверено, в регистъра за съдебни или нотариални обезпечения на вземания (*Upisnik založnih prava*), който се води от Финансовата агенция и представлява единствена по рода си база данни за вписани обременявания с тежести, права и забрани, докато вписванията на ипотечи или промени в правата на собственост върху недвижим имот се регистрират чрез вписване в имотния регистър.

2.2 Основни условия

Когато разпорежда обезпечение чрез задължително учредяване на ипотека върху недвижим имот, съдът се произнася по искане за обезпечение на парични вземания въз основа на документ, удостоверяващ изпълняемо право на парично вземане. Не съществуват специални изисквания за разпореждане на обезпечение и съдът, като се позовава на искането, разпорежда учредяването на обезпечение и вписанието в имотния регистър на обезпечението върху недвижимия имот в полза на обезпечения кредитор и посочва изпълняемостта на вземането. Ако длъжникът, спрямо когото е наложено обезпечението, не е вписан в имотния регистър като собственик на недвижимия имот, обезпеченият кредитор подава, заедно с искането, документ, който е подходящ за вписване на правото на собственост на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението.

Обезпеченият кредитор и длъжникът, спрямо когото е наложено обезпечението, могат, за целите на предоставяне на обезпечение за парично вземане на обезпечения кредитор чрез учредяване на обезпечение върху определени вещи, които могат да бъдат предмет на обезпечение, да поискат съвместно от съда да разпорежи и изпълни в полза на обезпечения кредитор регистрацията на ипотека върху недвижим имот, залог върху движими вещи, парично вземане и други вещи и права на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, или могат да постигнат такова споразумение под формата на нотариален документ или частен документ, включително декларация за съгласие на длъжника, че върху някои от неговите вещи може да бъде учредено обезпечение.

Подписаният съдебен протокол, нотариалният документ или частният документ, чието съдържание е заверено, също има силата на съдебна спогодба срещу лицето, което е дало своето съгласие за учредяване на обезпечение върху негова вещь или право. Въз основа на тези документи, за да се събере обезпеченото вземане, може да се поиска принудително изпълнение срещу лицето, по отношение на чиято вещь е учредено обезпечението на вземането.

Страните могат съвместно да поискат от съда да насрочи съдебно заседание и да впише в протокола от това заседание тяхното споразумение за прехвърляне на обезпечения кредитор на собствеността върху някои от вещите на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, с цел да се обезпечи конкретно парично вземане на обезпечения кредитор, или да прехвърли на обезпечения кредитор с тази цел определено право на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението. Могат да бъдат обезпечени също бъдещи вземания. Такова споразумение може да бъде подписано като нотариален документ или частен документ, чието съдържание е заверено. Споразумението следва да съдържа разпоредба относно настъпването на падежа на обезпеченото вземане, както и относно това как той ще бъде определен. Длъжникът, спрямо когото е наложено обезпечението, може също така да бъде лице, което не е длъжник по вземането на обезпечения кредитор, което се обезпечават, т.е. трето лице, която е съгласно този вид вземане да бъде обезпечено. Споразумението може да се прилага и по отношение на обезпечение на непарични вземания, макар че в този случай в споразумението трябва да се посочва паричната стойност на вземането. Вземането трябва да бъде

установено или установяемо. Към споразумението може да бъде добавена и декларация за съгласие от длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, която дава възможност на обезпечения кредитор да поиска директно, съгласно протокола, принудително изпълнение спрямо длъжника, за да преотстъпи подлежащата на обезпечение вещ след падежа на обезпеченото вземане. Протоколът, съдържащ такава декларация, представлява документ, удостоверяващ изпълняемо право. Когато собственост върху недвижим имот, вписан в имотния регистър, се прехвърля чрез споразумение, последното следва да съдържа декларация за съгласие на длъжника, спрямо когото е насочено обезпечението, че прехвърлянето може да бъде извършено директно в имотния регистър въз основа на споразумението и че вписването в имотния регистър ще прехвърли собствеността върху недвижимия имот на обезпечения кредитор, с анотация, че прехвърлянето е извършено, с цел да се обезпечи вземането на конкретен обезпечен кредитор. Освен ако не е предвидено друго, длъжникът, спрямо когото е наложено обезпечението, има право да продължи да използва вещта, собствеността върху която е прехвърлена на обезпечения кредитор, т.е. упражнява прехвърленото на обезпечения кредитор право, докато последният има право да продаде имуществото или прехвърленото му право при падежа на неговото вземане или да обремени недвижимия имот с ипотека.

Обезпечението чрез предварителни мерки може да бъде разпоредено за обезпечение на парични вземания въз основа на решение на съд или административен орган, което все още не влязло в сила, въз основа на спогодба, сключена пред съд или административен орган, ако все още не е настъпил падежът на определеното в нея вземане, или въз основа на нотариално решение или нотариален документ, ако все още не е настъпил падежът на определеното в него вземане. Въз основа на тези документи съдът разпорежда налагане на предварителна мярка, ако обезпеченият кредитор докаже, че съществува риск удовлетворението на вземането да стане невъзможно или да бъде значително затруднено, ако не бъде обезпечено. Рискът се счита за вероятен, ако разпореждането на предварителна мярка е поискано въз основа на заповед за плащане или изпълнителен лист, основан на автентичен документ, издаден в съответствие с публичен документ, или документ, заверен от нотариус, менителница или чек, срещу който своевременно е повдигнато възражение; решение, постановено в рамките на наказателно производство по иск в областта на вещното право, срещу който е възможно повторно разглеждане; решение, което трябва да бъде изпълнено в чужбина; съдебно решение, основано на допускане, срещу което е подадена жалба; спогодба, която е оспорена по предвидения от закона начин; нотариално решение или документ, ако все още не е настъпил падежът на определеното в него вземане, което е оспорено по предвидения от закона начин. Съдът отхвърля искането за обезпечение чрез предварителна мярка, т.е. отменя дадена предварителна мярка и спира производството, ако длъжникът, спрямо когото е наложено обезпечение, докаже, че вероятно няма риск или че вероятността да възникне такъв е прекратена. Обезпечението чрез временни мерки може да бъде предложено преди образуването или в хода на съдебно или административно производство, и след спиране на тези производства до приключване на изпълнението. В искането за разпореждане на временна мярка обезпеченият кредитор трябва да посочи изрично вземането, което иска да бъде обезпечено, да определи вида на мярката, която иска да бъде наложена, и нейната продължителност, и когато е необходимо — способа за обезпечение, чрез който временната мярка се налага, както и предмета на обезпечение. В искането трябва да се посочват фактите, върху които се основава искането за разпореждане на временна мярка, и то трябва да се позовава на доказателствата, които потвърждават тези твърдения. Обезпеченият кредитор е задължен да приложи тези доказателства към искането, ако това е възможно. Временна мярка може да бъде разпоредена за обезпечение на вземания, чийто падеж още не е настъпил, или на условни вземания и не се допуска, ако са изпълнени условията за разпореждане на предварителна мярка, с която може да се постигне същият ефект от обезпечението. Временна мярка за обезпечение на парично вземане може да бъде разпоредена, ако обезпеченият кредитор докаже, че вземането вероятно съществува и че съществува риск без такава мярка длъжникът, спрямо когото е наложено обезпечението, да предотврати или значително да затрудни събирането на вземането, като отчужди имуществото си, като го скрие или се разпорежи с него по друг начин. Даден обезпечен кредитор не трябва да доказва съществуването на риск, ако покаже, че е възможно длъжникът, спрямо когото е наложено обезпечението, да понесе само незначителни вреди от предложената мярка, и се счита, че рискът е доказан, ако вземането трябва да бъде изпълнено в чужбина. С цел обезпечаване на непарично вземане може да бъде разпоредена временна мярка, ако обезпеченият кредитор докаже, че вземането му вероятно съществува, и ако докаже, че съществува риск без тази мярка длъжникът, спрямо когото е наложено обезпечението, да предотврати или значително да затрудни изпълнението на вземането, по-специално чрез промяна на съществуващото положение, или ако докаже, че мярката вероятно е необходима за предотвратяване на насилие или настъпване на непоправими вреди. Освен това даден обезпечен кредитор не трябва да доказва съществуването на риск, ако докаже, че е възможно длъжникът, спрямо когото е наложено обезпечението, да понесе само незначителни вреди от предложената мярка, и се счита, че рискът е доказан, ако вземането трябва да бъде изпълнено в чужбина. Съдът може да разпорежи налагането на временна мярка по искане на обезпечения кредитор дори когато той не е доказал, че е вероятно съществуването на вземане, и риск, ако преди това в рамките на определения от съда срок е предоставил обезпечение за вредите, които длъжникът, спрямо когото е наложено обезпечението, може да понесе в резултат на разпореждането и изпълнението на дадена временна мярка. Ако обезпеченият кредитор не предостави обезпечителния депозит в рамките на определения срок, съдът ще отхвърли искането за обезпечение. С оглед на обстоятелствата по делото съдът може да разпорежи налагането на няколко временни мерки, ако това е необходимо; ако по дадено дело е възможно да се разпоредят няколко временни мерки, съдът разпорежда тази, която е най-подходяща за постигане на целта на обезпечението (а ако всички те са еднакво подходящи, съдът разпорежда тази, която е най-малко обременяваща по отношение на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението).

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

На обезпечителни и временни мерки може да подлежи всяка вещ или право, притежавано от длъжник, спрямо когото е наложено обезпечение, напр. недвижим имот, движими вещи, парични вземания, пенсии, обезщетения за инвалидност, парични депозити в банкови сметки или спестовни сметки и други права на собственост, доколкото те не са изключени от принудителното изпълнение съгласно закона или не съществува законово ограничено право за принудително изпълнение по отношение на вещите (напр. вещи, които не са в обращение, земеделски парцели и земеделски сгради на земеделски производители в степента, необходима за издръжка и за издръжката на близки членове на семейството и други лица, които по закон се нуждаят от подкрепа, и др.).

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Обезпечение върху недвижим имот чрез учредяване на ипотека (доброволно или задължително, съдебно или нотариално) се извършва чрез вписване на ипотека в имотния регистър, в който е вписан имотът.

Чрез съдебно или нотариално обезпечение, включващо прехвърляне на собственост върху вещи и прехвърляне на права, обезпеченият кредитор става собственик на вещта или правото чрез вписване в изисквани по закон публични книги или регистри. Обезпеченият кредитор и длъжникът, спрямо когото е наложено обезпечението, могат, за целите на предоставяне на обезпечение за парично вземане на обезпечения кредитор чрез учредяване на обезпечение върху определени вещи, които могат да бъдат предмет на обезпечение, да поискат заедно от съда да разпорежи и изпълни в полза на обезпечения кредитор:

1. вписване на ипотека върху недвижим имот на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението;

2. депозиране в съда, водещ имотния регистър, на споразумение между страните относно учредяването на ипотека върху недвижим имот, която не е вписана в имотния регистър;
3. вписване на залог върху движими вещи на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението;
4. вписване на залог върху парични вземания на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението;
5. вписване на залог върху част от доходите на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението по трудов договор или договор за услуги;
6. вписване на залог върху част от пенсия, обезщетение за инвалидност или обезщетение за загуба на доходи;
7. вписване на залог върху вземане на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, спрямо банкова сметка или спестовна книжка,
8. вписване на залог върху вземане във връзка с предаване на движими вещи или преотстъпване на недвижим имот;
9. вписване на залог върху друго имущество или вещни права;
10. вписване на залог върху удостоверения за акции или други ценни книжа и тяхното предаване за отговорно пазене;
11. вписване на залог върху акции, за които не са издадени удостоверения за дялове, както и върху дялове и участия в дружества;
12. вписване на ценни книжа, държани в Депозитарно дружество (*Depozitno društvo*).

Обезпечение чрез предварително изпълнение: За да осигури обезпечение на непарично вземане, подлежащо на изпълнение, което не може да бъде обезпечено чрез условно вписване в публичен регистър, съдът може да разпорежи предварително изпълнение въз основа на решение, постановено в рамките на гражданско производство.

Обезпечение чрез предварителни мерки: съдът може да разпорежи следните предварителни мерки:

1. регистрация на ипотека върху недвижим имот на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, или върху право, вписано върху недвижим имот;
2. депозиране в съда, водещ имотния регистър, на споразумение между страните относно учредяването на ипотека върху недвижим имот, която не е вписана в имотния регистър;
3. вписване на залог върху движими вещи на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението;
4. вписване на залог върху парични вземания на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението;
5. вписване на залог върху част от доходите на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението по трудов договор или договор за услуги;
6. вписване на залог върху част от пенсия, обезщетение за инвалидност или обезщетение за загуба на доходи;
7. вписване на залог върху вземане на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, спрямо банкова сметка или спестовна книжка;
8. вписване на залог върху вземане във връзка с преотстъпване или предаване на движими вещи, или преотстъпване на недвижим имот;
9. вписване на залог върху друго имущество или вещни права;
10. вписване на залог върху удостоверения за акции и други ценни книжа и тяхното предаване за отговорно пазене;
11. вписване на залог върху акции, за които не са издадени удостоверения, както и върху дялове и участия в дружества;
12. вписване на ценни книжа, държани в Депозитарно дружество (*Depozitno društvo*);
13. забрана за банка да плати от сметката на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, или на трето лице, сума, за която е разпоредена предварителна мярка.

Даден обезпечен кредитор може да учреди залог върху вещта, която се обезпечава, въз основа на предварителна мярка. Когато е разпоредена забрана за плащане на сума от средствата на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, държана в банка, тази сума не може да бъде прехвърлена от сметката за срока на забраната, освен за да се плати обезпеченото вземане.

Временни мерки

- За целите на обезпечението на парично вземане може да бъде разпоредена всяка мярка, чрез която ще бъде постигната тази цел, и по-специално, както следва:

1. да се забрани на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, да отчуждава или обременява с тежести движими вещи; да се изземат тези вещи и да бъдат поверени на обезпечения кредитор или на трета страна за отговорно пазене;
2. да се изземват и депозират парични средства, ценни книжа и други подобни на тях в съда или при нотариус;
3. да се забрани на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, да отчуждава или обременява с тежести недвижим имот или *вещни* права, които са вписани върху недвижимия имот в негова полза, с анотация за тази забрана в имотния регистър;
4. да се забрани на длъжник на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, да изпълни доброволно задължението си към длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, и да се забрани на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, да получи изпълнението по това задължение, т.е. да се разпорежда със вземането си;
5. да се разпорежи на банката да откаже плащане от сметката на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, на последния или на трето лице по искане на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, в размера, за който е разпоредена временната мярка.

- За целите на обезпечението на непарично вземане може да бъде разпоредена всяка мярка, чрез която да се постигне целта за такова обезпечение, и по-специално както следва:

1. да се забрани отчуждаването и обременяването с тежести на движими вещи, срещу които е насочено вземането, да се разпорежи тяхното изземване и поверяването им за отговорно пазене на обезпечения кредитор или на трета страна;
2. да се забрани отчуждаването и обременяването с тежести на акции, дялове или участия, срещу които е насочено вземането, с анотация на забраната в регистъра на дяловете и при необходимост в съдебния протокол; да се забрани използването или упражняването на права, основани на такива акции, дялове или участия; да се повери управлението на акции, дялове или участия на трета страна; да се сформира вътрешен управителен съвет в дружеството;
3. да се забрани отчуждаването и обременяването с тежести на други права, срещу които е насочено вземането, и да се повери управлението на тези права на трето лице;
4. да се забрани отчуждаването и обременяването с тежести на недвижим имот, срещу който е насочено вземането, или вещни права, вписани върху недвижимия имот, срещу който е насочено вземането, с анотация на забраната в имотния регистър; да се възбрани недвижимият имот и да се повери за отговорно пазене на обезпечения кредитор или трето лице;
5. да се забрани на длъжник на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението да преотстъпва вещ, да прехвърля право или да поема друго непарично задължение, срещу което е насочено вземането на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението;
6. да се забрани на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, да предприема всякакви действия, които могат да причинят вреда на обезпечения кредитор, и да се забранят всякакви промени по отношение на вещите, срещу които е насочено вземането;
7. да се разпорежи на длъжника, спрямо когото е наложено обезпечението, да предприеме определени действия, които са необходими за запазване на движими вещи или недвижим имот, или да запази настоящото състояние на вещите;

8. да се упълномощи обезпеченият кредитор да запази вещите на обезпечения длъжник, които са на отговорно пазене при него, и за които се отнася вземането, до разрешаване на съдебния спор;
9. да се упълномощи обезпеченият кредитор да предприеме определени действия или да получи определени вещи самостоятелно или чрез пълномощник, особено с цел възстановяване на предишното положение;
10. да се върне временно служител на работа; да се изплати обезщетение по време на трудовия спор, ако това е необходимо, за да може да се издържа и да издържа лицата, за които е задължен да се грижи съгласно закона.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Съдебното и нотариалното обезпечение чрез залог или чрез прехвърляне на собственост върху вещи, и прехвърляне на права по правило са валидни до окончателното приключване на процедурата.

Решение, с което се разпорежда предварителна мярка, трябва да включва указание за стойността на вземането, което се обезпечава, включително лихвите и разходите, мярката, използвана за обезпечаване на вземането, и времето, за което се разпорежда. Срокът, за който се разпорежда предварителна мярка, не може да бъде по-дълъг от 15 дни, след като са изпълнени условията за изпълнение. Ако срокът изтече преди решението, въз основа на което е разпоредена предварителната мярка, да влезе в сила, по искане на обезпечения кредитор, представено пред съда преди изтичането на срока, за който е била разпоредена предварителната мярка, съдът удължава срока, при условие че обстоятелствата, съгласно които тази мярка е била разпоредена, не са се променили.

В решението, с което се разпорежда временна мярка, се определя също така продължителността на тази мярка, и ако мярката е разпоредена преди да бъде предявен иск, или да бъде образувано друго производство, тя също определя срока, в рамките на който обезпеченият кредитор трябва да предяви иск или да направи искане за образуване на друго производство с оглед обосноваването на мярката. Съдът, по искане на обезпечения кредитор, удължава срока на временната мярка, при условие че обстоятелствата, при които тази мярка е била разпоредена, не са се променили.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Жалба срещу решение, постановено на първа инстанция, може да бъде подадена в срок до 8 дни от датата на връчване на решението, постановено от първоинстанционния съд, освен ако в ОЗ не е предвидено друго. По правило жалбата не отлага изпълнимостта на решението. Жалбата се разглежда от апелативния съд.

Жалба срещу решение, постановено по искане за постановяване на временна мярка, не се изпраща на ответната страна за отговор и апелативният съд постановява решението си по жалбата в срок от тридесет дни от нейното получаване.

Не съществува съдебно средство за правна защита срещу нотариален документ или частен документ, чието съдържание е заверено, макар че длъжникът може да внесе възраженията си срещу нотариално обезпечение в рамките на специален съдебен спор, в който той оспорва споразуменията. Трети лица могат да подадат своите възражения срещу нотариалното обезпечение в рамките на процедура пред съда в съответствие с правилата, които се прилагат по отношение на възраженията срещу съдебно обезпечение.

Преразглеждане се допуска само при обезпечителни производства, ако решението, постановено на втора инстанция, зависи от решаването на материален или процесуален въпрос, който е от значение за гарантирането на еднакво прилагане на закона и равенството на всички страни при неговото прилагане, в съответствие с правилата за водене на съдебни спорове. Не се допуска ново гледане на делото и възстановяване на предишното положение е допустимо само ако е пропуснат краен срок за обжалване или възражение.

Последна актуализация: 06/02/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Италия

1 Какви са различните видове мерки?

В италианската правна система са предвидени обезпечителни мерки, които могат да бъдат и предварителни по характер и които по принцип са временни. Обезпечителни мерки могат да се предприемат „преди“ да бъде заведено делото (мерки *ante causam*) или в хода на производството. Те могат да бъдат поискани и при започване на спора. Общите разпоредби, уреждащи обезпечителните производства, са предвидени в член 669 *bis* и сл. от Гражданския процесуален кодекс. Съществуват различни видове обезпечителни мерки: а) „предпазните“ мерки са предназначени за запазване на съществуващото положение по време на производството или за защита на имущество. Обезпечителният заповед е пример за мярка, която попада в тази категория. По същество предпазните обезпечителни мерки имат за цел да гарантират, че продължителността на производството няма да обезсмисли изпълнението на изпълнителния лист, който ще бъде издаден впоследствие, например поради факта, че претендираното имущество е загубено или унищожено; б) „предварителни“ мерки са тези, които предугаждат, преди края на производството, последиците от окончателното решение. Следователно предварителните обезпечителни мерки имат за цел да гарантират, че лицето, което притежава правото, няма да остане неудовлетворено, което иначе би довело до вреди, които впоследствие не биха могли да бъдат поправени. Обезпечителните мерки в общия случай са „типични“, но някои от тях, като например тези, които се отнасят до семейни въпроси, издръжка, патенти и др., са предвидени в специални закони. Възможно е обаче да се търсят „нетипични“ обезпечителни мерки, които са известни като спешни мерки и са уредени в член 700 от Гражданския процесуален кодекс. Тази разпоредба дава възможност на онези, които имат основателни опасения, че времето, необходимо за защита на правата им по обичайния ред, може потенциално да им нанесе непосредствена и непоправима вреда, да поискат от съда да предприеме спешни мерки, с които при дадените обстоятелствата има по-голяма вероятност да бъдат гарантирани последиците на решението по същество.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

Постановяването на обезпечителна мярка зависи от изпълнението на две изисквания:

- А) *periculum in mora*, т.е. наличие на основателни опасения, че до постановяването на решението по съществото на делото правото, което обезпечителната мярка е предназначена да защити, може да бъде непоправимо нарушено;
- Б) *fumus boni iuris*, т.е. наличие на достатъчни основания да се смята, че искът ще бъде уважен.

2.1 Производство

Процесуалните норми са предвидени в член 669 *bis* и сл. от Гражданския процесуален кодекс. Искането под формата на молба се внася в деловодството на компетентния съд. Преди да бъде образувано основното производство, молбата се подава до съда, в чиято подсъдност попада делото. Когато основното производство е в ход, молбата трябва да бъде подадена до съда, който разглежда съответния иск. След изслушване на страните и без излишни формалности, които не са от съществено значение за състезателното производство, съдът проучва — както сметне за най-

уместно — необходимите изисквания за целите на исканата мярка, след което приема или отхвърля молбата, като издава разпореждане. Ако призоваването на ответната страна би могло да засегне изпълнението на мярката, съдът може да издаде мотивирано решение под формата на разпореждане, включващо, когато е необходимо, обобщена информация. В такъв случай със същото разпореждане съдът определя дата за изслушване на страните в срок от петнадесет дни и дава на страната, поискала мярката, задължителен срок не по-дълъг от осем дни, в рамките на който да изпрати уведомление за искането и за разпореждането. В съдебното заседание съдът може със свое разпореждане да потвърди, измени или отмени мерките, съдържащи се в първоначалното разпореждане.

Съдът може да приключи производството, като издаде разпореждане, с което отхвърля, удовлетворява частично или удовлетворява изцяло искането. Ако искането е удовлетворено и е било подадено преди началото на основното производство, в разпореждането за неговото приемане трябва да бъде определен задължителен срок, не по-дълъг от шестдесет дни, за започване на основното производство; това правило не се прилага за предварителни и спешни мерки, както е посочено в член 700 от Гражданския процесуален кодекс.

2.2 Основни условия

Постановяването на обезпечителна мярка зависи от изпълнението на двете изисквания, посочени по-горе: *periculum in mora* и *fumus boni juris*.

3 Предмет и естество на тези мерки?

Те имат характера на временни мерки до произнасяне на решение в основното производство. Това важи в пълна степен по отношение на предпазните мерки, за налагането на които се изисква производството по основния спор да е висящо, но е само отчасти вярно по отношение на предварителните мерки, които остават в действие без оглед на това дали е налице висящо производство, макар тези мерки да нямат същата правна сила, както окончателното съдебно решение, с което се урежда спорът между страните.

Съдържанието на обезпечителните мерки варира в зависимост от вида на опасностите, които те са предназначени да предотвратят. Например върху имуществото на длъжника може да бъде наложен запор. Разпореждането за възстановяване на работа на незаконно уволнен работник, от друга страна, налага задължение, което предполага извършването на определено действие.

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

С оглед на целта, която трябва да бъде постигната, обект на мерките може да бъде движимо или недвижимо имущество, както и произведения, които са предмет на интелектуална собственост и авторско право.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Предназначението на предпазните мерки е да запазят правното и фактическото положение, което е налице към момента на подаване на молбата за постановяването им, за да се гарантира, че през времето, което е необходимо за приключване на основното производство, правата на ищеца няма да бъдат накърнени. Предварителните мерки, от друга страна, имат за цел да постигнат изпреварващо последиците, които ще породят окончателното решение по основното производство.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Обезпечителните мерки остават в действие до постановяване на съдебното решение по основното производство, което ги замества. Предпазните мерки, за налагането на които се изисква производството по основния спор да е в ход (например разрешение за учредяване на законен залог по член 670 от Гражданския процесуален кодекс или на запор по член 671 от Гражданския процесуален кодекс), губят своето действие, ако основното производство не започне или не продължи в срока, предвиден в закона или определен от съда, или ако не бъде внесено изискано от съда обезпечение. Предварителните мерки, включително нетипичните мерки (чието съдържание се определя не от закона, а от съда в съответствие с член 700 от Гражданския процесуален кодекс), дори да не станат част от окончателното решение по делото, остават в действие, даже когато основното производство не започне или започне, но впоследствие бъде прекратено.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Решенията относно обезпечителните мерки, независимо дали с тях се удовлетворява или отхвърля искането за налагане на такива мерки, могат да се обжалват (съгласно член 669 *terdecies*) поради незаконосъобразност или с цел да се доведат до знанието на въззивния съд нови обстоятелства и основания, възникнали във връзка с обезпечителното производство.

Полезни връзки

► [Конституция на Република Италия](#) (EN)

► https://www.senato.it/sites/default/files/media-documents/COST_INGLESE.pdf

► [Италиански закони и кодекси](#) (IT)

► <https://www.normattiva.it/?language=en>

► [Граждански процесуален кодекс на Италия](#) (IT)

► <http://www.altalex.com/documents/codici-altalex/2015/01/02/codice-di-procedura-civile>

► [Административнопроцесуален кодекс](#) (EN)

► https://www.giustizia-amministrativa.it/documents/20142/93385/The_Code_of_administrative_trial.pdf/2809140d-bb4c-020d-6450-46b8ee58e88e

► [Административнопроцесуален кодекс](#) (FR)

► https://www.giustizia-amministrativa.it/documents/20142/93385/Code_de_justice_administrative.pdf/cc543dcb-7de9-600f-8db5-7f5f707dd968

► [Административнопроцесуален кодекс](#) (DE)

► https://www.giustizia-amministrativa.it/documents/20142/93385/VwPO_Sept_2021.pdf/be35d8f4-9476-11c6-a346-5ef2840c41d9?t=1634201175573

► [Съдебната система на Италия](#) (EN)

► https://www.csm.it/web/csm-international-corner/consiglio-superiore-della-magistratura/sistema-giudiziario-italiano?show=true&title=&show_breadcrumb=

► [Данъчен процесуален кодекс](#) (IT)

► <http://def.finanze.it/DocTribFrontend/getAttoNormativoDetail.do?id=%7bECD81E71-D37B-4722-AA36-116B5BCB2232%7d>

► [Министерство на правосъдието](#) (IT)

► <https://www.giustizia.it/giustizia>

Последна актуализация: 28/12/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Кипър

1 Какви са различните видове мерки?

А. При осъществяване на компетентността си в областта на гражданското право всеки съд може да наложи (временна, постоянна или задължителна) обезпечителна мярка или да назначи синдик във всички случаи, когато прецени, че това е справедливо или оправдано, дори когато по делото не е поискано или присъдено обезщетение за вреди или други средства за съдебна защита. Временна обезпечителна мярка може да бъде наложена само ако по преценка на съда е налице сериозен въпрос, който трябва да бъде решен в рамките на съдебното производство, има вероятност исканията на ищеца да са оправдани и ако не бъде наложена временна обезпечителна мярка, ще бъде трудно или невъзможно правата му да бъдат напълно защитени на по-късен етап (член 32, параграф 1 от Закон № 14/60 за съдилищата, със съответните изменения).

Б. Докато производството по гражданския иск е висящо, съдът може във всеки момент да наложи обезпечителна мярка, изразяваща се в изземване, оставяне на съхранение, запориране, продажба, блокиране или обследване на имуществото, което е предмет на производството, или обезпечителна мярка, с която се цели да се предотврати погиване, увреждане или намаляване на стойността на имуществото, което, ако не бъде наложена обезпечителната мярка, би засегнало дадено лице или имущество докато се чака постановяването на окончателно съдебно решение по въпрос, засягащ това лице или имущество, или докато съдебното решение бъде изпълнено (глава 6, член 4, параграф 1 от Закона за гражданското съдопроизводство). Целта на наложената по реда на тази разпоредба обезпечителна мярка е да се осигури защита (посредством налагане на посочените обезпечителни мерки) на имуществото, което е предмет на иска, докато производството е висящо или до изпълнението на съдебното решение.

В. Всеки съд, пред който има висящо гражданско производство за изпълнение на задължения или обезщетение за вреди, може във всеки момент след предявяването на иска да постанови мерки, недопускащи ответникът да се разпореди с такъв дял от недвижимото имущество, регистрирано на негово име или за което той има право да се регистрира като собственик, какъвто по преценка на съда е достатъчен за удовлетворяване на иска и за покриване на разходите по делото. Съдът налага обезпечителната мярка само ако прецени, че искът е подкрепен с убедителни доказателства и че евентуална продажба или прехвърляне на имуществото на трето лице може да попречи на ищеца да получи изпълнение на съдебното решение, което може да бъде постановено в негова полза (глава 6, член 5, параграфи 1 и 2). Тази разпоредба се прилага в производствата по иски за изпълнение на задължения или обезщетения за вреди и с нея се допуска налагане на обезпечителни мерки, свързани с недвижимо имущество, което е регистрирано на името на ответника или за което той има право да се регистрира като собственик. Целта на разпоредбата е недвижимото имущество да бъде блокирано до евентуалното постановяване на съдебно решение в полза на ищеца.

Описаните в параграф А по-горе правомощия на съда са очевидно по-широки от описаните в параграфи Б и В и определят параметрите на общата компетентност на съда да налага временни обезпечителни мерки. В параграфи Б и В са посочени конкретните видове обезпечителни мерки, които съдилищата могат да налагат.

Съгласно практиката на Върховния съд общото правомощие, описано в параграф А (член 32 от Закона за съдилищата), е широко и позволява налагане на временна обезпечителна мярка върху имущество, което не е предмет на основния иск. Според съдебната практика съдилищата в Кипър имат правомощие съгласно член 32 от Закона за съдилищата да налагат временни обезпечителни мерки, известни като „мерки *Mareva*“ [заповеди за запор на имущество (пари или движими вещи), което попада в компетентността на съда, с цел предотвратяване на изваждането на това имущество от компетентността на съда или неговото потребление].

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Искане за налагане на временна обезпечителна мярка може да бъде подадено на всеки етап от производството, по което се разглежда висящ граждански иск. Процедурата за подаване на искането е уредена в Правилата за гражданското съдопроизводство. Закъснението на ищеца да поиска обезпечителни мерки е фактор, който трябва да бъде взет предвид от съда.

Съгласно кипърското законодателство е възможно да бъде наложена временна обезпечителна мярка, без за това да бъде уведомена другата страна (в едностранно производство — *ex parte*, вж. глава 6, член 9 от Закона за гражданското съдопроизводство). Подобна процедура е изключителна мярка, при която наличието на неотложна необходимост от налагане на обезпечение е процесуално условие, за да може съдът да упражни правото си на преценка без да изслуша другата страна. Съдилищата прилагат този принцип строго. Освен това при разглеждане *ex parte* на искане за налагане на временна обезпечителна мярка последиците от неразкриването от страна на ищеца на съществени факти, свързани с искането, също са много сериозни.

Временната обезпечителна мярка, наложена вследствие на едностранно производство, поражда действие от връчването на решението за нея на ответника. Последният обаче може да върне решението на съда във възможно най-кратък срок след получаването му, за да получи възможност да възрази срещу налагането на мярката. Всяко трето лице, което е пряко засегнато от обезпечителната мярка, също може да поиска от съда да изслуша неговата позиция по въпроса. Ако ответникът възрази срещу обезпечителната мярка, съдът изслушва заинтересованите страни, за да реши дали тя да остане в сила или да бъде отменена или изменена. Ако мярката бъде отменена, ищецът има право да сезира повторно съда, при условие че е настъпила промяна на съществените обстоятелства по случая. Освен това следва да се отбележи, че съгласно изрична законова разпоредба винаги, когато временната обезпечителна мярка се налага въз основа на едностранно (*ex parte*) производство, съдът разпорежда на ищеца да внесе обезпечение в определен от съда размер като гаранция за покриване на вреди, които ответникът би могъл да понесе. Според съдебната практика съдът не може да наложи обезпечителната мярка, ако ищецът не е внесъл необходимото обезпечение.

Разбира се, временна обезпечителна мярка може да бъде наложена и въз основа на молба с уведомление (т.е. след уведомяване на ответната страна). В такъв случай обаче неотложността на мярката не е елемент, който се разглежда от съда.

2.2 Основни условия

Съдът налага временни обезпечителни мерки по свое усмотрение. Трябва да са изпълнени три основни условия, за да може съдът да упражни правото си на преценка, въз основа на претегляне на целесъобразността на мярката, и да наложи или отхвърли поисканата обезпечителна мярка: висящото дело да повдига важен въпрос, който трябва да бъде разрешен (достатъчно е въз основа на материалите по делото да може да се направи оборимо предположение за такъв въпрос);

да има вероятност исканията на ищеца да са оправдани (вероятност за спечелване на делото/възможна перспектива ищецът да има право на обезщетение);

ако не бъде наложена обезпечителната мярка, на по-късен етап ще бъде трудно или невъзможно да се защитят застрашените права (поради това, че присъждането на обезщетение за вреди в полза на ищеца на заключителния етап на производството няма да е достатъчно, за да бъдат гарантирани правата му).

Както е посочено по-горе, въпросът дали да бъде наложена временна обезпечителна мярка се решава от съда изцяло по негова преценка. Дори трите посочени по-горе условия да са изпълнени, това не означава автоматично налагане на обезпечителна мярка. Съдът трябва да реши след преценка на всички факти и обстоятелства по спора дали налагането на такава мярка е справедливо и целесъобразно.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

От съдебната практика е видно, че естеството/видът на имуществото обикновено не е фактор, който може да ограничи упражняването на правомощията на съда. Естеството на имуществото обаче може да бъде фактор, който ще бъде взет под внимание от съда при упражняването на неговата оперативна самостоятелност във връзка с налагането на обезпечителната мярка. За ищеца е по-лесно да докаже наличието на риск от загуба на средства, вложени по банкова сметка, отколкото на риск от разпореждане с недвижим имот.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

След налагането на обезпечителната мярка всички страни, до които тя е адресирана, са законово задължени да я изпълняват. Неизпълнението на обезпечителната мярка се счита за неуважение към съда и се наказва съгласно закона. Освен това всеки, който подстрекава и съдейства за неизпълнение на обезпечителна мярка, наложена от съда, може да бъде уличен в неуважение към съда (съгласно член 42 от Закон № 14/1960 за съдилищата, със съответните изменения).

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Всяка обезпечителна мярка, постановявана от съда, съдържа специален диспозитив, който определя срока на действие на мярката. Обикновено мярката остава в сила до постановяването на окончателно съдебно решение по основния иск или докато мярката бъде отменена или изменена с последваща съдебна обезпечителна мярка. В окончателното решение по основния иск съдът може да включи специален диспозитив, съгласно който обезпечителната мярка остава в сила за определен период от време след постановяването на решението, с цел да се улесни неговото изпълнение.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Съдебните решения за налагане на временни обезпечителни мерки подлежат на обжалване пред Върховния съд. Съдебните решения за отхвърляне на искане за налагане на обезпечителна мярка, също подлежат на обжалване.

При разглеждане на делото Върховният съд разполага с широки правомощия. Той може да наложи обезпечителна мярка, която е била отказана от първоинстанционния съд, а също така да отмени или измени обезпечителна мярка, която е наложена от съд от по-ниска инстанция. Трябва обаче да се отбележи, че апелативното производство не представлява ново разглеждане на делото. Решението на първоинстанционния съд по основния иск не може да бъде отменено поради факта, че Върховният съд е упражнил своята оперативна самостоятелност по различен начин. Върховният съд се намесва само когато прецени, че първоинстанционният съд е упражнил своята компетентност *неправилно*.

Последна актуализация: 07/12/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Латвия

1 Какви са различните видове мерки?

Според латвийското законодателство временните и обезпечителните мерки, които се допускат до приемане на окончателното решение, може да бъдат насочени към обезпечение на вече предявен или бъдещ иск, осигуряване на защита на права върху интелектуална собственост, които са предмет на спор, или обезпечение на доказателства. Такива мерки могат да бъдат постановени единствено от съд и по молба на дадена заинтересована страна. Процедурата е определена в Гражданския процесуален закон (*Civilprocesa likums*).

Следните мерки за обезпечение на иск са допустими към момента на предявяване на иск или преди това:

запор върху движимо имущество или средства, принадлежащи на ответника;

вписване на бележка, указваща забрана (*aizlieguma atzīme*), в регистъра на съответното движимо имущество или в друг публичен регистър;

вписване на бележка по обезпечението на иска в отдела за кадастър и имотен регистър или в корабния регистър;

изземване на плавателен съд във връзка с иск по морското право;

забрана за недопускане извършването на определени действия от страна на ответника;

запор върху вземания от трети страни, включително средства, държани в кредитни институции и други финансови институции;

отлагане на изпълнение (което включва забрана съдебните изпълнители да прехвърлят пари или имущество на вискател или длъжник по дадено дело или спиране на продажбата на имущество).

Иск може да бъде обезпечаван само ако е от имуществено естество.

Ако искът се обезпечавача чрез вписване на бележка, указваща забрана, в даден регистър за движимо имущество или друг публичен регистър, в решението трябва да бъде посочен видът на забраната, която подлежи на вписване.

Ако предметът на иска е правото на собственост върху определено имущество, било то движимо или недвижимо, или с него се иска потвърждаване на права на собственост, искът може да бъде обезпечен чрез запор върху движимото имущество, предмет на спора, или чрез вписване на бележка, указваща забрана, в имотния регистър.

Ако искът е за парично вземане, той може да бъде обезпечен с недвижимо имущество чрез вписване на съответното обезпечение (*ķīlas tiesības atzīme*), в имотния регистър.

Ако предметът на даден иск е вещно право по отношение на недвижимо имущество, искът може да бъде обезпечен чрез вписването на бележка, указваща тежест (*apgrūtinājuma atzīme*), в имотния регистър.

Плавателни съдове могат да бъдат изземвани само при морски иски.

Спирането на продажбата на имущество не е разрешено в случаите, когато искът се отнася до връщането на пари.

Запор върху плащания, дължими от трети страни, включително средства, държани в кредитни институции и други финансови институции, не се разрешава в случаите, когато искът е за обезщетение, което е по преценка на съда.

При спорове, свързани с интелектуална собственост, са възможни следните временни мерки за защита:

запор върху движимо имущество, за което се предполага, че нарушава правата върху интелектуалната собственост;

задължение за изтегляне на стоки, които предполагаемо нарушават правата върху интелектуална собственост;

забрана за извършването на определени действия от страна на ответника или от лица, които предоставят услуги, чието използване нарушава правата върху интелектуална собственост, или действия от страна на лица, които позволяват извършването на тези нарушения.

Обезпечение на доказателства

Ако дадено лице има основания да смята, че представянето на доказателства, от които ще има нужда, може да стане невъзможно или проблемно, въпросното лице може да поиска обезпечение на съответните доказателства.

Молби за обезпечение на доказателства може да бъдат подавани на всяка фаза от процеса и дори преди да е предявен иск пред съда.

Преди да е предявен иск доказателства може да бъдат обезпечени от районния (*rajona tiesa*) или градския съд (*pilsētas tiesa*) по местонахождението на източника на доказателствата, които подлежат на обезпечение. След предявяването на иск доказателства може да бъдат обезпечени от съда, който се произнася по делото.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Обезпечение на иск

Ако има основания да се смята, че изпълнението на дадено решение на съд по определено дело, разглеждано от съответния съд, може да бъде затруднено или да стане невъзможно, съдът или съдията, в отговор на мотивирана молба от ищеца, може да вземе решение за обезпечаване на иска. Иск може да бъде обезпечаван само ако е от имуществено естество. Молба за обезпечение на иск може да бъде разглеждана на всяка фаза от процеса и дори преди искът да е предявен пред съда.

Молбата за обезпечение на иск трябва да съдържа:

посочване на съда, в който се подава молбата,

собствено и фамилно име на ищеца, личен идентификационен номер и регистрирано място на пребиваване или, ако няма такова, фактическото местожителство; за юридическо лице — наименование, регистрационен номер и седалище. Ако ищецът се съгласи да комуникира със съда по електронен път и ако е включен сред лицата/субектите, изброени в член 56, параграф 2, алинея 3 от Гражданския процесуален закон, следва да се посочи и електронният адрес, а ако е регистриран в онлайн системата за кореспонденция със съда — и референтният регистрационен номер. Ищецът може освен това да посочи друг адрес за кореспонденция със съда;

собствено и фамилно име, личен идентификационен номер и регистрирано място на пребиваване или, ако няма такова, фактическото местожителство на ответника или трета страна; за юридическо лице — наименование, регистрационен номер и седалище. Личният идентификационен номер или регистрационният номер на ответника се посочва, ако е известен;

собствено и фамилно име, личен идентификационен номер и адрес за кореспонденция на представителя на ищеца (ако искът е предявен от представител); за юридическо лице — наименование, регистрационен номер и седалище. Ако представителят на ищеца, с регистрирано място на пребиваване или адрес за кореспонденция в Латвия, се съгласи да комуникира със съда по електронен път, следва да бъде посочен и електронният адрес, а ако е регистриран в онлайн системата за кореспонденция със съда, следва да посочи и регистрационният номер. Ако регистрираното място на пребиваване или адресът за кореспонденция на представителя на ищеца е извън Латвия, следва също да бъде посочен неговият електронен адрес и участие в онлайн системата за кореспонденция. Ако представителят на ищеца е адвокат, следва да се добави електронният адрес на адвокатската му колегия;

предметът на иска,

размера на вземането;

средствата за обезпечаване на иска, чието изпълнение ищецът иска;

обстоятелствата, с които ищецът обосновава необходимостта от обезпечение на иска.

Молба за обезпечение на иск преди предявяването на иска пред съда се подава в съда, който ще разглежда самия иск. Когато страните се споразумеят за отнасяне на спора към арбитраж, молбата за обезпечение на иска трябва да се подаде в общия съд по местожителството на длъжника или по местонахождението на имуществото на длъжника.

Спирането на продажбата на имущество не е разрешено в случаите, когато искът се отнася до връщането на пари.

Запор върху плащания, дължими от трети страни, включително средства, държани в кредитни институции и други финансови институции, не се разрешава в случаите, когато искът е за обезщетение, което е по преценка на съда.

При разглеждане на молба от една от страните съдът може да замени средствата за обезпечаване на предявения иск с други средства.

Бъдещият ищец може да поиска обезпечение на иск дори преди да предяви иска пред съда и дори преди да е настъпил срокът за изпълнение на дадено задължение, ако длъжникът, с цел да избегне изпълнението на дадено задължение, премести имуществото или го отчужди, напусне местожителството си без да уведоми кредитора или предприеме други действия, от които да е видно, че той не действа добросъвестно. При подаването на молба за обезпечение на иск преди искът да е предявен в съда, бъдещият ищец трябва да представи доказателства в подкрепа на своите права и на обезпечителната нужда за иска.

Решението по молба за обезпечение на иск се взема от съда или съдията най-късно на следващия ден, без да се отправя предварително известие до ответника или до други заинтересовани страни. За целите на вземането на решение, съдът или съдията разглежда *prima facie* официалното правно основание. Ако молбата за обезпечение на иск бъде удовлетворена, съдът или съдията може да изиска ищецът да предостави гаранция за всички загуби, които е възможно ответникът да претърпи в резултат на мярката за обезпечение на иска, като внесе определена парична сума по депозитна сметка на съдебен изпълнител.

Ако бъде взето решение за обезпечение на вече предявен или на бъдещ иск, съдът издава заповед за изпълнение (*izpildu raksts*), като с изпълнението на заповедта се натоварва сертифициран съдебен изпълнител (*zvērināts tiesu izpildītājs*).

Искът е обезпечен до деня на влизане в сила на окончателното решение на съда. Ако по иска не бъде произнесено решение или производството бъде прекратено, мярката за обезпечение на иска се отменя със съдебното решение. Искът е обезпечен до деня на влизане в сила на окончателното решение на съда. Ако искът бъде отхвърлен, съдебното решение отменя мярката за обезпечаване на вземането.

Ако решението за обезпечение на иск бъде взето преди предявяването на самия иск пред съда и на практика искът не бъде предявен пред съда в определения от съда срок, съдията може да реши да отмени мярката за обезпечение на иск по молба на бъдещия ищец или на бъдещия ответник.

Временни мерки за защита

Ако има основание да се смята, че правата на даден притежател на интелектуална собственост се нарушават или може да бъдат нарушени, съдът може да постанови временни мерки за защита въз основа на мотивирана молба от страна на ищеца. В молбата за временни мерки за защита трябва да се посочат временните мерки за защита, които да бъдат предприети (член 250.10 от Гражданския процесуален закон).

Молба за временни мерки за защита може да бъде подадена на всяка фаза от процеса и дори преди да е предявен иск пред съда.

Съдът или съдията взема решение по молбата за временни мерки за защита в срок от 10 дни от получаване на молбата или от откриване на производството, ако молбата за временни мерки за защита е подадена заедно със самия иск.

Ако поради забава е възможно да бъдат причинени необратими вреди на притежателя на правото върху интелектуална собственост, съдът или съдията трябва да вземе решение по молбата за временни мерки за защита в срок най-късно до следващия ден след получаването ѝ, без предварително да уведомява ответника и други заинтересовани страни. Ако решението за постановяване на временни мерки за защита бъде взето в отсъствието на ответника или някоя друга заинтересована страна, те следва да бъдат уведомени за решението най-късно към момента на влизането му в сила.

Ако молбата за обезпечение на иск бъде удовлетворена от съда или съдията преди самият иск да е предявен, съдът или съдията може да изиска от ищеца предоставяне на гаранция като внесе определена парична сума по депозитна сметка на съдебен изпълнител или като предостави еквивалентна гаранция за всички загуби, които ответникът или доставчиците на услуги могат да претърпят в резултат на временните мерки за защита.

По молба на ищеца, съдът може да замени с други мерки разпоредените преди това временни мерки за защита.

По молба на заинтересована страна, временните мерки за защита могат да бъдат отменени от същия съд.

Ако съдът отхвърли иска, с неговото решение се прекратяват и временните мерки за защита. Временните мерки за защита остават в сила до датата на законно влизане в сила на съдебното решение.

Ако по иска не бъде произнесено съдебно решение или производството бъде прекратено, със съдебното решение се прекратяват и временните мерки за защита. Временните мерки за защита остават в сила до датата на законно влизане в сила на съдебното решение.

Ако решението за постановяване на временни мерки за защита е взето преди предявяването на самия иск пред съда и на практика искът не бъде предявен пред съда в определения от съда срок, съдията може да реши да отмени временните мерки за защита по молба от страна на бъдещия ищец, друга заинтересована страна или бъдещия ответник.

Ако молбата за временни мерки за защита бъде подадена заедно с предявяването на самия иск, решението за постановяване на временни мерки за защита трябва да бъде изпълнено в срок до 30 дни от датата на вземане на решението. Фактът, че срещу решението е подадено допълнително възражение (blakus sūdzība) не пречи на изпълнението на разпореджанието.

Решението за постановяване на временни мерки за защита, взето на основание, че поради забава може да бъдат причинени необратими вреди на притежателя на правото върху интелектуална собственост, влиза в сила след заплащане от страна на ищеца на определената от съда или съдията сума по депозитната сметка на съдебния изпълнител или след предоставяне на еквивалентна гаранция. Изпълнителният документ се връчва след получаване на плащането на определената сума или еквивалентната гаранция.

Решението за постановяване на временна защита чрез заповед върху движимото имущество, с което предполагаемо се нарушават правата върху интелектуалната собственост, се изпълнява в съответствие с предвидената в Гражданския процесуален закон процедура за уреждане на вземания по заповирано движимо имущество.

Решението за постановяване на временна защита чрез налагане на забрана за извършване на определени действия или задължение за изтегляне на стоки, които предполагаемо нарушават правата върху интелектуална собственост, се привежда в действие от съдебен изпълнител, като ответникът или която и да било друга заинтересована страна се уведомяват за него срещу подпис или с препоръчана поща.

Ако дадена временна мярка за защита бъде отменена, отмяната се привежда в действие от съдебния изпълнител, който е изпълнил заповедта за първоначалното ѝ налагане.

Ако дадена временна мярка за защита бъде отменена, отмяната се привежда в действие от съдебния изпълнител, който е изпълнил заповедта за първоначалното ѝ налагане.

В глава 30.5 от Гражданския процесуален закон е предвидена така временна защита срещу насилие.

Временна защита срещу насилие може да бъде постановена във връзка с искове за прекратяване или унищожаване на брак; искове, вследствие на телесна повреда; искове за събиране на вземания за издръжка; искове за делба на общо жилище или за уреждане използването на общо жилище, ако страните живеят в едно домакинство, както по въпроси, свързани с попечителство и права на достъп.

Молба за временна защита срещу насилие може да бъде подадена от съпрузи или бивши съпрузи, лица, между които съществува отношението родител — дете, лица, между които съществуват или е имало попечителски отношения или други отношения на извънсемейни грижи, лица с родство по права или съребрена линия или по сватовство, лица, които живеят или са живели в едно домакинство, лица, които имат или очакват общо дете, независимо от това дали са сключили брак или са живели заедно или не са, или лица, между които има или е имало тесни лични или интимни отношения.

Възможно е едновременно да бъдат налагани различни мерки за осигуряване на временна защита срещу насилие.

Ако дадено лице е претърпяло физическо, сексуално, психическо или икономическо насилие, извършено между бивши или настоящи съпрузи или лица, които са свързани помежду си по друг начин, независимо от това дали извършителят живее или е живял в едно домакинство с пострадалото лице, съдът или съдията може да постанови временна защита срещу насилие в отговор на мотивирана молба от страна на лицето или по молба, подадена чрез полицията.

Предвидени са аналогични мерки по случаите, когато лице претърпи неправомерен контрол, т.е. действие или съвкупност от действия, включително тормоз, сексуална принуда, заплахи, унижение, сплашване или други неправомерни действия, целящи увреждане, санкциониране или сплашване на пострадалото лице.

Временна защита срещу насилие може да се иска на всяка фаза от процеса и дори преди да е предявен иск пред съда.

Обезпечение на доказателства

Ако дадено лице има основания да смята, че представянето на доказателства, от които ще има нужда, може да стане невъзможно или проблемно, въпросното лице може да поиска обезпечение на съответните доказателства. Молби за обезпечение на доказателства може да бъдат подавани на всяка фаза от процеса и дори преди да е предявен иск пред съда.

Молбата за обезпечение на доказателства се разглежда на съдебно заседание, на което молителят и заинтересованите страни биват призовават. Съдът обаче може да разгледа молбата дори ако споменатите лица не се явят.

Когато молбата за обезпечение на доказателства е подадена преди да е предявен иск, съдът или съдията взема решение по молбата в срок до 10 дни от нейното получаване.

Доказателства може да бъдат обезпечени без призоваване на потенциалните заинтересовани страни само в спешни случаи, в това число нарушаване или потенциално нарушаване на права върху интелектуална собственост, или в случаи, когато не може да бъде установено кои са възможните заинтересовани страни.

Ако бъде взето решение за постановяване на временни мерки за обезпечение на доказателства в отсъствието на ответника или друга заинтересована страна, те следва да бъдат уведомени за решението най-късно към момента на изпълнението му.

Ако молбата за обезпечение на доказателства бъде удовлетворена от съдията преди да е предявен иск пред съда, съдията определя срок за предявяването на иска, който не може да бъде по-дълъг от 30 дни.

Ако молбата за обезпечение на доказателства бъде удовлетворена от съдията преди предявяването на самия иск, съдията може да изиска от ищеца да предостави гаранция за всички загуби, които е възможно ответникът да претърпи в резултат на мярката за обезпечение на доказателства, като внесе определена сума по депозитна сметка на съдебен изпълнител или като предостави еквивалентна гаранция.

Протоколът от съдебното заседание и всички книги, които бъдат събрани в хода на обезпечаването на доказателства, се съхраняват за срока, изискан от съда, който се произнася по основното дело.

Ако в хода на разглеждане на дадено дело съдът не е в състояние да събере доказателства, които се намират в друг град или район, съдът или съдията се обръща към съответния съд, който да предприеме определени процесуални действия от името на първия съд.

2.2 Основни условия

Временни мерки за защита може да бъдат постановени само ако има основание да се смята, че изпълнението на съдебно решение по спор от имуществено естество може да стане проблемно или невъзможно, или че правата на притежател на интелектуална собственост се нарушават или могат да бъдат нарушени или че предоставянето на необходими доказателства може да стане невъзможно или проблемно.

3 Предмет и естество на тези мерки?

В молбата за временна защита на интелектуална собственост трябва да бъде указана исканата временна мярка за защита.

Допустимите временни мерки за защита са:

запор върху движимо имущество, за което се предполага, че нарушава правата върху интелектуалната собственост;

задължение за изтегляне на стоки, които предполагаемо нарушават правата върху интелектуална собственост;

забрана за извършването на определени действия от страна на ответника или от лица, които предоставят услуги, чието използване нарушава правата върху интелектуална собственост, или действия от страна на лица, които позволяват извършването на тези нарушения.

В молбата за обезпечение на иск трябва да бъде указана исканата мярка за обезпечение на иска.

Допустимите мерки за обезпечение на иск са:

запор върху движимо имущество или средства, принадлежащи на ответника;

вписване на бележка, указваща забрана (*aizlieguma atzīme*), в регистъра на съответното движимо имущество или в друг публичен регистър;

вписване на бележка по обезпечението на иска в отдела за кадастър и имотен регистър или в корабния регистър;

изземване на плавателен съд във връзка с иск по морското право;

забрана за недопускане извършването на определени действия от страна на ответника;

запор върху вземания от трети страни, включително средства, държани в кредитни институции и други финансови институции;

отлагане на изпълнение (което включва забрана съдебните изпълнители да прехвърлят пари или имущество на взыскател или длъжник по дадено дело или спиране на продажбата на имущество).

В молбата за временна защита срещу насилие трябва да бъде указана мярката, която да бъде наложена.

Допустимите мерки за осигуряване на временна защита срещу насилие са:

на ответника може да бъде наредено да напусне жилището по обичайното местожителство на ищеца и да му бъде забранено да се връща или да пребивава в него;

на ответника може да бъде забранено да се приближава на по-малко от определено разстояние до жилището по обичайно местожителство на ищеца;

на ответника може да бъде забранено да посещава определени места;

на ответника може да бъде забранено да се среща с ищеца и да влиза във физически или визуален контакт с ищеца;

на ответника може да бъде забранена всякаква комуникация с ищеца;

на ответника може да бъде забранено да организира чрез посредничеството на други лица срещи с ищеца или да общува с ищеца;

на ответника може да бъде забранено да използва личните данни на ищеца;

съдът или съдията може да наложи на ответника други забрани и задължения с цел осигуряването на временна защита срещу насилие за ищеца.

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Движимо и недвижимо имущество, в това число плавателни съдове, пари в брой и средства в кредитни институции и други финансови институции.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Запорът върху движимото имущество на длъжника се налага чрез съставянето на опис на имуществото, запечатване на имуществото (като се указва кой е наложил запора върху имуществото и по какъв начин) и поставянето му под охрана. Имуществото може да не се запечатва, ако това ще го увреди или значително да засегне неговата стойност.

Съдебният изпълнител предава запорираното имущество на грижите на физическо лице, което с подписа си удостоверява получаването.

Длъжникът или членове на неговото или нейното семейство все пак могат да използват имуществото, ако — вследствие характеристиките на имуществото — използването не унищожава имуществото или не понижава значително неговата стойност.

Ако молбата за обезпечение на иск бъде удовлетворена от съда или съдията преди самият иск да е предявен пред съда, съдът или съдията може да изиска от бъдещия ищец предоставяне на гаранция за всички загуби, които е възможно ответникът да претърпи в резултат на мярката за обезпечение на иска, като внесе определена парична сума по депозитна сметка на съдебен изпълнител. Депозити и други ценни книжа, които принадлежат на длъжник и се държат в кредитна институция или на друго място, могат да бъдат запорирани само въз основа на изпълнителен документ, издаден от съда, заповед на съдебен изпълнител или прокурорска заповед.

Вписването на бележка в регистъра на недвижимото имущество, указващо събиране на вземания или обезпечение на иск, предотвратява всяко доброволно вписване от страна на собственика.

Ако молба за обезпечение на доказателства бъде удовлетворена от съдия преди да е предявен иск пред съда, съдията може да изиска от бъдещия ищец предоставянето на гаранция за всички загуби, които е възможно ответникът да претърпи в резултат на мярката за обезпечение на доказателства, като внесе определена парична сума по депозитна сметка на съдебен изпълнител или предостави еквивалентна гаранция.

Временните мерки за защита дават възможност на даден автор да поиска от съда обезпечение на граждански иск дори ако не е от имуществено естество, като по този начин се намалява броят на потенциалните нарушения на права върху интелектуална собственост и размерът на претърпените от автора загуби. Тези мерки дават възможност за предотвратяване на нарушения на права върху интелектуална собственост и за възстановяване на законните интереси и права на автора, засегнати от нарушенията.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Мерките за обезпечение на иска остават в сила до датата на законно влизане в сила на съдебното решение или до прекратяване на производството, или докато съдията отмени мярката за обезпечение на иск или докато съдията замени мярката за обезпечение на иска с друга мярка.

Временните мерки за защита остават в сила до датата на законно влизане в сила на съдебното решение.

По молба на заинтересована страна, временните мерки за защита могат да бъдат отменени от същия съд. Ако съдът отхвърли иска, с неговото решение се прекратяват и временните мерки за защита. Ако по иска не бъде произнесено съдебно решение или производството бъде прекратено, със съдебното решение се прекратяват и временните мерки за защита. Временните мерки за защита остават в сила до датата на законно влизане в сила на съдебното решение.

Ако решението за постановяване на временни мерки за защита е взето преди предявяването на самия иск пред съда и на практика искът не бъде предявен пред съда в определения от съда срок, съдията може да реши да отмени мярката за обезпечаване на доказателствата по молба на бъдещия ищец, друга заинтересована страна или бъдещия ответник.

Ако решението за постановяване на мярка за обезпечение на доказателства е взето преди да е предявен иск пред съда и на практика искът не бъде предявен пред съда в определения от съда срок, съдията може да реши да отмени мярката за обезпечение на доказателства по молба на бъдещия ищец или ответник.

Мярката за временна защита срещу насилие остава в сила до датата на законно влизане в сила на окончателното съдебно решение. В определени случаи съдът може да посочи в своето решение, че временната защита срещу насилие остава в сила след законното влизане в сила на съдебното решение, но за срок не по-дълъг от една година от тази дата. Ако е била постановена временна защита срещу насилие спрямо ответник, чието обичайно местожителство е в едно и също жилище с ищеца, например когато ответникът е трябвало да напусне жилище по обичайното местожителство на ищеца и му е било забранено да се връща или да пребивава в него или когато на ответника е било забранено да се приближава на по-малко от определено разстояние до жилището по обичайно местожителство на ищеца, съдът може да определи, че временната защита срещу насилие ще остане в сила най-много 30 дни след законното влизане в сила на съдебното решение.

Мерките за осигуряване на временна защита срещу насилие остават в сила до датата на законно влизане в сила на решение на съдията за отмяна на мярката или на решение на съдията за замяна на временната мярка за защита с друга мярка.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Обезпечение на иск

В отговор на мотивирана молба от дадена страна, мярката за обезпечение на иск може да бъде отменена от същия съд, който я е постановил, или от съд, който разглежда делото по същество.

В срок от 10 дни може да бъде подадено допълнително възражение (*blakus sūdzība*) срещу решение на съда за заместване на мярка за обезпечаване на иск с друга мярка, срещу решение за отхвърляне на молба за обезпечаване на иск или срещу решение за отхвърляне на молба за отмяна на мярка за обезпечение на иск.

Ако дадена молба за обезпечение на иск бъде удовлетворена, ищецът може да подаде допълнително възражение срещу част от съдебното решение, в която от ищеца се изисква да предостави гаранция за всички загуби, които могат да бъдат претърпени в резултат на мярката за обезпечение на иска на ищеца.

Ако бъде взето решение за обезпечение на иск в отсъствието на заинтересована страна, десетдневният срок за подаване на допълнително възражение започва да тече от датата, на която страната получи решението.

Временни мерки за защита

По молба на заинтересована страна, временните мерки за защита могат да бъдат отменени от същия съд.

Допълнително възражение може да се подаде срещу решение по молба на ответника за замяна на вече постановена временна мярка за защита с друга мярка, срещу решение за отхвърляне на молба за временна мярка за защита или срещу решение за отхвърляне на молба за временна мярка за защита или срещу решение за отхвърляне на молба за отмяна на временна мярка за защита.

Ако решението за постановяване на временна защита бъде взето в отсъствието на заинтересована страна, десетдневният срок за подаване на допълнително възражение започва да тече от датата на връчване на решението.

Обезпечение на доказателства

Решението за удовлетворяване на молба за обезпечение на доказателства е необжалваемо. Ответникът обаче може да поиска компенсация за претърпените загуби в резултат на мярката за обезпечение на доказателства, когато:

доказателството е обезпечено преди предявяването на иска и на практика искът не бъде предявен в рамките на разрешения от съда срок; предявеният иск срещу ответника бъде отхвърлен;

по иска не бъде постановено решение;

производството е прекратено, поради предявяване на иск от лице, което не е имало право на това, или защото ищецът е оттеглил иска.

Допълнително възражение може да бъде подадено срещу решението на съдията за отхвърляне на молба за обезпечение на доказателства или срещу решение, което е взето без призоваване на съответните страни. Ако решението за обезпечение на доказателства е взето в отсъствието на заинтересована страна, 10-дневният срок за подаване на допълнително възражение започва да тече от датата на връчване или изпращане на решението.

Временна защита срещу насилие

В отговор на мотивирана молба от дадена страна, една мярка, осигуряваща временна защита срещу насилие, може да бъде заменена с друга мярка от същия съд, който я е постановил, или от съда, който ще разглежда делото по същество.

В отговор на мотивирана молба от дадена страна, една мярка, осигуряваща временна защита срещу насилие, може да бъде отменена от същия съд, който я е постановил, или от съда, който ще разглежда делото по същество.

Допълнително възражение може да бъде подадено в срок от 10 дни срещу решение за замяна на вече постановена временна мярка за защита срещу насилие с друга мярка, срещу решение за отхвърляне на молба за временна мярка за защита срещу насилие или срещу решение за отхвърляне на молба за временна мярка за защита срещу насилие или срещу решение за отхвърляне на молба за отмяна на временна мярка за защита срещу насилие. Ако решението е взето в отсъствието на заинтересована страна, десетдневният срок за подаване на допълнително възражение започва да тече от датата на връчване на решението.

Последна актуализация: 05/04/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Литва

1 Какви са различните видове мерки?

В член 145 от Гражданския процесуален кодекс (*Civilinio proceso kodeksas*) се определят различните видове временни мерки. Временните мерки могат да бъдат следните:

възбрана върху недвижим имот на ответника;

вписване на забрана за прехвърляне на правото на собственост в публичния регистър;

запор върху движима собственост, пари или права на собственост, притежавани от ответника и държани от ответника или трети лица;

задържане на имущество, собственост на ответника;
назначаване на управител за имуществото на ответника;
забрана ответникът да участва в определени сделки или да предприема определени действия;
забрана други лица да прехвърлят имущество на ответника или да изпълняват други задължения;
при изключителни обстоятелства, забрана ответникът да напуска неговото/нейното постоянно местопребиваване и/или забрана да прехвърля дете от неговото/нейното постоянно местопребиваване без разрешението на съда;
спиране на реализирането на активи, когато е заведен иск за отмяна на заповед/възбрана върху такива активи;
спиране на принудително изпълнение за възстановяване;
предоставяне на временна издръжка или налагане на временни ограничения;
разпореждане за предприемане на мерки за предотвратяване на вредите или тяхното увеличаване;
други предвидени от закона или разпоредени от съда мерки, при липсата на които спазването на съдебното решение може да се окаже по-трудно или невъзможно.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

По искане на лицата, участващи в делото или други заинтересовани лица, съдът може да наложи временни мерки, ако тези лица предоставят надеждна обосновка за своя иск и ако при липсата на такива мерки спазването на съдебното решение може да се окаже по-трудно или невъзможно.

Съдът може да прилага временни мерки служебно само когато това е необходимо за опазване на обществен интерес и когато липсата на такива мерки ще наруши правата и законните интереси на лице, общество или на държавата.

Временни мерки могат да се прилагат както при липсата на иск, така и на всеки етап от гражданското производство.

2.1 Производство

Молби във връзка с временни мерки се разглеждат от първоинстанционен съд или в случаите, определени в [Закон за търговския арбитраж \(Komercinio arbitražo įstatymas\)](#), от регионалния съд във Вилнюс (*Vilniaus apygardos teismas*). Когато искането за временни мерки е заявено в подадена молба, въпросът за временните мерки се решава само след като бъде решен въпросът за допустимостта на молбата, с която се изискват. Съдът се произнася относно молба за временни мерки възможно най-бързо в писмена процедура, но трябва да го направи не по-късно от три работни дни след получаването на молбата. Когато съдът счете за необходимо, ответникът се уведомява за разглеждането на молбата за мерки.

Лицата, участващи в делото, имат правото да подадат молби за временни мерки до апелативния съд или касационния съд, пред който въпросът е висящ по същество.

Съдът може да наложи временни мерки въз основа на обоснована писмена молба за временни мерки от съответното лице, преди датата на предявяване на иска в съда. В тази молба заявителят трябва да изложи причините, поради които искът не е предявен заедно със съответната молба, да представи доказателства за риска по отношение на интересите на заявителя и да заплати депозит, възлизащ на половината от съдебната такса, наложена за молба за временни мерки, т.е. 100 LTL. Депозит от 1000 LTL се начислява в случай на молби за временни мерки, свързани с висящи дела в национални или чуждестранни арбитражни съдилища, или в чуждестранни съдилища. Съдът може да намали размера на депозита с оглед на затрудненото финансово положение на заявителя, ако той е подал основателно искане във връзка с това, заедно с подкрепящи го доказателства. При налагане на временни мерки съдът определя срок за предявяване на иска. Срокът не трябва да бъде по-дълъг от 14 дни. Ако искът трябва да бъде предявен пред чуждестранен съд или арбитражен съд, срокът не може да бъде по-дълъг от 30 дни. Ако искът не е предявен в рамките на определения срок, временните мерки се отменят. Ако не бъде предявен поради вина на съответното лице, внесенят депозит не се връща.

Молба за временни мерки трябва да се подаде в същия съд, който ще разглежда иска в съответствие с правилата относно компетентността.

Молба за временни мерки, свързани с дело, което е висящо в чуждестранна държава или пред чуждестранен, или пред национален арбитражен съд, трябва да се подаде в регионалния съд във Вилнюс.

Въз основа на обосновано искане на участващите в делото лица или други заинтересовани лица съдът може да замени една временна мярка с друга. Съдът трябва да информира участващите в делото лица или други заинтересовани лица за всяко подобно искане и те имат правото да възразят срещу него.

Съдът може да реши да не налага временни мерки, ако ответникът заплати претендираната сума по сметката на съда или ако е представена гаранция за ответника. Освен това ответникът може да заложи неговите/нейните активи в полза на заявителя.

2.2 Основни условия

(вж. раздел 2)

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Временни мерки могат да се прилагат по отношение на недвижим имот, движима собственост, средства и права на собственост.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Временните мерки са мерки, при липсата на които спазването на съдебното решение може да се окаже по-трудно или невъзможно. При случаи, засягащи временно ограничаване на права на собственост по отношение на съвместно притежавана вещ, може да се наложи възбрана само върху този дял от имуществото, който принадлежи на лицето, подложено на временни мерки. Когато неговият/нейният дял в съвместната собственост не е определен, до определянето на този дял може да бъде възбранено цялото имущество.

При заповед на средства по сметки в банки и други кредитни институции използването на тези средства се разрешава само за операции, определени в съдебното решение.

В случаите, когато се запорират стоки в оборот, суровини, полуфабрикати или готови изделия, собственикът може да промени състава и формата на такова имущество само ако общата му стойност няма да се понижи, освен ако съдът не е разпоредил друго.

Лице, чието имущество е запорирано, е отговорно за всяко нарушение на ограниченията, наложени от момента на връчване на заповедта за запориране на имуществото, и ако уведомяването е невъзможно, включително когато заповедта за временни мерки е приета в отсъствие на това лице — от момента на регистриране на заповедта в регистъра за заповедта за запор на имущество.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Ако съдът отхвърли иска, всички предишни временни мерки се запазват до влизането в сила на съдебното решение. Въпросът за отмяна на временните мерки трябва да се реши със съдебно решение.

Ако искът е удовлетворен, всички предишни временни мерки остават в сила до изпълнението на съдебното решение. Съдебният изпълнител, който изпълнява съдебното решение, ще уведоми лицето, поддържащо съответния публичен регистър, за прекратяването на временните мерки във въпросния случай.

В случай на запор върху движима собственост, който не може да се регистрира в имотния регистър, или ако в деня на издаване на решението стойността и естеството на имуществото на ответника не е известно на съда, лицето, изискващо временните мерки, трябва да подаде молба до съдебния изпълнител, за да определи местонахождението и да опише имуществото на ответника. Когато не е подадена такава молба до съдебния изпълнител и подробностите за имуществото, което е заповирано не са ясни, временните мерки остават в сила за четиринадесетдневен срок от датата на решението за налагането им. По искане на лицата, участващи в делото, или на други заинтересовани лица временните мерки могат да бъдат отменени с решение на съда, разглеждащ делото по същество.

Съдът ще отмени временните мерки служебно ако лицето, искащо временни мерки, не успее да предяви иск в посочения от съда срок. Свързаното с това решение не подлежи на отделно обжалване. Съдът може да отмени също временни мерки служебно, когато това е необходимо за опазване на обществения интерес и когато, ако не ги отмени, ще наруши правата и законните интереси на лице, общество или на държавата.

Ако наложените от съда временни мерки ограничават, нарушават или спират правото на лица, които не са участвали в делото, такива лица имат правото да поискат от съда, разглеждащ делото по същество, да отмени наложените върху тях временни мерки.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Всяко решение относно временни мерки, прието от първоинстанционния съд в съответствие с приложимата процедура, може да бъде обжалвано от лицата, участващи в делото, като подадат отделна жалба до по-висш съд, освен в редица случаи, определени в Гражданския процесуален кодекс. Лица, които не участват в делото, могат да подадат отделна жалба само по отношение на тези решения на първоинстанционния съд, които са отменили исканията им за отмяна на временни мерки, наложени върху тях. Подаването на отделна жалба не води до спиране на производството.

Съдебни решения за временни мерки не подлежат на касационно обжалване.

Последна актуализация: 21/10/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Люксембург

1 Какви са различните видове мерки?

В люксембургското право съществуват различни видове мерки, чиято цел е да се защитят правата на страните, докато трае производството по същество, в чийто край се уреждат окончателно претенциите на страните.

Мерките могат да се разделят на:

мерки, разпоредени от съда без изслушване на страните: в такива случаи съдът се сезира посредством едностранно искане за постановяването на временна или обезпечителна мярка, отправено от една от страните, и се произнася единствено въз основа на информацията, предоставена му от тази страна; и

мерки, разпоредени от съда след изслушване на страните: в такива случаи съдът постановява решение само след свикването на открито заседание (или понякога на закрито заседание — *en chambre du conseil*), по време на което страните имат възможност да изразят своите становища по правния спор; заседанието се свиква с призоваване на страните чрез призовка (*assignation*), връчвана от съдебен изпълнител, или от секретаря на съда в зависимост от предвидената в закона процедура.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

При всички неотложни случаи съдът по обезпечителното производство (*jugе des référés*) може да постанови всички временни мерки, срещу които не е отправено убедително възражение или които са обосновани от наличието на спор.

Съдът може също така да се произнесе и по отношение на затрудненията, свързани с изпълнението на неговите определения.

Председателят на съда или неговият заместник може във всеки момент да постанови необходимите обезпечителни мерки или мерки за възстановяване на предишно състояние, за да се предотврати непосредственото настъпване на вреди или за да се преустанови очевидно неправомерно увреждане.

2.1 Производство

Молбата се подава като насрещната страна се призовава (чрез призовка — *assignation*) да се яви в съдебно заседание в обичайните ден и час, предвидени за постановяване на обезпечителни мерки.

Ако обаче е налице крайна неотложност, председателят на съда или неговият заместник може да постанови страните да бъдат призовани да се явят в определен час, дори и в празнични или обичайно неработни дни, на открито съдебно заседание, провеждано в съдебната сграда или в жилището му.

При всички неотложни случаи съдът по обезпечителното производство може да постанови всички временни мерки, срещу които не е отправено убедително възражение или които са обосновани от наличието на спор. Той може също така да се произнесе във връзка с трудностите при изпълнението на съдебно решение или на друго изпълнително основание. Когато обезпечителното производство засяга трудности, свързани с реализирането на изпълнително основание или с изпълнението на съдебно решение, компетентен е съдът по мястото на изпълнение.

Председателят на съда или неговият заместник може във всеки момент да постанови необходимите временни мерки или мерки за възстановяване на предишно състояние, за да се предотврати непосредственото настъпване на вреди или за да се преустанови очевидно неправомерно увреждане. За да се предотврати изгубването на доказателства, съдът може да постанови необходимите процесуални действия за събиране на доказателства, включително изслушването на свидетели.

Съществуват много специфични законови разпоредби, които уреждат приложимите временни или обезпечителни мерки в различни правни области (напр. в областта на договорите за наем, неделимата съсобственост, съсобствеността, наследяването, имуществените режими между съпрузи и партньори и т.н.). Правилата относно компетентността обикновено се съдържат в конкретния законов текст, който оправомощава съда да наложи определена временна мярка. Не съществува общо правило за компетентност, но обикновено компетентен да наложи временните мерки е председателят на съда, сезиран да се произнесе по съществото на спора.

Когато не се предвижда специална процедура, страната, която желае да бъде наложена временна мярка, трябва да подаде молба до съдията, който е компетентен да разглежда неотложни молби. В зависимост от материалния интерес страната трябва да се обърне към мировия съдия (*jugе de paix*) (за суми до 15 000 EUR) или към съдията по обезпечителното производство (*jugе des référés*) към окръжния съд (*tribunal d'*

arrondissement). Тези съдии имат обща компетентност да налагат обезпечителни мерки или мерки за възстановяване на предишно състояние, когато това е наложително, за да се предотврати непосредственото настъпване на вреди или за да се преустанови очевидно неправомерно увреждане.

По принцип ползването на адвокатски услуги не е задължително.

2.2 Основни условия

По принцип съдът може да наложи такива мерки само ако прецени, че е налице действителна необходимост или неотложност.

Когато взискател поиска разрешение да наложи заповед, съдът трябва, въз основа на предоставените му документи и дадените му обяснения, да провери дали вземането е основателно поне по принцип.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Временните мерки могат да се отнасят до цялото движимо имущество, притежавано от дадено лице. Законът не позволява да бъде наложен заповед само на някои вещи, необходими за удовлетворяване на ежедневните нужди. Вж. също раздел „Процедури за изпълнение на съдебно решение — Люксембург“.

Люксембургското законодателство позволява налагането на обезпечителни мерки върху трудовото възнаграждение и върху други източници на доходи, включително обезпечителни мерки върху алтернативни доходи (пенсии, ренти и т.н.). Въпреки това част от дохода, сметена за необходима за удовлетворяване на ежедневните нужди, не може да бъде заповедана.

Не е възможно налагането на обезпечителни мерки върху недвижимо имущество. Възбраната върху недвижимо имущество се допуска единствено въз основа на съдебно решение, което има силата на пресъдено нещо.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

В повечето случаи самият съд е длъжен да определи действието на мярката, която постановява. Той може да определи срок на действие на мярката или да ограничи действието ѝ само върху някои вещи или актове.

Когато съдът е разрешил заповед по едностранно искане на една от страните, в закона са предвидени фиксирани срокове, в които страната трябва да предяви пред съда искане за валидиране на заповедта (*demande de validation*). Ако страната не е поискала такова валидиране, обезпечителната мярка е нищожна.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Законът дава право на съдилищата да предприемат временни мерки, за да уредят временно спор между страните до постановяване на окончателно решение в края на съдебния процес по същество.

Според определението, дадено от Съда на ЕС, това са „мерки, постановени с оглед защитата на права, чието признаване се иска от съда, разглеждащ правния спор по същество, като се запазва както фактическото, така и юридическото статукво“.

Временни мерки могат да бъдат предприети и с цел да се възпрепятства влошаването на дадена ситуация.

На практика чрез тези мерки се дава възможност на даден взискател да се предпази от риска от неплащане, като прибегне до две техники: или вещите на длъжника се обявяват за неотчуждаеми, или върху тези вещи се налагат обезпечения, така че вземането да бъде възстановено от последващи приобретатели в случай на промяна на собствеността върху вещите.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Определенията, които съдът по обезпечителното производство постановява след приключване на състезателните прения, могат да се обжалват. Срокът за обжалване обаче е само 15 дни, считано от датата, на връчване на решението на страните.

Решенията, които съдът постановява по едностранно искане на една от страните, не могат да се обжалват. Страната, която счита, че налагането на обезпечителната мярка е неправилно, може да се обърне към съда по обезпечителното производство с искане за налагане на нова обезпечителна мярка, чрез която се прекратява действието на мярката, наложена от съда, който е действал единствено въз основа на информацията, предоставена само от една от страните.

Връзки по темата

<http://www.legilux.lu/>

Последна актуализация: 11/01/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на иски в държавите от ЕС - Унгария

1 Какви са различните видове мерки?

Закон СХХХ от 2016 г. относно Гражданския процесуален кодекс предвижда два вида законови мерки за гарантиране на събирането на оспорени вземания: временна мярка и предварително изпълнение, които осигуряват защита преди произнасянето на окончателното решение на съда. Съществуват също и обезпечителни мерки, предвидени в Закон LIII от 1994 г. за принудителното изпълнение по съдебен ред.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Временна мярка може да се иска в хода на производството и преди подаването на исковата молба или жалбата. В случай на искане за постановяване на временна мярка съдът се произнася по допустимостта на исковата молба или жалбата. При разглеждането на искането за временна мярка съдът трябва да се произнесе в бързо производство и трябва да предприеме мерки незабавно, най-късно в срок от осем дни. При вземане на решението съдът трябва да прецени дали мярката не би причинила по-голяма вреда на ответната страна от тази, която в противен случай би понесла страната, поискала временната мярка, както и да отчете възможността да поиска предоставянето на обезпечение. Съдът дава възможност на ответната страна да отговори на искането за временна мярка. Съдът приканва страните да изразят становището си относно искането, както сметне за най-уместно. Той може да разпорежи изслушване на страните, ако сметне, че това е необходимо за оценка на искането, по-специално когато трябва да вземе решение за предоставянето на обезпечение. Страните, които не спазват определения срок за изслушването, не могат да подадат искане за неговото удължаване. При вземане на решение за постановяване на временна мярка се допуска събиране на доказателства само ако не е възможно искането да бъде оценено по същество без такива доказателства. Съдът може също така да събира всички необходими доказателства при разглеждане на допустимостта на исковата молба или жалбата. Съдът се произнася по искането за постановяване на временна мярка с определение, което може да бъде обжалвано отделно. Съдът може да промени определенията въз основа на подадена молба. Определението за постановяване на временна мярка е предварително изпълняемо. Освен ако съдът не е постановил друго, срокът за

изпълнение на определението започва да тече от деня, следващ датата на съобщаването му в писмен вид. Определението остава в сила, докато не бъде отменено от съда с друго определение, издадено по искане на някоя от страните след изслушване на другата страна, или с окончателното решение или с друг съдебен акт, с който приключва производството. Ако определението за постановяване на временна мярка не бъде отменено с окончателното решение или с друг съдебен акт, с който приключва производството, то ще престане да действа, когато решението на първоинстанционния съд влезе в сила. Временната мярка преставя да действа, ако производството бъде прекратено или не бъде подновено след спиране. Съдът трябва да посочи този факт в определението си за прекратяване на производството или да постанови прекратяване на производството по делото. Последиците от временната мярка не се влияят от прекратяването или спирането на производството.

Искане за временна мярка може да бъде подадено преди исковата молба, ако страната, която го подава, докаже, че подаването му на по-късен етап, след започване на производството, може да осуети целта на определението за постановяване на временна мярка. Искането за временна мярка трябва да бъде подадено до съда, който е компетентен за производството. Ако повече от един съд е териториално компетентен по отношение на производството, искането може да бъде подадено до всяко от тези съдилища. Избраният съд ще има изключителна компетентност по отношение на образуваното производство. Относно задължителното процесуално представителство в производството се прилагат общите правила на гражданския процес. Съдът разглежда приоритетно искането за временна мярка. В определението си, с което постановява временна мярка, съдът определя срок за започване на производство, който не може да бъде по-дълъг от четиридесет и пет дни след съобщаването на определението. Ако производството не започне в определения от съда срок или ако в срок от осем дни след изтичане на срока за започване на производството, ищецът не успее да докаже пред съда, постановяващ временна мярка, че производството е започнало, временната мярка се отменя с определение на същия съд в деня, следващ деня, в който изтича срокът за започване на производство. Ако производството започне, временната мярка, разпоредена преди подаване на исковата молба, остава в сила, докато не бъде отменена или, в зависимост от случая, до влизане в сила на съдебното решение на първата инстанция. Ако исковата молба бъде подадена в определения срок, но бъде отхвърлена от съда, временната мярка остава в сила до изтичането на правните последици от започване на производство.

Съдът се произнася по предварителното изпълнение в своето решение на първа инстанция.

Съдът се произнася по налагането на обезпечителни мерки в бързо производство — не по-късно от осем дни — и незабавно изпраща определението за обезпечителните мерки на съдебния изпълнител, който веднага пристъпва към изпълнение. Жалбата срещу определение на съда за налагане на обезпечителна мярка няма отлагателно действие.

Като обезпечителна мярка може да се иска и издаването на европейска заповед за заповор на банкови сметки, дори преди кредиторът да е завел дело по същество. В такъв случай производството по същество трябва да започне в кратък срок.

2.2 Основни условия

По искане на заинтересована страна съдът може да постанови временна мярка, за да възпрепятства евентуална промяна в настоящото положение, ако впоследствие би било невъзможно то да бъде възстановено, за да гарантира, че упражняването на правата на ищеца на по-късен етап няма да бъде осуетено, за да предотврати непосредствена вреда за ищеца или по друга причина, която заслужава специално внимание. С определението за временна мярка може да бъде наложено задължение за извършване на действие, което ищецът би имал право да поиска по силата на правото, чиято защита се търси в производството. Ако горните условия са изпълнени, искане за временна мярка може да бъде подадено преди исковата молба, ако страната, която го подава, докаже, че подаването му на по-късен етап, след започване на производството, може да осуети целта на определението за постановяване на временна мярка. В искането за временна мярка трябва да бъде посочено условието, което налага постановяването на определение за временна мярка, и да бъдат представени и доказани обстоятелствата, обосноваващи това условие. Ищецът трябва да посочи конкретно естеството на исканите мерки. Ако искането за временна мярка е подадено преди исковата молба, ищецът трябва също така да предостави необходимите данни за определяне на съда, който е компетентен да образува производството. Трябва да се посочи и правото, чиято защита се търси в производството. Съдът може да обуслови определението за временна мярка от предоставянето на обезпечение, ако ответната страна докаже, че има вероятност да понесе вреди в резултат на исканите мерки, които да обосноват предявяването на иск за обезщетение или възстановяване в първоначалното положение срещу ищеца, ако ответната страна спечели делото. При вземане на решение за предоставяне на обезпечение съдът трябва да отчете степента на правдоподобност на обстоятелствата, на които се основава искането. Ако вредата не е съществена, съдът не трябва да постановява предоставянето на обезпечение. Съдът постановява да бъде предоставено обезпечение в два случая. Когато ответната страна поиска това и е в състояние да докаже вероятността да претърпи вреда, съответстваща на исканото обезпечение. Когато предоставянето на обезпечение е предложено от ищеца и се приема от ответната страна. В първия случай размерът на обезпечение съответства на вероятната вреда, посочена от ответната страна. Във втория случай размерът е този, предложен от ищеца и приет от ответника. Ако ищецът предложи конкретна сума като обезпечение, съдът приканва ответника да я приеме с нарочно изявление по бърз начин. Приемането на размера на обезпечението не представлява признаване на обстоятелствата, представени като основание за постановяване на определението за временна мярка. Предоставянето на обезпечение предполага депозитиране в съда на пари, ценни книжа, парични еквиваленти, а ако обезпечението е банкова гаранция — на документ за банкова гаранция. Решението трябва да бъде обявено за подлежащо на изпълнение независимо от евентуално обжалване, ако с него се налага някое от следните задължения: предоставяне на издръжка, ануитет или друго периодично плащане със същата цел; преустановяване на правонарушение; плащане на вземане, прието от ответника; плащане на суми въз основа на задължение, поето в публичен акт или в частен акт с пълна доказателствена стойност, ако основанията за плащането са доказани от такива документи, и други непарични задължения, при които забавянето на изпълнението би причинило на ищеца непропорционално големи вреди или вреди, които е трудно да се определят, и ищецът е осигурил адекватно обезпечение. Съдът може да не разреши предварително изпълнение, ако тежестта, наложена на страната чрез изпълнението, би била несъразмерна на тежестта, наложена на другата страна при отказ за разрешаване на предварително изпълнение. Искане в този смисъл трябва да бъде подадено от ответника преди приключването на съдебното заседание. Съдът може да обяви, че решението подлежи на частично изпълнение, доколкото това е възможно с оглед на обстоятелствата. В изключителни и надлежно обосновани случаи съдът може да откаже да разреши предварително изпълнение на решението по отношение на елементите, които вече са загубили релевантност към момента на постановяване на решението. Предварителното изпълнение не обхваща съдебните разноски, неплатените процесуални такси и разходите, заплатени от държавата.

Ако документът за изпълнение на дадено решение относно удовлетворяване на иска не може да бъде издаден, но страната, която търси изпълнение, докаже наличието на обоснован риск искът да не бъде удовлетворен на по-късен етап, съдът може да осигури обезпечение на претендираните средства или да заповори определени вещи по искане на тази страна под формата на обезпечителна мярка. Съдът може да наложи обезпечителна мярка например ако искът се основава на решение, въз основа на което документът за изпълнение може да бъде издаден, но решението все още не е станало окончателно или не подлежи на предварително изпълнение, или е окончателно, но определеният срок за неговото изпълнение все още не е изтекъл. Обезпечителни мерки могат също да бъдат предприети във връзка с икове, заведени в местен съд с искова молба съгласно законодателството, приложимо за съпругеска имуществена общност или за защита на патенти, полезни модели, топологии на полупроводникови изделия, сортове растения, търговски марки, географски указания и дизайни или сертификати за допълнителна

защита, или за защитата на авторско право, или съгласно членове 4 и 6 от Закон LVII от 1996 г. относно забраната на нелоялни и ограничителни пазарни практики, в съответствие с критериите, определени в приложимите закони, или с каквито и да са други молби, в които основанията, стойността и давността на претенцията са доказани с нотариален акт или частен документ с пълна доказателствена стойност, представени по същото време.

Издаването на европейска заповед за заповед на банкови сметки може да се иска като обезпечителна мярка, като се използва формулярът, определен в съответния регламент за изпълнение на Комисията.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

В случай на временна мярка съдът постановява изпълнение на действията, поискани в исковата молба или в искането за постановяване на временна мярка. Това може да се отнася до всякакви претенции или имущество, посочени в молбата. Неизпълнението на определението на съда доброволно води до принудително изпълнение. От този момент нататък имуществото, което е несеквестируемо, се определя въз основа на законодателството в областта на принудителното изпълнение.

Предварително изпълнение означава изпълнение на разпоредбите на неокончателно съдебно решение, постановено от съд на първа инстанция. Всякакво имущество на ответника може да бъде предмет на принудително изпълнение, освен ако е несеквестируемо по силата на законодателството в областта на принудителното изпълнение.

С обезпечителна мярка някои вещи или парични средства могат да бъдат заповедани с определение на съда. В случай на съдебно определение за обезпечаване на парични средства по даден иск, съдебният изпълнител ще връчи определението на длъжника на място, като същевременно му разпорежи да заплати съответната сума незабавно и директно на съдебния изпълнител. Ако длъжникът не изпълни определението, съдебният изпълнител може да иземе всяко имущество на длъжника, както и да заповеди неговата сметка; заплати и обезщетения на длъжника обаче могат да бъдат заповедани само ако той не разполага с друго имущество, което подлежи на принудително изпълнение за покриване на претендираното вземане. Заповедта за заповед върху определени вещи може да обхваща всяко движимо имущество или имущество, имащо стойност.

В хода на производство за издаване на европейска заповед за заповед на банкови сметки може да бъде подадено искане за получаване на информацията относно сметките, въз основа на което компетентният орган ще се опита да получи сведения за сметките на длъжника от доставчиците на платежни услуги, които управляват тези сметки.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

В случай на временна мярка и предварително изпълнение длъжникът трябва да се съобрази с определението на съда. Въз основа на определението може да бъде образувано изпълнително производство срещу длъжника.

Има два вида обезпечителни мерки с различни последици. В случай на мерки за обезпечаване на средства по даден иск, длъжникът трябва да предаде определена сума на съдебния изпълнител. Ако той не направи това, съдебният изпълнител ще изпълни мярката чрез изземване на имущество или заповедане на сметката на длъжника на стойност, равна на средствата по вземането. Средствата, събрани от длъжника или в хода на производството, не могат да се предоставят на разположение на страната, която е поискала предварително изпълнение. Вместо това те се съхраняват в депозитна сметка от органа по изпълнението. Когато е наложен заповед върху вещь, тя се изема по принцип, което означава, че длъжникът може да продължи да я използва, но няма право да се разпореджи с нея. Върху вещи може да бъде наложен и официален заповед. В този случай те се иземват физически от съдебния изпълнител или се поставят под разпореджането на депозитар на заповедано имущество.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Съдебното определение за временна мярка остава в сила, докато не бъде отменено или, в зависимост от случая, до влизане в сила на съдебното решение на първата инстанция. Временната мярка престава да действа, ако производството бъде прекратено или не бъде подновено след спиране. Съдът трябва да посочи този факт в определението си за прекратяване на производството или да постанови прекратяване на производството по делото. Последиците от временната мярка не се влияят от прекратяването или спирането на производството.

Предварително изпълнение означава изпълнение на задължението, установено със съдебно решение, преди то да стане окончателно, без оглед на евентуално обжалване. Следователно тази мярка не е ограничена във времето.

Обезпечителните мерки остават в сила, докато не бъде издадено определение за принудително изпълнение на вземането или съдът не реши да прекрати обезпечителната мярка.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Съществува възможност за подаване на отделна жалба срещу определението за временна мярка. За подаването на такива жалби се прилагат общите правила. Срокът за подаване на жалба е 15 дни. Жалбата трябва да бъде подадена в съда, който е постановил определението. Ако жалбата е основателна, съдът отменя определението си за постановяване на временна мярка. В останалите случаи, след подаване на искане или служебно, ако ищецът намали претенцията си, съдът може да промени определението.

Съдът е длъжен да разпорежи предварително изпълнение в случаите, определени със закон. Страна може да поиска от съда да не постановява предварително изпълнение в случаите, когато това би наложило непропорционално голяма тежест за тази страна. Искането трябва да бъде подадено пред съда, който гледа делото.

Жалба срещу определението за обезпечителна мярка може да бъде подадена до съда, който гледа делото. Това обаче няма суспензивно действие върху нейното изпълнение. Страните могат да подадат жалба в срок от 15 дни от обявяването на определението.

Искане за отмяна на европейска заповед за заповед на банкови сметки или за нейното принудително изпълнение трябва да бъде подадено до съда, който разглежда делото. Решението по такова искане може да бъде обжалвано по общите правила.

Последна актуализация: 15/01/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Малта

1 Какви са различните видове мерки?

Различните видове обезпечителни мерки са следните:

заповед за опис на движими вещи;

заповед за учредяване на залог;

заповед за възбрана на действащо търговско предприятие;

заповед за заповед;

заповед за забрана за напускане на страната от плавателен съд;
заповед за задържане на морски плавателни съдове;
заповед за задържане на въздухоплавателни средства;
заповед за забрана за извършване на определени действия.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

Мерките са уредени в член 829 и следващите от глава 12 от Законите на Малта. В някои случаи са приложими разпоредбите на специални закони.

2.1 Производство

Искането за налагане на някоя от посочените по-горе мерки се отправя с подаването на молба, изготвена от възискателя, която трябва да съдържа информация за основанието и характера на вземането или задължението, чието обезпечение се иска: когато правото, чието обезпечение се иска, е парично задължение или друга престация, чието изпълнение може да се замени с плащане на парична сума, цената на иска се посочва в молбата.

2.2 Основни условия

Заповедите за обезпечителни мерки се издават от съда. Заповедта за опис на движими вещи или заповедта за забрана за напускане на страната от плавателен съд, основаващи се на клетвено обещание от страна на ответника, не могат да бъдат издавани от Съда на магистратите в Малта или Съда на магистратите в Гозо в неговата нисшестояща компетентност. Освен това не е допустимо издаването на заповед за учредяване на залог или заповед за заповор срещу държавата с цел обезпечаване на права или вземания. Не е допустимо издаването на заповед за или заповед за заповор, с цел обезпечаване на права или вземания, срещу служители на въоръжените сили или срещу плавателни съдове, които са наети в служба на правителството на Малта, ако тези лица се намират в Малта в състава на въоръжените сили или на корабите, към чиито екипаж принадлежат. Не е допустимо издаването на заповед за забрана за напускане на страната от плавателен съд, с цел обезпечаване на права или вземания, срещу морски офицери, моряци или други лица, които плават на редовно основание, ако корабът, към чиито екипаж принадлежат, е получил разрешение за отплаване, както и срещу корабни инженери, без оглед на техния ранг, които са наети на работа на параход. Във всички случаи следва да се прави позоваване на член 829 и следващите от глава 12 от Законите на Малта. В някои случаи са приложими и разпоредбите на специални закони.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Тези мерки могат да се насочват срещу движимо и недвижимо имущество. Заповед за възбрана може да се издаде и спрямо действащо търговско предприятие. Заповед за задържане на морски плавателен съд може да се издаде спрямо морски плавателни съдове, по-дълги от десет метра, както и спрямо въздухоплавателни средства.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Последиците от тези мерки се различават в зависимост от естеството на мярката, но като цяло мерките не позволяват движими и недвижими вещи да се продават или прехвърлят на трети лица.

Заповедта за опис на движими вещи може да бъде издадена с цел обезпечаване на право върху движими вещи: в този случай, с цел да се гарантира възможността на възискателя да упражни това право, може да е в негов интерес движимите вещи да останат на мястото или в състоянието, в което са били. При заповедта за заповор на движимо имущество съдебният секретар изземва от длъжника вещите или вещта, посочени в молбата. Последиците от заповедта за възбрана на действащо търговско предприятие са насочени към това да се запазят всички активи на действащото търговско предприятие, включително лицензи и търговска репутация, и да се гарантира, че тези активи няма да бъдат продадени, на части или изцяло, и че предприятието ще продължи да извършва търговската си дейност: във всички случаи обаче съдът не приема искания за налагане на възбрана, ако прецени, че съществуват други средства за обезпечаване на дължимите суми. И обратно, последиците от заповедта за задържане на морски плавателни съдове и въздухоплавателни средства се изразяват в изземване от длъжника на морски плавателни съдове с дължина над десет метра или въздухоплавателни средства и предаването им на административните органи на мястото, където се намира имуществото, както и разпореждане на съответните органи да не освобождават тези морски плавателни съдове или въздухоплавателни средства и да не допускат длъжникът да се разпореди по какъвто и да е начин с тях, изцяло или отчасти, или да прехвърли или да се откаже в полза на други лица от права върху тези вещи. Целта на заповедта за забрана на извършване на определени действия е да се забрани на дадено лице да извършва каквито и да е действия във вреда на лицето, което е поискало обезпечителната мярка.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Ако не бъде отменена от съда или оттеглена от страната, която е поискала нейното налагане, всяка обезпечителна мярка остава в сила в срок от петнадесет дни след влизането в сила на съдебното решение.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Не е предвиден механизъм за обжалване на тези мерки. Съществува обаче възможност за постановяване на насрещни мерки. В този случай ответникът, срещу когото е наложена обезпечителна мярка, може да подаде молба до съда, който е наложил обезпечителната мярка, или, ако е заведено дело, да подаде молба до съда, който гледа делото, с която да поиска частична или пълна отмяна на решението за налагане на обезпечителната мярка на едно от следните основания:

решението за налагане на обезпечителна мярка вече не е в сила;

някое от изискванията по закон за налагане на обезпечителна мярка всъщност не е налице;

съществуват други подходящи средства за обезпечаване на вземането на лицето, по чиято молба е наложена обезпечителната мярка, като това може да стане или чрез налагане на друг вид обезпечителна мярка, или на друго средство за обезпечаване, което по преценка на съда може в достатъчна степен да обезпечи вземането;

когато се докаже, че размерът на търсеното вземане не е обоснован извън всякакво съмнение или е прекомерен;

ако съдът прецени, че предоставените други обезпечения са достатъчни; или

ако се докаже, че предвид обстоятелствата изцяло или отчасти е отпаднало основанието за обезпечителната мярка или че обезпечителната мярка изцяло или отчасти вече не е необходима или оправдана.

Последна актуализация: 22/03/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Нидерландия

1 Какви са различните видове мерки?

Какви са различните видове мерки?

Има два вида мерки: временни мерки и обезпечителни мерки.

Временните мерки са мерки, предхождащи съдебното решение по производството по същество. Постановеното от съда решение в производството по същество може да потвърди временната мярка или да я отмени.

Обезпечителните мерки са мерки, предназначени да гарантират, че длъжникът ще изпълни своите задължения. Тези мерки позволяват на кредиторите да се предпазят срещу риска да не получат дължимото им.

Съдът може да наложи временни и обезпечителни мерки върху имуществото на длъжника. Кредиторът има право по закон да поиска налагане на определени мерки преди постановяване на решението по главния иск и дори преди образуване на производството, което има за цел да защити правата, които могат да бъдат упражнявани едва след постановяването на решението. С това се цели да се предотврати възможността ответникът да попречи на упражняването на правото на кредитора, например чрез продажба на вещи, последващото им укриване, предаване или обременяването им с право на задържане или ипотека.

1.1 Временни мерки

Временни мерки могат да бъдат наложени в производство, образувано специално с цел тяхното постановяване, или във всяко производство по същество.

При бракоразводните дела се прилагат специални правила за налагане на временни мерки.

1.2 Обезпечителни мерки

А. Обезпечителен заповор (*conservatoir beslag*)

Съдът може да даде на кредитора разрешение да заповори имуществото на длъжника с оглед да се запази имуществото, докато не бъде установено претендираното от лицето налагащо заповора, право.

Има четири вида заповор:

Заповор за събиране на вземания (*conservatoire verhaalsbeslagen*). Имуществото се заповори, след като съдът е установил наличието на парично вземане.

Заповор върху движимо имущество или доставка на стоки (*conservatoir beslag tot afgifte van roerende zaken of levering van goederen*). В този случай заповорът се налага на длъжника, за да се гарантира запазването на правата на собственика или бенефициера при доставката на стоките.

Заповор между съпрузи преди произнасяне на съдебното решение (*conservatoir marital beslag*). Единият от съпрузите, който иска развод, законна раздяла или прекратяване на съпругеската имуществена общност, може да наложи този вид заповор, с цел да предотврати преместване на вещите от общността, преди да се направи разпределението.

Заповор за обезпечаване на доказателства (*conservatoir bewijsbeslag*). Целта на този вид заповор е да се защитят доказателствата.

Б. Отговорно пазене

Тази мярка се отнася предимно за случаи, в които е налице риск от преместване на заповорените вещи. По искане на лицето, налагащо заповора, съдът разпорежда заповорените вещи или вещите, които предстои да бъдат заповорени, да бъдат предадени на депозитар, който се определя от съда.

Отговорното пазене може да бъде разпоредено независимо от заповора.

В. Поставяне под управление

Имущество, което е предмет на спор за собствеността, може да бъде поставено под управление от съда. Например: когато е налице спор относно правото на доставка на дружество. Заповор или отговорно пазене на стоките на дружеството може да възпрепятства извършването на неговата търговска дейност. Управителят може да управлява дружеството в очакване на производството.

Г. Запечатване и описване на имущество

С разрешението на районния съд (*kantonrechter*) вещи, които не са част от наследство или определена съвместно притежавана собственост, могат да бъдат запечатани от нотариус. Не е необходим адвокат. Мярката се използва рядко. Тя може да бъде поискана например от наследници, преживял съпруг/съпруга или регистриран партньор, изпълнители на завещанието и лица, които имат (ограничено) право да споделят съвместно притежаваната собственост.

Искането за запечатване също се подава в районния съд.

По искане на горепосочените лица, наред с другото, районният съд може да разпореда да се изготви опис на имуществото от нотариус. Не е необходим адвокат. Мярката служи за определяне на размера (и стойността) на наследството. Молбата може да се подаде заедно с искането за запечатване или разпечатване. Мярката включва кратко описание на всички активи и задължения по имота, а по искане на някоя страна — оценка на стойността на движимото имущество. Ако страните не успеят да се споразумеят относно определянето на сертифициран(и) оценител(и), такъв се назначава от нотариус.

1.3. Предварително изпълнение

Ако е необходимо, съдът може да обяви решението си за подлежащо на предварително изпълнение във всички възникнали случаи, освен ако не е определено друго от съда или от естеството на делото. Ако не е предвидено по закон, предварителното изпълнително основание трябва да бъде поискано от ищеца. Съдът не може да се произнесе за това служебно.

Съдебно решение, което е обявено за подлежащо на предварително изпълнение, може да влезе в сила незабавно дори ако срещу решението са подадени възражение, жалба или касационна жалба. Изпълнителното основание може да обхваща цялото съдебно решение или част от него.

Съдебното решение може да бъде изпълнено и без да е обявено за подлежащо на предварително изпълнение, въпреки че неговото изпълнение може да бъде спряно с подаването на жалба. Ако съдебно решение е обявено за подлежащо на предварително изпълнение, неговото изпълнение може да бъде продължено или дори да започне след подаването на жалба срещу съдебното решение.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

А. Заповор

Заповор се налага с разрешението на съдията от окръжния съд, който разглежда молбите за временни мерки. Молбата за разрешение се изготвя от адвокат. Съдията може да разчита по принцип на твърденията на заявителя. По принцип длъжникът не се разпитва. Обикновено съдебното решение се издава още същия ден. В случай на паричен иск съдията определя размера, за който се предоставя разрешението. Съдията може да разпореда предоставянето на обезпечение за възможни щети, причинени от заповора.

Заповорът се налага чрез призовка, връчена от съдебен изпълнител. На лице, налагащо заповор, за което впоследствие е установено, че е наложило погрешно заповор, може да му бъде разпоредено да плати щетите.

Процедурата за искане на заповор води до разходи, като например: такса за регистрация в съда (<http://www.rechtspraak.nl/>), разходи, направени за наемане на адвокат (<http://www.advocatenorde.nl/>), и възнаграждение на съдебен изпълнител (<http://www.kbvg.nl/>).

Б. Отговорно пазене

Отговорното пазене се разпорежда по искане на страната, налагаща заповор от съдията от окръжния съд, който разглежда молбите за временни мерки. Страната, на която е наложен заповор, и всички други заинтересовани страни свидетелстват, освен ако това не е възпрепятствано поради неотложни обстоятелства. Това решение не подлежи на обжалване. Съдът може да разпорежи предоставянето на обезпечение.

Съдията от окръжния съд, който разглежда молбите за временни мерки, може да разпорежи отговорно пазене отделно от заповора.

Процедурата за искане на отговорно пазене води до разходи, като например: такса за регистрация в съда (<http://www.rechtspraak.nl/>), разходи, направени за наемане на адвокат (<http://www.advocatenorde.nl/>), и възнаграждение на съдебен изпълнител.

В. Поставяне под управление

По искане на заинтересована страна съдията от окръжния съд, който разглежда молбите за временни мерки, поставя оспорваното имущество под управление. Мярката не е свързана с налагането на какъвто и да е заповор. Всеки заповор, наложен върху имуществото, не ограничава правомощията на управителя. Мярката може да обхваща вещи от всякакъв вид, движимо или недвижимо имущество и права на собственост. Управлението е предимно в интерес на това да се гарантира продължаващо управление от независима трета страна на стоки на дружества, например в хода на производството.

Процедурата за искане за поставяне под управление води до разходи, като например: такса за регистрация в съда (<http://www.rechtspraak.nl/>), разходи, направени за наемане на адвокат (<http://www.advocatenorde.nl/>), и възнаграждение на управителя.

Г. Временни мерки

Временно производство може да се проведе напълно независимо от производството по същество и не е необходимо да бъде последвано от такова.

Съдията от окръжния съд, който разглежда молбите за временни мерки, разполага с компетентност да наложи временни мерки по всички въпроси, когато е необходимо. Съдията в районния съд също разполага с компетентност в случаите, в които той постановява решението в производството по същество. Освен обичайната териториална компетентност, съдът, в чийто район на компетентност трябва да се вземе мярката, има допълнителна компетентност. Всяко решение или забрана, което може да бъде поискано в рамките на производството по същество, може да бъде поискано във временно производство. Парични искове могат да бъдат допуснати съгласно определени условия (вж. 2.2.).

В производство пред съдията, който разглежда молби за временни мерки, ищецът трябва да бъде придружен от адвокат. Ответникът може да бъде придружен от адвокат. В производствата пред съдия от районния съд страните могат да продължат без адвокат. Разпитът е устен и неофициален. Обикновено решението се постановява след няколко седмици. Съдът може да определи служебно, че временната мярка подлежи на предварително изпълнение. „Временно“ означава, че решението е законно обратимо. Във всяко производство по същество може да бъде постановено различно решение.

Тази процедура води до следните разходи: такса за регистрация в съда (<http://www.rechtspraak.nl/>), възнаграждение на съдебен изпълнител (<http://www.kbvg.nl/>), и за ищеца — разноските, направени за наемането на адвокат (<http://www.advocatenorde.nl/>).

Временни обезпечителни мерки могат да бъдат постановени и във висящи производства по същество, като се прилагат за времетраенето на съдебния процес. Поисканата временна мярка трябва да бъде свързана с иска в главното производството. Тази процедура се използва рядко.

В бракоразводни дела временните разпоредби се изискват за времетраенето на процедурата и за определен период след това. Примери са: семейното жилище, вещите, предназначени за ежедневна употреба, издръжката на децата, която единият съпруг трябва да плати на другия. Тези мерки се изискват с отделна молба, преди бракоразводното дело, докато то тече и дори след него, до момента, в който се преустанови тяхното действие. Устната фаза на производството трябва да се проведе не по-късно от третата седмица след подаване на молбата, като съдията ще се произнесе възможно най-скоро.

Тази процедура води до следните разходи: такса за регистрация в съда (<http://www.rechtspraak.nl/>) и разноските, направени за наемането на адвокат (<http://www.advocatenorde.nl/>).

Д. Предварително изпълнение

В обикновени производства с връчване на призовки съдът може, въз основа на молба от страна на ищеца, да обяви цялото съдебно решение или части от него за подлежащо на предварително изпълнение, освен ако от съда или от естеството на делото не е определено друго. Той може да разпорежи предварителна изпълняемост, при условие че се предостави обезпечение. Декларация за предварителна изпълняемост може да се подаде по собствена инициатива във временно производство. Същото важи и за производства въз основа на молба.

2.2 Основни условия

А. Заповор

Молбата трябва да съдържа определена информация: естеството на заповора, който следва да бъде наложен, и правото, на което се позовава вносителят на молбата, а в случай на паричен иск се посочва и съответният (максимален) размер. Освен това в зависимост от вида на заповора, който следва да бъде наложен, трябва да се покаже дали опасенията за присвояване са основателни или не. Не е необходимо да е налице неотложен интерес.

Б. Отговорно пазене

В случай на молба от лице, налагащо заповор, не се изисква неотложност. Във временното производство обаче, ищецът трябва да има неотложен интерес. Не трябва да се доказват опасения от присвояване.

В. Поставяне под управление

Това включва временно производство, така че ищецът трябва да има неотложен интерес. Не трябва да се доказват опасения от присвояване.

Г. Временни мерки

Във временното производство ищецът трябва да има неотложен интерес, съдът преценява интересите на страните и предвижда с решението налагане на временни мерки. Неотложният интерес на ищеца не трябва да почива на обстоятелствата, свързани с ответника. Искът може да бъде обжалван или оспорван. По отношение на допустимостта на парични искове във временни производства се прилагат по-строги изисквания. Неотложният интерес на ищеца е подложен и на допълнителен контрол, а при претегляне на интересите рискът от невъзможност за погасяване — който може да доведе до отказ от облекчения — също ще трябва да се вземе под внимание. Във всички окръжни съдилища временните производства за събиране на дългове са възможни при безспорни вземания или вземания, които не могат да бъдат основателно оспорени, произтичащи от споразумение по отношение на доставени стоки и/или предоставени услуги.

Изискванията относно оспоримостта или неотложността на делото не се прилагат за временни мерки в бракоразводно дело и друго производство по същество. Опасенията от присвояване също са без значение.

Д. Предварително изпълнение

Не се прилага.

3 Предмет и естество на тези мерки?

Целта на обезпечителните мерки е положението за запазване на правата (на правна защита) да се поддържа *де факто* или *де юре*. Целта на временните мерки е да се създаде *де факто* или *де юре* положение, преди да се произнесе решение в производството по същество.

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

А. Запор

По принцип запор е възможен за всякакъв вид вещи, с изключение на активи, предназначени за обществени услуги, и вещите, посочени в член 447, член 448 и член 712 от Гражданския процесуален кодекс (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*). Част от заплатите и други искове за периодични плащания не са допустими за запор. Запор може да бъде наложен и върху ограничено право или върху дял в актив. В този случай правилата за налагане на запор върху такива активи са приложими с *необходимите изменения* (член 707 от Гражданския процесуален кодекс).

Б. Отговорно пазене

Движимо имущество, което не е регистрирано имущество.

В. Поставяне под управление

Всички вещи, по отношение на които е оспорено правото.

Г. Временни мерки

Всички видове вещи могат да бъдат предмет на иск във временно производство или на временен иск в производството по същество.

Д. Предварително изпълнение

Не се прилага.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

А. Запор

Последиците от налагането на запор са, че запорираните активи за обезпечени. Страната, на която е наложен запор, няма да може да продава, предава, обременява с тежест или отдава под наем имуществото и т.н. Тази невъзможност да се разполага с имуществото е относителна; тя има ефект само във връзка с лицето, на което е наложено запор. В случай на налагане на запор върху дълг задълженото лице също трябва да се въздържа от каквото и да е последващо плащане или предаване по друг начин на имот. Въпреки това *добросъвестно* придобиващата трета страна е защитена при определени условия. В случай на налагане на запор върху дълг задълженото лице е длъжно да заяви какво дължи от името на страната, на която е наложен запор. Изтеглянето на вещи, върху които е наложен запор, е наказуемо.

Б. Отговорно пазене

Изтеглянето на вещи, които са предадени на отговорно пазене и върху които е наложен запор, е наказуемо.

В. Поставяне под управление

Управлението на вещите се прехвърля на управителя.

Г. Временни мерки

Спазването често се прилага с помощта на периодични финансови санкции.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

А. Запор

При постановяване на решение за налагане на запор съдът винаги трябва да определя срока, в рамките на който трябва да се подаде исковата молба в главния иск. Ако все още няма висящ главен иск, съдът определя срок в разрешението за налагане на запор от поне осем дни след налагането на запора, в рамките на който трябва да се предяви главният иск. Само производства за получаване на изпълнително основание за плащане на вземането, за което е наложен запор като гаранция, могат да бъдат разглеждани като главен иск. Междувременно запорът може да бъде отменен от съда по искане на лицето, върху чиито вещи е наложен, или по искане на друга заинтересована страна. Ако определеният от съда срок е превишен, запорът се прекратява.

Запорът става изпълним веднага щом лицето, налагащо запор, получи подлежащо на изпълнение изпълнително основание и това основание е връчено на страната, върху която е наложен запор (а в случай на налагане на запор върху дълг и на третата страна).

Ако исковата молба в главния иск е необратимо отхвърлена, запорът се прекратява. Запор може да бъде отменен по искане на страната, върху която е наложен запорът.

Б. Отговорно пазене

Отговорното пазене може да бъде отменено от съдията, който разглежда молбите за временни мерки по искане на всяка заинтересована страна във временното производство. Този съдия определя, ако е необходимо, на коя страна следва да бъде поверено имуществото. Вдигане на запора, на който се основава отговорното пазене, води до отмяна на отговорното пазене. В този случай депозитарят предоставя имуществото на страната, на която е наложен запорът. След като страната, която има правото на собственост, е определена в съдебно решение, което е окончателно или подлежащо на предварително изпълнение, депозитарят предава имуществото на това лице.

В. Поставяне под управление

Ако искът в главното производство все още не е предявен в съда, той трябва да бъде внесен в определен от съда срок. Ако този срок бъде превишен, управлението се преустановява.

След като страната, която има правото на собственост, е определена в съдебно решение, което е окончателно или подлежащо на предварително изпълнение, управителят предава имуществото на това лице. Управлението се отменя чрез съвместно решение между страните, или въз основа на искане на едната от тях, от съдията, който разглежда молбите за временни мерки.

Г. Временни мерки

Временните мерки се прилагат, докато съдът се произнесе с решение в производството по същество.

Съдията по временното производство може също да ограничи периода на валидност на мерките или да ги определи при условието, че производството по същество се образува в рамките на определен срок. Временните разпореждания, постановени в производството по същество, също се прекратяват, ако главният иск е преждевременно приключен.

Временните разпореждания в бракоразводно дело продължават да бъдат в сила за определен период след развода. Те могат да бъдат изменени или отменени. Временни разпореждания, издадени преди бракоразводното дело, се прекратяват, ако молбата за развод не е подадена в рамките на четири седмици след решението за определяне на временни разпореждания.

Д. Предварително изпълнение

Апелативният съд може да спре принудителното изпълнение. Спирането може да се постигне и чрез изпълнително производство.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Общи правила

Срещу съдебно решение могат да се подадат възражение, жалба и касационна жалба.

Възражение може да се подаде в съда, който е приел неприсъственото съдебно решение, от страна, осъдена задочно, в рамките на четири седмици (променливо начало).

Жалба (в размер, който не надхвърля 1750 EUR) може да се подаде в апелативния съд, от загубилата страна, в рамките на три месеца от датата на постановяване на решението.

Касационна жалба може да се подаде във Върховния съд на Нидерландия (*Hoge Raad der Nederlanden*) от загубилата страна, в рамките на три месеца от датата на постановяване на решението на първа или по-висша инстанция, или при обжалване.

Възможно е подаването на жалба срещу решение до апелативния съд и касационна жалба до Върховния съд на Нидерландия.

Жалба се подава от заявителя или заинтересованите страни, които участват в производството, в рамките на три месеца от дата на постановяване на съдебното решение, а от други заинтересовани страни — в рамките на три месеца след уведомяването им за съдебното решение.

Касационна жалба може да се подаде от страни, които се явяват в някое от предишните съдилища, в рамките на три месеца от дата на постановяване на съдебното решение.

Тези средства за правна защита имат ефект на спиране на принудителното изпълнение, освен ако съдебното решение не е обявено за подлежащо на предварително изпълнение.

А. Запор

Срещу разрешение за налагане на запор не е позволено обжалване пред по-висша инстанция (член 700, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс). Лицето, налагащо запора, може да подаде жалба, а впоследствие — касационна жалба срещу решение за отхвърляне на иска.

Б. Отговорно пазене

Ако по искане на лицето, налагащо запора, е разпоредено отговорно пазене, не се допуска обжалване срещу решението пред по-висша инстанция.

Заявителят може да подаде жалба, а впоследствие — касационна жалба срещу отхвърляне на иска.

Срещу временно съдебно решение могат да се подадат възражение, жалба и касационна жалба.

В. Поставяне под управление

Срещу решение, поставящо имуществото под управление, могат да се подадат възражение, жалба и касационна жалба.

Г. Временни мерки

Срещу временни разпоредения, разпоредени във временно производство или в производството по същество, могат да се подадат възражение, жалба и касационна жалба. Не се допуска жалба или касационна жалба срещу временни разпоредения, постановени в бракоразводно дело.

Д. Предварително изпълнение

Ако съдебно решение не е обявено за подлежащо на предварително изпълнение, това все още може да стане при обжалване или касационно обжалване, или чрез изпълнително производство. Ако съдебно решение е обявено за подлежащо на предварително изпълнение, апелативният съдия може да спре принудителното изпълнение. Това не е възможно при касационно обжалване. Спиране може да се постигне и чрез изпълнително производство.

Последна актуализация: 10/05/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази

страница [de](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици [en](#) вече са преведени.

Налагане на мерки по обезпечение на иски в държавите от ЕС - Австрия

1 Какви са различните видове мерки?

Примери за обезпечителни мерки са временните и превантивните мерки. Австрийското законодателство предвижда следните обезпечителни производства:

обезпечаване на доказателствата (*Beweissicherung*),

предварително изпълнение (*Exekution zur Sicherstellung*),

привременни мерки (*einstweilige Verfügungen*).

Общата черта на всички тези обезпечителни мерки е, че страните не трябва да доказват претенциите си, а само да ги удостоверят, като по този начин ги направят вероятни.

Привременните мерки са най-важни, поради което представянето по-нататък е ограничено до тях.

Привременните мерки са съдебни разпоредения под формата на определение, чиято цел е да осигури бъдещото изпълнение, да уреди настоящото положение за определен период от време или да се получи временно удовлетворение на вземането.

Привременните мерки допълнително се разграничават на мерки за:

обезпечаване на иск за парично вземане,

обезпечаване на иск за изпълнение на действие,

обезпечаване на право или правоотношение.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Налагането на привременни мерки се решава само въз основа на подадена молба. Страните са „страната, чиито интереси са застрашени“ (молителят), и „противната страна на страната, чиито интереси са застрашени“ (ответникът). За налагането на привременни мерки са компетентни: по време на висящо исково производство — съдът, който гледа делото на същата инстанция, по време на изпълнително производство — съдът, който гледа изпълнителното дело, преди гледане на делото по същество в производство по иск ред или между исковото производство и изпълнителното производство — районният съд (*Bezirksgericht*) в района, където се намира мястото на обща компетентност спрямо ответника, или мястото на компетентност спрямо предмета на мярката, или мястото на постоянно или временно местопребиваване на третото лице — длъжник, или районният съд, който извърши първото изпълнително действие.

Тъй като производството се урежда от разпоредбите за принудителното изпълнение, процесуалното представителство не е задължително на първа инстанция.

Ако трябва да се предприемат конкретни изпълнителни действия (като например предоставяне от съда на имущество за отговорно пазене), това става служебно (от съдебния изпълнител). Разноските по налагането на привременна мярка, чиито размер зависи от стойността на обезпеченото вземане, обикновено се поемат от молителя. Молителят може да претендира за възстановяване на разноските само ако производството по същество, въз основа на което е подадена молбата, бъде решено в негова полза. Ако обаче в рамките на производството за налагане на привременна мярка определението е в полза на ответника, той ще има право на възстановяване на разноските.

2.2 Основни условия

Условието за налагане на привременна мярка е страната, чиито интереси са застрашени, да подаде молба, в която твърди и удостоверява наличието на парично вземане, непаричен иск за изпълнение или оспорвано право или правоотношение, и да твърди и удостовери, че е налице риск.

В случай на привременна мярка за обезпечаване на парично вземане, трябва да бъде удостоверено наличието на субективен риск, т.е. трябва да бъде удостоверено, че без привременната мярка ответникът би осуетил или затруднил събирането на паричното вземане чрез предприетите от него мерки.

За всички други видове мерки трябва да бъде удостоверено наличието само на обективен риск, т.е. че без привременната мярка съдебното преследване или събирането на вземането ще бъде осуетено или значително затруднено, особено поради промяна в съществуващото положение на предмета на мярката.

В случай на привременни мерки за обезпечаване на парични вземания и други видове привременни мерки, доказателството, че искът трябва да бъде удовлетворен в държави, в които такова изпълнение не е гарантирано от международни договори или от правото на ЕС, се смята за достатъчно за удостоверяването на наличието на риск.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Всички налични средства за обезпечаване на парично вземане са изброени изчерпателно в Кодекса на изпълнението (*Exekutionsordnung*). Те са следните:

мерки за отговорно пазене и управление на движими вещи,
забрана за продажба или учредяване на залог върху движими вещи,
запор на вземания към трето лице,
управление на недвижимите имоти на ответника,
забрана за продажба или учредяването на тежести върху недвижимите имоти или правата, вписани в кадастъра и имотния регистър.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Последиците от тези мерки са различни в зависимост от вида на обезпечението. Отговорното пазене и управлението на движими вещи поставя съответните вещи извън прекия личен контрол на ответника. По принцип всички разпоредителни действия с вещите, оставени на отговорно пазене и под управление, са недействителни. Законът предоставя на съдилищата широки дискреционни правомощия да налагат „необходими или полезни“ мерки, докато вещите са на отговорно пазене и под управление, за да се избегнат промени, които биха намалили тяхната стойност или постъпленията от тях. Тези мерки могат да включват например продажбата на нетрайни стоки, оставени на отговорно пазене.

Всички разпоредителни действия, които противоречат на забраната за продажба или учредяването на залог върху движими вещи, са недействителни.

Запорът на вземания към трето лице, наложен от съда, забранява на ответника да се разпорежда с вземанията си към трети лица, и по-специално да ги събира. В същото време на третите лица се нарежда да не плащат никакви изискуеми задължения към ответника, да не му предоставят дължими вещи, нито да правят нещо друго, което може да осуети или значително да затрудни изпълнителното производство по отношение на паричното вземане или вещите, които се дължат на ответника или следва да му бъдат предоставени, до ново нареждане на съда. С други думи, на третите лица — длъжници, може да бъде забранено само изпълнението на задължение или то да бъде осуетено, но не може да им бъде наредено да извършат плащане на молителя, нито да им бъде забранено да упражняват някакво право. Третите лица, които не се съобразят със забраната, носят отговорност за вреди. Въпросът дали разпоредителните действия, извършени в нарушение на привременна мярка, са недействителни, не е изрично уреден в закона и правната доктрина в Австрия не е единна.

Съдът назначава управител, който управлява недвижимите имоти на ответника и впоследствие бива контролиран от съда.

В кадастъра и имотния регистър се вписва информация, че на длъжника е забранено да продава или да учредява тежести върху свои недвижими имоти или права, вписани в имотния регистър. След вписването на тази информация свободното разпореждане с недвижими имоти или права от страна на ответника, както и съответните вписвания в имотния регистър, са допустими, но само доколкото последиците за молителя са ограничени. Само ако претенцията на молителя е отхвърлена от съда с влязло в сила решение или мярката е отменена по друг начин, третото лице може да упражнява в пълна степен своите права, включително по отношение на молителя, и забраната за него може да бъде премахната.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Привременната мярка действа само за определен период от време, въпреки че той може да бъде удължен по искане на молителя. Ако привременната мярка бъде наложена отделно от производството по същество, съдът трябва да определи разумен срок за подаване на исковата молба или молбата за принудително изпълнение във връзка с обезпеченото вземане. Ответникът може да спре изпълнението на привременната мярка и да отмени вече изпълнена мярка, като внесе обезпечителна сума.

Привременните мерки трябва да бъдат отменени при подаването на молба или служебно, ако:

срокът за обосноваване на иска е изтекъл и не са представени доказателства,
привременната мярка е изпълнена в по-голяма степен, отколкото е необходимо за обезпечаване на молителя,
условията за налагане на мярката повече не съществуват,
ответникът е внесъл обезпечителна сумата или е предоставил гаранция,
основанията за мярката повече не съществуват.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

В рамките на производството за налагане на привременна мярка има две възможности за обжалване, никоя от които няма суспензивно действие: възражение срещу самата привременна мярка: ако ответникът или третото лице — длъжник, не са били изслушани преди налагането на мярката, те могат да подадат възражение в срок от 14 дни. За да се гарантира правото на изслушване, могат да бъдат представяни нови факти.

Първоинстанционният съд се произнася по такива възражения с определение в закрито устно заседание,

съществува и възможност за обжалване с частна жалба („*Rekurs*“) на определение, издадено в производство за налагане на привременна мярка. Срокът за подаване на частна жалба е 14 дни. Това е писмено производство по обжалване, в което не могат да бъдат представяни нови факти. Може да бъде подадена и частна ревизионна жалба на правни основания срещу потвърдено определение за налагане на привременна мярка, но не и ако молбата за привременна мярка е била отхвърлена.

Специални разпоредби:

В закона са предвидени следните специални случаи:
определяне на временна издръжка на (разведен) съпруг,
временно уреждане, използване или обезпечаване на семейното имущество и семейните спестявания,
определяне на временна издръжка на дете,
привременни мерки за защита от домашно насилие,
привременни мерки за защита от насилие от общ характер,
определяне на временен наем,
привременни мерки за защита от намеса в личния живот,
обезпечаване на спешната нужда на единия съпруг от настаняване.

Сред тези специални разпоредби, особено важни са мерките за защита от насилие. Австрия има проста и много ефикасна система за защита от насилие, която позволява живеещо в дома лице, което упражнява насилие, да бъде изведено от дома и да му бъде забранено да се върне. На лице, заради чието агресивно поведение е неразумно да се остави да се среща с друго лице, може да бъде наложена забрана да посещава определени места или да има лични отношения с това друго лице. С цел превенция на домашното насилие тази система предвижда по-конкретно тясно сътрудничество между полицията, съдилищата, местния център за борба с домашното насилие и, когато става въпрос за малолетни и непълнолетни лица, службите за подпомагане на децата и младежите.

Съгласно полицейското право силите за ред и сигурност имат правомощия да издават заповед за извеждане от дома или забрана за връщане в дома за срок до две седмици на лица, които са застрашили живота, здравето или свободата на друг човек. В случай на подаване до съда на молба за налагане на привременна мярка, срокът се удължава до максимум четири седмици. Полицията трябва също така да информира местния център за борба с домашното насилие, така че той да може да осигури подкрепа на жертвите.

Съдът трябва също така, по искане на жертвата, да разпорежи лице, което е направило съжителството с друго лице невъзможно в резултат на физическо нападение, заплаха от физическо нападение или психически тормоз:

да напусне дома и неговите непосредствени околности и да не се връща в дома, нито в неговите непосредствени околности, докато домът се използва за посрещане на спешната нужда от настаняване на молителя.

Съдът може също така да забрани на изведено лице да посещава определени места (например улицата пред дома или училището на детето) и да му нареди да се въздържа от среща или контакт с молителя, при условие че това не противоречи на съществените интереси на ответника.

Привременни мерки, наложени във връзка с производството по същество, като например дело за развод, дело за унищожаване на брака, производство за подялба на имущество или производство за изсяняване на правата за използване на дома, се прилагат до приключване на производството по същество със съответния влязъл в сила съдебен акт. Привременната мярка може да бъде наложена независимо от това дали страните все още живеят заедно и независимо от производството по същество. Ако обаче няма висящо производство по същество, привременната мярка не може да бъде наложена за период, по-дълъг от шест месеца.

Ако условията за това са изпълнени, привременната мярка трябва да бъде изпълнена незабавно служебно или при поискване. Органът по изпълнението (съдебният изпълнител) трябва да нареди на ответника да напусне дома и да му отнеме всички ключове от дома и да ги предаде на съда. Когато се изпълнява мярка за защита от насилие, съдът може да нареди на силите за ред и сигурност да използват полицейските служители, с които разполагат. Това е често срещано явление в практиката, което означава, че мерките за защита от насилие обикновено се изпълняват от страна на полицията, а не от съдебния изпълнител.

Последна актуализация: 05/06/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [PI](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Налагане на мерки по обезпечение на исовете в държавите от ЕС - Полша

1 Какви са различните видове мерки?

Видът на мярката зависи от естеството на иска, който трябва да се обезпечи. Съгласно член 747 от Гражданския процесуален кодекс (*kodeks postępowania cywilnego*) парични исовете се обезпечават чрез:

- запор на движимо имущество, надници и заплати, вземания по банкови сметки или всякакви други вземания или друго право на собственост;
 - обременяване с тежест на недвижимото имущество на длъжника чрез учредяване на ипотека;
 - налагане на забрана за разпореджане или обременяване с тежест на движимо имущество, за което няма поземлен регистър или поземленият регистър е изгубен или унищожен;
 - учредяване на морска ипотека върху плавателно средство или плавателно средство в процес на изграждане;
 - налагане на забрана за разпореджане с правото на кооперативна собственост върху сграда;
 - назначаване на синдик на предприятие или земеделско стопанство, което е собственост на задължения субект, или на образуване, съставляващо част от предприятие или от част от такова предприятие или от земеделско стопанство, което е собственост на задължения субект.
- Ако се обезпечават непаричен иск, съдът определя обезпечението, което счита за подходящо в съответния случай, без да се изключват мерките, предназначени за обезпечаване на парични исовете (член 755 от Гражданския процесуален кодекс). Съдът по-специално може да:
- определи конкретно правата и задълженията на страните или участниците в производството за времетраенето на производството;
 - въведе забрана за разпореджане с вещите или правата, предмет на производството;
 - спре производство за принудително изпълнение или друго производство, целящо изпълнение на съдебно решение;
 - вземе решение относно родителските права върху малолетни и непълнолетни лица и личните отношения с децата;

разпореди вписването на подходяща забележка в поземления и ипотечния регистър, или в друг подходящ регистър.

При избора на вида обезпечение трябва да се вземат предвид интересите на страните или на участниците в производството, така че правоимащият субект да получи подходяща правна защита, а задълженият субект да не бъде прекомерно обременен.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Производства за налагане на временни или обезпечителни мерки се образуват:

по искане на страна или участник в производството, като молбата за обезпечение се внася в съда, компетентен да разгледа делото на първа инстанция. Ако този съд не може да бъде определен, компетентен е съдът по местоизпълнение на решението за обезпечение, а при липсата на такова основание или ако решението за обезпечение трябва да се изпълни в района на компетентност на различни съдилища, компетентен е районният съд (*sąd rejonowy*) за Варшава. Молбата за налагане на временна или обезпечителна мярка, подадена в хода на висящо производство, се разглежда от съда, пред когото е висящо главното производство, освен в случаите, когато е сезиран Върховният съд (*Sąd Najwyższy*). В тези случаи молбата за допускане на обезпечение се разглежда от първоинстанционния съд (член 734 от Гражданския процесуален кодекс); служебно в случаите, когато производството също може да се образува служебно (член 732 от Гражданския процесуален кодекс).

Молбите за обезпечение се подават в писмен вид. Те следва да отговарят на изискванията за подаване на процесуални документи и в тях трябва да бъде посочен видът на обезпечението, което се иска, а в случай на иск за парично вземане — и размерът на обезпечението (който не може да надхвърля размера на вземането, заедно с лихвата до датата, на която е постановено решението за допускане на обезпечение, както и свързаните разноски; обезпечената сума може да включва също предвижданите разноски по главното производство). В молбата трябва да се посочат и обстоятелствата, които я обосновават. Ако молбата за обезпечение се подава преди образуването на главното производство, е необходимо да се опише накратко и предметът на делото (член 736 от Гражданския процесуален кодекс).

Обезпечение може да бъде допуснато преди образуване на производството или в хода на производството. След като правоимащият субект получи изпълнителен титул, обезпечението може да се наложи само ако е предназначено за обезпечаване на претенция, чийто краен срок за изпълнение все още не е изтекъл (член 730, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

Когато обезпечението се допуска преди образуване на главното производство, съдът определя краен срок, до който трябва да се подаде молба за образуване на главното производство; ако срокът бъде пропуснат, обезпечението се отменя. Този срок не може да надвишава две седмици (член 733 от Гражданския процесуален кодекс).

Молбите за обезпечение трябва да се разглеждат без ненужно забавяне, в рамките на една седмица от датата, на която са подадени в съда, освен ако в специални разпоредби не е предвидено друго. Ако по закон молбата трябва да бъде разгледана в съдебно заседание, то следва да се насрочи така, че да се проведе в рамките на един месец от датата на подаване на молбата (член 737 от Гражданския процесуален кодекс). Обезпечението се допуска със съдебно решение.

2.2 Основни условия

Обезпечение може да бъде поискано по всички граждански дела, разглеждани от съд или арбитражен съд (член 730 от Гражданския процесуален кодекс).

Условията за допускане на обезпечението са следните: искът и правният интерес от обезпечението трябва да бъдат мотивирани. Правен интерес от обезпечението е налице, когато без обезпечението ще бъде невъзможно или много трудно да се изпълни постановеното съдебно решение по делото или ако ще бъде невъзможно или много трудно да се постигне целта на производството (член 730 от Гражданския процесуален кодекс). Целта на обезпечението не може да бъде удовлетворяване на вземане, освен ако е предвидено друго в нормативен акт (член 731 от Гражданския процесуален кодекс).

Съдът може да обвърже изпълнението на решение за допускане на обезпечение с представянето на гаранция от ищеца за обезпечаване на евентуални претенции на ответника, произтичащи от изпълнението на решението за обезпечение, освен когато ищецът е Министерството на финансите или когато обезпечението се предоставя по искове за издръжка, наем или суми, дължими на служител въз основа на трудово правоотношение, и то в размер, който не надхвърля пълното месечно възнаграждение на служителя (член 739 от Гражданския процесуален кодекс).

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Временни и обезпечителни мерки могат да се налагат върху:

движими вещи,

надници и заплати,

вземания по банкови сметки, други вземания или други права на собственост,

недвижимо имущество,

плавателни съдове или плавателни съдове в процес на изграждане,

право на кооперативна собственост върху сграда,

предприятие или земеделско стопанство, образуване, съставляващо част от предприятие или от част от предприятие или част от земеделско стопанство.

Обезпечението не може да има за предмет вещи, задължения или права, които са обявени за несеквестируеми. Бързоразвалящи се стоки могат да служат като обезпечение, ако длъжникът не притежава друго имущество, с което да обезпечи иска на правоимащия, и стоките могат да бъдат продадени незабавно.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Основната цел на обезпечителното производство е да се гарантира, че правоимащият субект (най-често кредиторът) е защитен срещу потенциални вредни последици от забавяне на висящи дела пред съда (или дела, свързани с извънсъдебно уреждане на спора) и да се подобри положението на правоимащия субект в производството за принудително изпълнение, ако предметът на съдебното производство и обезпечението е подлежащо на принудително изпълнение вземане. В ограничена степен обезпечението може да позволи на правоимащия субект да получи парично плащане.

Обезпечение може да се допуска и в отговор на действия на задължения субект, с които се увреждат интересите на правоимащия субект.

Последиците за задължения субект от налагането на обезпечението се различават в зависимост от вида на обезпечението и могат да бъдат, както следва:

ако е запорирано движимо имущество, управлението на това имущество след налагането на запора не влияе върху последващия ход на производството, а производството за принудително изпълнение върху запорираното имущество може да се образува и срещу неговия купувач;

ако банковата сметка на предприятието или собственика на земеделско стопанство е запорирана като обезпечение, задълженият субект може да плаща от нея само сумите, определени от съда за плащането на текущите надници и заплати, осигуровките или данъка върху заплатите и други определени по закон суми, както и режийните разноски на предприятието;

задълженият субект разполага с ограничена възможност да се ползва от другите запорирани вземания или права (начинът на ползване се определя от съда);

съдебният изпълнител може да продаде всяка запорирана вещ, както и правата върху финансови инструменти, регистрирани в сметка за ценни книжа или друга сметка по смисъла на правилата за търгуване с финансови инструменти, като получената сума се депозира в депозитната сметка на съда;

задълженото лице не може да се разпорежда или да обременява с тежести възбраненото недвижимо имущество, нито правото на кооперативна собственост върху сграда;

за плавателно средство или плавателно средство в процес на изграждане може да се вписва морска ипотека;

задълженият субект може да бъде лишен от право на управление и може да бъде назначен синдик, като приходите, получени вследствие на управлението на синдика, стават предмет на обезпечение;

при въпроси, свързани с издръжка, задълженият субект може да бъде задължен да плаща определена сума на правоимащия субект, еднократно или периодично.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Задълженият субект може да поиска по всяко време обвързващото го определение за допускане на обезпечение да бъде отменено или изменено, ако причината за налагане на обезпечението вече не съществува или ситуацията се е променила (член 742, член 754.1, параграф 3 и член 757 от Гражданския процесуален кодекс).

Обезпечението се отменя, ако:

задълженият субект внесе в депозитната сметка на Министерство на финансите сумата на обезпечението, поискана от правоимащия субект в молбата за обезпечение;

исковата молба или жалбата бъде върната или отхвърлена с окончателно решение;

исковата молба или жалбата бъде обявена за недопустима или производството бъде прекратено;

в главното производство правоимащият субект не е предявил иск за цялата претенция или е предявил други искания, различни от тези, за които е допуснато обезпечението преди образуването на главното производство;

решението, с което се уважава обезпеченото искане по главното производство, е станало окончателно (обезпечението се отменя един месец, след като решението стане окончателно);

в срок от две седмици от датата, на която решението, с което се уважава молбата, е станало окончателно, правоимащият субект не е подал молба за допълнителни принудителни мерки по дела, по които е допуснато обезпечение под формата на заповест върху движими вещи, надници и заплати, вземания от банкова сметка или други вземания, друго вещно право или чрез назначаване на синдик на предприятие или земеделско стопанство на задълженото лице или на образуване, съставляващо част от предприятие или от част от него, или на част от земеделско стопанство на задължения субект.

Обезпечението се отменя също така (член 754.1 от Гражданския процесуален кодекс):

два месеца, след като съдебното решение, с което се уважава иска за обезпеченото вземане, стане окончателно или след като решението за отхвърляне на жалба или на друго средство за съдебна защита, подадено от задължената страна срещу съдебно решение за уважаване на иска за обезпеченото вземане, стане окончателно;

ако задължената страна не подаде молба за по-нататъшни мерки за изпълнение в едномесечен срок от датата, на която съдебното решение за уважаване на иска за обезпеченото вземане стане окончателно, или след като решението за отхвърляне на жалба или на друго средство за съдебна защита, подадено от задължената страна срещу съдебно решение за уважаване на иска за обезпеченото вземане, стане окончателно, когато става дума за обезпечение, отнасящо се наред с другото и за заповест на движими вещи.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Както правоимащият, така и задълженият субект може да подаде жалба срещу решението на първоинстанционния съд относно обезпечението (член 741 от Гражданския процесуален кодекс).

Последна актуализация: 24/09/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази

страница [pt](#) е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици [en](#) вече са преведени.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Португалия

1 Какви са различните видове мерки?

Временните и обезпечителните мерки имат за цел да се осигури защита при определени правни ситуации и могат да включват: а) временни мерки в приложното поле на нормативната уредба за придружавани възрастни, предвидена в [Закон № 49/2018 от 14 август 2018 г.](#); б) назначаване на временен представител, който да управлява имуществото на отсъстващо лице (член 1021 от Гражданския процесуален кодекс); в) определяне на процесуален представител *ad litem* (член 17 от Гражданския процесуален кодекс); или г) мерки, необходими за опазване на собственост, включваща имот с неопределено владение (член 938 от Гражданския процесуален кодекс).

Целта на обезпечителните мерки (напр. на тези, предвидени в членове 362 и сл. от Гражданския процесуален кодекс) е да се предотврати рискът от сериозно или непоправимо увреждане на предявените права, докато производството е висящо (*periculum in mora*), и да се гарантира, че окончателното съдебно решение ще бъде изпълнимо (член 2 от Гражданския процесуален кодекс).

Освен в случаите, когато съдът разпорежи прехвърляне на задължението за предявяване на основния иск (*inversão do contencioso*), обезпечителното производство се завежда въз основа на иск за установяване на предявените права, защитени с обезпечителната мярка (член 364 от Гражданския процесуален кодекс). То има за цел да се защитят или да се приложат предварително последиците от постоянната мярка, като се приема, че решението по основното производство ще бъде благоприятно за ищеца.

Рискът от вреди поради забавяне на решението (*periculum in mora*) дава основание на съда да прецени предварително и най-общо дадено материално правоотношение, което впоследствие ще трябва да бъде разгледано по-обстойно. Ако предварителното разглеждане е благоприятно за ищеца, се постановяват мерки с цел да се предотврати този риск.

Обезпечителните мерки имат за цел да се гарантира практическият резултат от иска, да се избегнат сериозни вреди или да се осъществи предварително исканото право, като се постигне възможно най-голям баланс между интересите, свързани с експедитивността на производството, и правната сигурност.

В португалското гражданско процесуално право са предвидени два вида обезпечителни мерки:

- а) общи обезпечителни мерки (членове 362—376 от Гражданския процесуален кодекс);
- б) специални обезпечителни мерки (членове 377—409 от Гражданския процесуален кодекс).

Първите са уредени в член 362 от Гражданския процесуален кодекс, според който, когато някой изрази обосновани опасения, че друго лице може да причини сериозна или непоправима вреда на претендираните от него права, и никоя от предвидените по закон обезпечителни мерки не е приложима, той може да поиска налагане на съответна охранителна или предварителна мярка, за да бъде гарантирано осъществяването на изложеното на риск право (член 362, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс). Искът на ищеца може да се основава на съществуващо право или на право, установено от съда в производство, което е висящо или ще бъде заведено (член 362, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс). Общите обезпечителни мерки не са приложими в случаите, когато намерението е да се предотврати риск от причиняване на вреда, изрично обхванат от някоя от специалните мерки (член 362, параграф 3 от Гражданския процесуален кодекс).

Специалните обезпечителни мерки са изрично установени в Гражданския процесуален кодекс или в отделен закон.

В Гражданския процесуален кодекс на Португалия са предвидени следните специални обезпечителни мерки:

- а) временно възстановяване на собствеността (член 377 от Гражданския процесуален кодекс);
- б) спиране на изпълнението на корпоративни решения (член 380 от Гражданския процесуален кодекс);
- в) временна издръжка (член 384 от Гражданския процесуален кодекс);
- г) временно обезщетение (член 388 от Гражданския процесуален кодекс);
- д) изземване (член 391 от Гражданския процесуален кодекс);
- е) забрана за нови дейности (член 397 от Гражданския процесуален кодекс);
- ж) обезпечаване на имущество (член 403 от Гражданския процесуален кодекс).

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

Когато някой изрази обосновани опасения, че друго лице може да причини сериозна или непоправима вреда на неговите права, той може да поиска подходяща охранителна или предварителна мярка, за да бъде гарантирано ефективното осъществяване на изложеното на риск право (член 362, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс). Искът на ищеца може да се основава на съществуващо право или на право, установено от съда в производство, което е висящо или ще бъде заведено (член 362, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

Подобни мерки се налагат, когато съществува голяма вероятност правото, чиято защита се търси, да е действително и ако опасението от нарушаване на това право е достатъчно добре обосновано (член 368, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс). Съдът обаче може да откаже допускането на мярката, ако произтичащата от нея вреда за ответника значително би надвишила вредата, която ищецът желае да избегне посредством използване на мярката (член 368, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

Общи обезпечителни мерки може да се искат само когато няма специална обезпечителна мярка, която да е уместна с оглед на фактите по делото (член 362, параграф 3 от Гражданския процесуален кодекс).

Поради това по отношение на **неспещиалните охранителни мерки**, посочени в член 362 от Гражданския процесуален кодекс, се прилагат следните законови изисквания:

- а) очевидно наличие на право;
- б) добре обосновано опасение, че друго лице може да причини сериозна или непоправима вреда на правата на ищеца (*periculum in mora*);
- в) пригодност на охранителната или предварителната мярка с цел да бъде гарантирано ефективно осъществяване на изложеното на риск право;
- г) исканата мярка не трябва да бъде предмет на други обезпечителни производства.

За да бъдат постановени обезпечителни мерки, е достатъчно съдът да установи след разглеждане по съкратена процедура, че има сериозни доказателства за претендираното право (*fumus bonis iuris*) и че са налице обосновани опасения, че във времето, необходимо за постановяване на окончателно решение по спора, може да бъдат причинени непоправими или трудно поправими щети (*periculum in mora*). Съдията трябва да бъде убеден в достатъчна степен, че изходът на основното производство ще бъде благоприятен за ищеца, тъй като обезпечителните мерки представляват явна намеса в правното положение на ответника (член 368, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс).

Що се отнася до **специалните обезпечителни мерки**:

а) **временно възстановяване на собствеността**: в случай на грабеж с насилие собственикът може да поиска временно връщане на имуществото му, като се позове на фактите, установяващи владението, грабежа и насилието. Съдията може да постанови възстановяване, без да призовава или да изслушва грабителя, ако въз основа на разгледаните доказателствата счете, че ищецът е бил във владение на имуществото и то му е било отнето чрез грабеж с насилие (членове 377, 378 и 379 от Гражданския процесуален кодекс);

б) **спиране на изпълнението на корпоративни решения**: ако дадено сдружение или дружество вземе решения, които противоречат на закона или на неговия устав, всеки съдружник може в срок до 10 дни (считано от датата на заседанието, на което са били взети решенията, или датата, на която ищецът е научил за тях, в случай че не е бил надлежно призован за заседанието) да поиска спиране на изпълнението на тези решения. Той трябва да подкрепи с доказателства качеството си на съдружник и да докаже, че изпълнението на решенията може да предизвика значителна вреда. Към иска трябва да бъде приложено копие на протокола от заседанието, на което са взети съответните решения, или документно доказателство за решението, ако за вземането му по закон не се изисква провеждане на заседание (членове 380—383 от Гражданския процесуален кодекс);

в) **временна издръжка**: лице, което има право на издръжка, може да поиска определянето на месечна сума и да я получава под формата на временна издръжка, при условие че първото плащане на постоянната издръжка още не е извършено. При получаване на молбата за временна издръжка, съдът насрочва дата за изслушване, а страните биват уведомени, че трябва да се явят лично или да бъдат представлявани от пълномощник, притежаващ специални правомощия за уреждане на въпроса. Защитата се представя по време на самото изслушване, като съдията се стреми към постигане на споразумение по установяване на издръжката, което след това се утвърждава с постановяване на съдебно решение (членове 384—387 от Гражданския процесуален кодекс).

Ако някоя от страните отсъства или ако опитът за постигане на споразумение се окаже неуспешен, съдията разпорежда събирането на доказателства преди устното произнасяне на съдебното решение, за което трябва да се предоставят кратки мотиви (член 385, параграф 3 от Гражданския процесуален кодекс);

г) **временно обезщетение:** във връзка с искове за обезщетение за смърт или телесна повреда, потърпевшата страна и лицата, които може да имат право на издръжка от потърпевшата страна, както и лицата, на които потърпевшата страна е плащало издръжка в съответствие с обичайно задължение, могат да поискат присъждането на определена парична сума под формата на месечно плащане като временно обезщетение за телесна повреда. Съдията допуска поисканата мярка, при условие че има доказателства за наличието на потребност на лицето, възникнала вследствие на претърпяната телесна повреда, както и доказателства за задължението на ответника да предостави обезщетение. Временното обезщетение, което ще бъде взето предвид при определяне на окончателния размер на обезщетението за вредите, се определя от съда по справедливост. Този принцип се отнася и до случаи, при които искът за вреди се основава също така на вреди, които биха могли сериозно да застрашат прехраната или начина на живот на потърпевшата страна. Горепосочените точки, свързани с временната издръжка, се прилагат *mutatis mutandis* и за разглеждането на тази мярка (членове 388—390 от Гражданския процесуален кодекс);

д) **изземване:** изземването дава възможност на възискател, който основателно се опасява, че имуществото, с което е гарантиран искът му, може да бъде изгубено, да осигури неговото изземване по съдебен ред. Ищецът, който иска изземване, представя факти в подкрепа на иска и обосновава предполагаемите опасения, като представя списък на имуществото, което желае да бъде иззето, заедно с цялата необходима информация за извършване на изземването. Ако се иска изземване от купувача на имуществото на длъжник и ако се потвърди, че покупката не е оспорена по съдебен ред, ищецът все пак представя фактите, които свидетелстват, че съществува вероятност тя да бъде оспорена успешно (членове 391—396 от Гражданския процесуален кодекс).

След разглеждане на доказателствата изземването се постановява, без да се изслушва другата страна, ако се прецени, че законовите изисквания са изпълнени (член 393, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс).

В случай на изземване на кораби или техния товар, ищецът трябва да докаже — освен изпълнението на общите изисквания — че изземването е допустимо предвид естеството на иска (член 394, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс). В такъв случай изземването не се осъществява, ако длъжникът незабавно представи приемливо обезпечение на възискателя или в срок до два дни съдията счете за целесъобразно отплаването на плавателния съд да бъде спряно до предоставянето на обезпечение (член 394, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс);

е) **забрана на нови дейности:** всяко лице, което счита, че правото му на еднолична или съвместна собственост или някое друго право на ползване или право на собственост *in rem* или *in personam* е нарушено в резултат на нови дейности или нови услуги, които водят или биха могли да доведат до загуби за него, може в срок до 30 дни от датата, на която узнае за този факт, да поиска незабавно спиране на дейността или услугата. Ищецът може също така пряко да наложи забраната по реда на извънсъдебното производство, като пред двама свидетели уведоми предприемача или, ако няма такъв, отговорното лице или неговия заместник, да прекратят дейностите. Тази извънсъдебна забрана е недействителна, ако в рамките на пет дни не бъде поискано потвърждение от съда (членове 397—402 от Гражданския процесуален кодекс);

ж) **обезпечаване на имущество:** в случай на основателни опасения от загуба, укриване или прехосване на движимо или недвижимо имущество или документи, може да се поиска тяхното обезпечаване. Това става с искова молба за установяване на имуществото или доказване на правата на собственост върху подлежащите на обезпечаване вещи (членове 403—409 от Гражданския процесуален кодекс).

Тази мярка може да бъде поискана от всяко лице, което е заинтересовано от опазването на имуществото или документите, въпреки че в случаите, когато се налага обезпечаване на наследство, то може да бъде поискано единствено от възискателите. Ищецът трябва да докаже най-общо правото, свързано с имуществото, и да обоснове фактите, на които се основават опасенията за неговата загуба или прехосване. Ако правото, свързано с имуществото, зависи от висящ иск или от иск, който предстои да бъде заведен, ищецът трябва да убеди съда във вероятната действителност на въпросния иск. След представяне на нужните доказателства, съдията допуска мерките, ако смята, че без тяхното налагане интересите на ищеца ще бъдат изложени на сериозен риск.

2.1 Производство

Освен забраната на нови дейности, във връзка с която е възможно да бъдат предприети първоначални извънсъдебни действия, последвани от молба за потвърждение от съда (член 397, параграфи 2 и 3 от Гражданския процесуален кодекс), всички други обезпечителни мерки се основават на първоначална искова молба до съда, в която ищецът предоставя най-общи доказателства за правото, което е изложено на риск, и обосновава опасението от вреда. В тази молба се представя списък на до петима свидетели и се искат други доказателства в съответствие с член 365 от Гражданския процесуален кодекс.

При поискване, в решението за постановяване на мярката съдията може да освободи ищеца от задължението да предяви основния иск, ако предоставените в хода на производството доказателства подкрепят твърдото му убеждение, че защитаваното право е действително и естеството на постановената мярка е подходящо за разрешаване на спора (член 369, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс). Молба за такова освобождаване може да се подава до края на последното изслушване. В случай че не бъде проведено предварително изслушване на страните, ответникът може да възрази срещу прехвърлянето на задължението за предявяване на иск едновременно с оспорването на постановената мярка (член 369, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

Правилата относно прехвърлянето на задължението за предявяване на иск се прилагат *mutatis mutandis* при временно възстановяване на собствеността, спиране на изпълнението на корпоративни решения, временна издръжка, забрана за нови дейности и други мерки, предвидени в отделно законодателство, които, поради своя характер, дават възможност за окончателно уреждане на спора (член 376, параграф 4 от Гражданския процесуален кодекс).

Когато законът не предвижда постановяване на обезпечителна мярка без изслушване на ответника, ответникът бива изслушан от съда, освен ако изслушването би изложило на сериозен риск целите или ефективността на мярката (член 366, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс).

Когато ответникът се изслушва преди постановяването на мярката, той бива призован да предяви възражение в срок до десет дни. Призовката се заменя с уведомление, когато ответникът вече е бил призован по главното дело (член 366, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

Когато срокът за предявяване на възражение е изтекъл и ответникът е бил изслушан, ако е уместно, се представят необходимите или определените от съда доказателства (член 367, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс).

Ако ответникът не е бил изслушан и мярката бъде постановена, ответникът бива уведомен за това решение едва след вземането му (член 366, параграф 6 от Гражданския процесуален кодекс). След уведомяването той по принцип има право да обжалва определението за постановяване на мярката, ако с оглед на фактите счита, че тя не е трябвало да бъде допусната. Ответникът може също така да предяви възражение, ако желае да представи факти или доказателства, които съдът не е взел предвид, но които могат да отменят основанията за обезпечителната мярка или да доведат до ограничаването ѝ (член 372, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс).

Ответникът може да оспори решението за прехвърляне на задължението за предявяване на иск с всяко едно от горепосочените средства (член 372, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс). Ако ответникът предяви възражение, съдът трябва да реши дали да запази, да

намали или да оттегли постановената мярка. Това решение и, когато е приложимо, потвърждаването или оттеглянето на решението за прехвърляне на задължението за предявяване на иск могат да бъдат обжалвани и за тази цел, когато е уместно, трябва да бъдат представени нужните или определените по преценка на съда доказателства (член 372, параграф 3 от Гражданския процесуален кодекс).

Що се отнася до териториалната компетентност, член 78 от Гражданския процесуален кодекс гласи, че:

а) молбите за изземване и обезпечаване на имущество могат да се подават към съда, в който следва да бъде образувано съответното производство, или по местонахождение на имуществото или, ако имуществото е в различни райони, в един от тях (член 78, параграф 1, буква а) от Гражданския процесуален кодекс);

б) по отношение на забраната за нови дейности компетентен е съдът по мястото, където дейностите трябва да се извършват (член 78, параграф 1, буква б) от Гражданския процесуален кодекс);

в) по отношение на останалите обезпечителни мерки компетентен е съдът, пред който следва да бъде предявен съответният иск (член 78, параграф 1, буква в) от Гражданския процесуален кодекс).

Ако задължението за предявяване на иск не бъде прехвърлено, производството се присъединява към преписката непосредствено след предявяването на иска. Ако искът бъде заведен пред друг съд, той се препраща към него и въпросният съд има изключителна компетентност по отношение на следващите етапи (член 78, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

Ако обезпечителните мерки са поискани в хода на висящо дело, те трябва да бъдат предявени пред съда, в който се разглежда съответното дело, освен ако по него има висящо обжалване. В такъв случай присъединяването се извършва едва когато приключи производството или когато преписката по основното дело е предадена на първоинстанционния съд (член 364, параграф 3 от Гражданския процесуален кодекс).

Представителството от адвокат е задължително, когато стойността на мярката надвишава 5 000,00 EUR или когато обжалването е допустимо съгласно член 58 и член 1090 от Гражданския процесуален кодекс във връзка с член 44, параграф 1 от Закона за организация на съдебната система.

Стойността на обезпечителните мерки се определя по следния начин:

а) за временна издръжка и временно обезщетение — въз основа на исканото месечно плащане, умножено по дванадесет (член 304, параграф 3, буква а) от Гражданския процесуален кодекс);

б) за временно възстановяване на собствеността — въз основа на стойността на вещта, от която собственикът е бил лишен (член 304, параграф 3, буква б) от Гражданския процесуален кодекс);

в) за спиране на изпълнението на корпоративни решения — въз основа на размера на загубата (член 304, параграф 3, буква в) от Гражданския процесуален кодекс);

г) за забрана за нови дейности и неспециални обезпечителни мерки — въз основа на загубата, която трябва да бъде предотвратена (член 304, параграф 3, буква г) от Гражданския процесуален кодекс);

д) за изземване — въз основа на размера на иска, който трябва да бъде гарантиран (член 304, параграф 3, буква д) от Гражданския процесуален кодекс);

е) за обезпечаване на имущество — въз основа на стойността на съответното имущество (член 304, параграф 3, буква е) от Гражданския процесуален кодекс).

2.2 Основни условия

При оценяване на критериите за постановяване на дадена обезпечителна мярка, съдът винаги трябва да разглежда обстоятелството дали представените опасения са добре обосновани и доколко сериозно и трудно би било да се възстанови потенциалната вреда. Съдът преценява също така дали охранителната или предварителната мярка е подходяща за конкретния разглеждан случай, за да бъде защитено правото, за което се твърди, че е изложено на риск. Той трябва да установи дали е налице риск, свързан с евентуално забавяне.

Съдът разглежда също така дали производството действително или потенциално зависи от иска, който е предявен или предстои да бъде предявен по отношение на правото, обезпечавано чрез мярката.

При този вид производство съдът трябва да получи най-общи доказателства (т.е. не толкова прецизни, колкото в основното производство), показващи, че има действителна вероятност защитаваното право да съществува и че опасенията за неговото нарушаване са достатъчно добре обосновани.

Всички обезпечителни мерки се считат за спешни и имат предимство пред всички други, неспешни съдебни актове (член 363, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс), като те трябва да бъдат решавани на първа инстанция в срок най-много до два месеца или в рамките на 15 дни, ако не е необходимо ответникът да бъде призован (член 363, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Обект на обезпечителни мерки могат да бъдат права и движимо и недвижимо имущество, които не са цялостно или частично несеквестрируеми по закон.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Тъй като се постановяват от съдилищата, обезпечителните мерки са обвързващи за всички публични и частни субекти и имат предимство пред мерките, приети от който и да било друг орган (член 205, параграф 2 от Конституцията на Република Португалия). Всяко лице, което наруши разпоредената обезпечителна мярка, подлежи на санкция за квалифицирано неподчинение, независимо от евентуалните принудителни мерки (член 375 от Гражданския процесуален кодекс).

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Независимо дали ищецът е освободен от задължението да предяви основния иск, съгласно член 373 от Гражданския процесуален кодекс обезпечителното производство се прекратява и действието на всички постановени мерки се преустановява:

а) ако ищецът не предяви иска, от който зависи мярката, в срок до 30 дни от датата, на която е бил уведомен, че решението за постановяване на мярката е станало окончателно (член 373, параграф 1, буква а) от Гражданския процесуален кодекс);

б) ако след предявяването на иска производството е спряно за повече от 30 дни поради небрежност от страна на ищеца (член 373, параграф 1, буква б) от Гражданския процесуален кодекс);

в) ако искът е отхвърлен с окончателно решение (член 373, параграф 1, буква в) от Гражданския процесуален кодекс);

г) ако искът е отхвърлен на процесуални основания и ищецът не предяви навреме нов иск, за да се възползва от юридическата сила на предходния иск (член 373, параграф 1, буква г) от Гражданския процесуален кодекс);

д) ако правото, което ищецът иска да защити, е отпаднало (член 373, параграф 1, буква д) от Гражданския процесуален кодекс).

Независимо от правилата за разпределяне на тежестта на доказване, след като решението за постановяване на обезпечителната мярка и за прехвърляне на задължението за предявяване на иск стане окончателно, ответникът бива уведомен, че всеки иск за оспорване на съществуването

на защитеното право трябва да бъде предявен в срок до 30 дни от уведомяването, в противен случай с налагането на постановената мярка спорът ще се счита за разрешен (член 371, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс).

Същата разпоредба се прилага, когато след предявяването на иска производството бъде спряно за повече от 30 дни поради небрежност от страна на ищеца или е отхвърлен на процесуални основания и ищецът не предяви навреме нов иск, за да се възползва от юридическата сила на предходния иск (член 371, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

Когато по делото е постановено окончателно решение, действието на обезпечителните мерки се прекратява (член 371, параграф 3 от Гражданския процесуален кодекс).

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Обжалване по обичайния ред се допуска, когато стойността на мерките надвишава лимита на съда, пред който се обжалва решението, и обжалваното решение е неблагоприятно за страната, която е подала жалбата, с повече от половината от тази сума (член 629, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс). Във всеки момент могат да бъдат обжалвани също решения, свързани със стойността на обезпечителните мерки, на основание, че стойността надвишава лимита на съда, който е взел оспорваното решение (член 629, параграф 3, буква б) от Гражданския процесуален кодекс), и предварителни откази на първоначални молби за обезпечителни мерки (член 629, параграф 3, буква в) от Гражданския процесуален кодекс).

Решения за прехвърляне на задължението за предявяване на иск подлежат на обжалване само във връзка със жалби срещу решения за постановяване на исканата мярка; решенията за отмяна на прехвърлянето на задължението за предявяване на иск са окончателни и не подлежат на обжалване (член 370, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс).

Решения за постановяване на обезпечителни мерки, включително за прехвърляне на задължението за предявяване на иск, не могат да бъдат обжалвани пред Върховния съд (*Supremo Tribunal de Justiça*), без да се засягат случаите, в които обжалването винаги е допустимо (член 370, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

Решение за постановяване на обезпечителни мерки може да бъде оспорено:

от всяка страна в производството, която губи делото (член 631, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс);

от всеки, който не е страна в производството, но понася пряка и реална вреда в резултат на него (член 631, параграф 2 от Гражданския процесуален кодекс).

Съдът, който е компетентен да разгледа жалбата, е второинстанционен съд от съдебния район, в който се намира съдът, постановил оспорваното решение.

Срокът за подаване на жалба е 15 дни, считано от датата на уведомяване за решението (член 638, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс). Ако жалбата се отнася също така до повторно разглеждане на регистрирани доказателства, срокът се увеличава с 10 дни (член 638, параграф 7 от Гражданския процесуален кодекс).

Жалба, подадена срещу определение, с което мярката се отхвърля пряко или не се постановява, има суспензивно действие (член 647, параграф 3, буква г) от Гражданския процесуален кодекс). В останалите случаи тя има чисто деволутивно действие.

Приложимо законодателство

 [Закон № 41/2013 от 26 юни 2013 г.](#) — Граждански процесуален кодекс

 [Закон № 62/2013 от 26 август 2013 г.](#) — Закон за организацията на съдебната система

Връзки по темата

Допълнителна информация може да бъде получена на следните уебсайтове:

 [Портал „Правосъдие“;](#)

 [Генерална дирекция за политика в областта на правосъдието](#)

 [Портал CITIUS](#)

 [База данни с правни документи](#)

 [Официален вестник на Португалия](#)

Забележка:

Звеното за контакт на ЕСМ, съдилищата или други образувания и органи не са обвързани от информацията, съдържаща се в настоящия информационен документ. Въпреки че се актуализира редовно, този информационен документ не замества необходимостта от прочит на съответното действащо законодателство и може да подлежи на промени в тълкуването от съдебната практика.

Последна актуализация: 11/07/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Румъния

1 Какви са различните видове мерки?

Обезпечителните мерки биват обезпечителен и съдебен заповест и възбрана и заповест. Обезпечителните мерки представляват процесуални мерки по заповест и пазене, наложени от съда върху имущество на длъжника, с цел да се попречи на ответната страна да унищожи или отчужди въпросното имущество или да намали размера му.

Обезпечителният заповест или обезпечителната възбрана се изразява в „замразяване“ на проследимото имущество на длъжника с цел то да бъде осребрено след получаване на изпълнително основание от кредитора. Гражданският процесуален кодекс съдържа редица специални разпоредби относно процедурата по налагане на обезпечителен заповест на плавателни съдове от гражданското корабоплаване.

Съдебният заповест или съдебната възбрана представлява замразяване на имущество, което се поверява за отговорно пазене на лице, определено от съда.

Съдебен заповест или съдебна възбрана може да се налагат, когато производството е образувано във връзка с право на собственост или друго основно вещно право, с владението на дадено имущество или ползването или управлението на имущество, което е в съсобственост, като съдът може да допусне съдебния заповест или съдебната възбрана спрямо него.

Заповест може да се налага по отношение на парични средства, ценни книжа или други проследими движими нематериални активи, дължими на длъжника от трето лице.

Изпълнителният заповор е вид непряко принудително изпълнение, чрез което се осребряват и събират парични средства, ценни книжа или други проследими движими нематериални активи.

Някои от решенията на първоинстанционния съд *по закон подлежат на предварително изпълнение*, когато целта им е определяне на условията за упражняване на родителски права, правото на лични отношения с малолетни или непълнолетни деца и местоживеенето на малолетни или непълнолетни деца; възнаграждение, обезщетение за безработица, обезщетение за трудова злополука; ренти, задължения за издръжка, детски надбавки и пенсии; обезщетение при смърт или телесна повреда или при увреждане на нечие здраве; извършване на неотложни ремонтни дейности; запечатване, разпечатване или изготвяне на опис на имущество; искове относно владение; съдебни решения, постановени въз основа на признаване от страна на ответника на иска на ищеца и т.н. Тези съдебни решения подлежат на предварително изпълнение.

Съдът може да допусне предварително изпълнение на съдебните решения, отнасящи се до имущество.

Що се отнася до обезпечаването на доказателства, всяко лице, което има интерес от неотложно изслушване на свидетелски показания, изготвяне на становище от вещо лице или установяване на състоянието на определено имущество, или от признаването на писмен документ, факт или право, може да поиска както преди, така и по време на процеса тези доказателства да бъдат събрани.

Ако притежателят докаже, че неговите права на интелектуална собственост са предмет на незаконно, текущо или предстоящо действие и че има вероятност такова действие да му причини вреди, които са трудни за поправяне, той може да поиска временни мерки от съда (забрана за нарушаване или спиране на нарушението; предприемане на необходимите мерки за гарантиране на съхранението на доказателствата).

В случай на вреди, причинени чрез писмени или аудио-визуални средства, съдът може да разпорежи спиране на вредоносното действие само ако причинените на жалбоподателя вреди са сериозни, ако действието е явно неоснователно и ако предприетата от съда мярка не изглежда да е непропорционална спрямо причинените вреди.

Съдът взима решение по искането в съответствие с разпоредбите за налагането на временни мерки. Когато искането е направено преди предявяване на иск по същество, в решението за разпореждане на временна мярка също така се посочва срокът, в който трябва да се предяви искът по същество, като в противен случай мярката ще да бъде прекратена по право. Ако има вероятност с предприетите мерки да се причинят вреди на насрещната страна, съдът може да изиска от жалбоподателя да предостави гаранция в размер на определена от съда сума.

Мерките, предприети преди завеждане на иск за защита на нарушеното право, се прекратяват по право, ако жалбоподателят не е подал молба до съда в срока, определен от съда, но не по-късно от 30 дни след датата, на която са наложени мерките.

От жалбоподателя се изисква, по молба на заинтересованата страна, да поправи вредите, причинени в резултат на наложените временни мерки, ако искът по същество е отхвърлен като неоснователен. Ако обаче жалбоподателят не е имал вина или е имал лека вина, съдът, предвид действителните обстоятелства, може или да откаже да го задължи да заплати вредите, претендирани от насрещната страна, или да разпорежи те да бъдат намалени.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Съдът налага обезпечителен заповор и принудителното изпълнение се извършва от съдебния изпълнител, без да е необходимо разрешение или друга формалност, освен вписването. Освен това заповорът се налага без покана или предизвестие до длъжника.

Мерките се допускат само от първоинстанционния съд, компетентен да разгледа главния иск (ако става дума за съдебен заповор, заповор), или от първоинстанционния съд, разглеждащ делото, или компетентния съд по местонахождение на вещите (съдебен заповор). По такива специални производства не е задължително да се ползва адвокатска помощ. Съдебното решение за налагане на обезпечителен заповор или възбрана и заповор се изпълнява от съдебен изпълнител. Съдебният пазач на вещите може да съставя всички документи, свързани със запазването и управлението на вещите, да получава приходите и дължимите суми и да плаща текущите задължения и задълженията, установени в изпълнителното основание. Предвидими са само разностите за съдебните гербови налози като съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Извънредно постановление № 80 на правителството от 26 юни 2013 г. относно съдебните гербови налози те възлизат на 100 RON за молбите за допускане на обезпечителни мерки и на 1 000 RON за молбите за налагане на заповор върху плавателни и въздухоплавателни средства. Кредиторът може да бъде задължен да плати парична гаранция, чийто размер се определя от съда. Ако искът на кредитора не е посочен в писмен вид, по закон паричната гаранция се определя на половината от претендираната стойност.

Изпълнителният заповор се изпълнява, по искане на кредитора, от съдебен изпълнител, чиято кантора е в съдебния район на апелативния съд по местоживеенето/седалището на длъжника или на третото лице, на което се налага заповора, а в случай на банкови сметки — от съдебен изпълнител по местоживеенето/седалището на длъжника или мястото, където се намира седалището/представителството на кредитната институция.

За предварително изпълнение молбата може да се отправи в писмен вид или устно пред компетентния съд до приключване на устните прения.

Съдът може да допусне предварително изпълнение на решения, касаещи имущество, когато счете, че мярката е необходима с оглед на това, че претендираното право изглежда обосновано, или с оглед на състоянието на неплатежоспособност на длъжника, или когато прецени, че ако мярката не бъде изпълнена незабавно, кредиторът ще претърпи вреди. В тези случаи съдът може да задължи кредитора да представи парична гаранция.

Що се отнася до обезпечаването на доказателства, преди завеждане на делото молбата за обезпечение на доказателства се подава в съда от първа инстанция по местоживеенето на лицето, което ще се разпитва, или по местонахождението на имота, върху който ще се извърши огледът, а в хода на производството — в съда, който разглежда делото по същество на първа инстанция. В молбата на страната се посочват доказателствата, чието обезпечение се иска, фактите, които ще се доказват с тях, както и причините, поради които е необходимо събирането на такива доказателства или съгласието на ответната страна.

2.2 Основни условия

За налагане на обезпечителен заповор или възбрана и заповор трябва да има вече висящо дело. Съдебен заповор може обаче да се допусне дори и да няма висящо дело. Кредитор, който не разполага с изпълнително основание, може да поиска налагане на обезпечителен заповор или възбрана или заповор, ако докаже, че е предявил иск пред съда.

В неотложни случаи молбата за учредяване на обезпечителен заповор на плавателно средство може да бъде подадена дори преди предявяването на иск по съществото на делото.

Съдът може да допусне налагане на съдебен заповор/възбрана или на обезпечителен заповор, ако тази мярка е необходима за запазване на съответното право и има висящо дело за собственост или друго основно вещно право, за владение върху имущество или за ползването или управлението на съсобствено имущество.

Съдебен заповор може да бъде допуснат дори при липсата на образувано дело по същество, като той може да бъде учреден върху: имущество, предложено от длъжника за неговото освобождаване; имущество, за което заинтересованата страна има основателни причини да се опасява, че

може да бъде преместено, унищожено или променено от собственика му; движимо имущество, представляващо гаранцията на кредитора, когато той смята, че длъжникът му е неплатежоспособен или има основания да предполага, че длъжникът ще се опита да избегне принудително изпълнение, или пък се опасява, че имуществото ще бъде преместено или увредено.

Съдът взема решение по молбата за неотложно налагане на обезпечителен заповор или възбрана/заповор в закрито заседание, без призоваване на страните, като постановява определение с изпълнителна сила, в което се определят, когато е приложимо, размерът на гаранцията и срокът за плащането ѝ. Молбата за съдебен заповор/възбрана се разглежда незабавно с призоваване на страните. Ако молбата е допустима, съдът може да задължи жалбоподателя да заплати парична гаранция, а в случай на недвижими имоти се извършва вписване в поземления регистър. Няма изисквания във връзка с неотложността на молбата, но при искане на обезпечителен заповор или възбрана или на заповор кредиторът може да докаже, дори ако вземането не е изискуемо, че има опасност решението да не бъде изпълнено поради преместване или унищожаване на съответното имущество.

Изпълнителният заповор се извършва без връчване на призовки, въз основа на определение за допускане на принудителното изпълнение, като на третото лице се изпраща известие, в което се посочва изпълнителното основание, заедно с определението за допускане на принудителното изпълнение. Длъжникът също се уведомява за наложената мярка. Със съобщението за заповора третото лице, което става трето задължено лице, се уведомява, че му е наложена забрана да предава на длъжника сумите или движимото имущество, които дължи или ще дължи, като се посочва, че те са заповирани, доколкото това е необходимо за целите на принудителното изпълнение.

Що се отнася до обезпечаването на доказателства, изискването е да съществува опасност доказателствата да изчезнат или събирането им в последващ момент да бъде трудно. Ако ответната страна даде съгласието си, молбата може да бъде подадена дори при липсата на каквато и да е неотложност. Съдът призовава страните и връчва на ответната страна копие от молбата. Съдът разглежда искането в закрито заседание и по него се постановява определение. Ако има опасност от забавяне, съдът може да допусне искането, без да призове страните.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Заповор може да бъде наложен върху банкови сметки, нематериални активи, ценни книжа и др.

Обезпечителен заповор или възбрана могат да бъдат наложени върху материални движими активи, регистрирани превозни средства, недвижимо имущество и т.н.

Съдебен заповор или възбрана могат да бъдат наложени върху недвижимо имущество, движимо имущество и др.

На изпълнителен заповор подлежат парични средства, ценни книжа и друго нематериално движимо имущество.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

По отношение на обезпечителния заповор или възбрана и заповора заповораното/възбраненото имущество може да бъде осребрено само след като кредиторът получи изпълнителното основание.

Обезпечителен заповор на плавателно средство се изпълнява чрез задържане на кораба от пристанищните служби на пристанището, в което се намира той. В този случай пристанищната служба не издава необходимите документи за отплаване и не позволява на кораба да напусне пристанището.

Възможно е налагане на санкция под формата на глоба, но само ако жалбоподателят недобросъвестно получи обезпечителна мярка, която ощетява ответника. На ответника/длъжника може да бъде наложена наказателноправна санкция в случай на неизпълнение на съдебно решение.

Ако длъжникът представи достатъчна гаранция, съдът може да отмени обезпечителния заповор по негово искане. Молбата за освобождаване на имуществото се разглежда в рамките на бързо производство в закрито заседание с призоваване на страните, с даване на кратък срок чрез определение.

По същия начин, ако главният иск, във връзка с който е била наложена обезпечителната мярка, бъде оттеглен, отхвърлен или обявен за неоснователен с окончателно решение или ако лицето, подало иска, се откаже от изпълнението на решението, длъжникът може да поиска отмяна на обезпечителната мярка от съда, който я е допуснал. Съдът се произнася по това искане с окончателно решение, без призоваване на страните.

Що се отнася до изпълнителния заповор, всички парични средства и имущество, подлежащи на заповор, се заповират от датата на връчване на съобщението за налагане на заповор на третото задължено лице. От момента на налагане на заповора на обезпечението до пълното плащане на задълженията, посочени в изпълнителното основание, третото задължено лице не може да извършва плащания или каквито и да било действия, които биха могли да намалят размера на заповораното имущество. Когато заповораното вземане е обезпечено с ипотека или друга имуществена гаранция, кредиторът, в чиято полза се налага заповорът, има право да поиска заповорът да бъде вписан в поземления регистър или в други публични регистри.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

При обезпечителен заповор или възбрана и заповор съдебните решения могат да определят срокове, които не съвпадат с продължителността на наложената от съда обезпечителна мярка (например срокът, в който кредиторът трябва да внесе парична гаранция, като в противен случай заповорът се отменя).

Ако главният иск бъде отхвърлен, обявен за неоснователен или оттеглен, обезпечителната мярка остава в сила до постановяване на решение за нейната отмяна, а ако искът е основателен — до изпълнението на решението или до предоставяне на достатъчни гаранции от длъжника.

Жалбите винаги се разглеждат с призоваване на страните.

Що се отнася до изпълнителния заповор, всички парични средства и имущество, подлежащи на заповор, се заповират от датата на връчване на съобщението за налагане на заповор на третото задължено лице. От момента на налагане на заповора до пълното плащане на задълженията, посочени в изпълнителното основание, включително за периода на спиране на принудителното изпълнение чрез заповор, третото задължено лице не може да извършва плащания или каквито и да било действия, които биха могли да намалят размера на заповораното имущество, освен ако в закона не се предвижда друго.

В срок от пет дни, считано от връчването на съобщението за заповора или от настъпването на падежа на вземането на бъдещи суми, третото задължено лице трябва да остави парите на влог или да замрази заповораното нематериално движимо имущество. Съдебният изпълнител освобождава вложената сума или я разпределя.

Ако третото задължено лице не изпълни задълженията си, кредиторът, в чиято полза е допуснато обезпечението, длъжникът или съдебният изпълнител може да сезира компетентния съд с искане да утвърди заповора. Ако от събраните доказателства бъде установено, че третото задължено лице дължи вземане на длъжника, съдът постановява решение за утвърждаване на заповора, с което задължава третото задължено лице да плати на кредитора сумата, дължима на длъжника; ако се установи, че третото задължено лице не дължи вземане на длъжника, съдът отменя заповора. Ако заповорът е наложен върху нематериално движимо имущество, което към момента на изпълнение е във владение на третото задължено лице, съдът взема решение и относно неговата продажба.

Що се отнася до обезпечаването на доказателства, допустимостта и относимостта на представените доказателства се преценяват от съда при разглеждането на делото. Представените доказателства могат да се използват и от страната, която не е поискала тяхното събиране. Разходите за събирането на доказателства се присъждат от съда, разглеждащ делото по същество.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

При обезпечителен заповест или възбрана или заповест определението за допускане на обезпечението подлежи на обжалване само в срок от пет дни от постановяването или връчването на определението — в зависимост от това дали страните са били призовани, или не, за разглеждането на молбата пред по-висшестоящия съд. Ако молбата е разгледана на първа инстанция от апелативния съд, мярката подлежи на обжалване с касационна жалба. Това средство за правна защита води или до отмяна на мярката, или до нейното потвърждаване. Всяка заинтересована страна може да обжалва изпълнението на обезпечителната мярка.

При изпълнителен заповест решението за допускане на заповест може да се обжалва само в 5-дневен срок от връчването на съобщението за него. Окончателното решение, с което мярката се потвърждава, има действието на прехвърляне на вземането и представлява изпълнително основание срещу третото задължено лице до размера на сумите, посочени в решението. След потвърждаване на заповестта третото задължено лице оставя сумата на влог или я изплаща до размера, посочен изрично в решението за потвърждаване на заповестта.

При предварително изпълнение, ако молбата е отхвърлена от първоинстанционния съд, отказът може да бъде обжалван. Възможно е да се поиска спиране на предварителното изпълнение като това може да се направи както с апелативната жалба, така и с отделна молба в рамките на апелативното производство. До разглеждане на молбата за спиране на принудителното изпълнение, същото може да бъде временно допуснато с обезпечително разпореждане, дори преди завеждане на делото.

При обезпечаването на доказателства определението, с което се допуска събирането им, има изпълнителна сила и не подлежи на обжалване.

Решението за отхвърляне на молбата може да бъде обжалвано самостоятелно в срок от пет дни от постановяване на определението, ако страните са били призовани, или от датата на връчване на съобщението, ако страните не са били призовани.

Доказателствата, които трябва да бъдат представени, може да бъдат събрани незабавно или в рамките на срока, определен за тази цел.

Събирането на представените доказателства се констатира с определение, което не подлежи на обжалване.

Последна актуализация: 08/08/2022

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Словения

1 Какви са различните видове мерки?

В Закона за принудителното изпълнение и обезпечаването на вземанията — ЗПИОВ (*Zakon o izvršbi in zavarovanju*), са предвидени два вида временни и обезпечителни мерки: предварителни и временни разпореждания.

ЗПИОВ допуска и по-дългосрочни обезпечителни мерки, налагани с цел принудително обезпечаване на искове: обезпечаване чрез налагане на възбрана върху недвижим имот, на заповест върху движими вещи и на заповест върху дялови участия. Кредиторите могат да искат налагане на мерки за принудително обезпечаване на искове на основанието, на което могат да искат и мерки за принудително изпълнение, т.е. наличието на изпълнителен лист, за разлика от предварителните и временните разпореждания, които са мерки с временен характер и налагането им може да се иска при посочените по-долу условия.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

Предварително разпореждане: Съдът издава предварително разпореждане въз основа на решение на национален съд или друг орган във връзка с паричен иск, който все още не подлежи на принудително изпълнение, когато кредиторът докаже, че без налагането на мярката вероятно принудителното изпълнение на иска ще бъде невъзможно или значително затруднено.

Временните разпореждания са ограничени във времето мерки за обезпечаване на искове, чиято цел е да се запази съществуващото положение или да се установи ново временно положение, с цел да се осигури ефективното принудително изпълнение на исковите на кредитора на бъдеща дата (разпореждания с охранителен характер) или да се предотвратят сериозни вредни последици, както и заплахата от насилие (разпореждания с регулаторен характер).

Съгласно ЗПИОВ временните разпореждания се делят на **разпореждания за обезпечаване на парични искове** и **разпореждания за обезпечаване на непарични искове**.

Съдът издава **временно разпореждане за обезпечаване на паричен иск**, когато кредиторът може да докаже вероятната основателност на съществуващ или бъдещ иск срещу длъжника, като кредиторът трябва да докаже, че съществува риск принудителното изпълнение на иска да бъде възпрепятствано или значително затруднено в резултат на действия на длъжника на разпореждане, скриване или използване по друг начин на вещта.

Кредиторът не е длъжен да докаже, че съществува риск, ако може да покаже, че вероятно длъжникът ще претърпи само незначителни вреди в резултат от налагането на поисканото временно разпореждане. Приема се, че рискът е доказан, когато искът подлежи на принудително изпълнение в чужбина, освен в случаите, когато той подлежи на изпълнение в държава — членка на Европейския съюз.

Съдът издава **временно разпореждане за обезпечаване на непаричен иск**, ако кредиторът може да докаже, че вземането срещу длъжника вероятно съществува или че ще възникне.

Наред с горното кредиторът трябва да докаже наличието на една от следните предпоставки:

риск принудителното изпълнение на иска да бъде възпрепятствано или значително затруднено;

че временното разпореждане е необходимо, за да се предотврати използването на сила или нанасянето на непоправими вреди;

че ако в производството се докаже, че наложеното временно разпореждане е неоснователно, длъжникът няма да претърпи по-тежки вредни последици от тези, които биха били причинени на кредитора в отсъствието на издадено временно разпореждане.

2.1 Производство

Предварително разпореждане: С териториална компетентност да се произнесе по молба за обезпечаване на изпълнението на иск посредством предварително разпореждане, както и да разпорежи обезпечаване на предмета на иска, разполага съдът, който е компетентен да разпорежи принудителното изпълнение върху вещта, по отношение на която се иска налагане на обезпечителната мярка.

След подаването на молба за издаване на предварително разпореждане и след като провери предпоставките за издаване на такова разпореждане, съдът се произнася с решение, в което посочва, наред с другото, стойността на обезпечения иск, заедно с лихвите и разноските, наложената обезпечителна мярка и определения срок на валидност на мярката. Предварителното разпореждане не може да остане в сила повече от 15 дни от възникването на предпоставките за принудително изпълнение.

Ако определеният от съда срок на действие на допуснатото предварително разпореждане изтече преди влизането в сила на решението, въз основа на което е издадено разпореждането, по молба на кредитора съдът удължава действието на разпореждането, ако обстоятелствата, въз основа на които е наложено то, не са се променили.

Временно разпореждане: Ако са предприети действия за образуване на гражданско или друго съдебно производство, решението за издаване на разпореждането се взема от съда, който е компетентен да води това производство. По искане за обезпечаване на вземане чрез временно разпореждане, подадено преди започване на съдебното производство, в което съдът ще се произнесе по реда на специални процесуални правила по брачни дела и по спорове, произтичащи от отношения между родители и деца, и за обезпечаване на самото вземане, е компетентен районният съд, който би бил компетентен по главното производство. По искане за обезпечаване на вземане чрез временно разпореждане, подадено преди започване на съдебното производство, съгласно закона за уреждане на превенцията на домашното насилие, и за обезпечаване на самото вземане, е компетентен районният съд, който би бил компетентен по главното производство. Ако не са предприети действия за образуване на гражданско или друго съдебно производство, компетентен да разгледа молбата за издаване на разпореждане за обезпечаване на иска чрез временно разпореждане и да обезпечи предмета на иска е териториално компетентният съд, който би бил компетентен да се произнесе по молбата за принудително изпълнение.

Следователно териториалната компетентност на съдилищата да издават временни разпореждания в тези случаи се определя в съответствие с предмета на иска, за който е поискано обезпечение. Ако това е движима вещ, териториално компетентен е съдът, разполагащ с изпълнителни правомощия в района, където се намира вещта или района, където е постоянното или временното местопребиваване на ответника. Ако предметът на обезпечението е парично вземане, безналични ценни книжа или друго имуществено право на длъжника, териториално компетентен обикновено е съдът по постоянното местопребиваване или седалището на длъжника. Ако предмет на обезпечението са дружествени дялове, териториално компетентен е съдът по седалището на длъжника. Ако предмет на обезпечението е недвижим имот, териториално компетентен е съдът, в чийто район се намира недвижимият имот.

2.2 Основни условия

Съдът издава **предварително разпореждане** въз основа на решение на национален съд или друг орган във връзка с паричен иск, който все още не подлежи на принудително изпълнение, когато кредиторът докаже, че без налагането на мярката вероятно принудителното изпълнение на иска ще бъде невъзможно или значително затруднено. Приема се, че наличието на този вид риск е доказано, ако молбата за обезпечаване на риска чрез предварително разпореждане се опира на следните основания:

присъда, постановена по наказателно производство, с която се признава имущественият иск на увредената страна, и подадена в срок молба за възобновяване на наказателното производство;

съдебно решение, подлежащо на принудително изпълнение в чужбина, освен в случаите когато принудителното изпълнение следва се осъществи в държава — членка на Европейския съюз;

решение за признаване, срещу което е подадена въззивна жалба (в този случай по искане на длъжника съдът може да постави обезпечаването на иска с предварително разпореждане под условието кредиторът да внесе обезпечение за обезщетяване на вредите, които длъжникът може да понесе в резултат на предварителното разпореждане);

спогодба, сключена пред съд или административен орган, която се оспорва по законовия ред (в този случай по искане на длъжника съдът може да постави обезпечаването на иска с предварително разпореждане под условието кредиторът да внесе обезпечение за обезщетяване на вредите, които длъжникът може да понесе в резултат на предварителното разпореждане);

нотариален запис, който представлява изпълнителен титул на парично вземане, което все още не е изискуемо.

Съдът допуска обезпечение чрез предварително разпореждане на неизискуеми вземания за определена по закон издръжка, обезщетение за изгубена издръжка в резултат на смъртта на задълженото лице и обезщетение за вреди, причинени от частична или пълна загуба на способност за физическа дейност или на трудоспособност, само за вземанията, които ще станат изискуеми в срок от една година.

В тези случаи се приема, че наличието на риск е доказано, когато по отношение на длъжника вече е поискано принудително изпълнение върху изискуемо парично вземане или ако такова принудително изпълнение е предложено.

Съдът издава **временно разпореждане за обезпечаване на паричен иск**, когато кредиторът може да докаже вероятната основателност на съществуващ или бъдещ иск срещу длъжника, както и ако кредиторът докаже, че съществува риск в резултат на действия на длъжника за разпореждане с вещта, нейното прикриване или използване по друг начин принудителното изпълнение на иска да бъде възпрепятствано или значително затруднено (субективен риск).

Съдът издава **временно разпореждане за обезпечаване на непаричен иск**, когато кредиторът може да докаже вероятната основателност на съществуващ или бъдещ иск срещу длъжника, както и ако кредиторът докаже вероятност от реализиране на една от следните предпоставки: наличие на риск принудителното изпълнение на иска да бъде възпрепятствано или значително затруднено (обективен риск), издаването на временно разпореждане е необходимо, за бъде предотвратено използването на сила или нанасянето на непоправими вреди и длъжникът няма да претърпи повече вредни последици от кредитора, ако в производството се докаже, че наложеното временно разпореждане е неоснователно. И в двата случая (временни разпореждания за обезпечаване на паричен иск и временни разпореждания за обезпечаване на непаричен иск) кредиторът не е длъжен да докаже, че съществува риск, ако може да докаже, че вероятно длъжникът ще претърпи само незначителни вреди в резултат на налагането на поисканото временно разпореждане. И в двата случая се приема, че съществуването на риск е доказано, когато искът подлежи на принудително изпълнение в чужбина, освен в случаите, когато той подлежи на изпълнение в държава — членка на Европейския съюз.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Предмет на предварително или временно разпореждане може да е всяко имущество на длъжника, като например банкови сметки, движими вещи, регистрирани превозни средства, недвижими имоти и други права на собственост, стига те да не са изключени по закон от възможността за принудителното изпълнение или правото на принудително изпълнение да не е законово ограничено (напр. вещи, които са изключени от гражданския оборот, минерални богатства, вещи, които са необходими на длъжника за предоставянето на обществени услуги и др.).

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Предварителни разпореждания: Съдът може да издаде следните видове предварителни разпореждания: залог върху движими вещи и вписване на залога в регистъра, ако се води такъв регистър; заповест на парични вземания или на вземания за предаване на вещи; заповест на други права на собственост или имуществени права; заповест на парични вземания по сметката на длъжника в платежна институция; вписване в търговския регистър

на запор върху дял на съдружник в търговско дружество или вписване на запор върху безналични ценни книжа в централния регистър на безналичните ценни книжа; временно налагане на възбрана върху недвижим имот на длъжника или върху регистрирано право върху недвижим имот.

Съдът може да разреши продажбата на заложените движими вещи, ако има опасност те да се похабят или цената им да падне значително, като продажбата на заложените вещи се осъществява съгласно разпоредбите на ЗПИОВ относно принудителното изпълнение върху движими вещи. Когато съдът е запорирал вземане с предварително разпореждане, той може, по искане на кредитора или на длъжника, да разреши запорираното вземане да бъде прехвърлено на кредитора за събиране, когато съществува риск евентуално забавяне на събирането на вземането да го направи несъбиращо или да погаси правото на регрес спрямо трето лице.

Сумата, получена от продажба на вещи или от събиране на вземане се пази от съда до изтичане на действието на предварителното разпореждане или до поискване на принудително изпълнение от кредитора, но не повече от 30 дни от датата, на която искът е станал годен за принудително изпълнение.

Временно разпореждане: *Временни разпореждания за обезпечаване на парични иски* са всички мерки, които могат да обезпечат вземане и които по отношение на преследваните с тях цели могат да имат само охранителен характер. В закона са примерно изброени следните видове временни разпореждания за обезпечаване на парични вземания: забрана длъжникът да си служи свободно с движимата вещь и разпореждане за опазване на такава вещь; забрана длъжникът да прехвърля или ипотекира свое недвижимо имущество или вещни права върху недвижими имоти, регистрирани на негово име, като тази забрана се вписва в кадастъра и имотния регистър; забрана длъжникът на длъжника да плаща дължими вземания или да предава вещи на длъжника и забрана длъжникът да получава вещи, да събира вземания или да се разпорежда свободно с тях; разпореждане до организация за парични разплащания да отказва извършване на плащания в полза на длъжника или на друго лице по указания на длъжника на паричната сума от сметката на длъжника, която е предмет на временно разпореждане.

Временни разпореждания за обезпечаване на непарични вземания са и всички мерки, които могат да обезпечат вземане и които по отношение на преследваните с тях цели имат охранителен или регулаторен характер. В закона са примерно изброени следните видове временни разпореждания за обезпечаване на непарични вземания: забрана за прехвърляне или даване в залог на движимите вещи, които са предмет на иска, и разпореждане за опазване на тези вещи; забрана длъжникът да прехвърля или ипотекира недвижимия имот, който е предмет на иска, като забраната се вписва в кадастъра и имотния регистър; забрана длъжникът да извършва всякакви действия, които може да увредят интересите на кредитора, или забрана длъжникът да извършва всякакви промени в имота, предмет на иска, и налагане на глоба в случай на нарушение на забраната; забрана длъжниците на длъжника да предават на последния имуществото, предмет на иска; изплащане на обезщетение за изгубено трудово възнаграждение на служител за времето на разглеждането на спор относно законността на решението за прекратяване на неговото трудово правоотношение, когато такова обезщетение е необходимо за издръжката на служител и лицата, които той е длъжен по закон да издържа.

Решение за налагане на временно разпореждане, постановено в гражданско или друго производство, поражда последици на изпълнително решение. Такова решение допуска засягане само на интересите на длъжника, но не и тези на трети лица. Следователно временното разпореждане няма за последица налагане на запор върху вещта, която подлежи на обезпечение.

Аналогично, когато с временно разпореждане на длъжник е забранено например да си служи свободно с вещь, подлежаща на обезпечение, разпореждането не е пречка за правната намеса на друго лице по отношение на тази вещь (напр. в рамките на изпълнително производство). Ако длъжникът не изпълни такова временно разпореждане, единствената правна последица е, че кредиторът придобива право да оспори правните действия, които му нанасят вреди, в съответствие с общите правила на облигационното право. Лица, които са придобили вещь, с която длъжникът не е можел да си служи свободно, в такива случаи са защитени, ако са придобили вещьта добросъвестно (т.е. те не са знаели и не са могли да знаят, че такова правно действие нанася вреди на кредитора). Ако лицето, което е придобило вещьта, не е било добросъвестно, последиците от правното действие се прекратяват само по отношение на кредитора (ищеца) и доколкото е необходимо, за да бъде събрано вземането на кредитора.

Длъжник, който е нарушил временно разпореждане, носи и наказателна отговорност за нарушение на правата на други лица. Съдът, пред който се осъществява изпълнителното производство, може да наложи и глоба на длъжник, който е нарушил временно разпореждане, а длъжникът има право да претендира за обезщетение от кредитора за вреди, които е претърпял в резултат на временно разпореждане, което е неоснователно или което кредиторът не е имал право да иска.

С временно разпореждане може да бъде наложена и забрана за плащания в полза на длъжник на длъжника (напр. банка). В такива случаи забраната влиза в сила от момента на връчването на разпореждането на длъжника на длъжника. След получаването на забраната последният вече не може да изпълнява задълженията си към длъжника, а освен това може да дължи обезщетение на кредитора. В рамките на производства по издаване на временно разпореждане банката може да разкрие информация за наличието и броя на разплащателните сметки на длъжника, както и за други вземания на длъжника към нея само по искане на съда. От друга страна, информацията за номерата на разплащателните сметки на юридическите лица и за това дали тези сметки са запорирани е публично достъпна на уебсайта на Агенцията на Република Словения за публичните регистри и свързаните с тях услуги (*Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve*).

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

В постановеното от съда решение за предварително разпореждане се посочва, наред с другото, размерът на обезпеченото вземане, включително лихвите и разходите по него, разпореденото обезпечение и **допуснатият от съда период на валидност на мярката**, като **максималната валидност на предварителното разпореждане е 15 дни от възникването на предпоставките за принудително изпълнение**.

Срокът на валидност на *временното разпореждане* не е предвиден в закона, а се определя от съда с решението за издаване на временното разпореждане. Ако такова разпореждане е наложено преди предявяването на иск или образуването на друго производство или ако е наложено с цел обезпечаване на вземане, което все още не е изискуемо, съдът дава на кредитора срок, в който последният трябва да започне производство или да предяви иск. Ако кредиторът не предяви иск или не започне производство в дадения му срок, съдът прекратява производството.

Временните разпореждания могат да останат в сила след деня, когато е публикувано решението, във връзка с което са издадени.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Длъжникът може да внесе възражение срещу решение за налагане на предварително или временно разпореждане в осемдневен срок от датата на връчване на решението. Възражението се подава пред съда, който е постановил решението за предварителното или временното разпореждане. Този съд се произнася по възражението.

Длъжникът или кредиторът може да обжалва съдебно решение по внесено възражение, както и решение, с което е отхвърлено искане за издаване на временно разпореждане, пред съда, който е постановил това решение, в осемдневен срок от датата на връчване на решението. Въззивната жалба се разглежда от второинстанционен съд. По правило подаването на възражения и въззивни жалби не спира производството.

Връзки по темата:

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

<https://www.uradni-list.si/>

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

<http://www.ajpes.si/>

Последна актуализация: 09/01/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на иски в държавите от ЕС - Словакия

1 Какви са различните видове мерки?

В словашкото право са приети понятията „спешни мерки“, „обезпечителни мерки“ и „обезпечение на доказателствата“. Съответните разпоредби се съдържат в член 324 и сл. от Закон № 160/2015 (за гражданското исково производство) и — за специални процесуални действия — в член 360 и сл. от Закон № 161/2015 (за гражданското охранително производство).

Като обезпечителна мярка съдът може да наложи заповест или възбрана върху имуществото на длъжника, върху негови права или други активи, за да обезпечи паричния иск на вискател, когато има опасения, че изпълнението на съдебното решение може да бъде опорочено.

Съдът постановява спешна мярка, когато обстоятелствата налагат незабавно уреждане или когато има опасения, че изпълнението ще бъде осуетено, и когато преследваната цел не може да се постигне с обезпечителна мярка. Спешната мярка може да послужи също така като гаранция за ефективността на бъдещото изпълнение на съдебното решение.

С института на обезпечението на доказателства се позволява въз основа на молба до съда, а не по инициатива на съда, да бъдат обезпечени доказателства (от всеки вид, независимо дали от свидетел, вещо лице или др. подобни) преди започване на съдебното производство. Приема се, че такава молба може да подаде лице, което има право да поиска образуване на производството, в което могат да се използват резултатите от обезпечението на доказателства.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Районният съд, който е компетентен да се произнесе по делото, е компетентен да издаде определение за спешна или обезпечителна мярка.

Съдът издава определение за спешна или обезпечителна мярка въз основа на молба. Не е необходимо подаването на молба, когато съответната спешна или обезпечителна мярка се отнася до производство, което може да бъде образувано служебно от съда.

По закон не се изисква задължително процесуално представителство.

Съгласно съответния закон се начислява съдебна такса в размер на 33 EUR за молба за постановяване или прекратяване на мярка.

За обезпечение на доказателствата не се начислява такса. Държавата заплаща разходите за доказателствата, които не са покрити предварително. Съдът обаче може да разпорежи на страна, която не отговаря на условията за освобождаване от съдебни такси, да внесе авансово разходите по доказателствата, като с това не се губи правото на възстановяване впоследствие.

По закон не се изисква задължително процесуално представителство и в този случай.

Обезпечението на доказателства се извършва по този начин и в иски, и в обезпечителни производства.

2.2 Основни условия

Съдът може да разпорежи спешни мерки преди започване на съдебното производство, в хода на производството, както и след неговото приключване. При обезпечителните мерки заповест или възбрана се налага въз основа на издаването на обезпечителна заповед.

Обезпечение на доказателствата се извършва при постъпване на молба преди започване на основното съдебно производство, в хода на производството, както и след неговото приключване, когато има опасения, че събирането на доказателства впоследствие изобщо не би било възможно или би било изключително затруднено. Производството по обезпечение на доказателствата е в правомощията на съда, който е компетентен да разглежда делото, или на съда, в чиято териториална компетентност се намира местонахождението на застрашените доказателства. В допълнение към общите разпоредби в частта за гражданското исково производство се съдържат специални разпоредби за обезпечението на доказателствата по дела за интелектуална собственост.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Съдът може да наложи спешна мярка, с която по-специално да изиска от дадена страна:

- а) да изплати издръжка в съответен размер;
- б) да предостави упражняването на родителските права по отношение на дете на другия родител или на грижите на определено от съда лице;
- в) да дава част от своето възнаграждение, ако получава такова, ако ищецът поради основателни причини не работи;
- г) да предаде на съда определена парична сума или актив за отговорно пазене;
- д) да не извършва разпоредителни действия с определени активи или права;
- е) да извърши определено действие, да се въздържа от извършването на определено действие или да допусне извършването на определено действие;
- ж) временно да се въздържа от влизане в къща или апартамент, където пребивава близко лице или лице, поверено на грижите на тази страна, и ако има основателно съмнение за извършено насилие спрямо това лице;
- з) да се въздържа от поведение, с което се нарушава или застрашава дадено право върху интелектуална собственост.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Посочените видове спешни мерки са дадени като пример, което означава, че съдът може да разпорежи така също спешни мерки с друго съдържание.

Спешната или обезпечителната мярка, според която дадена страна следва да се въздържа от разпоредителни действия с активи или права, представлява забрана на разпоредителните действия с активи или права, когато например има опасения, че те може да бъдат пропилены от ответника (да ги прехвърли на друго лице, да ги унищожи или да ги увреди и т.н.).

Съдът може да издаде определение за налагане на спешна или обезпечителна мярка без да изслушва страните. С други думи, не е необходимо да се изслушват страните преди определението. Това правило се свързва с факта, че изслушването би могло да попречи на постигането на целите на спешната и обезпечителната мярка и на факта, че в рамките на тази съдебна дейност по принцип доказателства не се събират. Това не

означава, че съдът не може да нареди изслушване на страните. Ако това бъде направено, трябва да бъдат спазени всички правила за процесуалното събиране на доказателства. Ако съдът събира доказателства единствено под формата на писмени юридически документи, въпросните доказателства не се събират на открито изслушване. Вместо това съдът упражнява правото си на преценка, без да взаимодейства със страните.

Спешната мярка подлежи на изпълнение, когато определението бъде връчено, освен ако не е предвидено друго в специално законодателство.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Спешна мярка или обезпечителна мярка се прекратява:

- при изтичането на периода, за който е разпоредена;
- ако е разпоредена след започването на основното производство и първоинстанционният съд или апелативният съд отхвърли иска или прекрати производството;
- ако в определението си съдът посочи срок за подаване на молба в рамките на основното производство, но в определения срок не бъде подадена такава молба;
- ако съдът уважи иска в рамките на основното производство;
- когато повече не е необходима предвид статуса „подлежи на привеждане в изпълнение“.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Обжалването на заповед за налагане на спешна или обезпечителна мярка е допустимо. Съдът, който е компетентен да се произнесе по отношение на средствата за правна защита, е съответният компетентен въззивен съд, т.е. второинстанционният съд, който е по-висш от първоинстанционния съд, разпоредил спешната или обезпечителната мярка.

Жалбите се подават в срок до 15 дни, считано от връчването на определението, в съда, чието определение се обжалва. Подаването на жалба не спира изпълнението.

Последна актуализация: 06/05/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Финландия

1 Какви са различните видове мерки?

Във Финландия кредиторите или другите ищци по граждански или търговски дела могат да искат постановяване на обезпечителни мерки. Целта на обезпечителните мерки е да се гарантира бъдещото изпълнение на решението, постановено по съществото на делото. Процедурата по налагане на обезпечителните мерки е регламентирана в глава 7 от Кодекса на съдопроизводството (*oikeudenkäymiskaari*), а изпълнението на решението за налагането им — в глава 8 от Кодекса за принудителното изпълнение (*ulosottoaari*). Има три вида обезпечителни мерки:

- запор или възбрана за обезпечаване на вземане;
- запор или възбрана за обезпечаване на правото на собственост или друго право; и
- други обезпечителни мерки (общии обезпечителни мерки).

Тези обезпечителни мерки са описани по-долу, като до тях може да се прибегне по граждански дела от всякакъв вид. Наред с тях има и обезпечителни мерки, които се налагат по силата на специално законодателство и до които може да се прибегне само в определени случаи. Като пример може да се посочат обезпечителните мерки за осигуряване на доказателства по граждански дела във връзка с права на индустриална и интелектуална собственост. По наказателни дела може да бъде приложен Законът за принудителните мерки (*pakkokeinolaki*); принудителните мерки, предвидени в закона, включват изземване, запор, възбрана, продан и конфискация.

Съществува разлика между обезпечителните мерки и предварителното (временно) изпълнение на съдебни решения по граждански дела. Последното се отнася до изпълнението на съдебно решение, преди то да е станало окончателно и да е придобило сила на пресъдено нещо. Решение по гражданско дело, което не е придобило сила на пресъдено нещо, обикновено подлежи на изпълнение по закон, но по принцип изпълнението не може да се извърши в пълна степен. Например, при невлязло в сила съдебно решение относно дължими вземания, постановено от първоинстанционен съд, върху имуществото на длъжника може да бъде наложен запор, ако длъжникът не внесе обезпечение на вземането. От друга страна, заповирано имущество може да бъде продадено и средствата от продажбата да бъдат платени на кредитора само ако кредиторът е внесъл обезпечение за това имущество. За разлика от това съдебните решения, постановени в отсъствие на ответника подлежат на изпълнение веднага и в пълна степен.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Решенията за налагане на горепосочените видове обезпечителни мерки се вземат от съдилищата с обща компетентност като районните съдилища (*käräjäoikeus*) действат като съдилища от първа инстанция. Обезпечителните мерки, разпоредени от съда, се прилагат от съдебни изпълнители. Молбите за налагане на обезпечителни мерки се подават до съда, разглеждащ делото по същество. Ако все още не е образувано производство, молбата за обезпечителни мерки трябва да бъде подадена до районния съд, където следва да бъде образувано производството по съществото на делото.

Съдът не може да удовлетвори окончателно молбата за обезпечителни мерки, без да даде възможност на ответника да бъде изслушан. Съдът обаче може да уважи искането на ищеца за допускане на временни обезпечителни мерки без да даде на другата страна възможност да бъде изслушана, ако в противен случай целта на обезпечителната мярка би била компрометирана. На практика обезпечителни мерки могат да бъдат постановени много бързо. Временните решения са в сила, докато не се вземе друго решение.

Ако ищецът вече разполага с основание за принудително изпълнение, но изпълнителното производство не може да бъде образувано незабавно, при определени условия съдебните изпълнители могат да разпоредят пряко временни обезпечителни мерки. По-долу ще бъдат разгледани само обезпечителните мерки, разпореджани от съдилищата.

2.2 Основни условия

Изискванията за разпореджване на запор или възбрана за обезпечаване на вземане или на привилегии на ищеца са както следва:

ищецът трябва да докаже достатъчно ясно, че има изискуемо вземане към ответника или че се ползва с привилегия спрямо дадено имущество; и трябва да е налице опасност ответникът да действа по такъв начин, че да застраши дължимото вземане или привилегията на ищеца.

По аналогичен начин, за налагането на останалите обезпечителни мерки са нужни доказателства, които предполагат съществуването на за друго право и на опасност ответникът да наруши това право.

Преди да е възможно изпълнение на обезпечителните мерки, ищецът трябва да внесе обезпечение при съдебния изпълнител.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Предмет на обезпечителни мерки могат да бъдат всички видове имущество. Ако целта е да се обезпечи определено вземане, съдът разпорежда забор или възбрана на движимо или недвижимо имущество, принадлежащо на ответника, до размера на вземането на ищеца. След това съдебният изпълнител решава кое имущество на ответника да бъде заборено или възбранено. Ако обаче се цели обезпечаване на привилегировано вземане, съдът постановява забор или възбрана на конкретното имущество, предмет на правото, и съдебният изпълнител изпълнява разпореждането срещу това имущество.

Съдът може също така:

да забрани на ответника, под страх от наказание, да извършва определени действия или да ходи на определени места;

да разпорежда на ответника, под страх от наказание, да извърши определени действия;

да разреши на ищеца да направи нещо или да вземе мерки то да бъде направено;

да разпорежда поставяне на имущество на ответника във владението или под попечителството на пълномощник; или

да разпорежда друга обезпечителна мярка, необходима за гарантиране на правата на ищеца.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Когато се изпълнява разпореждане за забор или възбрана на имущество, длъжникът губи контрола си върху имуществото. Отчуждаването на имущество, което е предмет на забор или възбрана, е престъпление. При заборено на средствата в банковата сметка на длъжник, банката не може да прехвърля средства на никой друг, освен на съдебния изпълнител. Разпореждането за забор обаче не предоставя на ищеца преференциално право върху заборените средства спрямо другите кредитори на длъжника.

Последиците от другите обезпечителни мерки зависят от естеството на мерките.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

В срок от един месец от издаването на решението за разпореждане на обезпечителни мерки ищецът трябва да предяви иск по съществото на делото пред съда или да започне друга процедура, която може да доведе до решение с изпълнителна сила, като например арбитраж. Ако не успее да направи това, обезпечителните мерки ще бъдат отменени. Обезпечителните мерки могат да бъдат отменени и ако по някаква друга причина основанията, на които те са разпоредени, вече не са налице. Когато съдът се произнесе по съществото на делото, той трябва в същото време да вземе решение и относно обезпечителните мерки.

Разноските, направени в резултат на обезпечителни мерки, се понасят първоначално от ищеца. Ако налагането на обезпечителните мерки се окаже неоснователно, ищецът носи отговорност за вредите, причинени на ответника в резултат на мерките, независимо дали те са причинени умишлено. За тази цел ищецът трябва да депозира гаранция преди изпълнението на обезпечителните мерки. От друга страна, ответникът по принцип може да предотврати налагането на обезпечителни мерки чрез депозирание на гаранция.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Решенията на съда за налагане на обезпечителни мерки могат да бъдат обжалвани пред по-висша инстанция, т.е. апелативен съд (*hovioikeus*) или Върховния съд (*korkein oikeus*). Подаването на жалба не възпрепятства изпълнението на разпореждането, освен ако въззивният съд не спре изпълнението. Не съществува обаче възможност за обжалване на решение за временни обезпечителни мерки.

Има възможност за обжалване и на мерките или решенията, взети от съдебен изпълнител във връзка с изпълнението на решение за налагане на обезпечителна мярка, като жалбите се разглеждат от районните съдилища. Жалба може да бъде подадена и от трети страни, които считат, че забореното или възбраненото имущество е тяхно.

Последна актуализация: 15/02/2024

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Швеция

1 Какви са различните видове мерки?

Основните разпоредби относно обезпечителните мерки по граждански дела се съдържат в глава 15 от шведския Процесуален кодекс („*rättegångsbalken*“). Общото правило е, че не се допускат мерки за принудително изпълнение по граждански дела до произнасянето на съда по съответното делото. Разпоредбите относно обезпечителните мерки са изключение от това правило. По принцип целта на обезпечителните мерки е да гарантират, че изгубилата делото страна ще изпълни нарежданията на съда, произтичащи от неговото решение по делото.

Най-разпространената обезпечителна мярка е съдебната възбрана, която означава, че ищецът може да поиска ограничаване на действията на ответника по отношение на владяно от него имущество или на разпоредителните му права.

Съгласно глава 15, член 1 от шведския Процесуален кодекс възбрана може да бъде наложена, за да се гарантира бъдещото изпълнение на съдебното решение, свързано с иска. Общото правило е, че решението за налагане на обезпечителна мярка съгласно тази разпоредба трябва да формулирано по такъв начин, че принадлежащото на длъжника имущество се поставя под възбрана, с цел да се обезпечи стойността на иска. В изключителни случаи обаче в решението може да се посочи имуществото, което може да подлежи на принудително изпълнение.

Возбрана може да бъде наложена и с цел да се обезпечи бъдещото изпълнение на решение, свързано с право от по-висш ранг върху определено имущество (глава 15, член 2 от шведския Процесуален кодекс). Примерите за такива съдебни решения включват решения, съдържащи постановления, с които се обявява, че ответникът има право от по-висш ранг върху определени дялове от оспорваното имущество, както и решенията, с които ответникът се задължава да предаде дяловете незабавно.

Член 3 от глава 5 от шведския Процесуален кодекс съдържа обща разпоредба относно правото на съда да наложи подходяща мярка за обезпечаване на правата на ищеца. Тази разпоредба се прилага например, когато се иска издаване на ограничителна заповед. Исковите към съда да се произнесе, че ответникът няма право да работи с определени стоки, посочени в клауза относно конкуренцията, също попадат в обхвата на тази разпоредба.

Наред с горното в глава 15, член 4 от шведския Процесуален кодекс е предвидено, че когато е установено право от по-висш ранг върху определено недвижимо имущество, съдът може да разпорежда връщането на имуществото, с което са извършени разпоредителни действия, както и други мерки.

Освен това в глава 15, член 5, параграф 3 от шведския Процесуален кодекс е предвидено, че при определени условия може да бъде наложена обезпечителна мярка с предварително изпълнение.

Наред с това съществуват и самостоятелни разпоредби относно налагане на обезпечителни мерки в някои специални области, като например патентното право.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Решения за налагане на обезпечителни мерки се издават от съда, пред който е образувано производството. Ако няма образувано съдебно производство, приложимите разпоредби относно компетентността на съда като цяло съвпадат с общите разпоредби, приложими към гражданските дела.

Съдът не може да наложи обезпечителни мерки по собствена инициатива. Това означава, че страната, която иска налагане на такива мерки, трябва да подаде съответното искане пред съда. Ако няма образувано съдебно производство, искането трябва да бъде внесено в писмена форма. Няма изискване ищецът да бъде подпомаган или представляван от адвокат. Производствата пред шведските съдилища са безплатни с изключение на такса за подаване на искова молба, чийто размер понастоящем е 450 SEK (шведски крони) (около 50 EUR).

2.2 Основни условия

Условие за налагане на мерките по глава 15, член 1—3 от шведския Процесуален кодекс („rättegångsbalken“) е основният спор (например иск по член 1) да подлежи на решаване от съд или чрез друга подобна процедура. Допълнителните процедури включват арбитражните производства. Върховният съд („Högsta domstolen“) се е произнесъл, че възбрана или други обезпечителни мерки в съответствие с глава 15 от шведския Процесуален кодекс могат да бъдат наложени и във връзка с искове, които са подсъдни на чуждестранни съдилища, когато решението на съответния съд подлежи на принудително изпълнение в Швеция.

За да може да бъде удовлетворено искане за налагане на възбрана съгласно глава 15, член 1—3 от шведския Процесуален кодекс, трябва да бъдат изпълнени следните условия:

едно от изискванията е ищецът да докаже, че има вероятни основания за иск срещу друго лице и че този иск подлежи на решаване от съд или чрез друга подобна процедура;

освен това ищецът трябва да докаже, че са налице „основателни опасения“, че другата страна ще предприеме действия, изразяващи се в укриване, разпореждане с имуществото или друго, за избягване на отговорност за погасяване на дълга (член 1), че другата страна ще премести, значително ще увреди или по друг начин ще се разпорежи с имуществото в ущърб на ищеца (член 2) или че посредством извършване или неизвършване на определени действия или по друг начин другата страна ще предотврати или ще затрудни упражняването от ищеца на неговите права или значително ще намали стойността на имуществото (член 3);

за да бъде наложена мярка с предварително изпълнение, трябва също така да е налице риск от настъпване на вреди в резултат на забавяне на мярката. Този израз е свързан с поставянето под риск на изпълнението на съдебното решение, ако мярката не бъде наложена незабавно, без да бъде изслушана позицията на другата страна. Ако обезпечителната мярка бъде наложена по този начин, копие от решението се предоставя на страните, като съдът разпорежда на ответника да предостави своето становище. Ако бъде получено такова становище, съдът преразглежда незабавно наложената мярка;

и накрая, мярката може да бъде наложена, само ако ищецът предостави обезпечение за възможни вреди, които другата страна може да понесе в резултат на нейното изпълнение. Ако ищецът не е в състояние да предостави такова обезпечение, но същевременно докаже, че неговият иск е основателен, съдът може да го освободи от задължението да предостави обезпечение.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Изпълнението на решения за налагане на съдебна възбрана във връзка с разглеждани от съда искове се изразява в ограничаване на разпореждането с имущество до определена стойност. Като цяло във връзка с изпълнението се прилагат принципите, приложими в случаите на налагане на запор. Липсва обаче възможността за продажба на имуществото.

По принцип изпълнението може да бъде насочено срещу всякакъв вид имущество. Имуществото може да бъде движимо или недвижимо.

Определени категории имущество не подлежат на съдебна възбрана. Става дума за т.нар. „несеквестрируемо имущество“, което включва *inter alia*: облекло и други вещи за лична употреба на длъжника до разумна стойност;

обзавеждане, домакински уреди и друго оборудване, необходимо за обслужването на домакинството;

инструменти и друго оборудване, необходими за професионалната дейност или професионалното обучение на длъжника;

лични вещи, като например медали или спортни награди, които имат такава нематериална стойност за длъжника, че би било несправедливо върху тях да бъде наложена възбрана.

Възможно е определено имущество да бъде защитено от налагане на възбрана по силата на отделни разпоредби. Пример за това са разпоредби, свързани с вреди.

Возбрана с цел обезпечение на искове не може да се налага върху трудово възнаграждение и подобни вземания до тяхното изплащане, когато върху тези вземания могат да се налагат обезпечителни мерки.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

При налагане на възбрана върху определено имущество с цел обезпечение на задължения ответникът няма право да прехвърля собствеността върху имуществото или да се разпорежда с него по друг начин в ущърб на ищеца. Шведският Орган за принудително изпълнение („Kronofogdemyndigheten“) може обаче да допусне изключения от забраната за разпоредителни действия, ако са налице специални основания.

Всяко разпоредително действие в нарушение на наложената възбрана може да е основание за подвеждане под наказателна отговорност.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

При налагане на мярка по глава 15, член 1—3 от шведския Процесуален кодекс ищецът трябва да предяви иск във връзка със спора в срок от един месец от вземането на решението за налагане на мярката, ако искът не е бил предявен преди това. Ако искът подлежи на разглеждане по друга процедура, ищецът е длъжен да предприеме мерките, предвидени в тази процедура.

Ако мярката е наложена с предварително изпълнение, копие от решението се предоставя на страните, като съдът разпорежда на ответника да предостави своето становище. Ако бъде получено такова становище, съдът преразглежда незабавно наложената мярка.

Наложена обезпечителна мярка трябва да бъде отменена незабавно, ако след нейното налагане бъде предоставено подходящо обезпечение, което удовлетворява целта на мярката.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Въпрос, свързан с налагане на обезпечителни мерки, трябва да бъде уреден с определение, както ако е възникнал като процедурен въпрос във връзка с разглеждането на дело пред съда, така и ако въпросът за обезпечителни мерки е самостоятелен.

И в двата случая решението подлежи на обжалване на отделно основание от лицето, срещу което е постановено. Лице, което желае да обжалва решение на районния съд („tingsrätt“), трябва да внесе писмена жалба в срок от три седмици от датата на постановяване на решението. Ако

решението не е постановено в рамките на съдебно заседание и на такова заседание не е обявено кога ще бъде постановено решение, срокът за обжалване се брои от датата, на която ищецът е получил решението. Жалбата се подава пред апелативния съд („hovrätt“), но се внася чрез районния съд („tingsrätt“).

Ако районният съд е отхвърлил искане за налагане на обезпечителни мерки по гражданско дело в съответствие с глава 15 от шведския Процесуален кодекс („rättegångsbalken“) или е отменил решение за налагане на такива мерки, апелативният съд може да допусне незабавно предварително изпълнение на мярката до второ нареждане. Ако районният съд е наложил такава мярка или е обявил, че решението подлежи на принудително изпълнение, въпреки че то още не е окончателно, апелативният съд може да се разпорежи незабавно, че решението на районния съд не подлежи на принудително изпълнение до второ нареждане.

Последна актуализация: 06/09/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Англия и Уелс

1 Какви са различните видове мерки?

В Англия и Уелс съдилищата разполагат с правомощия по силата както на част 25.1, точка 1 от Правилника за гражданското съдопроизводство (CPR), така и на присъщата им компетентност да разпореждат временни и/или обезпечителни мерки, които са предназначени да защитават интересите на дадена страна, било то във връзка с актив, или поради заведено дело. Тези средства за правна защита са достъпни на всеки етап от съдебния спор или дори преди неговото начало. Това са безпристрастни средства за правна защита, тъй като съдът разполага с правото да издаде подходящо разпореждане по собствена преценка. Принципите за издаването им са установени в основополагащото дело *American Cyanamid Co/Ethicon*^[1] Съгласно част 25.1, точка 1 съдът може да издаде следните:

Временни съдебни разпореждания (Interim Injunctions)

Междинни декларации (Interim declarations)

Заповеди във връзка с имущество, с които се позволяват продажбата, налагането на обезпечителна мярка, прехвърлянето с цел проверка на попечителство или плащането по сметка във връзка с имущество

Заповеди за допускане на влизане в земя или в сгради

Заповеди за предаване на вещи.

Обезпечителни заповеди за запор и възбрана върху имущество или заповеди, с които на страна се разпорежда да предостави информация за местоположението на имуществото или активите, които са предмет на обезпечителната заповед за запор и възбрана върху имущество

Заповеди за претърсване (Search Orders)

Заповеди за оповестяване на документи или проверка на имущество преди предявяване на иска — те могат да бъдат срещу всяка ответна страна или срещу все още несвързана страна

Заповеди за междинно плащане по сметка за обезщетение за причинени вреди, което съдът тепърва ще присъди

Заповеди относно плащане в съда в очакване на резултата от производството

Заповеди за отчитане на парични средства

Заповеди във връзка с производства, свързани с интелектуална собственост.

Съгласно присъщата на съдилищата компетентност съдебната практика е в основата на някои временни мерки, като не на последно място са заповедите „*Norwich Pharmacal*“ и разпорежданията за забрана да бъде започнато или продължено съдебно производство (anti-suit injunctions). Заповедите „*Norwich Pharmacal*“ са предназначени да принудят трета страна да разкрие информация за нарушител, така че след това ищецът да може да заведе срещу него дело, в което извършителят е известен — често тези заповеди се използват при случаи на корпоративна злоупотреба.

Разпорежданията за забрана да бъде започнато или продължено съдебно производство са предназначени да се попречи на дадена страна да предяви иск в чужда държава, когато това би било злонамерено или репресивно, или извън рамките на справедливото съдопроизводство. Освен това съдът може да издаде декларация относно тълкуването на закона или срока на договор, който сам по себе си е предмет на съдебен спор.

Съдебното разпореждане представлява съдебен акт, с който от дадена страна се иска да предприеме или да се въздържа от предприемането на определени действия. Временното съдебно разпореждане представлява такъв акт, който се издава преди процеса по иска. В хода на съдебното производство, или дори преди производството да започне, ищецът може да се опита да защити позицията си, като поиска временно съдебно разпореждане, с което да се попречи на ответника да действа по начин, който би навредил на ищеца.

Съществуват и два специфични вида съдебни разпореждания, които ищецът може да поиска, когато съществува риск от страна на ответника да бъдат предприети действия за унищожаване на доказателства или за осуетяване на което и да било решение, постановено в полза на ищеца.

Първите представляват заповед за претърсване (Search Order); вторите са обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество (Freezing Injunction), с която на ответника се забранява да борави с активите или да ги премества извън съответната юрисдикция.

Когато ищецът иска плащане на парична сума (напр. дълг или обезщетение за причинени вреди), съдът може да разпорежи ответникът да извърши междинно плащане по сметка на която и да било сума, която той в крайна сметка може да бъде задължен да плати, с цел да се избегне ищецът да изпадне в затруднение в резултат на забавяне при постановяването на съдебно решение.

Дори искът на ищеца да бъде отхвърлен и да му бъде разпоредено да плати разноските, ответникът може да е изправен пред риска от невъзможност да изпълни разпорежданията относно разноските. За да бъде защитен ответникът, при извънредни обстоятелства съдът може да разпорежи ищецът да предостави обезпечение за разноските, което обикновено се извършва чрез плащане на определена парична сума в съда. Висшият съд (High Court) е оправомощен да наложи временни мерки в подкрепа на производство в друга юрисдикция, ако е целесъобразно да го направи. Той може също така да издаде „международна обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество“, която се прилага по отношение на активи, намиращи се в други юрисдикции.

[1] [1975] 1,504

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Съдебни разпореждания (включително заповеди за претърсване и обезпечителни заповеди за запор и възбрана върху имущество) (Injunctions (including Search Orders and Freezing Injunctions))

Съгласно част 25 всяка молба за временни мерки трябва да бъде подадена до съда, в който се разглежда или ще бъде разглеждано делото, след като то бъде заведено. Някои видове разпореждания, по-специално тези с международен елемент, трябва да бъдат издавани само във Висшия

съд, докато други могат да бъдат издавани в окръжния съд (County Court). Във Висшия съд те могат да бъдат издадени по обичайния начин или посредством различните дивизионни съдилища, разглеждащи молби за временни мерки, или посредством техните служби, работещи извън редовното работно време — това често е уместно при разпоредения, с които се спира публикуването на даден случай в печатни издания или се спират депортираната от страна на Министерството на вътрешните работи.

Общите изисквания към молбата са тя да бъде подадена, като се представи Уведомление за молба (Application Notice) (N244), което да бъде придружено от исковия формуляр, свидетелски показания в подкрепа на молбата, клетвени декларации и проект за разпоредване. Проектът за разпоредване трябва да съдържа насрещно задължение [2] за обезщетяване, задължение за връчване на ответниците на молбата, доказателства и всяка издадена заповед. Това е ключов момент, ако въпросът се разглежда *в отсъствието на страна (ex parte)*. В случай на извънредни разпоредения трябва да е налице задължение за плащане на съответните такси във възможно най-кратък срок; освен това може да е необходимо да се наложи задължение за започване на официално производство във възможно най-кратък срок.

След завеждане на делото въпросът ще бъде разгледан от съдия, който ще издаде необходимата заповед, като уреди тя да бъде запечатана и върната на молителя. Връчването на другата страна е отговорност на страната, която е подала молбата.

Заповедите за претърсване са много обвързващи и като такива трябва да отговорят на специални изисквания. Те обикновено се връчват от „наблюдаващ солиситър“ („supervising solicitor“), който е запознат със заповедите за претърсване и няма връзка със солиситърите на молителя. Наблюдаващият солиситър трябва да разясни заповедта за претърсване на ответника и да го консултира относно правото му да потърси правен съвет. Той ще извършва или ще надзирава претърсването и ще изготви доклад, който ще предостави на солиситърите на молителя. Заповедите за претърсване са в сила от момента на връчване и след изтичането на разумен срок за получаване на правен съвет.

Обезпечителните заповеди за заповор и възбрана върху имущество са заповеди, с които на дадена страна не се позволява да премества активи, намиращи се в съответната юрисдикция, или се налага ограничение да борави с активи, намиращи се навсякъде по света. Заповедите обикновено влизат в сила от момента на тяхното издаване, поради което връчването им е от първостепенна важност.

И в двата случая неспазването на заповедта води до производство за неизпълнение на разпоредване на съда.

Междинни плащания и обезпечение за разносните (Interim Payments and Security for Costs)

Междинни плащания и обезпечение за разносните могат да бъдат предоставени по силата на споразумение между страните, но при липсата на такова споразумение е необходимо да се подаде молба в съда. Молбата се подава, като се представи уведомление за молба, подкрепено с писмени доказателства. Молбата трябва да бъде връчена на ответника, който в отговор може да представи доказателства. Ако съдът издаде заповедта, той ще определи формата и размера на обезпечението или плащането, което трябва да се извърши.

Разноски за получаването на заповеди

Няма фиксиран размер на разносните за получаване на описаните по-горе заповеди. Има обаче специфични съдебни такси за издаването на заповед по молба на ищеца, които зависят от това дали с уведомление за ответника или не. Подробна информация относно тези такси може да бъде намерена на уебсайта на [Министерството на правосъдието](#).

Молителят е задължен да плати хонорари на своите солиситъри (в случай на заповед за претърсване и тези на наблюдаващия солиситър), макар че в крайна сметка може да бъде разпоредено разносните да бъдат платени от ответника.

[2] Поemanето на задължения представлява обещание към съда. Наказанието за неизпълнение на задължение може да бъде сурово.

2.2 Основни условия

Както беше посочено по-горе, съдът има право на преценка по всички описани в този раздел средства за правна защита и той няма да ги предостави, ако счита, че при съответните обстоятелства биха били неподходящи или непропорционални. Съдилищата са склонни да проявяват по-голяма предпазливост по отношение на заповеди за претърсване и обезпечителни заповеди за заповор и възбрана върху имущество, тъй като това са особено строги мерки.

Временни съдебни разпоредения (Interim Injunctions)

Когато взема решение дали да издаде временно съдебно разпоредване, [3] съдът първо ще прецени дали с иска се повдига „сериозен въпрос, във връзка с който да се образува дело“ (а не въпрос, който е „явно несъстоятелен или със злонамерен характер“). В случай че това не е така, издаването на съдебно разпоредване ще бъде отказано.

Ако е налице сериозен въпрос, във връзка с който да се образува дело, съдът впоследствие ще разгледа „баланса на изгодите“. Това включва да се повдигне въпросът дали би било по-неблагоприятно да се поиска от ищеца да продължи, без да се издава съдебно разпоредване до процеса, или да се наложи на ответника да се съгласи със съдебното разпоредване. При решаването на този въпрос съдът ще разгледа следните моменти в посочената по-долу последователност:

Дали присъждането на обезщетение за причинени вреди би било подходящо средство за правна защита за ищеца, ако той е на път да спечели процеса? Ако обезщетението за причинени вреди е подходящо, издаването на съдебно разпоредване ще бъде отказано. Ако не е подходящо (напр. тъй като вредата за ищеца би била неправима или неимуществена), трябва да бъдат разгледани останалите въпроси.

Дали ангажирането от страна на ищеца с насрещни задължения при обезщетение за причинени вреди предоставя на ответника подходяща защита, ако последният е на път да спечели процеса? Ако обезщетението за причинени вреди е подходящата защита за ответника, това обикновено е в подкрепа на съдебното разпоредване.

Когато останалите фактори изглеждат добре балансирани, съдът ще запази съществуващото положение. Под внимание могат да бъдат взети и други социални или икономически фактори, като например как издаването или отказът от съдебно разпоредване влияе върху заетостта или върху достъпа до лекарства.

В краен случай съдът може да разгледа относителната тежест на случаите на страните, но само ако е възможно да се формира ясно становище, че случаят на едната страна е много по-сериозен от този на другата.

Заповеди за претърсване (Search Orders)

Заповед за претърсване може да бъде издадена за целите на обезпечаването на налагането на обезпечителна мярка върху доказателства или имущество, свързано със съдебно производство. Условието за получаване на заповед за претърсване са по-строги от тези за други видове съдебни разпоредения и съдът няма да издаде такава заповед, освен ако ищецът не докаже, че са спазени всички посочени по-долу условия: Налице е изключително сериозен *prima facie* случай срещу ответника.

Действията на ответника, довели до производството, причиняват сериозни действителни или потенциални вреди за ищеца.

Налице е явно доказателство, че ответникът разполага с уличаващи документи или материали.

Налице е „реална възможност“ или „вероятност“ съответните документи или материали да изчезнат, ако заповедта не бъде издадена.

Обезпечителни заповеди за заповор и възбрана върху имущество (Freezing Injunctions)

Съдът разполага с правомощието да издава обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество, когато е „законосъобразно и подходящо“ да го направи. Обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество няма да бъде издадена, освен ако ищецът не докаже, че са изпълнени всички посочени по-долу условия:

Ищецът разполага с основателна причина да предяви иск, по отношение на който са компетентни съдилищата в Англия и Уелс.

Ищецът разполага с „добре обосновано, защитимо искане“ срещу ответника.

Налице са основания да се счита, че ответникът разполага с активи в рамките на юрисдикцията.

Налице е „действителен риск“ ответникът да борави с активите по начин, който не позволява изпълнението на каквото и да е съдебно решение (напр. като се разпорежда с активите или ги премества от съответната юрисдикция).

Съдът ще бъде особено предпазлив, преди да издаде обезпечителни заповеди за запор и възбрана върху имущество в подкрепа на чуждестранни производства, особено ако въпросните заповеди биха се припокривали или противоречали на каквато и да е обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество, издадена от чуждестранния съд, в който се провежда главното производство, или ако чуждестранният съд е отказал да наложи запор или възбрана върху активите.

Съдът няма да издаде международна обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество, ако ответникът разполага с достатъчно активи в рамките на юрисдикцията, и трябва да реши дали такава заповед може да бъде изпълнена в държавите, в които ответникът разполага с активи.

Заповеди „Norwich Pharmacal“

Съдебната практика е в основата на тези заповеди, с които се изисква ответникът да оповести на ищеца определени документи или информация. Макар обхватът на оповестяването да е близък до този при досъдебните производства и при оповестяването от страна, която не е страна по спора, той е по-широк, тъй като обхваща „информацията“, а не документите. Тези заповеди могат да бъдат издадени по всяко време в хода на съдебния спор и дори могат да се прилагат след постановяване на съдебното решение. Допълнителният критерий към общите безпристрастни принципи е, че трябва да е извършена неправда и да е налице нарушител, срещу когото, ако е известен, ще бъде заведено дело от подалата молбата страна. Заповедта е необходима, за да се съдейства за постигане на справедливост, а не е възможно това да бъде постигнато по друг начин. Ответникът е или нарушител, или е лице, което общува или е свързано с нарушител, за когото разполага с информация. Молба за тези заповеди се подава във Висшия съд и те имат международно приложение; съдържанието на оповестената информация може да се използва в чуждестранни съдебни спорове без разрешението на съда, което е отклонение от общите принципи за водене на съдебни спорове.

Разпореждания за забрана да бъде започнато или продължено съдебно производство в други съдилища (Anti-Suit Injunctions)

Това са разпореждания, с които на ответника се забранява да води съдебен спор в чуждестранен съд. В допълнение към общите принципи за безпристрастни мерки има и други критерии. Преди всичко забраните за водене на съдебен спор трябва да бъдат в интерес на правосъдието; обикновено, тъй като използването на съдилищата на Англия и Уелс е злонамерено или би било в нарушение на договорна клауза, като например нарушение на клауза за изключителна компетентност. Освен това съдебният спор трябва да се разглежда в съд, който е извън обхвата на Регламент „Брюксел I“. Ако съдът е в състояние да спре съдебен спор в тези съдилища, това би засегнало принципа на взаимно доверие между съдебните системи. Изключението от това правило е, че ако въпросът е свързан с частен арбитраж, такава опасност не съществува.

Междинни плащания (Interim Payments)

Съдът може да разпреди на ответника да извърши временно плащане само ако той е признал, че разполага с парични средства да плати на ищеца, в случай че вече има постановено решение в полза на ищеца за парична сума, което подлежи на последваща оценка, или ако съдът е убеден, че по време на процеса на ищеца ще му бъде възстановена „значителна сума пари“ (или при иск за владение на земя — плащане във връзка с ползването на земята от ответника). При дела за телесна повреда плащане може да бъде разпоредено само ако задължението на ответника бъде поето от застраховател или ако ответникът е публичен орган.

Обезпечение за разноските (Security for Costs)

Най-често срещаните дела, при които съдът може да разпреди на ищеца да предостави обезпечение, са тези, при които:

Ищецът пребивава извън Европейския съюз и Европейската зона за свободна търговия (Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария) и би било трудно да се изпълни разпореждане относно разноските в държавата на пребиваване на ищеца.

Ищецът е дружество или друг корпоративен орган и е налице причина да се смята, че няма да бъде в състояние да плати разноските на ищеца, ако това бъде разпоредено (когато се решава дали да се разпреди обезпечение, съдът ще вземе предвид това дали липсата на пари или средства за ищеца е в резултат на поведението на ответника).

Ищецът е променил своя адрес с оглед на избягването на последиците от съдебния спор; или не е попълнил правилно адреса си в исковия формуляр.

Ищецът е предприел стъпки във връзка със своите активи, които биха затруднили изпълнението на заповед за разноските срещу него.

Съдът ще издаде заповед само ако е убеден, че това е законосъобразно при всички обстоятелства. Той ще прецени дали молбата за обезпечение се използва за погасяване на действителния иск и дали има достатъчно добра перспектива искът да бъде удовлетворен.

Съдът също така има правомощието да разпреди предоставянето на обезпечение от:

страна, която не участва в делото и финансира иска в замяна на дял от ползите от производството или която е предоставила правото за предявяване на иска на ищеца, за да се избегне рискът от изпълнение на разпореждането относно разноските;

всяка страна в производството, която не е спазила съдебните правила, без да има основателна причина.

[3] Такива са принципите за дестилация и рафиниране на *American Cyanamid*.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Временни съдебни разпореждания (Interim Injunctions)

Със съдебно разпореждане може да бъде поискано дадена страна да предприеме или да се въздържа от предприемането на действия във връзка с всякакъв вид актив.

Заповеди за претърсване (Search Orders)

Със заповед за претърсване се изисква ответникът да разреши влизането в свои помещения, но на ищеца не се позволява да използва сила. В заповедта трябва да се посочват помещенията, които могат да бъдат претърсени, и да се изброят елементите, които лицата, извършващи претърсването, могат да инспектират, копират и изнасят. Заповедта може да обхваща само доказателства, които имат връзка с производството, или имущество, което може да бъде предмет на производството или по отношение на което може да възникне въпрос в хода на производството.

Със стандартния формуляр на заповед се изисква ответникът да предаде всички описани в заповедта елементи. Когато е възможно, съответните доказателства да се съхраняват на компютри, трябва да бъде предоставен достъп до всички компютри в помещенията, така че да могат да бъдат претърсени, като трябва да бъдат предоставени копия на всички съответни елементи, които са открити.

Обезпечителни заповеди за запор и възбрана върху имущество (Freezing Injunctions)

Съдът може да издаде обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество във връзка с имуществото на ответника, с която му се забранява да намалява активите си в рамките на юрисдикцията под определена стойност, или да разпореди налагането на запор или възбрана върху конкретни активи. Ответникът все още ще има право да разходва определени суми за разходи за издръжка, правни съвети и представителство, а със заповедта може да му се позволи да борави с активи в обичайната си стопанска дейност.

Стандартният формуляр за обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество е под формата на заповед за „максимална сума“, в която се посочва, че тя се прилага по отношение на всички активи на ответника до посочена стойност. Заповедта обхваща всички активи, за които ответникът има правомощието да борави сам, включително активи, държани или контролирани от трета страна, в съответствие с указанията на ответника.

Общата заповед или заповедта за „максимална сума“ ще обхваща всички активи, включително движимо и недвижимо имущество, превозни средства, парични средства и ценни книжа. Тя ще се разшири върху всички активи, които са придобити след издаването ѝ. В нея могат да се посочват определени имоти, търговски активи и банкови сметки, върху които са наложени запор или възбрана. Върху съвместна банкова сметка няма да бъде наложен запор, освен ако това не е специално посочено в заповедта.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Ответникът се предупреждава, че неспазването на временно съдебно разпореждане се счита за неуважение към съда, за което той може да бъде лишен от свобода, да му бъде наложена глоба или активите му да бъдат секвестрирани.

Предоставянето от трета страна на възможност ответникът да се разпорежда с активи в нарушение на обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество, не се счита непременно за неуважение към съда. Ако обаче трета страна, която е била уведомена за обезпечителната заповед за запор и възбрана върху имуществото, съзнателно помага на ответника да се разпорежда с активи, които са заповорирани или възбранени, тази страна проявява неуважение към съда. Ето защо ищецът следва да предостави копия от обезпечителната заповед за запор и възбрана на трети страни, като например банкери, счетоводители и солиситъри на ответника. (В стандартния формуляр на заповедта се предполага, че това ще бъде направено, и се отправя предупреждение за възможните санкции към трети страни. Формулярът също така включва задълженията на ищеца да посрещне разумните разходи, направени от трети страни, при изпълнение на заповедта и да ги компенсира срещу задължения, възникнали при него). Дори да са били уведомени за заповедта, банките и други трети страни все още могат да упражнят правата на обезпечение и компенсация, които са възникнали преди издаването на обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество.

Обезпечителната заповед за запор и възбрана върху имущество не предоставя на ищеца имуществени права във връзка със заповорирани или възбранените активи. Правото на образуване на производство за неизпълнение на разпореждане на съда обикновено е единственото средство за правна защита на ищеца. Договор, сключен в нарушение на съдебно разпореждане, е незаконосъобразен и следователно е възможно да не подлежи на изпълнение от страна, която знае, че това ще бъде в нарушение на заповедта. Освен това понякога съдът може да е в състояние да издаде отделно съдебно разпореждане, с което да попречи на ответника да изпълни договор с трета страна. Въпреки това собствеността все още може да бъде прехвърлена съгласно незаконосъобразен договор, а след като такъв договор бъде изпълнен, обикновено не е възможно прехвърлените активи да бъдат възстановени.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Когато заповедта за временно съдебно разпореждане е издадена в присъствието на страните, в нея може да се посочва, че тя е в сила, докато трае процесът, до постановяването на решение или последваща заповед на съда, или до конкретна дата. (Ако съдебното разпореждане е в сила до „последваща заповед“, действието му няма да спре при постановяване на решение от съда, а само когато той издаде заповед, с която съдебното разпореждане се отменя изрично или косвено.)

Обикновено временно съдебно разпореждане, издадено без да се уведоми ответникът, има определен срок, който рядко е по-дълъг от 7 дни, като за неговото удължаване ще бъде необходима друга съдебна заповед. Когато издава разпореждане без уведомяване, съдът обикновено определя „дата на връщане“ за допълнително изслушване, по време на което ответникът може да присъства и да оспори продължаването на заповедта. В стандартния формуляр за обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество се посочва, че тя се прилага до датата на връщане или до последваща заповед.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Ответникът или всяка трета страна, която е пряко засегната от временното съдебно разпореждане, по всяко време може да подаде молба до съда за изменение или отмяна на заповедта (макар че за молба във връзка със заповед за претърсване, която вече е била изпълнена, обичайно би следвало да се изчака до процеса). Не е необходимо да се изчака датата на връщане, за да се оспори заповед, издадена без уведомление.

Ответникът трябва да уведоми предварително солиситърите на ищеца за молбата. Обикновено молбата следва да бъде подадена в съда, който е издал заповедта, и често може да бъде разглеждана от същия съдия.

Основанията за подаване на такава молба от ответника включват: неизпълнение на едно от условията на заповедта, съществена промяна на обстоятелствата, с която се премахва основанието на заповедта, потискащия ефект на заповедта, неоснователна намеса в правата на добросъвестни трети страни и забавяне от страна на ищеца при предявяването на иска. Когато съдебното разпореждане е получено без уведомление за ответника, основанията за отмяна или изменение на заповедта включват също неразкриването от страна на молителя на съществени факти пред съда при получаването на заповедта, както и недостатъчни доказателства, които да оправдават налагането на временни мерки без уведомление.

Ако съдът отмени заповедта, ответникът има право да се позове на поемането от страна на ищеца на насрещни задължения при обезщетение за причинени вреди и обезщетение по иска. Съдът ще разпореди „разследване във връзка с обезщетяването“, за да бъдат установени загубите на ответника, въпреки че това може да се отложи до процеса или по-късно.

Съдът също така има правомощията да изпълнява или изменя заповеди за междинни плащания и обезпечение за разноси, както и да разпорежда възстановяването на всички или на част от паричните средства, платени съгласно заповедта.

Връзки по темата

 [Министерство на правосъдието](#)

Последна актуализация: 30/09/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Северна Ирландия

1 Какви са различните видове мерки?

Забранително съдебно разпореждане или съдебна забрана (Prohibitory or Negative Injunction) — заповед да не се извършва или да се спре извършването на нещо. Това е най-често срещаният тип заповед.

Задължително или положително съдебно разпореждане (Mandatory or Positive Injunction) — заповед за извършване на дадено действие или за поправяне на вредата, причинена от предишно действие.

Съдебно разпореждане „Quia Timet“ — заповед за извършване или неизвършване на определено действие с цел предотвратяване на бъдещи вреди.

Съдебно разпореждане „Mareva“ — заповед, с която на ответника не се позволява да премества или да се разпорежда със своите активи с цел да направи неизпълняемо съдебно решение за обезщетение за причинени вреди. В заповедта може да се предвижда обезщетение за разходите за издръжка, стопанската дейност или правните разноски на ответника.

Задължение вместо съдебно разпореждане — това се предлага често от ответника по отношение на молбата за съдебно разпореждане и ако бъде прието от молителя, трябва да бъде изготвено в писмен вид или да бъде вписано от съда.

Заповед за проверка и налагане на обезпечителна мярка върху имущество — издаването ѝ има две цели:

опазване на имущество, което е предмет на иска, така че спечелилата делото страна да може да възстанови в ненакърнено състояние имуществото или неговата стойност, и

предоставяне на разположение за проверка на имущество с цел събиране на доказателства по иска. Съдът може да издаде и заповед, с която да позволи навлизането в земите на страна с цел изпълнението на заповедта.

Заповед „Anton Piller“ — с нея на ищеца, неговия солиситър или на друг отговорен представител се позволява да наложи запор или възбрана върху вещи, без предварително да предупреди ответника, с цел тяхното опазване или с доказателствена цел.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Временни мерки могат да се прилагат по всяко време след предявяването на иск и преди окончателното произнасяне по него. При неотложни случаи временни мерки могат да бъдат разпоредени преди образуването на производството, при условие че искът е предявен незабавно.

Процедурата за подаване на молба за временни мерки е определена в правилата на съда. Общите правила на съда, които се прилагат по отношение на Висшия съд (High Court), са Правилникът на Върховния съд на Северна Ирландия от 1980 г. (Rules of the Court of Judicature (NI) 1980), а тези, които се прилагат по отношение на окръжния съд, са Правилникът на окръжния съд на Северна Ирландия от 1981 г. (County Court Rules (NI) 1981).

Обикновено молба се подава чрез „известие за искане от съда да издаде решение“ или „призовка за образуване на съдебно производство“ до отделението на Висшия съд или до окръжния съд, в който главният иск е висящ.

В известието или в призовката за образуване на съдебно производство трябва да се посочи търсеното средство за правна защита, а правилата на съда, съгласно които се подава молбата, трябва да бъдат подкрепени от клетвена декларация (често заверена от солиситъра на молителя), като следва да се предостави проект за разпореждане.

Известието или призовката за образуване на съдебно производство, заедно с клетвената декларация и всички други съответни документи, трябва да бъдат връчени на ответника най-малко два пълни дни, преди молбата да бъде вписана за разглеждане, макар че при неотложни случаи съдът може да даде позволение времето за връчване на бъде съкратено.

Във Висшия съд молбата обикновено се разглежда от съдебен разпоредител (вид съдебен служител), макар че при някои видове производства (посочени в Правилника на Върховния съд на Северна Ирландия от 1980 г.) молбите за временни мерки трябва да се разглеждат от съдия.

Окръжният съд разполага с пълни временни правомощия във връзка с дела, които са му подсъдни. Молбите, подадени в окръжния съд за неокончателно съдебно разпореждане, трябва да се разглеждат от съдия от окръжния съд (county court).

Молба може да бъде подадена в отсъствието на страна („ex parte“), без на лице, срещу което е подадена, да се връчва известие или призовка за образуване на съдебно производство, при следните обстоятелства:

в случай че делото е от изключителна неотложност

ако предварителното известие би довело до осуетяване от страна на ответника на целта на заповедта

по споразумение, молбите, подадени преди образуването на производството например, обикновено се подават в отсъствието на страна („ex parte“) ако се разрешава или се указва по закон или от съда.

Подаването на молба в отсъствието на страна става чрез специален формуляр, наречен „декларация в отсъствието на страна“, и молителят е задължен да представи пълно и честно всички съответни факти. Обикновено решение по молбите за издаване на заповеди в отсъствието на страна (с изключение на молби за издаване на съдебни разпореждания в отсъствието на страна) се взема от съдията или от съдебния разпоредител, без да се провежда изслушване. Разноските за подаването на молба в отсъствието на страна обикновено се начисляват при изслушването.

2.2 Основни условия

Съдебното запрещение е дискреционно. Съд може да издаде съдебно разпореждане на всеки етап от производство, когато изглежда законосъобразно и подходящо да го направи. Съдът упражнява своите дискреционни правомощия за постановяване на съдебно запрещение в съответствие с насоките, определени по делото American Cyanamid/Ethicon [1975] AC 396. На първо място, ищецът трябва да докаже, че е налице сериозен проблем, по който съдът трябва да се произнесе в рамките на производството. След това съдията ще реши дали правата на ищеца могат да бъдат компенсирани с обезщетение за нанесени вреди. Съдията може да продължи да разглежда баланса на изгодите между страните и ако той е изравнен, се предпочита да се запази или възстанови положението, съществувало преди извършването на предполагаемата неправда. Ако молбата е за задължително съдебно разпореждане, е необходимо да се докаже по-голяма необходимост, и разпореждането няма да бъде издадено, докато ищецът не поеме задължение да изплати на ответника обезщетението за причинени вреди, в случай че искът му не бъде удовлетворен или издаването на разпореждането се окаже ненужно.

При молба за съдебно разпореждане „Mareva“ ищецът трябва да представи:

добре обосновано, защитимо искане за съществуваща причина за предявяване на иск, претендиращ определена парична мярка

доказателство, че ответникът притежава активи, които може да премести или укрие

доказателство за риска от разпореждане от страна на ответника с активите, преди да е възможно изпълнение на съдебното решение.

Молба за проверка на имущество може да бъде подадена във връзка с имущество, което е предмет на производство или по отношение на което могат да възникнат въпроси. Правото на проверка не зависи от значението на претенцията на молителя.

При молба за заповед „Anton Piller“ ищецът трябва да докаже, че е налице реална възможност ответникът да унищожи документи или вещи, което е в ущърб на неговата защита, или да публикува материали, по отношение на които ищецът разполага с право на поверителност.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Молбата за съдебно разпореждане трябва да произтича и да зависи от подлежащо на изпълнение законно право или причина за предявяване на иск. Целта на разпореждането обаче не е да се налагат правата на молителя, а да се поддържа или възстанови съществуващото положение в очакване на окончателно решение по иска.

Съдебно разпореждане „Mareva“ може да бъде издадено във връзка с настоящи или бъдещи активи в рамките на Северна Ирландия (независимо от това дали са предмет на иска или са свързани с него), независимо от това дали ответникът има местоживееене или присъства в Северна Ирландия.

Заповед за проверка или налагане на обезпечителна мярка върху имущество може да бъде получена само във връзка с физическо имущество. Тази процедура не е подходяща за проверка на съдържанието на документ, който е достъпен съгласно свързаните с разкриването на документи правила.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Заповед може да бъде изпълнена чрез обвързващо производство. Заповедта трябва да е била връчена на ответника, преди да е приведена в действие по задължение. Задължението подлежи на изпълнение като съдебно разпореждане.

Трети страни, като например съпругата на ответника, солиситър или банка, които са били уведомени за съдебно разпореждане „Mareva“, са задължени да запазят активите на ответника, които са в тяхно владение. Съдебно разпореждане „Mareva“ обаче има последици само за ответника и не предоставя на ищеца каквото и да е предимство пред кредиторите.

Заповед за проверка и налагане на обезпечителна мярка върху имущество може да бъде подадена само срещу страна в производството, така че последиците от нея ще зависят от съгласието на лицето, в чието владение е имуществото.

Заповед „Anton Pillar“ не е заповед за претърсване, поради което не може да бъде изпълнена принудително, но ако тя е формулирана така, че на ответника да се заповядва да позволи претърсването, отказът му да разреши проверка се счита за неуважение към съда и може да накара последния да заключи, че той крие нещо.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Заповедта може да бъде:

Неокончателна — докато процесът е в ход

Временна — за определен период от време.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Всяка страна може да обжалва заповедта на съдебния разпоредител или решението на съдия. Жалбата трябва да бъде изготвена в срок от пет дни и трябва да бъде връчена на другата страна най-малко два дни, преди да бъде вписана за разглеждане. Петдневният срок може да бъде удължен по преценка на съда, макар че съдът трябва да бъде убеден, че е налице основателна причина за това. Страна обаче не може да обжалва поемането на задължение. Отказът от молба, издадена в отсъствието на страна, може да бъде обжалван от молителя, макар че ответникът подава молба по-скоро, за да отмени заповедта, а не да я обжалва.

Жалбата представлява цялостно възобновяване, макар че жалбоподателят представя първи претенцията си. Въпреки че могат да бъдат представени нови доказателства, съдията ще прояви неохота да признае новите доказателства, освен ако няма основателна причина да го направи.

Неокончателна заповед, издадена от окръжния съд (County Court), може да бъде обжалвана пред съдия от Висшия съд, като бъде възобновено делото или като се заведе дело пред Апелативния съд (Court of Appeal).

Връзки по темата

Съдебната служба на Северна Ирландия

Последна актуализация: 29/09/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Шотландия

1 Какви са различните видове мерки?

Налагане на запор или възбрана в очакване на решение (Diligence on the dependence)

Налагането на запор или възбрана в очакване на решение е обезпечителна мярка, която се използва, докато е в ход съдебно производство или малко преди неговото образуване. Тази мярка позволява на ищец (кредитор) да запази активите на ответника, така че да са налични, за да се удовлетвори всяко постановление (съдебно решение), издадено в рамките на съдебно производство, което е в полза на ищеца.

Съществуват два типа запор или възбрана в очакване на решение. Първият — запор върху вземания на длъжника в очакване на решение (arrestment on the dependence) — е средство, с което ищецът по иск за плащане на парична сума може ефективно да „наложи обезпечение“ върху всички парични средства или активи на ответника, които се намират в трето лице. След това на третото лице се забранява да извършва плащане на парична сума или да прехвърля активи. Вторият — забрана в очакване на решение (inhibition on the dependence) — води до невъзможност ответник да прехвърля или да се разпорежда с притежаваното от него наследствено имущество. Това се използва по-скоро във връзка със земя или сгради, отколкото за парични средства или движимо имущество, и не позволява на ответника да се разпорежда с имуществото си по начин, който може да бъде в ущърб на вземането на ищеца, напр. като продаде имуществото, след което да се разпорежи с постъпленията.

Както запорът върху вземания на длъжника в очакване на решение, така и забраната в очакване на решение могат да бъдат преобразувани в обичайно налагане на запор или възбрана при изпълнение на решение, ако в рамките на съдебното производство е издадено постановление в полза на ищеца.

Временен запор (Interim attachment)

Временният запор представлява временно налагане на запор или възбрана, което е подобно на налагането на запор или възбрана в очакване на решение и позволява на ищеца да наложи запор върху движимото имущество на ответника, докато съдебното производство е в ход. С него ефективно се ограничават способността на ответника да се разпорежда със заповираното имущество, което е в негово владение, до изхода на делото. Временният запор обаче не може да се използва по отношение на жилище, както и по отношение на определени несеквестируеми вещи. След издаването на постановление той се преобразува в обичайно налагане на запор при изпълнение на решение; преди заповираните вещи да могат да бъдат обявени за публична продажба, е необходимо да се заплати такса и да се наложи последващ запор.

Временна съдебна заповед (Interim interdict)

Съдебната заповед представлява разпореждане на съда, което води до невъзможност дадено лице да извършва нещо, като например да разделя имущество, поради което може да се използва за запазване на сегашното положение на длъжника. Временната съдебна заповед има същата правна сила като съдебната заповед, но обикновено се налага на по-ранен етап от съдебното производство, след като е подадена молба за налагане на съдебна заповед и преди разследването на фактите. В резултат на това е по-вероятно тя да бъде оспорена или отменена.

Налагане на обезпечителна мярка върху документи и друго имущество (Preservation of documents and other property)

Съдът може да издаде разпореждане за налагане на обезпечителна мярка върху документи и друго имущество (включително земя), което ще позволи да дадена страна да запази действителни доказателства или да събере доказателства.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Налагане на запор или възбрана в очакване на решение

Налагането на запор или възбрана в очакване на решение може да се извърши само въз основа на разпореждане на съда. Заповед за запор върху вземания на длъжника в очакване на решение, за забрана в очакване на решение или за временен запор може да бъде издадена както от Върховния съд по граждански дела (Court of Session), така и от Шерифския съд (Sheriff Court). Запор върху вземания на длъжника в очакване на решение и временен запор са достатъчни само когато делото се отнася до плащането на парична сума, различна от разноските. Заповед за забрана в очакване на решение е достатъчна, когато делото включва подобно заключение или искане за конкретно изпълнение на задължение за предаване на наследствено имущество на ищеца, или за предоставяне на вещно право при обезпечение върху наследствено имущество. При дело пред Шерифски съд ищецът обикновено иска заповед за запор или възбрана в очакване на решение, като посочва това в първоначалната искова молба. Първоначалната искова молба включва вземането на ищеца. Налагането на запор или възбрана в очакване на решение може да се прилага по всяко време до издаването на окончателно постановление в полза на ищеца. Следователно връчването на заповед за запор върху вземания на длъжника, за забрана или за запор се изпълнява от длъжностно лице от ведомството на шерифа (служител на съда, който е назначен да връчва документи и да изпълнява разпореждания).

Във Върховния съд по граждански дела (върховния съд на Шотландия по граждански дела), заповедите за налагане на запор или възбрана в очакване на решение се издават въз основа на молба. Ординарният лорд (Lord Ordinary) (всеки съдия във Върховния отделение на Върховния съд по граждански дела (Outer House of the Court of Session)) може да издаде заповед за налагане на запор или възбрана. Обикновено графициите за налагане на запор върху вземания на длъжника, забраната или запора се изпълняват от длъжностно лице (Messenger-at-Arms) (служител на Върховния съд по граждански дела, който е назначен да връчва документи и да изпълнява съдебни разпореждания).

Налагане на обезпечителна мярка върху документи и друго имущество

Преди съдът да може да издаде разпореждане, когато производството, към което се отнасят документите или имуществото, все още не е започнало, е необходимо молителят да докаже, че е вероятно да се образува гражданско производство и че в такова производство могат да възникнат въпроси относно съответните документи или друго имущество. В рамките на вече образувано производство разпореждането ще бъде издадено само когато ищецът докаже, че е необходимо да му се даде възможност да извърши конкретно онова, което вече му е отказано (тоест да докаже посочените в неговата претенция твърдения). Ако молбата бъде одобрена, в разпореждането ще се посочва начинът, по който трябва да се спазва. Следователно на страните, срещу които е издадено разпореждането, трябва да бъде връчено заверено копие от него.

2.2 Основни условия

Налагане на запор или възбрана в очакване на решение

Налагането на запор или възбрана в очакването на решение е дискреционно и съдилищата няма да постановят заповед за това, освен ако не са убедени от разпоредбите, определени в Закона от 1987 г. за длъжниците (Шотландия) (Debtors Scotland Act 1987), и че е разумно да се направи при всички обстоятелства. Отговорността за това ще бъде на ищеца, който трябва да убеди съда, че заповедта трябва да бъде издадена.

Временна съдебна заповед

Преди да разпореди временна съдебна заповед, шерифът трябва да е убеден в неотложността на въпроса и неоспоримостта на делото. Тя трябва да е подходяща, като се вземат предвид всички обстоятелства, а шерифът ще трябва да се увери, че неиздаването на временна съдебна заповед ще причини на ищеца повече неудобства, отколкото нейното издаване би причинило на ответника.

Налагане на обезпечителна мярка върху документи и друго имущество

Преди съдът да може да издаде разпореждането, ищецът трябва да докаже, че е вероятно да бъде образувано гражданско производство и че при такова производство могат да бъдат повдигнати съответните въпроси относно документите или друго имущество. Ако вече е образувано гражданско производство, разпореждането ще бъде издадено само когато молителят докаже, че това е необходимо (вж. 2.1 по-горе).

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Налагане на запор или възбрана в очакване на решение

Последиците от налагането на запор върху вземания на длъжника са налагане на обезпечение върху притежавани от длъжника вещи или парични средства, които обаче са държани от трето лице. Това трето лице се посочва като държачото имущество лице. Запорираните средства или вещи не могат да бъдат във владение на кредитора или да бъдат продадени, преди да бъде издадено постановление. Ако постановлението е издадено в полза на ищеца, средства могат да подлежат на автоматично освобождаване, макар че за освобождаването на вещите трябва да бъде предявен иск за възлагане на имуществото с цел продажба.

Забраната представлява лично налагане на запор или възбрана, което води до невъзможност ответникът да се разпоредва със или да предоставя обезпечение върху дела си в притежаваното от него наследствено имущество, което е в ущърб на кредиторите. Забраните се използват срещу наследствено имущество, което е собственост на ответника, а не върху имущество, дължимо му от трето лице.

Временният запор може да включва налично движимо имущество, подлежащо на определени изключения. Изключенията обхващат всяка вещь, държана в жилището на длъжника, вещи, необходими за извършване на търговската или стопанската дейност на ответника, и нетрайни стоки, които имат определена стойност; превозното средство на ответника.

Временна съдебна заповед

С временна съдебна заповед на ответника се забранява да извършва конкретно действие с незабавен ефект. Тя може да има като резултат предотвратяването на това ответник или трето лице да предприема действия във връзка с всякакъв вид активи.

Налагане на обезпечителна мярка върху документи и друго имущество

Върховният съд по граждански дела и Шерифският съд разполагат с големи правомощия да разпореждат налагането на обезпечителна мярка, попечителство и задържане на документи и друго имущество (включително земя), които могат да бъдат от значение във всички съществуващи или бъдещи съдебни производства. Съдът може да разпорежи предоставянето и възстановяването на всяко такова имущество, както и вземането на проби, като може да упражни всякакви практики по отношение на него.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Налагане на запор или възбрана в очакване на решение

Запорът върху вземания на длъжника в очакване на решение води до „налагане на обезпечение“ върху вещи или средства, притежавани на ответника и държани от трето лице. Ако третото лице се разпорежда с активите, които са били заборирани, тогава то е задължено към ищеца за размера на тяхната стойност. Ако искът на ищеца е удовлетворен, той има право на предпочитително удовлетворяване над заборираното имущество. Запорът върху вземания на длъжника в очакване на решение води до налагане на обезпечение, но не и до прехвърляне на собствеността към ищеца.

Забраната в очакване на решение не предоставя на ищеца вещно право върху имуществото и той не може да предприема действие за влизане във владение на имуществото или за продажбата му. Смисълът на това налагане на запор или възбрана е имуществото да се запази като част от наследството на длъжника и следователно да му се попречи да се разпорежда или да предоставя обезпечение върху своя дял в имуществото. Всеки доброволен правен акт, засягащ имуществото след датата на влизане в сила на забраната, може да бъде отменен от ищеца до степен, до която са накърнени неговите интереси.

Временна съдебна заповед

Когато ответник не изпълни съдебна заповед, ищецът може да образува срещу него производство за нарушаване на съдебна заповед. Ако обвиненията срещу ответника бъдат признати или доказани, наказанията, които могат да му бъдат наложени, включват глоба или потенциално лишаване от свобода.

Налагане на обезпечителна мярка върху документи и друго имущество

Неспазването на разпореждането може да доведе в главното производство до издаване на неприсъствено постановление срещу страна, която не изпълнява задълженията си. Също така това може да доведе до производство за неуважение към съда срещу всеки притежател на документ или имот, посочен в съдебната заповед.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Налагане на запор или възбрана в очакване на решение

В случай на запор върху вземания на длъжника, ако ответникът е спечелилата делото страна, налагането на запор върху вземанията на длъжника в очакване на решение се прекратява при издаване на окончателното постановление. Ако ищецът спечели делото, налагането на запор върху вземанията на длъжника подлежи на изпълнение в срок до три години от датата на издаване на постановлението.

Забраната не позволява на ответника да се разпорежда със или да получава обезпечение върху наследственото си имущество. Забраната в очакване на решение автоматично се преобразува в забрана при издаване на постановление. Срокът на действие на забраната е пет години, но той може да бъде удължен.

Когато се изпълнява временен запор, той ще бъде в сила за шест месеца или докато бъде вдигнат. Ако искът срещу ответника не бъде удовлетворен, това също ще доведе до спирането на временния запор.

Временна съдебна заповед

Временната съдебна заповед е в сила, докато бъде отменена или докато не бъде постановено окончателно решение по иска. Ако забраната има определен срок, тя ще бъде в сила, докато той не изтече.

Налагане на обезпечителна мярка върху документи и друго имущество

Заповедта спира да бъде в сила при окончателното уреждане на иска.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Налагане на запор или възбрана в очакване на решение

По отношение на ответник може да бъде издадена съдебна заповед, която води до невъзможност да се използва запор върху вземания на длъжника при две положения. Първо, когато може незабавно да се потвърди, че налагането на запор върху вземания на длъжник би било погрешно, поради това че е извършено без заповед, нередовно, злонамерено и без вероятна причина. На второ място, когато ответникът е депозирал в съда главницата на сумата, за която е предявен искът.

Когато е издадена заповед за налагане на запор или възбрана в очакване на решение, ответникът или всеки друг, който има интерес, може да поиска нейната отмяна или ограничаване. Отмяната напълно спира изпълнението на заповедта и на всеки, произтичащ от нея запор или възбрана. Ако запор върху вземания на длъжника, забрана в очакване на решение или временен запор, изпълнен след издаването на заповедта, се считат за недостатъчни, то те трябва да бъдат отменени.

Ако заповедта действително е била валидна, но запорът върху вземания на длъжника, забраната или временният запор са били неефективни или нередовни, запорът или възбраната могат да бъдат ограничени.

Когато ответникът иска да отмени или да ограничи налагането на запор или възбрана в очакване на решение, ответникът трябва да убеди съда, че то следва да бъде отменено или ограничено. Съдът може също така да поиска от ответника да намери обезпечение (гаранция), така че при издаването на постановление срещу него всички заборирани средства и тяхната стойност или — по-често — целият дълг, във връзка с който се води процесът, да бъдат предоставени на ищеца.

Временна съдебна заповед

Разпореждане, с което се издава или се отказва временна съдебна заповед, издадена в Шерифския съд, може да бъде обжалвано без позволение на председателя на Шерифския съд (най-старшия шериф в околността) или с позволение на Върховния съд по граждански дела.

Разпореждане, с което се издава или се отказва временна съдебна заповед, издадена във Върховния съд по граждански дела, може да се обжалва в срок от четиринадесет дни от издаване на разпореждането.

Налагане на обезпечителна мярка върху документи и друго имущество

Разпореждане за издаване на молба за налагане на обезпечителна мярка върху документи или имущество, издадена от Шерифски съд, може да бъде обжалвано в срок от четиринадесет дни от издаване на разпореждането.

Всяко лице, получило молба за налагане на обезпечителна мярка върху документи или имущество, може да се яви във Върховния съд по граждански дела и да оспори молбата, в случай че иска да го направи. При изпълнение на разпореждането назначеният във връзка с това от съда комисар ще информира получателя за правото му да потърси правен съвет. Когато целта на търсенето на такъв съвет е да се окаже помощ на лицето да вземе решение дали да поиска от съда разпореждането да бъде променено, комисарят няма да започне да издирва, да придобива или да съхранява изброените вещи.

Връзки по темата

 [Съдебната служба на Шотландия](#)

 [Служба по несъстоятелността](#)

Последна актуализация: 28/09/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Налагане на мерки по обезпечение на искове в държавите от ЕС - Гибралтар

1 Какви са различните видове мерки?

Съдебното разпореждане представлява съдебен акт, с който от дадена страна се иска да предприеме или да се въздържа от предприемането на определени действия. Временното съдебно разпореждане представлява такъв акт, който се издава преди процеса по иска. В хода на съдебното производство или дори преди започване на производството ищецът може да се опита да защити позицията си, като поиска временно съдебно разпореждане, с което да се попречи на ответника да действа по начин, който би навредил на ищеца.

Съществуват и два специфични вида съдебни разпореждания, които ищецът може да поиска, когато съществува риск от страна на ответника да бъдат предприети действия за унищожаване на доказателства или за осуетяване на което и да било решение, постановено в полза на ищеца.

Първото е заповед за претърсване, която задължава ответника да позволи помещенията му да бъдат претърсени за документи или имущество; второто е обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество, с която на ответника се забранява да борави с активи или да ги премества извън съответната юрисдикция.

Когато искът на ищецът е за плащането на парична сума (напр. дълг или обезщетение за причинени вреди), съдът може да разпореди на ответника да извърши междинно плащане по сметка на която и да било сума, която той в крайна сметка може да бъде задължен да плати, с цел да се избегне ищецът да изпадне в затруднение в резултат на забавяне при постановяването на съдебно решение.

Дори искът на ищеца да бъде отхвърлен и да му бъде разпоредено да плати разноските, ответникът може да е изправен пред риска от невъзможност да изпълни разпорежданията относно разноските. За да бъде защитен ответникът, при извънредни обстоятелства съдът може да разпореди на ищеца да предостави обезпечение за разноските, което обикновено се извършва чрез плащане на определена парична сума в съда. Върховният съд е оправомощен да наложи временни мерки в подкрепа на производство в друга юрисдикция, ако е целесъобразно да го направи. Той може също така да издаде „международна обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество“, която се прилага по отношение на активи, намиращи се в други юрисдикции.

2 При какви условия могат да бъдат постановени такива мерки?

2.1 Производство

Съдебни разпореждания (включително заповеди за претърсване и обезпечителни заповеди за запор и възбрана върху имущество) (Injunctions (including Search Orders and Freezing Injunctions))

Съдебните разпореждания представляват съдебни актове. При липсата на заповед за претърсване или обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество ответникът обикновено не е задължен да разреши претърсване на своите помещения или да се въздържа от разпродаване на активите си. Молба за заповед за претърсване или обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество се подава във Върховния съд.

Молителят трябва да разкрие пълно и открито всички съществени факти, за които съдът трябва да бъде уведомен (особено когато молбата е подадена без уведомяване). Следва да бъде предоставен и проект за разпореждане, в който точно да се посочат необходимите действия.

Що се отнася до временните разпореждания, от молителя обикновено се изисква да се ангажира с „на срещни задължения за обезщетяване“ — обещание да компенсира ответника за всички загуби, причинени в резултат на съдебното разпореждане, ако впоследствие се окаже, че такова не е следвало да бъде издадено (напр. понеже молителят губи по време на делото).

В случай че са налице достатъчни основания за това, молби могат да се подават, без предварително да се уведоми ответникът. Те могат да бъдат подадени и преди ищецът да е подал искския формуляр, с който се образува главното производство. Няма формално изискване, съгласно което по време на разглеждането на молбата молителят да бъде представляван от адвокат, но той обикновено ще има нужда от правен съвет и представителство, за да може да подаде такава молба.

След като съдът издаде заповедта, тя трябва да бъде изготвена и връчена на ответника. Съдебните служители не участват във връчването или изпълнението на временни съдебни разпореждания. Заповедите за претърсване обаче трябва да бъдат изпълнени в съответствие със специални процедури. Те обикновено се връчват от „наблюдаващ солиситър“ („supervising solicitor“), който е запознат със заповедите за претърсване и няма връзка със солиситърите на молителя. Наблюдаващият солиситър трябва да разясни заповедта за претърсване на ответника и да го консултира относно правото му да потърси правен съвет. Той ще извършва или ще надзирава претърсването и ще изготви доклад, който ще предостави на солиситърите на молителя.

Междинни плащания и обезпечение за разноските (Interim Payments and Security for Costs)

Междинни плащания и обезпечение за разноските могат да бъдат предоставени по силата на споразумение между страните, но при липсата на такова споразумение е необходимо да се подаде молба в съда. Молбата се подава, като се представи уведомление за молба, подкрепено с писмени доказателства. Молбата трябва да бъде връчена на ответника, който в отговор може да представи доказателства. Ако съдът издаде заповедта, той ще определи формата и размера на обезпечението или плащането, което трябва да се извърши.

Разноски за получаването на заповеди

Няма фиксиран размер на разноските за получаване на описаните по-горе заповеди. Има обаче специфични съдебни такси за издаване на молба за заповед, които зависят от това дали ответникът е уведомен за подаването на молбата или не. Пълна информация за тези такси може да бъде получена от деловодството на Върховния съд на адрес 277 Main Street, Gibraltar, телефонен номер (+350) 200 75608.

Молителят е задължен да плати хонорари на своите солиситъри (в случай на заповед за претърсване и тези на наблюдаващия солиситър), макар че в крайна сметка на ответника може да бъде разпоредено да плати разноските.

2.2 Основни условия

Съдът има право на преценка по всички описани в този раздел средства за правна защита и той няма да ги предостави, ако счита, че биха били неподходящи или непропорционални при съответните обстоятелства. Съдилищата са склонни да проявяват по-голяма предпазливост по отношение на заповеди за претърсване и обезпечителни заповеди за запор и възбрана върху имущество, тъй като това са особено строги мерки.

Временни съдебни разпореждания (Interim Injunctions)

Когато взема решение за издаване на временно съдебно разпореждане, съдът първо ще прецени дали с иска се повдига „сериозен въпрос, във връзка с който да се образува дело“ (а не въпрос, който е „явно несъстоятелен или със злонамерен характер“). В случай че това не е така, издаването на съдебно разпореждане ще бъде отказано.

Ако е налице сериозен въпрос, във връзка с който да се образува дело, съдът впоследствие ще разгледа „баланса на изгодите“. Това включва да се повдигне въпросът дали би било по-зле да се поиска от ищеца да продължи, без да се издава съдебно разпореждане до процеса, или да се наложи на ответника да се съгласи със съдебното разпореждане. При решаването на този въпрос съдът ще разгледа следните моменти в посочената по-долу последователност:

Дали присъждането на обезщетение за причинени вреди би било подходящо средство за правна защита за ищеца, ако той е на път да спечели процеса? Ако обезщетението за причинени вреди е подходящо, издаването на съдебно разпореждане ще бъде отказано. Ако не е подходящо (напр. тъй като вредата за ищеца би била непоправима или неимуществена), трябва да бъдат разгледани останалите въпроси.

Дали ангажирането от страна на ищеца с насрещни задължения за обезщетяване предоставя на ответника подходяща защита, ако последният е на път спечели процеса? Ако обезщетението за причинени вреди е подходящата защита за ответника, това обикновено е в подкрепа на съдебното разпореждане.

Когато останалите фактори изглеждат добре балансирани, съдът ще запази съществуващото положение. Този фактор обикновено е в полза на съдебното разпореждане.

Под внимание могат да бъдат взети и други социални или икономически фактори, като например как издаването или отказът от издаване на съдебно разпореждане влияят върху заетостта или върху наличието на лекарства.

В краен случай съдът може да разгледа относителната тежест на случаите на страните, но само ако е възможно да се формира ясно становище, че случая на едната страна е много по-сериозен от този на другата.

Заповеди за претърсване (Search Orders)

Заповед за претърсване може да бъде издадена за целите на обезпечаването на налагането на обезпечителна мярка върху доказателства или имущество, свързано със съдебно производство. Условията за получаване на заповед за претърсване са по-строги от тези за други видове съдебни разпореждания и съдът няма да издаде такава заповед, освен ако ищецът не докаже, че са спазени всички посочени по-долу условия: Налице е изключително сериозен *prima facie* случай срещу ответника.

Действията на ответника, довели до производството, причиняват сериозни действителни или потенциални вреди за ищеца.

Налице е явно доказателство, че ответникът разполага с уличаващи документи или материали.

Налице е „реална възможност“ или „вероятност“ съответните документи или материали да изчезнат, ако заповедта не бъде издадена.

Обезпечителни заповеди за запор и възбрана върху имущество (Freezing Injunctions)

Съдът разполага с правомощието да издава обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество, когато е „законосъобразно и подходящо“ да го направи. Обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество няма да бъде издадена, освен ако ищецът не докаже, че са изпълнени всички посочени по-долу условия:

Ищецът разполага с основателна причина да предяви иск, по отношение на който са компетентни съдилищата в Гибралтар.

Ищецът разполага с „добре обосновано, защитимо искане“ срещу ответника.

Налице са основания да се счита, че ответникът разполага с активи в рамките на юрисдикцията.

Налице е „действителен риск“ ответникът да борави с активите по начин, който не позволява изпълнението на каквото и да е съдебно решение (напр. като се разпорежда с активите или ги премества от съответната юрисдикция).

Съдът ще бъде особено предпазлив, преди да издаде обезпечителни заповеди за запор и възбрана върху имущество в подкрепа на чуждестранни производства, особено ако въпросните заповеди биха се припокривали или противоречали на каквато и да е обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество, издадена от чуждестранния съд, в който се провежда главното производство, или ако чуждестранният съд е отказал да наложи запор или възбрана върху активите.

Съдът няма да издаде международна обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество, ако ответникът разполага с достатъчно активи в рамките на юрисдикцията, и трябва да реши дали такава заповед може да бъде изпълнена в държавите, в които ответникът разполага с активи.

Междинни плащания (Interim Payments)

Съдът може да разпорежи на ответника да извърши временно плащане само ако той е признал, че разполага с парични средства да плати на ищеца, ако вече има постановено решение в полза на ищеца за парична сума, което подлежи на последваща оценка, или ако съдът е убеден, че по време на процеса на ищеца ще му бъде възстановена „значителна сума пари“ (или при иск за владение на земя — плащане във връзка с ползването на земята от ответника). При дела за телесна повреда плащане може да бъде разпоредено само ако задължението на ответника бъде поето от застраховател или ако ответникът е публичен орган.

Обезпечение за разноските (Security for Costs)

Най-често срещаните дела, при които съдът може да разпорежи на ищеца да предостави обезпечение, са тези, при които:

Ищецът пребивава извън Европейския съюз и Европейската зона за свободна търговия (Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария) и би било трудно да се изпълни разпореждане относно разноските в държавата на пребиваване на ищеца.

Ищецът е дружество или друг корпоративен орган и е налице причина да се смята, че няма да е в състояние да плати разноските на ищеца, ако това бъде разпоредено. (Когато се решава дали да се разпорежи обезпечение, съдът ще вземе предвид това дали липсата на пари или средства за ищеца е в резултат на поведението на ответника.)

Ищецът е променил адреса си с оглед на избягване на последиците от съдебния спор; или не е посочил точен адрес в исковия формуляр.

Ищецът е предприел стъпки във връзка със своите активи, които биха затруднили изпълнението на заповед срещу него във връзка с разноските.

Съдът ще издаде заповед само ако е убеден, че това е законосъобразно при всички обстоятелства. Той ще прецени дали молбата за обезпечение е използвана за прикриване на действителния иск и дали има достатъчно добра перспектива искът да бъде удовлетворен.

Съдът също така има правомощието да разпорежи предоставянето на обезпечение от:

страна, която не участва в делото и финансира иска в замяна на дял от ползите от производството или която е предоставила правото за предявяване на иска на ищеца, за да се избегне рискът от изпълнение на разпореждането относно разноските;

всяка страна в производството, която не е спазила съдебните правила без основателна причина.

3 Предмет и естество на тези мерки?

3.1 Какви видове активи могат да бъдат обект на тези мерки?

Временни съдебни разпореждания

Със съдебно разпореждане може да бъде поискано дадена страна да предприеме или да се въздържа от предприемането на действия във връзка с всякакъв вид актив.

Заповеди за претърсване

Със заповед за претърсване се изисква ответникът да разреши влизането в свои помещения, но на ищеца не се позволява да използва сила. В заповедта трябва да се посочват помещенията, които могат да бъдат претърсени, и да се изброят вещите, които лицата, извършващи претърсването, могат да инспектират, копират или преместват. Заповедта може да обхваща само доказателства, които имат връзка с производството или имущество, което може да бъде предмет на производството или по отношение на което може да възникне въпрос в хода на производството.

Със стандартния формуляр на заповед се изисква ответникът да предаде всички описани в заповедта вещи. Когато е възможно съответните доказателства да са съхранявани на компютри, трябва да бъде предоставен достъп до всички компютри в помещенията, така че да могат да бъдат претърсени, като трябва да бъдат предоставени копия на всички съответни елементи, които са открити.

Обезпечителни заповеди за запор и възбрана върху имущество

Съдът може да издаде обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество във връзка с имуществото на ответника, с която му се забранява да намалява активите си в рамките на юрисдикцията под определена стойност или да се разпорежда налагането на запор или възбрана върху конкретни активи. Ответникът все още ще има право да разходва определени суми за разходи за издръжка, правен съвет и представителство, а със заповедта може да му се позволи да борави с активи в обичайната си стопанска дейност.

Стандартният формуляр за обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество е под формата на заповед за „максимална сума“, в която се посочва, че тя се прилага по отношение на всички активи на ответника до посочена стойност. Заповедта обхваща всички активи, за които ответникът има правомощието да борави сам, включително активи, държани или контролирани от трета страна в съответствие с указанията на ответника.

Общата заповед или заповедта за „максимална сума“ ще обхваща всички активи, включително движимо и недвижимо имущество, превозни средства, парични средства и ценни книжа. Тя ще обхваща и всички активи, които са придобити след издаването ѝ. В нея могат да се посочват определени имоти, търговски активи и банкови сметки, върху които са наложени запор или възбрана. Върху съвместна банкова сметка няма да бъде наложен запор, освен ако това не е специално посочено в заповедта.

3.2 Какви са последиците от тези мерки?

Ответникът е предупреден, че неспазването на временно съдебно разпореждане се счита за неуважение към съда, за което той може да бъде лишен от свобода, да му бъде наложена глоба или активите му да бъдат секвестрирани.

Предоставянето от трета страна на възможност ответникът да се разпорежда с активи в нарушение на обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество не се счита непременно за неуважение към съда. Ако обаче трета страна, която е била уведомена за обезпечителната заповед за запор и възбрана върху имуществото, съзнателно помага на ответника да се разпорежда с активи, които са заповорирани или възбранени, тази страна проявява неуважение към съда. Ето защо ищецът следва да предостави копия от обезпечителната заповед за запор и възбрана на трети страни, като например банкери, счетоводители и солиситъри на ответника. (В стандартния формуляр на заповедта се предполага, че това ще бъде направено, и се отправя предупреждение за възможните санкции към трети страни. Формулярът също така включва задълженията на ищеца да посрещне разумните разходи, направени от трети страни при изпълнение на заповедта, и да ги компенсира срещу задължения, възникнали при него). Дори да са били уведомени за заповедта, банките и други трети страни все още могат да упражнят правата на обезпечение и компенсация, които са възникнали преди издаването на обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество.

Обезпечителната заповед за запор и възбрана върху имущество не предоставя на ищеца имуществени права във връзка със заповорирани или възбранените активи. Правото на образуване на производство за неизпълнение на разпореждане на съда обикновено е единственото средство за правна защита на ищеца. Договор, сключен в нарушение на съдебно разпореждане, е незаконосъобразен и следователно е възможно да не подлежи на изпълнение от страна, която знае, че това ще бъде в нарушение на заповедта. Освен това понякога съдът може да е в състояние да издаде отделно съдебно разпореждане, с което да попречи на ответника да изпълни договор с трета страна. Въпреки това собствеността все още може да бъде прехвърлена съгласно незаконосъобразен договор, а след като такъв договор бъде изпълнен, обикновено не е възможно възстановяването на прехвърлените активи.

3.3 Каква е валидността на тези мерки?

Когато заповед за временно съдебно разпореждане е издадена в присъствието на страните, в нея може да се посочва, че тя е в сила докато трае процесът, до постановяването на решение или последваща заповед на съда, или до конкретна дата. (Ако съдебното разпореждане е в сила до „последваща заповед“, действието му няма да спре при постановяване на решение от съда, а само когато той издаде заповед, с която съдебното разпореждане се отменя изрично или косвено).

Обикновено временно съдебно разпореждане, издадено без да се уведоми ответникът, има определен срок, който рядко е по-дълъг от 7 дни и за чието удължаване ще е необходима друга съдебна заповед. Когато издава разпореждане без уведомяване, съдът обикновено определя „дата на връщане“ за допълнително изслушване, по време на което ответникът може да присъства и да оспори продължаването на заповедта. В стандартния формуляр за обезпечителна заповед за запор и възбрана върху имущество се посочва, че тя се прилага до датата на връщане или до издаването на последваща заповед.

4 Има ли възможност за обжалване на наложена мярка?

Ответникът или всяка трета страна, която е пряко засегната от временното съдебно разпореждане, по всяко време може да подаде молба до съда за изменение или отмяна на заповедта (макар че молба във връзка със заповед за претърсване, която вече е била изпълнена, би следвало да бъде подадена обичайно след процеса). Не е необходимо да се изчака датата на връщане, за да се оспори заповед, издадена без уведомяване. Ответникът трябва да уведоми предварително солиситърите на ищеца за молбата. Обикновено молбата следва да бъде подадена в съда, който е издал заповедта, и често може да бъде разглеждана от същия съдия.

Основанията за подаване на такава молба от ответника включват: неизпълнение на едно от условията на заповедта, съществена промяна на обстоятелствата, с която се премахва основанийето на заповедта, потискащия ефект на заповедта, неоснователна намеса в правата на добросъвестни трети страни и забавяне от страна на ищеца при предявяването на иска. Когато е издадено съдебно разпореждане, без ответникът да бъде уведомен, основанията за отмяна или изменение на заповедта включват също неразкриването от страна на молителя на съществени факти пред съда при получаването на заповедта и недостатъчни доказателства, които да оправдават налагането на временни мерки без уведомяване.

Ако съдът отмени заповедта, ответникът има право да се позове на поемането от страна на ищеца на насрещни задължения при обезщетение за причинени вреди и обезщетение по иска. Съдът ще разпорежи „разследване във връзка с обезщетяването“, за да бъдат установени загубите на ответника, въпреки че това може да се отложи до процеса или по-късно.

Съдът има също така правомощието да изпълнява или изменя заповеди за междинни плащания и обезпечение за разноси, както и да разпорежда възстановяването на всички или на част от паричните средства, платени съгласно заповедта.

Последна актуализация: 27/09/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.